

ДЪГЛАС ПРЕСТЪН

ТАЙНИЯТ
КОДЕКС

ДЪГЛАС ПРЕСТЪН ТАЙНИЯТ КОДЕКС

Превод: Диана Райкова

chitanka.info

„Поздрави от мъртвеца“ — обявява Максвел Бродбент от видеозаписа, който е оставил след мистериозното си изчезване от разкошното имение в Ню Мексико. Скандален арт критик, ловец на съкровища и разбивач на древни гробници, Бродбент е натрупал огромно богатство — картини, скулптури и археологически ценности за над половин милиард долара. Но от тях също няма и следа...

Отначало тримата му синове — повикани с лично писмо от изчезналия — подозират грабеж, но истината се оказва много по-странна: като последно предизвикателство тираничният и ексцентричен Бродбент-баща изисква от синовете си да открият гроба му някъде по света, и то непременно заедно, превръщайки неприязънта си във взаимопомощ — ако искат да си получат наследството.

Пътешествието започва, но братята се опитват да играят един срещу друг, без да подозират, че съвсем не са единствените, решени да се състезават до смърт за съкровището. Най-ценното в него е древен лечителски кодекс на майте — плячка, пред която животът на братята Бродбент не струва пукната пара. Някой вече е платил милиони, някой е готов на всичко... И убийственото преследване набира страшна скорост.

„Тайният кодекс“ е великолепен трилър — бърз, високооктанов, блестящ. Ако харесвате „Шифърът на Леонардо“ няма начин да не харесате и романа на Дъглас Престън.

USA Today

Отдавна съм фен на майсторството на Дъглас Престън — по-дълго от всеки друг... Той винаги изпипва нещата и ги прави живи и достоверни. „Тайният кодекс“ е страхотна смес от мистерия, ужас и приключения, които те пленяват и те държат в неистово напрежение; Дъг е разказвач от висока класа.

Ричард Престън, автор на бестселъри в класацията на
New York Times

1.

Том Бродбент взе последния завой на спираловидната алея и завари двамата си братя да чакат пред голямата желязна порта на имението Бродбент. Филип, раздразнен, изтръска недопушения тютюн от лулата си и я очука в циментовия стълб, докато Върнън натискаше с все сила звънеца. Къщата оставаше все тъй тиха и тъмна, извисена на върха на хълма като султански палат, а многобройните прозорци, комини и кули блестяха, озарени от ярката следобедна светлина на Санта Фе, Ню Мексико.

— Не е в стила на татко да закъснява — каза Филип и захапа лупата между белите си зъби с леко щракване. После погледна часовника си и натисна продължително звънеца. Том си помисли, че Филип си е съвсем същият: лула, направена от корен от изтравниче, язвителни очи, добре избръснати, напарфюмирани с афтършейв страни, причесана назад над високото чело коса, златен часовник, който проблясваше дискретно върху китката. Беше обул сиви памучни панталони, които разваляха цялото впечатление и морско синьо яке. Само британският му акцент изглежда бе станал още по-предвзет. Върнън, от друга страна, в неговите каубойски панталони, сандали и брада, приличаше невероятно много на Исус Христос.

— Пак разиграва пред нас някое от представленията си — изсумтя Върнън и натисна за пореден път звънеца. Вятърът премина през листата на пиниите с лек шепот и донесе дъх на топла смола и прах. Голямата къща си оставаше все тъй тиха.

Във въздуха се носеше миризмата на скъпия тютюн от лулата на Филип. Той се обърна към Том:

— Е, как се справяш между индианците?

— Добре.

— Радвам се да го чуя.

— А ти как си?

— Страхотно. По-добре не може и да бъде.

— Върнън? — обърна се Том към другия си брат.

— Всичко е наред. Наистина.

След тези думи разговорът замря, те се огледаха един друг, после извърнаха очи смутено. Том никога не беше имал какво толкова да каже на братята си. Една врана прелетя, грачейки, сякаш да подсили неловката тишина, легнала между тях. След известно време Филип атакува отново звънеца и навъсено се взря през пръчките от ковано желязо.

— Колата му си е в гаража. Да не би да иска да счупим звънеца?!
Той пое дълбоко въздух:

— Ехо-о-о-о! Татко! Скъпите ти синове са тук!

Портата поддаде под тежестта му и се открихна с леко скърцане.

— Отворено е! — възкликна Филип. — Той *никога* не оставя вратата отворена.

— Просто стои вътре и ни чака — каза Върнън. — Това е.

Те натиснаха с рамо тежката порта и тя зейна въпреки протеста на пантите. Върнън и Филип се върнаха при колите си, за да ги вкарат в гаража, а Том продължи навътре. Озова се лице в лице с дома от детството си. Колко години откак не беше идвал? Три? Изведнъж го обхванаха странни, противоречиви чувства — него, възрастния човек, който се връщаше към образите от миналото. Това беше едно от най-големите имения в Санта Фе. Чакълестата алея се виеше в полукръг около масивните крила на портала от седемнайсети век, изработени от ръчно резбовано мескитово дърво. Самата къща представляваше ниска тухлена постройка с извити стени, изваяни контрафорси, канелюри, ниши, сводове и всевъзможни фризове, а дългите тръби на комините за увеличаване на тягата, бяха сами по себе си истински произведения на изкуството. Беше заобиколена от тополови дървета и смарагдовозелени ливади. Разположена на върха на хълм, къщата гледаше към пустинята, към светлините на града и към буреносните облаци, кълбящи се лете над планината. Не че беше променена, но сега той я чувстваше различно. Том си помисли, че може би всъщност той е различният.

Една от вратите на гаража беше отворена и той видя бащиния си Мерцедес, паркиран в едната клетка. Другите две бяха затворени. Чу колите на братята си да трополят по неравната настилка и да спират край портала. Вратите се затръшнаха и след миг двамата се присъединиха към него.

Точно тогава Том за пръв път усети надигащото се в гърдите му безпокойство.

— Какво чакаме? — попита Филип, като се отправи към портала и отривисто позвъни. Върнън и Том го последваха.

Тишина.

Филип, както винаги нетърпелив, натисна за последен път бутона. Том чу как дълбокият звън отеква в къщата. Звучеше като първите акорди на някой реквием, нещо, което би подхождало на ироничното чувство за хумор на баща им.

— Ехо-о-о — провикна се Филип, като сви ръцете си на фуния.

Отново нищо.

— Мислите ли, че е добре? — попита Том. Неприятното чувство се засилваше.

— Естествено, че е добре — сопна се Филип. — Това е просто поредната му играчка. — Той заблъска с юмруци по дебелия мескинов врата.

Том се огледа наоколо и забеляза, че дворът изглежда доста запуснато — тревата беше неокосена, в лехите с лалетата растяха бурени.

— Отивам да хвърля едно око през прозореца — каза той.

Промъкна се през живия плет, прекоси на пръсти една цветна леха и надзърна през прозореца на дневната. Нещо никак не беше наред. Но му отне известно време, за да схване какво точно. Стаята изглеждаше нормално: същите кожени дивани, същата зидана камина, същата масичка за кафе. Но преди над камината висеше голяма картина — не можеше да си спомни коя — а сега я нямаше. Той напрегна паметта си. Дали беше Брак, или пък Моне? Тогава изведнъж забеляза, че римската бронзова статуя на момче, която преди стоеше на почетно място отляво на камината, също липсваше. Личеше, че от библиотечните рафтове са били извадени книги. Стаята изглеждаше в безпорядък. През отворената врата върху пода на антрето се виждаше някакъв смачкан лист, парче опаковъчна хартия и изразходено руло тиксо.

— Какво става, докторе? — долетя гласът на Филип иззад ъгъла.

— По-добре виж сам.

Филип си проправи път през храстите с кисело изражение на лицето. Върнън го следваше.

Филип надзърна през прозореца и ахна.

— Липи — възкликна той. — Над дивана. Липи го няма! И Брак над камината! Взел ги е всички. Продал ги е!

Брат му се обади:

— Не се пали толкова, може би се мести. Сигурно просто си опакова нещата. От години му повтаряш, че къщата е прекалено голяма и усамотена.

Лицето на брат му рязко се отпусна.

— Да. Разбира се.

— Може би затова е цялата тази мистериозна среща.

Филип кимна и избърса чело с копринената си носна кърпа.

— Сигурно съм изморен от полета. Върнън, ти си прав. Разбира се, че са му опаковали багажа. Но виж само каква кочина са направили. Когато татко види това, ще получи пристъп.

Тримата стояха сред избуялата зеленина и се споглеждаха безмълвно. Неприятното предчувствие на Том беше достигнало връхната си точка. Ако баща им се местеше, това бе твърде странен начин да им го каже.

Филип извади лулата от устата си.

— Какво ще кажете, дали това не е някое от малките му предизвикателства към нас? Някой малък пъзел?

— Смятам да го разплета — каза Том.

— Алармената инсталация.

— По дяволите алармената инсталация!

Тримата заобиколиха къщата. Том се прехвърли през стената и скочи в малка затворена градинка с фонтан. Прозорецът на спалнята беше на нивото на очите му. Той се наведе, взе един камък и претегли тежестта му с ръка.

— Наистина ли се каниш да разбиеш прозореца? — вдигна вежди Филип. — Колко изискано.

Том хвърли камъка и по земята се посипаха ситни парченца стъкло. Те стояха, напрегнали слух. Тишина.

— Няма аларма — отбеляза Филип.

Том поклати глава.

— Това не ми харесва.

Филип се взря през счупения прозорец и Том видя как внезапна мисъл озари лицето му.

След миг се прехвърли вътре.

Върнън погледна Том:

— Сега пък какво му стана?

Без да отговори, той последва брат си. Върнън се затътри след него.

В спалнята беше както в цялата къща — липсваха всички произведения на изкуството. И тук цареше същата бъркотия. По пода се въргаляха всевъзможни боклуци, опаковъчна хартия, тиксо, пирони и дървени стърготини, а по килима личаха мръсни стъпки. Том отиде в антрето. Гледката разкриваше още голи стени, където, той помнеше, преди висяха Пикасо, още един Брак и две стели на маите. Нямаше ги, нито следа от тях.

С надигащо се чувство на паника той се осмели да прекоси коридора, като се спря до арката на дневната. Филип стоеше в средата на стаята и въртеше глава, а лицето му беше бяло като платно.

— Хиляда пъти съм му казвал, че ще стане така. Беше толкова безотговорно от негова страна да държи всичко тук. Адски безотговорно!

— Какво? — извика Върнън тревожно. — Какво има, Филип, какво се е случило?

Дрезгавият глас на Филип прозвуча почти като шепот:

— Обрали са ни.

2.

Детектив-лейтенант Хъч Барнаби от полицейското управление на Санта Фе сложи ръка на костеливите си гърди и се облегна в стола. Въздъхна и надигна към устните си чашата с прясно кафе Старбъкс, десетото за деня. Ароматът на горчиво изпечени зърна изпълни ноздрите на кривия му нос, докато гледаше през прозореца самотната топола вън. Един красив пролетен ден в Санта Фе, Ню Мексико, Съединените американски щати, помисли си той, докато наместваше дългите си крайници по-дълбоко в стола. Петнадесети април. Ден за подаване на данъчните декларации. Всички си стояха вкъщи и си брояха парите, отрезвени от мисли за тленност и лишения. Дори престъпниците си вземаха почивен ден.

Той отпи от кафето с върховно удоволствие. Като се изключи плахото звънене на телефона във външния офис, животът беше прекрасен.

До съзнанието му достигна компетентният глас на Дорийн, която вдигна телефона. Отчетливите ѝ гласни преминаваха през отворената врата:

— Бихте ли говорили малко по-бавно, ако обичате?... Сега ще ви дам сержанта...

Барнаби заглуши разговора с шумно сръбване на кафе и опъна краката си към вратата, побутвайки я да се затвори. Отново се възцари благословена тишина. Той чакаше. И то най-после дойде: почукването.

По дяволите онзи телефонен разговор!

Барнаби остави кафето си на бюрото и поизправи отпуснатите си рамене.

— Да?

Сержант Хари Фентън отвори вратата с възбудено изражение на лицето. Фентън не беше единственият, който обичаше скучните дни. Изразът му беше достатъчен за Барнаби, за да разбере, че току-що се е случило нещо важно.

— Хъч?

— Хм-м-м?

Фентън продължи задъхано:

— Бродбент е бил ограбен. Току-що говорих с един от синовете му по телефона.

По лицето на Хъч Барнаби не помръдна и мускул.

— Какво е взето?

— *Всичко.* — Черните очи на Фентън блестяха възбудено.

Барнаби отпи от кафето глътка, после още една и едва тогава сниши стола си надолу към пода с леко натискане. „По дяволите.“

Докато Барнаби и Фентън излизаха от стария път на Санта Фе, Фентън говореше само за обира. Колекцията, бил чул той, била на стойност половин милиард! И ако това отговаряло на истината поне в някаква степен, той — не спираше възбудената си тирада Фентън — като нищо би могъл да се появи на първата страница на Ню Йорк Таймс. Той, Фентън, на първа страница на Таймс. Можеш ли да си го представиш?

Барнаби не можеше. Но не каза нищо. Беше свикнал с ентузиазма на колегата си. Спря на края на спираловидната алея и продължи да се изкачва бавно към „гнездото“ на Бродбент. Фентън излезе от другата страна, на лицето му се бе изписал израз на трескаво предчувствие; беше протегнал врат, а огромният му остър нос сякаш душеше пътя напред. Докато вървяха, Хъч оглеждаше земята. Забеляза неясни следи от гуми. Така че или Бродбент беше заминал, или го бяха убили. Последното му изглеждаше по-вероятно. И сигурно щяха да намерят трупа му някъде в къщата.

Пътят направи завой и пред погледа им се разкри отворената порта, зад която се виждаха тухлените постройките на имението сред обширни ливади, осеяни с тополи. Хъч се спря, за да огледа портата. Беше механична, с два електромотора. Не личаха никакви следи от употреба на сила, но електрическата кутия беше отворена и отвътре се виждаше ключ. Той клекна и присви очи. Ключът беше превъртан до позиция „отключено“.

Обърна се към Фентън:

— Как ти се струва?

— Изкачили са се дотук, имали са ключ за вратата — тези момчета си ги бива, истински професионалисти. Сигурно трябва да побързаме и да потърсим трупа на Бродбент вътре.

— Ето затова те обичам, Фентън. Ти си ми вторият мозък.

Той чу шум — трима мъже пресичаха ливадата, приближавайки се към тях. Барнаби побесня:

— Исусе Христе! Не знаете ли, че това е сцена на престъпление?!

Мъжете спряха, но субектът, който беше най-отпред, висок мъж в сако, сякаш не чу, продължи да се движи напред.

— И кои сте вие? — Гласът му беше студен, презрителен.

— Аз съм детектив-лейтенант Хътчинсън Барнаби, а това е сержант Хари Фентън. Полицейски участък Санта Фе.

Фентън ги дари с бърза усмивка, която разкри малко повече от зъбите му.

— Вие ли сте синовете?

— Ние сме — отвърна сакоето.

Последва ново рязко опъване на устните от страна на сержанта.

Барнаби огледа мъжете срещу себе си като потенциални заподозрени. Хипито в конопената риза имаше честно, открито лице; може и да не беше най-бляскавият ум, но със сигурност не беше крадец. Другият, с каубойските ботуши, имаше засъхнал конски тор по тях, отбеляза си с уважение Барнаби. Последният от братята, онзи, със сакоето, приличаше на човек, който идва от Ню Йорк. А доколкото Барнаби знаеше, всеки, който е от Ню Йорк може да е потенциален убиец. Дори бабичките. Той огледа мъжете отново: човек не можеше да си представи как братя могат да са толкова различни.

— Това е сцена на престъпление, така че аз съм длъжен да ви помоля, уважаеми джентълмени, да напуснете мястото. Излезте през вратата и идете под някое дърво да ме почакаете. Ще съм тук до двайсет минути и ще поговорим. Окей? И ви моля, не се разхождайте наоколо, не докосвайте нищо и не говорете един с друг за престъплението или за каквото там сте видели.

Той се обърна, но внезапно му хрумна нещо и отново се изви към тях:

— *Цялата* ли колекция липсва?

— Точно това казах по телефона — обади се сакоето.

— Каква е стойността й?

— Около петстотин милиона.

Барнаби докосна периферията на шапката си и погледна към Фентън. Лицето на сержанта изразяваше неприкрито удоволствие.

Докато крачеше към къщата, си помисли, че трябва да бъде внимателен — интуицията му подсказваше, че има нещо гнило в тази история. Федералните, Интерпол и бог знае още кои други ще бъдат въввлечени. Той прецени, че един бърз оглед преди идването на хората от криминалната лаборатория би бил съвсем в реда на нещата. Пъхна палци в колана си и впери поглед в къщата. Запита се дали колекцията е била застрахована. Това би могло да обясни някои неща. Ако е така, може би Максвел Бродбент изобщо не е мъртъв. Може би сега си пие маргаритата с някоя кучка по луксозните плажове на Пукет.

— Питам се дали Бродбент е бил застрахован — обади се в този момент Фентън.

Хъч се ухили на партньора си, после се извърна отново към къщата. Погледът му обходи счупения прозорец, плетеницата от стъпки по ситния чакъл, изпотъпканата градина. Пресните следи бяха несъмнено от синовете, но имаше и други, по-стари. Виждаше къде е бил паркиран ванът, къде е дал заден. Изглеждаше така, сякаш обирът е станал преди седмица или две.

Най-важното сега обаче беше да намерят тялото — ако, разбира се, беше едно. Той влезе вътре. Тиксо, опаковъчна хартия, разхвърляни пирони, зарязани в камината дърва. По килима се виждаха дървени стърготини. Масата бе превърната в дърводелски тезгях. Бяха пипали изключително прецизно. Освен това — шумно. Тези хора не само са знаели какво правят, но са разполагали и с време, за да го направят добре. Той подуши въздуха, но не усети тежката сладниково-кисела миризма на труп.

Както отвън, така и отвътре изглеждаше, че обирът не е скорошен. Седмица, а може би дори две. Наведе се и подуши отрязаното парче дървен материал, което лежеше на пода. Липсваше онзи характерен горчив дъх на прясно отрязано дърво. Забеляза стръкче трева и го смачка между пръстите си. Беше сухо. Барнаби си спомни, че от последния път, когато беше валяло, бяха изминали две седмици. Явно тогава се е случило; в рамките на двацет и четири часа от падането на дъжда, когато е било още кално.

Той влезе в огромния сводест хол. Помещението беше изпълнено с множество пиедестали с бронзови надписи, върху които преди са

стояли статуите. Бледи правоъгълници с кукички върху измазаните стени маркираха липсващите картини. Сламените пръстени и железните етажерки с опразнени рафтове и прашни вдлъбнатини свидетелстваха за местата на античните глинени антики, съкровища, които сякаш се бяха изпарили. В библиотечните рафтове, откъдето бяха измъкнати книги, зееха тъмни пролуки.

Той отиде до вратата на спалнята. И тук същото шествие на мръсни отпечатъци от влизащи и излизащи обувки. И още засъхнала кал. Мили боже, трябва да са били половин дузина. И е паднала голяма работа, която е отнела най-малко ден, а може би и два.

В друга стая намери една от онези машини за опаковане, които се използваха за най-едри вещи. Откри също дървени плоскости, филцови рула, метални ленти за обшиване, болтове и триони. Изоставено оборудване за няколко хиляди долара. Дори не си бяха дали труда да вземат нещо друго; в дневната бяха оставили телевизор за десет хиляда долара заедно с видео и дивиди, както и два компютъра. Барнаби си помисли за собствения си телевизор и видео с качество под всякаква критика, които още изплащаше, докато жена му и новият ѝ любовник без всякакъв срам гледаха порно филмчета всяка нощ.

Той предпазливо прекрачи видеокасетата върху пода. Фентън се обади:

— Залагам три към пет, че нашият човек е мъртъв, и две към пет, че става дума за някаква застрахователна шашма.

— Ама и ти си един, Фентън, лишаваш живота от най-забавната му страна!

Все някой обаче трябва да беше видял, че тук става нещо. Къщата, извисена на върха, се виждаше от целия Санта Фе. Ако той самият си бе дал труда да погледне от прозореца на двустайния си апартамент в долината преди две седмици, сигурно щеше да види обира, осветената по цели нощи къща, фаровете на камиона, когато се спуска от хълма. Барнаби не преставаше да се удивлява на смелостта на крадците. Кое ги беше накарало да се чувстват сигурни, че ще успеят? Явно са действали съвсем спокойно.

Той погледна часовника си. Не разполагаше с много време. Скоро щеше да пристигне микробусът с лаборантите от полицията.

Минаваше бързо и методично от една стая в друга, оглеждайки внимателно всяка подробност, но без да си води бележки. Бележките, беше научил той, винаги се връщаха в един момент, за да те захаят. Нямаше стая, която да не бе пострадала. Бяха действали мащабно. В една от стаите бяха разопаковани няколко кутии и върху пода се въргаляха смачкани хартии. Той вдигна един лист; беше бележка за товарене с дата отпреди месец за френски тенджери и тигани и немски и японски ножове на стойност двадесет и четири хиляди долара. Да не би пък нашият човек да се канеше да започва ресторантски бизнес?

В спалнята, зад дрешника той откри огромна врата; беше открената.

— Форт Нокс — обади се Фентън.

Барнаби кимна. За къща, пълна с картини за милиони долари, беше наистина учудващо какво може да е до такава степен ценно, че да си струва да го пъкнеш в тайник.

Като се опитваше да не докосва вратата, той прекрачи вътре. Тайникът беше празен, имаше само разхвърляни боклуци по пода и няколко стари дървени сандъка. Той извади кърпичката си, за да отвори едно чекмедже. Каdifето беше хлътноло на местата, където са стояли предметите. Той го затвори обратно и тръгна към вратата, хвърляйки към бравата преценяващ поглед. Нямаше следи от насилствено отваряне. И нито един от заключените сандъци, които беше видял в стаите, не беше насилван.

— Имали са всички кодове и ключове — каза Фентън.

Барнаби кимна. Това определено не беше обир.

Той излезе и бързо обиколи градините. Те изглеждаха занемарени, с високо избуяли бурени. Тревата не беше косена сигурно от седмици и това придаваше на цялото място западнал вид. Нещо повече, помисли си той, градината не беше виждала човешка ръка доста преди тъй наречения обир. Изглеждаше сякаш от месеци всичко тук е вървяло към упадък. Ако беше намесена и застраховка, то това са били синовете. Може би.

3.

Завари ги да стоят на сянка под пинията — със скръстени ръце, мълчаливи и навъсени. Докато ги приближаваше, мъжът със самото попита:

— Открихте ли нещо?

— Например какво?

Мъжът свъси вежди.

— Имате ли някаква представа какво е било откраднато тук? Става дума за стотици милиони. Мили боже, как изобщо може някой да се надява да избяга далеч с такова нещо? Някои от предметите са световноизвестни произведения на изкуството. Само един Филипо Липи струва четирийсет милиона долара. Сигурно са се отправили към Средния Изток или Япония. Трябва да се обадите на ФБР, да се свържете с Интерпол, да затворите летищата...

Той спря, за да си поеме дъх.

— Лейтенант Барнаби има някои въпроси — каза Фентън, поемайки ролята, която играеше толкова добре. Гласът му стана необичайно висок и звучен, със скрита тенденция да се превърне в заплашителен. — Вашите имена, ако обичате.

Онзи, с каубойските ботуши, пристъпи напред.

— Аз съм Том Бродбент, а това са братята ми Върнън и Филип.

— Вижте, офицер — намеси се Филип, — тези неща сигурно вече пътуват към спалнята на някой шейх. Крадците не биха се надявали да продадат картините официално — става въпрос за добре познати произведения. Не се обиждайте, но аз *наистина* не мисля, че полицейският участък в Санта Фе е в състояние да се справи с това.

Барнаби пренебрежително отвори бележника си и погледна часовника си. Все още разполагаше с почти трийсет минути до идването на криминологичната лаборатория от Албюкърк.

— Може ли да ви задам няколко въпроса, Филип? Имате ли нещо против да се обръщам към вас на първо име?

— Добре, добре, нека само да действаме по-живо.

— Години?

— Аз съм на трийсет и три — отговори Том.

— Трийсет и пет — каза Върнън.

— Трийсет и седем — последва го незабавно Филип.

— Кажете ми как стана така, че и тримата се озовахте тук по едно и също време? — Той насочи погледа си към Върнън, който изглеждаше най-малко изпечен лъжец.

— Баща ни ни изпрати писма.

— За какво?

— Ами... — Върнън погледна братята си разтревожено. — Не ни каза.

— Някакви предположения?

— Всъщност не.

Барнаби изви очи.

— Филип?

— Нямам и най-малкото предположение.

Той се обърна към третия брат, Том. Даде си сметка, че харесва това лице. То не беше лице на глупак.

— Е, Том, ти искаш ли да ми помогнеш?

— Мисля, че е искал да поговорим за наследството ни.

— Наследство? Колко годишен беше баща ви?

— Шейсетгодишен.

Фентън пристъпи напред и ги прекъсна грубо:

— Беше ли болен?

— Да.

— Колко болен?

— Всъщност умираше от рак — произнесе Том хладно.

— Съжалявам — каза Барнаби, слагайки ръка на рамото на колегата си, сякаш да го възпре от задаването на повече нетактични въпроси. — Някой от вас носи ли екземпляр от писмото?

И тримата извадиха идентични, написани на ръка писма върху хартия с цвят на слонова кост. Интересно, помисли си Барнаби, всеки от тях си носи екземпляра. Което показваше важността, която придаваха на тази среща. Той протегна ръка, взе единия и зачете:

Скъпи Том,

Искам да дойдеш в къщата ми в Санта Фе на 15 април, точно в 1:00 следобед във връзка с нещо много важно, което се отнася до бъдещето ти. Помолих за същото Филип и Върнън. Прилагам и пари, с които поемам пътуването ви. Моля те, ела навреме: точно в един часа. Направи на стария си баща тази последна услуга.

Баща ти

— Имало ли е някаква вероятност да се оправи от рака, или е бил обречен? — попита Фентън.

Филип го погледна, после се обърна към Барнаби:

— Кой е този човек?

Барнаби хвърли предупредителен поглед към лейтенанта, който често се изцепваше.

— Тук всички сме от една и съща страна, опитваме се да разрешим случая.

— Доколкото аз знам — произнесе Филип неохотно, — не е имало шансове за излекуване. Баща ни мина през радиоактивно лечение и химиотерапия, но ракът беше с много метастази и нямаше начин да се измъкне. Той отказа каквото и да е по-нататъшно лечение.

— Съжалявам. — Барнаби се опита да събере целия си запас от съчувствие. — Но да се върнем отново към прословутото писмо, в него се говори за това, че поема пътните ви. За колко пари става дума?

— Хиляда и двеста долара кеш — обади се Том.

— *Кеш?* В каква форма?

— Банкноти. Хиляда двеста и един долара. Да изпраща пари в брой беше типично за баща ни.

Фентън отново се намеси:

— Колко време му оставаше да живее?

Той зададе въпроса си директно към Филип, протягайки глава напред. Главата му беше уродлива, много тясна и заострена отгоре, под дебелиите му вежди проблясваха дълбоко поставените очи; имаше едър нос, от чиито ноздри стърчаха черни косми, а кривите зъби и едва загатнатата брадичка довършваха цялостното впечатление от него. Беше мургав. Въпреки английското си име, беше испанец от град

Тръкас, високо в Сангре де Кристо Маунтинс. Изглеждаше страшен, ако човек не знаеше, че носи добра душа.

— Около шест месеца.

— Тогава за какво ви е поканил тук? Да си поиграете на „ринги-ринги-рае“ с топките му?

Фентън можеше да бъде отвратителен, когато поискаше. Но това даваше резултати.

Филип произнесе ледено:

— Това е елегантният начин да го направи. Предполагам, че е възможно.

Барнаби го прекъсна меко:

— А дали пък не е имал споразумение с някой музей да остави колекцията си на тях?

— Максвел Бродбент *ненавиждаше* музеите.

— Защо?

— Музеите бяха подели кампания срещу баща ни, критикуваха го, че използвал неортодоксални методи при събирането на колекцията си.

— И какви по-точно?

— Че купувал произведения на изкуството със съмнителен произход, сключвал сделки с иманяри и крадци, които пренасяли контрабандно антики през границата. Че дори самият той ограбвал гробници. Затова мога да разбера антипатията му. Музеите са бастиони на лицемерието, лакомията и користолюбието. Те обвиняват другите в методи, които те самите използват, за да събират експонатите си.

— Ами ако е оставил колекцията на някой университет?

— Той мразеше академиците. Смяташе, че са същите мерзавци. Археолозите обвиняваха Максвел Бродбент, че плякосвал храмове в Централна Америка. Не издавам никаква семейна тайна тук — това е добре известна история. Можете да вземете който брой пожелаете на списание „Археология“ и да прочетете, че баща ни е живото въплъщение на дявола.

— Имал ли е намерение да продава колекцията? — прекъсна го Барнаби.

Филип стисна устни, размишлявайки.

— Да продава? Баща ми цял живот се е занимавал с аукционни къщи и арт търговци. По-скоро би умрял хиляда пъти, отколкото да

повери за продажба колекцията си на посредствената сган...

— Искате да кажете, че е смятал да остави всичко на вас тримата?

За миг настъпи неловка тишина.

— Това — каза най-сетне Филип, — е напълно допустимо.

Фентън го прекъсна:

— Църква? Съпруга? Любовница?

Филип завъртя лулата между пръстите си и съвсем в телеграфния стил на сержанта, отвърна:

— Атеист. Разведен. Противник на брака.

Братята се разсмяха. Хъч Барнаби се улови, че дори и на самия него му стана смешно от имитацията. Рядко се случваше някой друг да сложи Фентън на мястото му по време на разпитите. Този Филип беше голям образ и въпреки претенциозността си беше цял разбойник. Но в продълговатото му интелигентно лице имаше нещо тъжно и объркано.

Барнаби протегна касовата бележка за товаренето на кухненското оборудване.

— Да имате някаква идея за какво е всичко това или накъде са поели тези вещи?

Те я погледнаха и поклатиха глави:

— Той дори не обичаше да готви — промърмори Том.

Барнаби пъкна листчето в джоба си.

— Разкажете ми за баща си. Външен вид, индивидуални качества, характер, бизнес сделки, такива неща.

Отново се обади Том.

— Той е... просто уникален.

— В смисъл?

— Дори и физически — направо гигант, жизнен, красив, широкоплещест, никаква следа от отпуснатост, с побеляла коса и прошарена брада, масивен като лъв и гръмогласен по лъвски. Хората казваха, че приличал на Хемингуей.

— А като личност?

— Беше от хората, които никога не бъркат, които потискат другите и ги карат да играят по свирката им. Живееше единствено по своите правила. Никога не е завършвал гимназия, но разбираше от изкуство и археология повече и от доктор на науките. Колекционирането беше негова религия. Той презираше религиозната

вяра на другите хора и по тази именно причина изпитваше такова голямо удоволствие да купува и продава откраднати от гробниците вещи — и дори той самият да плячкосва гробници.

— Разкажете ми нещо повече за това плячкосване на гробници.

Този път заговори Филип:

— Максвел Бродбент е роден в работническо семейство. Заминал за Централна Америка, когато бил млад и изчезнал в джунглата за две години. Направил голямо откритие, обрал някакъв храм на маите и пренесъл експонатите нелегално през границата. Това е що се отнася до началото. Бил е арт дилър на съмнителни произведения и антики — като се тръгне от Гърция и се мине през откънатите от Европа римски статуи, та се стигне до кхмерските дърворезби от камбоджанските погребални храмове и ренесансовите платна, откраднати от Италия по време на войната. Търгувал е не за да прави пари, а за да финансира собствената си колекционерска дейност.

— Интересно.

— Похватите на Максвел — каза Филип — са били единственият начин в наши дни човек да се сдобие с наистина велико изкуство. Сигурно в колекцията му няма и един експонат, който да е чист.

— Веднъж е ограбил дори гробница, която е била прокълната — намеси се Върнън. — Случвало се е да го казва на коктейлни партита.

— Проклятие?! И какво точно е било?

— Нещо от рода на: „Онзи, който се осмели да разтревожи покоя на тези кости, да бъде жив одран и хвърлен за храна на болните хиени. И табун магарета да се съвкупят с неговата майка.“ Или нещо в този смисъл.

Фентън не се сдържа и се усмихна.

Барнаби му хвърли предупредителен поглед. Той отправи следващия си въпрос към Филип. Интересно как хората обичат да се оплакват от родителите си.

— Кое го правеше толкова забележителен?

Филип се намръщи и широкото му чело се свъси.

— Ами ето например това — Максвел Бродбент обичаше Мадоната на Липи повече от която и да е реална жена. Обичаше портрета на малката Биа де Медичи повече от своите собствени деца. Обичаше двете си картини на Брак, Моне и нефритовите маянски черепи повече от който и да е реален човек в неговия живот.

Прекланяше се пред своята колекция от френски мощехранителници от тринайсети век, за които се твърдеше, че съхраняват костите на светци, повече, отколкото пред който и да е истински светец. Неговите колекции бяха неговите любовници, неговите деца, неговата религия. Това е, което го правеше забележителен: страстта към красивите неща.

— Нищо от това не е истина — обади се Върнън. — Той ни обичаше.

Филип изсумтя презрително.

— Казвате, че се е развел с майка ви?

— Искате да кажете с *майките ни*. Беше разведен с две от тях и овдовял с третата. Имаше и две други съпруги, от които нямаше деца и безчет любовници.

— Някакви спорове за издръжка? — попита Фентън.

— Естествено — процеди Филип. — Издръжки на съпруги, издръжки на метреси, край нямаше.

— Но все пак ви е отгледал...

Филип замълча, после каза:

— И пак по своя си уникален начин.

Думите му увиснаха във въздуха. Барнаби се запита що за баща е бил този човек. Но по-добре да не изпускаше основната нишка: времето го притискаше. Момчетата от криминалната лаборатория щяха да пристигнат всеки момент и тогава щеше да се моли дори и отдалече да види отново мястото на престъплението.

— Да е имало някаква жена в живота му напоследък?

— Само с цел невинна физическа активност вечер — каза Филип. — Тя не би получила нищо, уверявам ви.

Том погледна детектива:

— Мислите ли, че баща ни е добре?

— За да бъда честен, не виждам никакви следи от убийство тук. Не намерихме и тяло в къщата.

— Възможно ли е да са го отвлекли?

Барнаби поклати глава.

— Не ми изглежда вероятно. Защо им е заложник? — Той погледна часовника си. Бяха изминали пет, може би дори седем минути. Време беше да зададе въпроса: — Застрахован ли беше? — Направи всичко възможно гласът му да звучи както обикновено.

По лицето на Филип мина тъмна сянка.

— Не.

Дори Барнаби не можа да скрие изненадата си.

— *Не?!*

— Миналата година се опитах да уредя застраховането. Но никой застраховател не би се наел да го направи, докато колекцията се държи в тази къща и сигурността ѝ е на такова равнище. И сам можете да видите, че това място е достатъчно уязвимо в това отношение.

— И защо баща ви не взе мерки да увеличи безопасността?

— Баща ни беше труден човек. Никой не можеше да му казва какво да прави. В къщата имаше доста оръжия. Предполагам, мислел е, че може да ги използва в случай на нужда, в стил Дивия Запад.

Барнаби мина с поглед през записките си и погледна отново часовника си. Беше обезпокоен. Нещо не пасваше. Той беше сигурен, че това не е обикновен обир, но без застраховка кой ще тръгне сам да се ограбва? От друга страна бяха съвпаденията с писмата до синовете, с които бяха извикани за тази среща точно в този момент. Барнаби си припомни думите на писмото: „... нещо много важно, което се отнася до бъдещето ти... Направи на стария си баща тази последна услуга...“ Във формулировката имаше нещо, което те караше да се замислиш.

— Какво имаше в хранилището?

— Само не ми казвайте, че са влизали и в хранилището! — Филип избърса потното си лице с трепереща ръка. Костюмът му изглеждаше вече вял и измачкан, а отчаянието върху лицето — неподправено.

— Да.

— О, Господи! В него се пазеха скъпоценни камъни, злато от Южна и Централна Америка, редки монети и печати, всичко беше изключително ценно.

— Изглежда крадците са имали както комбинацията за хранилището, така и ключове за навсякъде. Някаква идея за това?

— Не.

— Баща ви имал ли е човек, на когото да вярва напълно — адвокат, например, — който да е разполагал с втора връзка ключове или да е знаел комбинацията за хранилището?

— Той не вярваше на никого.

Това беше много важен момент. Барнаби погледна Върнън и Том.

— И вие ли смятате така?

Двамата мъже кимнаха.

— Имал ли е прислужник?

— През деня идваше една жена.

— А градинар?

— На пълно работно време.

— Някой друг?

— Беше наел готвач на пълно работно време и медицинска сестра за три дни в седмицата.

Фентън отново не издържа, пристъпи напред и се усмихна с погребалната си усмивка.

— Може ли да ви задам един въпрос, Филип?

— Ако смятате за нужно.

— Защо говорите за баща си в минало време? Да не би да знаете нещо, което не ни е известно?

— Мили боже! — избухна Филип. — Няма ли кой да ме освободи от този неосъществен Шерлок Холмс?

— Фентън — промърмори Барнаби, мятайки към сержанта предупредителен поглед.

Той го погледна и лицето му на мига смени изражението си.

— Съжалявам.

— Сега къде са? — продължи Барнаби, сякаш нищо не се бе случило.

— Къде са кои?

— Прислужницата, градинарят, готвачът. Този обир е станал поне преди две седмици. Някой трябва да е освободил помощниците.

Том погледна невярващо:

— Обирът е станал *преди две седмици!*?

— Точно така.

— Но аз получих писмото с Федерал Експрес едва преди три дни.

Това беше интересно.

— Погледнал ли е някой от вас адреса на подателя?

— Беше някаква пощенска кутия — каза Том.

Барнаби помисли за миг.

— Трябва да ви кажа — започна той, — че зад този тъй наречен обир стои застрахователна измама.

— Вече ви казах, че колекцията не беше застрахована — обади се Филип.

— Казахте го, да, но аз не го вярвам.

— Познавам пазара на арт застраховки, лейтенант — аз се занимавам с история на изкуството. Тази колекция беше на стойност около половин милиард долара, намираще се в къща в провинцията, пазена от някаква абсолютно излязла от строя охранителна система. Казвам ви — *колекцията не можеше да бъде застрахована.*

Барнаби задържа погледа си върху Филип, после го премести върху другите двама братя.

Филип изпусна една шумна въздишка и погледна часовника си.

— Лейтенант, не мислите ли, че този случай не е по силите на полицейския участък в Санта Фе?

Ако нямаше застрахователна измама, какво беше тогава? По дяволите, не беше обир! В съзнанието му започна да се оформя една още съвсем смътна и неопределена идея. Наистина доста налудничава. Но тя придобиваше очертания почти срещу волята му и заплашваше да се превърне в теория. Той погледна Фентън. Но сержантът не забелязваше нищо. Заради всичките си останали дарби, навярно, той беше напълно лишен от чувство за хумор.

Барнаби си спомни широкоекранния телевизор, дивидито и видеото, които стояха на пода. Не, не стояха, бяха *оставени* близо до дистанционното. И какво гласеше изписаният на ръка надпис? — ВИЖ МЕ!

Точно това беше. Като замръзнала вода, която стяга в едно всичко. Вече знаеше точно какво беше станало. Прочисти гърлото си.

— Последвайте ме.

Тримата братя тръгнаха след него към къщата и влязоха всички в дневната.

— Седнете.

— За какво е всичко това? — започна да нервничи Филип. Дори Фентън го гледаше скептично.

Барнаби взе касетата и дистанционното.

— Сега ще погледаме видео.

— Това някаква шега ли е? — попита Филип, отказвайки да седне. Лицето му беше зачервено. Двамата му братя стояха и гледаха объркано.

— Закривате екрана — махна с ръка Барнаби, настанявайки се върху дивана — Седнете.

— Това е безобразие...

Внезапно пропукване откъм видеото накара Филип да млъкне. След това лицето на Максвел Бродбент, по-едро, отколкото бе в действителност, се материализира върху екрана. Тримата синове седнаха почти едновременно.

Гласът му, дълбок и бумтящ, отекна в празната стая.

— *Поздрави от мъртвеца.*

4.

Том Бродбент втренчи поглед в образа на баща си, фокусирайки се бавно върху екрана. Камерата постепенно се върна обратно и разкри Максвел Бродбент, седнал пред огромното бюро в кабинета си, държащ няколко листа хартия в едрите си ръце. Стаята все още не изглеждаше така оголена; картината с Мадоната на Липи все още висеше на стената зад него, от книжните лавици нямаше извадени книги, а другите платна и статуи си стояха на местата. Том потрепери: дори електронният образ на баща му всяваше страх у него.

След поздрава баща им направи пауза, прочисти гърлото си и втренчи ярките си сини очи в камерата. Хартията в ръцете му прошумоля. Изглеждаше напрегнат от силна емоция.

Сведе поглед и започна да чете:

— *Скъпи Филип, Върнън и Том. Казано накратко: взех богатството си с мен в смъртта. Зазидах се заедно с колекцията си в един гроб. Този гроб е скрит някъде далеч в света, на място, което само аз знам.*

Той замълча, изкашля се, погледна нагоре и синьото на очите му блесна за миг в обектива на камерата, после продължи да чете. Гласът му придоби онзи леко педантичен тон, който Том си спомняше толкова добре от масата за хранене.

— *От повече от сто хиляди години човешките същества са били погребвани заедно със своите най-ценни вещи. Погребването на мъртвеца със съкровището му има вековна история, като се започне от неандерталците, mine се през древен Египет и се стигне до наши дни. Хората са били заравяни със своето злато, сребро, предмети на изкуството, книги, лекарства, обзавеждане, храна, роби, коне, а понякога дори с незаконните и законните си съпруги — с всичко онова, което те мислели, че може да им потрябва в отвъдното. Едва през последните век или два спрели да ги заравят с вещите им, прекъсвайки с това една дълга традиция.*

— *Традиция, която аз искам да съживя.*

— Истината е, че почти всичко, което знаем за миналото е достигнало до нас чрез погребалните предмети. Някои ме наричаха обирджия на гробници. Не е така. Аз не съм обирджия, просто съградих съдбата си върху богатството, което глупаците са мислели, че отнасят със себе си в задгробния живот. Сега реших да направя онова, което те са правели и да се погребва заедно с всичките си земни вещи. Само че разликата между тях и мен е, че аз не съм глупак. Аз знам, че не съществува задгробен живот, където мога да се радвам на съкровищата си. И за разлика от тях, умирам без илюзии. Когато си мъртъв, си мъртъв. Когато умреш си просто купчина изгнило месо, мозък и кости, нищо повече.

— Вземам съкровището заедно със себе си по съвсем друга причина. Много важна причина. Причина, която засяга и трима ви.

Той млъкна и погледна нагоре. Ръцете му все още трепереха леко, мускулите на челюстта му бяха стегнати.

— Исусе Христе — прошепна Филип и се надигна от мястото си със стиснати юмруци. — Направо не мога да повярвам.

Максуел Бродбент вдигна листовете, за да прочете още нещо, запъна се, поколеба се и после отведнъж спря и ги хвърли върху бюрото.

— Мамка му — каза той, блъскайки стола силно. — Това, което имам да ви кажа е прекалено важно за една шибана реч. — Той стана и заобиколи бюрото с няколко огромни крачки, неговата чудовищна осанка изпълни целия екран и в допълнение, стаята, в която те седяха. Той тръгна с отмерени крачки срещу камерата, възбуден, поглаждайки ниско подстриганата си брада.

— Не е лесно. Дори не знам как да ви го обясня.

Обърна се и направи няколко крачки обратно.

— Когато бях на вашите години няхах нищо. Нищичко. Пристигнах в Ню Йорк от Ери, Пенсилвания само с трийсет и пет долара в джоба, облечен в стария костюм на баща си. Без семейство, без приятели, без диплома за завършен колеж. Нищо. Татко беше добър човек, но прост зидар. Мама беше умряла. И бях сам в света.

— Айде пак с тази история — измърмори Филип.

— Беше есента на 1963-та. Изтърках наветата, докато си намерих работа, отвратителна работа, да мия чинии в „Мама

Джина“ на Източна 88-ма и Лекс. Долар и два̀сет и пет цента на час.

Филип клатеше глава. Том беше напълно онемял. Бродбент спря да крачи, застана срещу бюрото и погледна в камерата, леко прегърбен, мръщейки се.

— В този момент направо ви виждам. Филип, ти без съмнение, клатиш тѣжно глава, Том, ти по всяка вероятност си прав и ругаеш. А ти, Върнън, си мислиш в момента, че съм празна катуна. Господи, и тримата сте ми ясни като на длан. И съжалявам за вас, наистина. Това не е лесно.

Той отново закрачи.

— Заведението на Джина не беше далеч от Музея на изкуството. Един ден случайно ми хрумна да вляза въ̀тре и това промени целия ми живот. Дадох и последния си долар за членство и започнах да посещавам музея всеки ден. Направо се влюбих в това място. Беше истинско откровение! Никога до този момент не бях виждал такава красота, такава... — Той вдигна едрата си ръка — Боже, какво приказвам, та вие знаете всичко това.

— Наистина го знаем — произнесе Филип сухо.

— Въпросът е, че започнах от нищото. Работих яко, имах визия за живота си, цел. Четях всичко, което ми попаднеше. Шлиман и откриването на Троя, Хауърд Картър и гробницата на Тутанкамон, Джон Лойд Стивънс и град Копан, разкопките на Вилата на мистериите в Помпей... Мечтаех да намеря съкровища като тези, да правя разкопки, да ги притежавам. Оглеждах се, разсъждавах, правех планове: на кое място в света бяха онези изгубени гробници и храмове, които чакаха да бъдат открити? Отговорът дойде от само себе си. Централна Америка. Там все още можеше да се намери някой изчезнал град. Значи там имаше някакъв шанс за мен.

На това място той спря, за да отвори чекмеджето на бюрото си. Извади оттам една пура, подряза я и я запали.

— Мили Боже — простена Филип. — Този човек е *непоправим!*

Бродбент угаси кибритената клечка, хвърли я на бюрото и се ухили. Имаше хубави бели зѣби.

— Така или иначе ще умра, защо да не се насладя на последните няколко месеца от живота си. Прав ли съм, Филип? Още ли пушиш онази противна лула? Щях да се откажа, ако бях на твое място.

Той се обърна гърбом и закрачи отново, пускайки малки сини кълбета дим.

— *Както и да е, събирах пари, за да мога да замина за Централна Америка. Отидох там не защото исках да правя пари, макар и да е имало такъв момент, предполагам, — а защото имах страст. И го намерих! Открих моя изгубен град.*

Той направи нов рязък завои и се озова отново срещу камерата.

— *Това беше началото. То ме накара да започна. Търгувах с изкуство и антики само за да финансирам моето колекционерско увлечение. И вижте...*

Старецът направи пауза и описа широка дъга с ръката си, за да покаже невидимата в момента колекция в къщата.

— *Ето го резултатът. Една от най-големите частни колекции от предмети на изкуството и антики в света. Това не са просто вещи. Всяко парченце тук има своя история, своя памет за мен. Как съм го видял за първи път, как съм се влюбил в него, как съм го придобил. Всяка частица тук е част от мен.*

Той показа един предмет от нефрит върху бюрото си и го вдигна към камерата.

— *Като например тази глава на олтек, която открих в Пиедра Лумбре. Спомням си деня... жегата, змиите... и как я видях за пръв път, лежаща в прахоляка на гробницата, където беше престояла две хиляди години.*

Филип изсумтя:

— Радостите на крадеца.

Баща му я върна отново върху бюрото.

— *В продължение на две хиляди години тя е стояла там — предмет с такава изключителна красота... това може да те накара направо да заплачеш. Искан ми се да можеш да изкажеш пред вас чувствата, които изпитах, когато видях това чудо да лежи кротко в нажежената прах. Това не беше нещо, което можеше да съществува в мрак. Аз я спасих и я върнах отново към живот.*

Гласът му секна от изблика на толкова много чувства. Той млъкна, изкашля се и наведе глава. Хвана облегалката на стола и се отпусна тежко в него, оставяйки пурата си върху пепелника. Вдигна лице към камерата, протягайки се през бюрото.

— Аз съм ви баща. Отгледах ви и тримата. Познавам ви добре, отколкото самите вие се познавате.

— Не ми изглежда така — изсъска Филип.

— Докато гледах как растете, бях поразен от откритието, че живеете с непоколебимата увереност, че превъзхождате другите. Че сте привилегирани. Синдром на богатото дете. Сигурни, че не ви се налага да работите до безсъзнание, да учите до припадък, да се напрягате — само защото сте синове на Максвел Бродбент, защото един ден, без дори да сте си мръднали и малкия пръст, ще бъдете богати.

Той се изправи, явно не можейки да си намери място.

— Вижте, знам, че това е най-вече моя грешка. Аз бях този, който задоволяваше всяка ваша прищявка, купувах ви всичко, каквото пожелаехте, изпратих ви в частни училища, мъкнех ви из Европа. Чувствах се виновен пред вас заради разводите си и всичко около тях. Не съм бил роден за съпруг, предполагам. И какво направих? Отгледах три деца, които вместо да живеят прекрасен и смислен живот, стоят и чакат наследството си. Крахът на големите надежди.

— Глупости! — каза Върнън гневно.

— Филип, ти си младши професор по история на изкуството в Лонг Айлънд. Том? Конски доктор в Юта. А ти, Върнън? Ами че аз дори не знам с какво точно се занимаваш в момента, може би живееш в ашрам някъде и си даваш парите на някой мошеник гуру.

— Това не е истина! — извика Върнън. — Не е истина! Да върви по дяволите!

Том не можа да каже нищо. Усети, че му се повръща.

— И като капак на всичко — продължи баща им, — вие тримата не се разбирате. Така и никога не се научихте да действате заедно, да бъдете братя. Започнах да мисля: що за баща съм бил аз? Научих ли синовете си да бъдат независими? Научих ли ги да ценят работата? Да се уповават на самите себе си? Да се грижат един за друг?

Той спря и изстреля с горчивина думата:

— Не! След всичко до този момент, след училищата, Европа, след риболова и къмпингите, се оказа, че съм отгледал пълни неудачници. Исусе Христе, аз единствен съм виновен, че всичко свършва по този начин, но истината е такава. А после стана ясно, че

умирам и това ме хвърли в паника. Какво трябваше да сторя, за да оправя нещата?

Той млъкна. Дишаше тежко и лицето му пламтеше.

— Само смъртта, навирайки смърдящата си муцуна в лицето ти, може да те накара да се замислиш. Трябваше да взема решение какво да правя с колекцията си. Със сигурност нямаше да я дам на някой музей или университет, за да злорадстват над нея шайка гризачи. Нито пък на мухлясала аукционна къща, за да обогатя с труда си някой дилър, който ще я разбие и ще я пръсне по четирите краища на света, след като аз съм я събирал цял живот. Категорично не.

Той избърса челото си, смачка носната кърпичка в юмрук и направи жест пред камерата.

— Винаги съм смятал да я оставя на вас. Но когато моментът настъпи, осъзнах, че това ще е най-лошото, което мога да ви сторя. Да ви дам половин милиард долара, които не сте спечелили вие.

Той отново премина зад бюрото, намествайки огромното си туловище на стола, и се пресегна за втора пура от кожената кутия.

— Погледнете ме, продължавам да пуша. Вече е твърде късно.

Той почука края ѝ, след което го отрязва. Облакът дим изпълни автоматичния фокус на камерата, размазвайки го. Когато димът напусна кадъра, изсеченото, красиво лице на Максвел Бродбент изплува отново на фокус.

— Решението ме осени ненадейно. Беше направо блестящо. Цял живот бях разкопавал гробове и се бях занимавал с погребални предмети. Знаех всички трикове за укриване на гробници, всички тъпи капани, всичко. И внезапно осъзнах, че аз също мога да отнеса всичко със себе си. И че мога да направя за вас нещо, което да бъде истинско завещание.

Той млъкна, стисна ръце и се протегна напред.

— Вие трябва да спечелите тези пари. Наредих да бъда погребан заедно с колекцията си на незнайно за вас място в света. Призовавам ви да ме намерите. Ако го направите, можете да вземете всичко от гроба ми, то е ваше. Това е моето предизвикателство към вас, моите трима сина.

Той си пое въздух и се опита да се усмихне.

— Но ви предупреждавам: ще бъде трудно и опасно. Нищо в живота не се постига лесно. И тук идва малката изненада: никога няма да успеете, ако не действате заедно.

Той стовари тежкия си юмрук върху бюрото.

— Това е, накратко. Не направих много за вас, докато бях жив, но, кълна се в Бога, ще поправа това със смъртта си.

Той се изправи и се приближи към камерата. Ръката му се протегна, за да я изключи и после, след като размисли, огромният му, неясен образ изпълни екрана:

— Никога не съм бил сантиментален, така че и сега ви казвам просто „сбогом“. Сбогом Филип, Върнън и Том. Сбогом и късмет! Обичам ви.

Екранът угасна.

5.

Том остана на дивана, не беше в състояние дори да помръдне. Хъч Барнаби беше първият, който се съвзе. Той стана и деликатно се изкашля, за да наруши неловката тишина.

— Фентън? Явно не сме нужни тук повече.

Сержантът кимна, изправи се тромаво, с пламнало лице.

Барнаби се обърна към братята, кимна учтиво и докосна периферията на шапката си.

— Както сами виждате, това не е работа за полицията. Оставяме ви да се оправяте сами. — Те се насочиха към вратата, която водеше към дневната. Нямаха търпение да излязат по-скоро навън.

Филип се изправи:

— Офицер Барнаби? — Гласът му прозвуча задавено.

— Да?

— Надявам се да не споменете за това пред никого. Няма да е полезно, ако... ако цял свят се втурне да търси гробницата.

— Правилно. Няма причина да го споменавам пред когото и да било. Изобщо няма причина. Ще се обадя на криминалните да не идват. — Той се измъкна заднишком и изчезна. Миг по-късно те чуха голямата входна порта да се захлопва.

Никой от тримата не помръдна.

— Кучият му син — изсъска тихо Филип. — Направо не мога да повярвам. Кучи син.

Том погледна побелялото лице на брат си. Знаеше, че брат му живее доста добре с професорската си заплата. Той имаше нужда от парите. И без съмнение, вече ги беше изхарчил.

— И сега какво? — обади се Върнън.

Думите му увиснаха във въздуха.

— Не мога да повярвам, че старото копеле го е направило — каза Филип. — Да замъкне дузина платна на стари майстори в гроба... да не говорим за безценния нефрит на маите и за златото. Направо съм

сразен. — Той измъкна копrienената кърпичка от джоба на самото си и попи челото си. — Няма *право!*

— Е, какво ще правим, все пак? — повтори въпроса си Върнън.

Филип се втрени в него:

— Ще търсим проклетото съкровище, разбира се!

— Как?

— Не може един човек да се зарови в гроба с изкуство за половин милиард долара, без някой да му е помогнал. Ще разберем кой му е помогнал.

— Не го вярвам — каза Том. — Не се е доверявал на никого през целия си живот.

— Не би могъл да го направи сам!

— Това е толкова... *в стила му* — произнесе Филип внезапно.

— Може би е оставил някакви следи — обади се Върнън и се приближи към предните чекмеджета, дръпна рязко едно отворено и започна да тършува из него, сипейки ругатни. Издърпа второ, после трето, обхванат от такава силна възбуда, че го измъкна от релсите и съдържанието му се разсипа по пода. Кредитни карти, шах, китайска дама. Том ги помнеше всичките — игрите на тяхното детство, сега пожълтели и опърпани от годините. Усети студена буца в гърдите; до това се свеждаше всичко. Върнън изруга и ритна купчината, пръсвайки я из цялата стая.

— Върнън, безсмислено е да обръщаш къщата нагоре с краката.

Върнън не отвърна нищо, продължи да отваря едно след друго чекмеджетата, изсипвайки съдържанието им на пода.

Филип измъкна лулата от джоба на панталоните си и я запали с трепереща ръка.

— Само си губите времето. Казвам ви, че трябва да говорим с Маркър Хаузър. Той е ключът.

Върнън го погледна:

— Хаузър? Татко не е контактувал с него от четирийсет години.

— Той е единственият, който наистина познава баща ни. Прекарали са две години заедно в Централна Америка. Ако някой знае къде се е запилял татко, то това е той.

— Татко мразеше Хаузър.

— Предполагам, че са се сдобрили след болестта му. — Филип всмукна от дима, давейки се.

Върнън се прехвърли в кабинета. Том го чуваше как отваря шкафовете и ги затваря с трясък, от етажерките падаха книги, след малко дойде звук на счупено.

— Казвам ви, Хаузър е замесен. Трябва да действаме бързо. Имам дългове — имам задължения.

Върнън влезе, носейки пълна кутия с листове, които тръшна на масичката за кафе.

— Както изглежда, ти вече си успял да изхарчиш наследството си.

Филип се извърна хладно към него:

— Кой беше този, който взе двайсет хилядарки от татко миналата година, а?

— Това беше заем. — Върнън започна да рови из листовите, прехвърляше папките, разпръсквайки ги по пода. Том забеляза, че от една папка се изтърсиха старите им свидетелства от началното училище. Изненада се, че баща му ги беше запазил — отчасти и заради факта, че не беше особено горд от оценките им.

— Върна ли му го? — попита Филип.

— Ще му го върна.

— Естествено, че ще му го върнеш — произнесе Филип саркастично.

Върнън почервения.

— А ти какво ще кажеш за онези четирийсет хиляди, които татко изхарчи, за да те изпрати да правиш докторат? Да не би да си му ги върнал?

— Това беше дарение. Той плати и за ветеринарното училище на Том, нали Том? И ако *ти* беше поискал да правиш докторска дисертация, щеше да плати и за теб. Вместо това ти замина с онзи побъркан брамин да живееш някъде из Индия.

Настъпи напрегната тишина.

— Върви по дяволите! — каза Върнън.

Том местеше очи от единия върху другия си брат. Този разговор се беше водил поне хиляда пъти досега. Обикновено той се намесваше и се опитваше да ги помири. И както се случваше най-често, това не довеждаше до добро.

— И ти върви по дяволите! — не му остана дължен Филип. Захапа лулата между зъбите си с леко щракване и се завъртя на пета.

— Чакай! — извика Върнън, но вече беше твърде късно. Когато Филип се ядосаше, той излизаше, което направи и сега. Голямата врата се затръшна с трясък.

— За бога, Върнън, не можа ли да избереш по-подходящо време да се карате?

— Да му го начукам! Той започна, не беше ли така?
Том дори не си спомняше кой беше започнал пръв.

Когато се върна в офиса, Хъч Барнаби се отпусна в стола си, подпря чашата с прясно кафе на шкембето си и се загледа през прозореца. Фентън седна на другия стол, и той с чаша в ръка, и впи мрачен поглед в пода.

— Фентън, стига си мислил за това. Такива неща се случват.

— Не мога да повярвам.

— Знам, това е някаква пълна безсмислица, човек да се погребее сам с половин милиард долара. Но не се притеснявай. Все някой ден някой в този град ще извърши престъпление, достойно за челната страница на „Ню Йорк Таймс“ и твоето име ще цъфне там. Просто още не му е дошло времето.

Фентън преглътна кафето, а с него и разочарованието си.

— Бях сигурен, Фентън, още преди да сме изгледали видеозаписа. Предчувствах го някак си. Когато разбрах, че няма застрахователна шашма, все едно, че в главата ми светна лампа. Хей, от това би станал страхотен филм, не мислиш ли? Богаташ отнася шибаното си съкровище във вечния си дом.

Фентън не отговори.

— Как мислиш, че го е направил? Поразсъждавай само. Трябвала му е помощ. Става въпрос за голям багаж. Не можеш да прекараш няколко тона произведения на изкуството до другия край на света, без някой да забележи.

Фентън сръбна и отново не каза нищо. Барнаби погледна часовника, а после очите му се отместиха към купчината листи върху бюрото.

— Остават два часа до обяд. Как пък не се случва нищо интересно в този град. Погледни това: наркотици и още наркотици.

Защо тези дечица не вземат например да оберат някоя банка за разнообразие?

Фентън изпи и последните капчици от кафето си.

— То си е там.

Мълчание.

— Какво се опитваш да кажеш? Какво имаш предвид с това „*то си е там*“? Много неща са си *там*.

Фентън смачка чашата си.

— Имаш някакво предположение, така ли е?

Фентън запрати чашата в кошчето за боклук, но отново не каза нищо.

— Ти произнесе: „То си е там.“ И аз искам да знам какво означава това.

— Отиваме да го вземем.

— И после?

— Ще го задържим.

Барнаби се засмя.

— Фентън, направо ме изумяваш. В случай, че не си забелязал, ние сме *полицайи*. Стига ли този малък факт до съзнанието ти? И се предполага, че сме *честни*.

— Аха — съгласи се Фентън.

— Точно така. Честност. Ако нямаш това, Фентън, то какво имаш?

— Половин милиард долара — каза Фентън.

6.

Сградата не беше от стар, потъмнял камък като във филм на Богарт, а чудовище от стъкло и метал, което се издигаше високо в небето над Западна петдесет и седма улица, един грозен седемдесететажен небостъргач. Най-малкото, помисли си Филип, наемът със сигурност е висок. А ако наемът е висок, това означаваше, че Маркърс Аурелиърс Хауър е преуспяващ частен детектив.

Влизането във фоайето създаваше чувство за влизане в огромен полиран куб от гранит. Мястото лъхаше на препарати за почистване. В един ъгъл растеше хилаво бамбуково дърво. Един асансьор го отнесе за отрицателно време на трийсетия етаж и той се озова пред скъпата врата от черешово дърво, която водеше към офисите на частен детектив Маркърс Хауър.

Филип влезе. Както и да си беше представял офиса на един частен детектив, този безцветен постмодернистичен интериор от сив аспид, безличен килим и черен полиран гранит, нямаше нищо общо с това. Как изобщо някой можеше да работи в такава стерилна обстановка? Стаята изглеждаше празна.

— Да-а? — долетя глас иззад дъговидната стена от стъклени тухлички.

Филип заобиколи и се оказа зад гърба на мъж, седнал пред празно бъбрековидно писалище, което вместо към вратата на офиса, беше обърнато срещу стена от прозорци, които гледаха на запад към монотонния цинков блясък на река Хърдърн. Без да се обръща, мъжът посочи креслото с ръка. Филип прекоси коридора, седна и започна да изучава Маркърс Хауър: бивша зелена барета във Виетнам; бивш крадец на гробници; бивш лейтенант от Бюрото по алкохол, тютюн, огнестрелни оръжия и експлозивни.

В албума на баща си беше виждал снимки на Хауър като млад, размазани и неясни, облечен в униформа в цвят каки, провесил на хълбок някакво огнестрелно оръжие. Беше усмихнат на всички снимки. Филип се почувства леко объркан, виждайки го най-сетне от

плът и кръв. Изглеждаше дори още по-дребен, отколкото си го бе представял: беше облечен прекалено официално в кафяв костюм с игла за яката, елек, златен ланец и джобче за часовника. Човек от работническото съсловие, който се прави на благородник. Около него се носеше мирис на одеколон и малкото му останала коса беше напомадена и накъдрена, всеки кичур индивидуално подреден, за да осигури максимално покритие на лъскавата му плешивина. Върху пръстите му просветваха не по-малко от четири златни пръстена. Имаше добре поддържан маникюр и косъмчетата в носа му бяха подрязани грижливо. Дори плешивината на темето му, блестяща под заслона от коса, който я покриваше, изглеждаше восъчна и излъскана. Филип се зачуди дали това беше същият онзи Маркър Хаузър, който беше пребродил джунглата с баща му, за да търси изгубени градове и древни гробници. Може би тук имаше някаква грешка?

Той се изкашля деликатно:

— Мистър Хаузър?

— Маркър — долетя бързият отговор като плющящ удар по топка за тенис. Гласът му беше също тъй объркващ: висок, носов, с работнически акцент. Очите му обаче бяха зелени и студени като очите на крокодил.

Филип се почувства смутен. Кръстоса крака и, без да иска разрешение, извади лулата си и започна да я пълни. Хаузър се усмихна на това, плъзна чекмеджето на писалището си, извади кутия за пури с овлажнител и си взе една огромна „Чърчил“.

— Толкова се радвам, че пушите — каза той, завъртайки пурата между перфектните си пръсти и извади от джоба си златна резачка с монограм. — Не бива да позволяваме варварството да вземе връх. — Когато запали пурата, той се облегна назад в стола си и като го гледаше през облак дим, произнесе бавно: — Какво мога да направя за сина на моя стар партньор Максвел Бродбент?

— Мога ли да се надявам, че разговорът ни ще бъде конфиденциален?

— Естествено.

— Преди шест месеца поставиха диагноза на баща ми „рак“. — Филип млъкна, опитвайки се да открие по лицето на Хаузър дали той е знаел. Но лицето на детектива си оставаше непроницаемо като махагоновото му писалище. — Рак на белите дробове — продължи

Филип. — Оперираха го и той проведе химио— и лъчетерапия. Отказа пурите и влезе в ремисия. Известно време изглеждаше, че е победил, но болестта се върна с гръм и трясък. Той започна отново химиотерапия, но я мразеше. Един ден изтръгнал интравенозната система, пребил болногледача и си тръгнал. По пътя за вкъщи си взел кутия с пури Куба Либре и никога не се върнал обратно. Бяха му дали шест месеца живот, това се случи преди три.

Хаузър слушаше, изпускайки кълбета дим.

Филип изчака малко, после попита:

— Свързвал ли се е с вас?

Детективът поклати глава и изпусна ново облаче.

— Не и за последните четирийсет години.

— Миналия месец внезапно — продължи Филип — Максвел Бродбент изчезна заедно с колекцията си. Беше ни оставил един видеозапис.

Хаузър вдигна вежди.

— Това беше неговата последна воля и нещо като завет. В него ни съобщаваше, че е взел всичко със себе си в гроба.

— *Какво* е направил? — Хаузър се протегна напред, лицето му внезапно се оживи. За момент маската му падна: той беше искрено удивен.

— Взел е със себе си всичко. Пари, произведения на изкуството, колекцията. Точно както са правели египетските фараони. Погребал се е незнайно в кой край на света и ни предизвиква: ако открием гроба му, имаме право да вземем всичко в него. Това, както сам разбирате, е неговата идея да ни накара да си заслужим наследството.

Хаузър се облегна отново назад и започна да се смее силно. Когато най-сетне дойде на себе си, изпрати в пространството още няколко мързеливи облачета от пурата си и когато върху нея се насъбра почти петсантиметрово стълбче пепел, го изтръска в пепелника.

— Такова нещо би могъл да измисли само Макс.

— Значи не знаете нищо за това? — попита Филип.

— Нищо. — Изглежда Хаузър казваше истината.

— Вие сте частен детектив — погледна го Филип.

Хаузър прехвърли пурата от едната страна на устата си в другата.

— Вие сте израснали с Макс. Прекарали сте повече от година заедно в джунглата. Познавате го, знаете, че работи по-добре от всеки

друг. Питам се дали бихте пожелали в качеството си на частен детектив да ми помогнете да открия гроба му.

Хаузър изпусна струя синкав дим от устата си.

Филип добави:

— Струва ми се, че това няма да е кой знае колко трудна задача. Една такава колекция не би могла да бъде транспортирана незабележимо.

— Може да е оставена на борда на Максовия „Гълфстрийм“ IV.

— Съмнявам се, че ще се погребее в самолета си.

— Викингите са били погребвани в корабите си. Може Макс да е опаковал съкровището си в херметичен, устойчив на налягане контейнер и да го е зарязал в океана над дълбоководната бездна на Пасифика, където е потънал под две мили вода.

Той разпери ръце и се усмихна.

Филип се опита да каже „не“. Той разтърка челото си, опитвайки се да прогони образа, който го тревожеше — картината на Липи на две мили дълбочина, забита в океанското дъно.

— Не го вярвате, наистина, нали?

— Не казвам, че го е направил. Само ви показвам какво могат да сторят десет секунди размисъл. С братята си заедно ли работите?

— Те са ми полубратя. Не. Реших сам да открия проклетата гробница.

— Какви са техните планове?

— Не знам, пък и честно казано — не ме е грижа. Ще разделя с тях онова, което намеря, разбира се.

— Разкажете ми за тях.

— Том е единственият, за когото човек трябва да си отваря очите. Той е най-малкият. Когато бяхме деца, беше най-буйният. Беше детето, което първо би скочило във водата от високата скала, което първо би хвърлило камък в гнездото на осите. Изключиха го от няколко училища, но оправи поведението си в колежа и оттогава е направо образцов.

— А другият, Върнън?

— В момента е в някаква псевдобудистка секта, ръководена от бивш професор по философия от университета Бъркли. Винаги е бил загубен. Опита всичко — наркотици, секти, гурута, групови терапии. Когато беше малък, мъкнеше вкъщи осакатени котки и кучета,

премазани от автомобили, паднали от гнездата малки птичета, ей такива неща. Всичко, което донасяше вкъщи, умираше. В училище децата непрекъснато се заяждаха с него. Изключиха го заради слаб успех и така и не се задържа на никаква постоянна работа. Той е сладур, но... така и не успя да порасне.

— И какво правят те сега?

— Том замина за ранчото си в Юта. Последното, което чух е, че се е отказал да търси гроба. Върнън каза, че има намерението да търси сам, че не желае да участвам.

— Някой друг знае ли за това освен братята ви?

— Две ченгета от Санта Фе видяха видеолентата и знаят цялата история.

— Имената им?

— Барнаби и Фентън.

Хаузър си отбеляза нещо. Лампичката на телефона светна веднъж и той вдигна слушалката. Слуша доста дълго, говореше меко и бързо; набра някакъв номер, после друг, след него трети. Филип усети раздражение, че Хаузър се занимава с друга работа пред него и му губи времето.

След миг детективът прекъсна телефонния разговор.

— Някакви съпруги или любовници в картинката?

— Пет бивши съпруги: четирите живи, една починала. Няма любовници, за които си струва да говорим.

Устните на Хаузър се разтегнаха в колеблива усмивка.

— На Макс винаги му е вървяло с жените.

Отново настъпи тишина. Хаузър изглежда размишляваше. После вбеси допълнително Филип като набра някакъв телефонен номер и заговори тихо. Най-сетне остави слушалката на вилката.

— А сега, Филип, кажи ми ти какво знаеш за мен.

— Само това, че сте бил партньор на баща ми в експедиция в Централна Америка в продължение на няколко години. И че после сте се скарали.

— Точно така. Прекарахме две години в Централна Америка, търсейки гробници на майте. Това беше в началото на шейсетте, когато това беше повече или по-малко законно. Открихме няколко неща, но едва след като си тръгнах Макс направи големия си удар и забогатя. Аз заминах за Виетнам.

— А караницата? Татко никога не говореше за това.

Настъпи тежка пауза.

— Макс никога не е говорил за това?

— Не.

— Сега ми е трудно да си спомня. Знаете как е, когато двама души са заедно дълго време, накрая започват да си лазят по нервите. — Хаузър остави пурата си в кристалния пепелник. Пепелникът беше голям колкото чиния и вероятно тежеше десетина килограма. Филип се запита дали не беше направил грешка, идвайки тук. Хаузър изглеждаше като борец лека категория.

Телефонът просветна отново и той вдигна слушалката. Това беше последната капка, за да прелее чашата. Филип се изправи:

— Ще мина пак, когато не сте толкова зает — произнесе той хладно.

Хаузър му махна с окичените си в злато пръсти да почака, изслуша онова, което му казваха в слушалката, след което я окачи.

— Е, Филип, кажете ми: кое му е толкова специалното на Хондурас?

— Хондурас? Какво общо има Хондурас?

— Защото това е мястото, където се е отправил Макс.

Филип впери очи в него.

— Значи все пак сте били в играта?

— Съвсем не. Това беше същността на телефонния разговор, който проведох току-що. Почти четири седмици, откакто пилотът му го е превозил с пълен самолет товари до град Сан Пиетро Сула, Хондурас. Оттам е взел военен хеликоптер за едно място, наречено Брус Лагуна. А после е изчезнал.

— И вие разбрахте това току-що?

Хаузър произведе нов голям облак дим.

— Аз съм частен детектив.

— И не лош, както виждам.

Хаузър емитира поредния медитативен облак.

— Когато говоря с пилота, ще знам повече. Като например що за товар е бил пренесен и колко е тежал. Баща ви не е положил кой знае какво усилие, за да прикрие следите си до Хондурас. Знаехте ли, че с него заедно сме били в Хондурас? Не съм изненадан, че е отишъл там. Това е голяма държава с най-непрестъпния ландшафт в света — гъста

джунгла, необитаема, планинска, прорязана от дълбоки дефилета и затворена от Москито коуст.

— Изглежда правдоподобно.

След миг Хаузър добави:

— Поемам случая.

Филип усети раздразнение. Не си спомняше да му е предлагал работата. Но човекът вече бе показал своята компетентност и понеже така или иначе знаеше историята, вероятно би могъл да продължи.

— Не сме говорили за хонорара ви.

— Трябва ми капаро. Очаквам разходите по случая да са доста високи. Когато тръгнете да правите бизнес в лайняна държава от Третия свят се налага да плащате на всеки Томас, Рико и Орландо.

— Аз имах предвид само непредвидените разходи — побърза да каже Филип. — Ако открием колекцията, тогава вие ще вземете, да кажем, един малък процент. Мисля, че ви бях споменал, че планирам да разделя всичко с братята си. Така ще е честно.

— Непредвидените разходи са за адвокатите, които се занимават с автомобилни катастрофи. Аз се нуждая от капарото веднага. Ако успея, ще има допълнителна фиксирана такса.

— Капаро? Колко?

— Двеста и петдесет хиляди долара.

Филип едва не се изсмя.

— Какво ви кара да мислите, че имам толкова пари?

— Аз никога не *мисля* нищо, мистър Бродбент. Аз знам. Продайте Клее.

Филип усети, че сърцето му спира за миг.

— Какво?!

— Продайте големия акварел на Паул Клее, който притежавате, „Синята църква“. Хубава е. Бих ви дал четиристотин за нея.

Филип избухна:

— Да я продам? Никога! Тя е подарък от баща ми.

Хаузър вдигна рамене.

— Впрочем откъде знаете за тази картина?

Детективът се усмихна и разтвори гладките си бели китки като две лилии.

— Вие май искате да скриете най-доброто, така ли е, мистър Бродбент?

— Да, но това е изнудване!

— Нека ви обясня как работя — наведе се напред Хаузър. — Лоялен съм преди всичко на случая, не на клиента. Когато поемам случай, аз го разрешавам независимо от последиците за клиента. Задържам капарото. След като успея, вземам допълнителна такса.

— Този разговор е неуместен. Не продавам Клее.

— Понякога клиентът изпуска нервите си и иска да се откаже. Понякога се случват лоши неща на добри хора. Целувам дечицата, ходя на погребения и продължавам да вървя напред, докато разреши случая.

— Не очаквайте, че ще продам това платно, мистър Хаузър. Това е единственото стойностно нещо, което имам от баща си. Обичам тази картина.

Хаузър го гледаше по начин, който го накара да се почувства странно. Очите на детектива бяха празни, лицето му — спокойно, лишено от каквито и да било емоции.

— Помислете си го по този начин: картината е жертвата, която трябва да направите, за да откриете наследството си.

Филип се колебаеше:

— Смятате ли, че ще успеем?

— Смятам.

Филип го погледна. Какво пък, винаги можеше да откупи картината обратно.

— Добре, ще продам Клее.

Очите на Хаузър потъмняха. Той изпусна още едно кълбо дим, после извади пурата от устата си и заговори:

— Ако успея, хонорарът ми ще бъде един милион долара. — После добави: — Нямаме много време, мистър Бродбент. Вече съм резервирал билети за нас до Сан Педро Сула, тръгваме още другата седмица.

7.

Когато Върнън Бродбент завърши мантрите си, остана известно време седнал в студената, тъмна стая със затворени очи, завръщайки се постепенно в реалността. Когато съзнанието му изплува от дълбините, до слуха му достигна далечният тътен на океана и той усети соления въздух, който проникваше в ухаещата на смирна вихара^[1]. Блясъкът на свещите проникваше през клепаците му и ги изпълваше отвътре с червеникава трептяща светлина.

Най-сетне отвори очи, пое си дълбоко дъх и се изправи, опитвайки се да задържи крехкото чувство за мир и ведрина, което му бяха дали часовете медитация. Отиде до вратата и спря, за да погледа хълмовете на Бит Сур, осеяни с дъбове до безбрежния син Пасифик. Вятърът, който полъхна откъм океана развя робата му и кожата му настръхна от студения въздух.

Живееше в ашрама повече от година и сега, на трийсет и пет години, най-последно бе повярвал, че е открил мястото, на което иска да бъде. Беше направил дълго пътуване, започвайки от онези две години в Индия, като премина през трансцендентална медитация и теософия, електрошокова терапия, дори сблъсък с християнството. Той беше отхвърлил материализма на своето детство и се бе опитал да намери някаква по-дълбока истина за живота си. За братята му това беше пропилян живот точно така, както за него изглеждаше безсмислено едно съществуване в богатство и несекващи стремежи. Какъв беше смисълът на живота, ако не да откриеш *защо*?

Сега с това наследство имаше шанса да направи нещо наистина добро. Този път не само за себе си, но и за другите, за света. Но как? Трябваше ли да се опитва да търси гроба сам? Или да се обади на Том? Филип беше задник, но може би Том би се съгласил да се присъедини към него. Трябваше да вземе някакво решение и то бързо.

Той вдигна полите на робата си и тръгна към покоите на Учителя — група постройки от червено дърво в меката долина, сгущени между високите дъбове, с изглед към Пасифика. По пътя срещна Чао,

жизнерадостен азиатец, който изпълняваше поръчки на Учителя, мъкнеше голям денк с писма, оставяйки подире си дълбока диря. Това беше животът, който търсеше: мирен и прост. Лошото беше само, че е толкова скъпо.

Когато заобиколи хълма, пред погледа му се откри Къщата Той спря — изпитваше известен страх от Учителя — но после решително продължи напред. Почука на вратата. След миг от вътрешността дойде нисък, отекващ глас:

— Влизай, добре си дошъл!

Върнън остави сандалите си на верандата и влезе. Къщата беше в японски стил, проста и аскетична, с плъзгащи се паравани от оризова хартия, подовете бяха покрити с бежови рогозки и лакирана дървена ламперия. Вътрешността ухаеше на пчелен восък и на тамян. Чуваше се нежно ромолене на вода. През серията отворени врати Върнън можа да види къщата в цялата ѝ дължина — чак до японските градини най-отзад, покритите с мъх скални късове сред разноцветието на заоблените речни камъчета и езерото с разцъфналите лотоси. Не забеляза Учителя.

Обърна се и надникна в другия коридор отляво. Серията разтворени врати разкриваха момиче в тийнейджърска възраст, босо, облечено в роба, с дълга руса плитка на гърба, в която бяха вплетени увехнали цветя. Момичето режеше зеленчуци в кухнята на Учителя.

— Тук ли си, Учителю? — извика той.

Момичето продължи да реже.

— Насам — долетя ниският глас.

Върнън тръгна по посока на гласа и завари Учителя да седи в стаята си за медитация, с преплетени крака върху килимчето и затворени очи. Той ги отвори, но не стана. Върнън стоеше и чакаше, изпълнен с респект. Учителят бе облякъл проста роба от небоядисан лен, която скриваше стегнатата му, красива фигура. Дългият кичур сива коса, сресана върху челото, зад която се виждаше малка лисина, му придаваше недвусмислена прилика с Леонардо да Винчи. Под силно извитите очни кухини блестяха пронизателни сини очи, а грижливо подрязаната прошарена брада допълваше впечатлението. Когато говореше, гласът му беше мек и резонираше, което се дължеше отчасти на удоволствието от объркването, което предизвикваше у посетителите си. Лекият му, едва доловим бруклински акцент

издаваше обикновения му произход. Беше около шейсетте — никой не знаеше точната му възраст. В миналото професор по философия в Бъркли, известен като Арт Брюър, той се беше отказал от заеманата служба, за да се отдаде на духовен живот. Тук, в ашрама, бе основал колония, която се занимаваше с молитви, медитация и духовно израстване. Това беше спокоен, необвързан с определено вероизповедание живот, макар и да се базираше донякъде върху принципите на будизма, но без прекалената дисциплина, интелектуализъм и изисквания за безбрачие, които водеха до извращаване на тези религиозни традиции. Разбира се, ашрамът беше един красив подслон в приятна местност, където под ръководството на Учителя всеки упражняваше религията си срещу седемстотин долара на седмица, включващи пансион и храна.

— Сядай — каза Учителят.

Върнън седна.

— Как мога да ти помогна?

— Става въпрос за баща ми.

Учителят се приготви да слуша.

Върнън събра мислите си и пое дълбоко дъх. После разказа за болестта на баща си, за наследството, за призива да намерят гроба му. Когато свърши, настъпи дълбока тишина. Върнън се запита дали Учителят би го посъветвал да се откаже от наследството. Спомни си многократните му негативни коментари за парите и тяхната зловредна роля.

— Да пийнем чай — каза възрастният мъж с изключително ласкав глас и се провикна да им го донесат. Донесе го момичето с плитката. Те отпиваха мълчаливо, когато най-сетне Учителят попита:

— На каква стойност е наследството?

— Предполагам, че след данъците моята част би била около сто милиона.

Учителят отпи една голяма глътка от чая, после още една. Ако цифрата го беше изненадала, то той не го показа.

— Нека да помедитираме.

Върнън затвори очи. Беше му трудно да се концентрира върху мантрата си, възбуден от зададените му въпроси, които сега му изглеждаха много по-сложни, отколкото си бе представял. Сто милиона долара. Сто милиона долара. Фразата, не много различна от мантрата,

се вплете в неговата медитация, като не му позволяваше да постигне нито мир, нито вътрешна тишина. „Сто милиона долара. *Ом мани падме хум*. Сто милиона долара.“

Изпита облекчение, когато Учителят надигна глава и взе ръцете му, затваряйки ги в своите. Сините му очи бяха необикновено ясни.

— На малцина е дадена възможността, която е дадена на теб, Върнън. И ти не бива да я пропускаш.

— Как така?

Учителят стоеше и говореше. Гласът му отекваше, изпълнен със сила:

— Ние трябва да открием наследството. Трябва да го открием незабавно.

---

[1] Будистки манастир. На санскрит означава букв. обиталище, подслон, използван от скитащите монаси през дъждовния сезон. — Б.пр. ↑

8.

Том вече приключваше с прегледа на болния кон. Слънцето се канеше да залезе над високото скалисто плато, хвърляйки дълги златни сенки през храстите на градинския чай и лавандулата. От другата страна се издигаше висока хиляда стъпки стена, изваяна от пясъчник, грееща в червено на приглушената светлина. Том хвърли още един бърз поглед на животното и го потупа по врата. После се обърна към момичето от племето навахо, собственичка на коня.

— Ще се оправи. Просто има колики.

Тя се усмихна с облекчение.

— В момента обаче е гладен. Разходи го няколко пъти около оградата и после му дай един черпак семена от живовляк, смесени с овеса. Вода може да пие после. Изчакай половин час и му хвърли наръч сено. Ще се оправи.

Бабата на момичето, която беше яздила на гърба на коня пет мили, за да вземе ветеринаря и да го доведе дотук, — пътят беше отмит от придошлите води, както обикновено и трябваше да се заобикаля — взе ръката му:

— Благодаря ти, докторе.

Том се поклони леко.

— На ваше разположение.

Първоначално мислеше за ездата обратно до Блъф с някакво неясно предчувствие. Беше доволен, че пътят е разрушен и че ще има оправдание за дългото пътуване. Беше загубил половин ден, но пътеката го беше превела през най-красивата местност с червени скали в югоизточната част, през юрските дефилета от пясъчник, известни като формацията Морисън, богата на останки от динозаври. Имаше много на брой отдалечени каньони, които стигаха до високото скалисто плато Тоу Агиин и Том се запита дали някой палеонтолог си беше дал труда да го изследва. По всяка вероятност не. Някой ден, помисли си той, ще си направи малко пътешествие до тези каньони...

Поклати глава и се усмихна на себе си. Пустинята беше идеалното място да прочисти съзнанието си. Тази побъркана работа с наследството го беше шокирала напълно.

— Колко ви дължим, докторе? — попита възрастната жена, прекъсвайки унеса му.

Том погледна парцаливия хоган^[1], счупената, обърната с колелата нагоре кола и мършавата овца, която се въртеше в кошарата.

— Пет долара.

Жената бръкна в кадифената си блуза и извади няколко смачкани банкноти, след което отброи от тях пет и му ги подаде.

Том докосна с ръка периферията на шапката си и тъкмо се канеше да се обърне към коня си, когато забеляза малко облаче прах на хоризонта. Двете жени навахо също го бяха забелязали. Един ездач на кон се носеше с голяма бързина от север, посоката, от която той самият бе дошъл, тъмната точица ставаше все по-голяма в огромната златна чаша на пустинята. Той се запита дали пък не беше Шейн, колегата му ветеринар. Тази мисъл го разтревожи. Трябва да се е случило нещо непредвидено, за да накара Шейн да се качи на коня и да препусне насам.

Когато фигурата наближи, той осъзна, че това не е Шейн, беше жена. И яздеше неговия кон Нок.

Жената влезе в селото в тръс, от муцуната на коня се стичаше пяна, а тя самата беше цялата в прах от пътуването. Тя спря и скочи на земята. Беше яздила без седло и дори без юзди цели осем мили през голата пустиня. Абсолютна, пълна лудост. И защо беше взела най-хубавия му кон, а не някоя от крантите на Шейн? Направо му идеше да го убие.

Тя пристъпи към него.

— Аз съм Сали Колорадо. Потърсих ви в клиниката, но партньорът ви ми каза, че сте дошли тук. Затова пристигнах.

Тя тръсна живата си, с богат меден цвят коса, и протегна ръка. Том я пое, сваляйки гарда. Косата се сипеше по раменете ѝ и покриваше бялата памучна блузка, подпъхната на кръста в плътно прилепналите ѝ джинси. Около нея се носеше лек дъх на мента. Когато се усмихна, очите ѝ бяха променили цвета си от зелен в син, толкова ярък беше ефектът. На ушите ѝ висяха тюркоазени обици, но очите ѝ бяха дори с по-наситен цвят от цвета на камъка.

По едно време Том осъзна, че все още държи ръката ѝ и побърза да я пусне.

— Трябваше да ви намеря — каза тя. — Не можех да чакам.

— Спешен случай?

— Не става въпрос за ветеринарен случай, ако това имате предвид.

— Тогава за какво?

— Ще ви кажа по пътя.

— По дяволите! — избухна Том. — Не мога да повярвам, че Шейн ви е позволил да вземете най-добрия ми кон и да го яздите по този начин, без седло и юзди. Можеше да се пребиете.

— Шейн изобщо не ми го е давал — усмихна се момичето.

— Тогава как го взехте?

— Откраднах го.

Смайването му трая няколко минути, след което Том се засмя.

Слънцето вече бе залязло, когато се отправиха на север, към Блъф. Известно време яздиха в мълчание, после Том се обади:

— Е, добре. Нека все пак чуя кое е това толкова важно нещо, което ви е накарало да откраднете коня ми и да рискувате да счупите врата си.

— Ами-и-и... — поколеба се тя.

— Целият съм слух, мис... Колорадо. Ако наистина така се казвате.

— Странно име е, знам. Моят прапрадядо е участвал във водевил. Обикалял е, облечен като индианец, използвайки като артистичен псевдоним името Колорадо. Било е далеч по-добро от старото ни име Смит. Наричайте ме Сали.

— Добре, Сали. Нека чуем историята. — Той се хвана, че я гледа с удоволствие как язди. Изглеждаше, сякаш е родена върху гърба на коня. Трябва да бяха отишли доста пари за тази права, свободна и уверена стойка.

— Аз съм антрополог — започна тя. — И по-специално етнофармаколог. Уча туземна медицина при професор Джулиан Клайв в Йейл. Той е човекът, който разчете йероглифите на маите преди

няколко години. Беше наистина блестяща работа. Писаха за това по всички вестници.

— Сигурно.

Тя имаше чист, изваян профил, малък нос и издаваше напред долната си устна по много забавен начин. Когато се усмихваше, върху едната ѝ буза се появяваше малка трапчинка. Косата ѝ беше с цвят на старо злато и се виеше на блестящи кичури върху нежните ѝ рамене. Беше наистина забележително красива.

— Професор Клайв е събрал най-голямата колекция от съществуващи произведения на маите, библиотека с всякакви ръкописи, останали от древните маи. Тя съдържа отпечатъци от надписи върху камък, страници от маянски Кодекси, както и копия от надписи върху съдове и маси. От нея се интересуват учени от цял свят.

Том направо виждаше треперещия стар даскал, който се тътри между купчините прашасали ръкописи.

— Най-важните постижения на маите са побрани в онова, което ние наричаме кодекси. Това са автентичните книги на маите, написани с глифи върху варосани листа, събрани в дипляни. Испанците изгорили повечето от тях, наричали ги „дяволски книги“, но няколко от незавършените кодекси са успели да се съхранят тук-там. Пълен Кодекс на маите така и не бил открит. Миналата година професор Клайв намери *това* зад един шкаф с картотеки, който принадлежеше на един от неговите починали колеги.

Тя извади от джоба си сгънат лист и му го подаде. Беше старо, пожълтяло фотокопие на страница от ръкопис, написан с йероглифи, с някакви рисунки на листа и цветя в полетата. Стори му се смътно познат. Запита се къде ли го беше виждал преди.

— Писмеността е била създавана независимо само три пъти в историята на човечеството. Йероглифите на маите са една от тях.

— Способността ми да чета йероглифи малко се е занемарила. Бихте ли ми казали какво пише?

— Описват се лечебните качества на определено растение, което може да бъде намерено в дъждовните гори на Централна Америка.

— И какво? Лекуват рак?

Сали се усмихна.

— Де да можеше. Растението се нарича кик-те или дърво на кръвта. На тази страница е описано как се вари кората, добавя се

пепел, за да се алкализира и получената паста се прилага под формата на лапа за лекуване на рани.

— Интересно. — Том ѝ върна листа.

— Повече от интересно е, то е медицински напълно вярно. В кората се съдържа слаб антибиотик.

Вече се намираха на гладкото, хлъзгаво плато. От далечния каньон се чуваше мрачният вой на двойка койоти. Сега трябваше да се движат поотделно. Сали яздеше отзад, а Том слушаше.

— Тази страница е от медицинския Кодекс. Вероятно е написан около 800 години преди новата ера, на върха на класическата цивилизация на маите. Той съдържа две хиляди медицински рецепти, както и начините за приготвянето им. И то не само от растения, но буквално от всичко в дъждовните гори — насекоми, животни и дори минерали. Всъщност, в Кодекса може и да е описано лечение на рака, или най-малко на някои видове рак. Професор Клайв ме помоли да открия собственика и да се опитам да постигна споразумение от негово име да преведе и да публикува Кодекса. Това е единственият познат пълен Кодекс на маите. Би могло да бъде зашеметяващ връх в неговата и без това достойна кариера.

— Във вашата също, предполагам.

— Да. Става дума за книга, която съдържа всички лечебни тайни на дъждовните гори, натрупани през вековете. Говорим за най-богатите дъждовни гори в света, със стотици хиляди видове растения и животни — много от които все още непознати на науката. Маите са познавали всяко растение, всяко животно, всичко по тези места. *И цялото им познание се съдържа в тази книга.*

Тя смуща коня си и се опита да се изравни с него. Косата ѝ се развяваше, отпусната на воля.

— Разбирате ли какво означава това?

— Сигурно — каза Том, — медицината е напреднала много от времето на древните майи.

Сали Колорадо изсумтя.

— Първоначално двадесет и пет процента от всички наши лекарства практически са се приготвяли от растения. А до сега само половин процент от всичките 265 000 растителни вида са били оценени заради лечебните си качества. Помислете си само какъв потенциал е това! Най-успешното и ефикасно лекарство в историята —

аспиринът — е бил открит първоначално в кората на дърво, използвано от местните за лекуване на болки и рани. Таксолът, много важно лекарство в онкологията, също се произвежда от дървесна кора. Кортизонът се прави от сладкия тропически картоф, а таблетките за сърце — от билката попадиино семе. Пеницилинът е бил екстрахиран от плесен. Том, този Кодекс може да се окаже най-голямото откритие в медицината!

— Виждам накъде биете.

— Когато аз и професор Клайв преведем и публикуваме този Кодекс, това ще е истинска *революция* в медицината. И ако дори това не ви убеди, има още нещо. Дъждовните гори в Централна Америка направо изчезват под трионите на дървосекачите. Тази книга ще ги спаси. Ще се окаже, че това, което живее в тях е многократно по-ценно от дървените трупи. Фармацевтичните компании ще платят на тези държави милиарди, само и само да получат достъп до богатствата им.

— И няма съмнение, че ще задържат една прилична печалба за самите себе си. Само не мога да разбера какво ме засяга мен това.

Пълната луна току-що бе изгряла над скалите Хобгоблин, оцветявайки ги в сребристо. Беше красива вечер.

— Кодексът принадлежи на вашия баща.

Том спря коня си и я погледна.

— Максвел Бродбент го е откраднал от една древна гробница преди повече от четиридесет години. Писал е до университета Йейл, помолил за помощ при превеждането му. Но по онова време йероглифите на маите още не са били разчетени. Човекът, който е получил писмото предположил, че става въпрос за фалшификация и го захвърлил в някаква стара картотека, без дори да му отговори. Професор Клайв откри това писмо след четиридесет години и разбра веднага, че няма фалшификация, че всичко е истина. Никой не е бил в състояние да фалшифицира писмо на маите поради простата причина, че по онова време никой не е можел да го чете. Но професор Клайв го прочете: той е единственият човек на земята, който чете тази писменост. Опитвам се да открия баща ви от четири седмици, но изглежда сякаш се е изпарил от лицето на земята. И в отчаянието си тръгнах подир вас.

Том я погледна в надвисналия здрач и започна да се смее.

— Кое е толкова смешно? — попита тя, готова да избухне.

Том си пое дълбоко дъх.
— Сали, имам лоша новина за вас.

Когато най-сетне завърши разказа си, между тях лежеше плътна тишина.

— Сигурно се шегувате — каза Сали.

— Не.

— Но той няма право!

— Има или няма, направил го е.

— И сега какво смятате да правите?

Том вдигна рамене:

— Нищо.

— Нищо? Какво разбирате под *нищо*? Нямате намерение да се откажеш от наследството си, нали?

Том не отговори веднага. Бяха стигнали върха на платото и спряха да погледнат отгоре. Безбройните каньони, спускащи се надолу към река Сан Хуан бяха гравирани като тъмни фрактали в обляния от лунните лъчи пейзаж; отвъд се виждаха жълтите светлини на град Блъф, и на самия край на града проблясваха светлините на сградите, където той се занимаваше със скромната си ветеринарна практика. Отляво огромният скалист гръбнак на Комб Ридж издигаше призрачните си кости на лунната светлина. Това отново му напомни за какво беше тук. След деня, в който преживя шока, след като научи, че баща му е избягал заедно с наследството, той беше взел любимата си книга: „Държавата“ на Платон. Прочете за пореден път страниците, посветени на мита за задгробното въздаяние и разказа на Ер, където питат Одисей какъв вид съществуване би избрал в следващия си живот. И какво беше избрал великият Одисей, този боец, любовник, моряк, откривател и цар? Да бъде обикновен човек, жребий, пренебрегван от другите. Единственото, което беше пожелал беше спокоен, прост живот.

Платон беше одобрил този избор. Същото направи и Том.

Това, напомни си той, го бе накарало всъщност да дойде в Блъф. Животът с Максвел Бродбент като баща бе непоносим: безкрайни поучения, предизвикателства, съревнования, критики и наставления. Беше дошъл тук да се спаси, да намери покой, да остави всичко това

зад себе си. Това, и разбира се, Сара. Баща му дори се бе опитал да му намери любовница — което се бе оказало катастрофално.

Той се осмели да погледне към Сали. Хладният нощен бриз рошеше косата ѝ, лицето ѝ бе обляно от лунната светлина, устните — полуотворени от благоговение пред изумителната гледка. Беше отпуснала леко стройното си тяло на седлото. Господи, беше толкова красива!

Той страхливо отпъди тази мисъл. Животът му тъкмо бе станал такъв, какъвто искаше. И нямаше никакво желание да се превръща в палеонтолог — баща му бе смазал този стремеж. Да си бъде ветеринарен в Юта, какво по-добро от това? Защо всичко да се провали отново? Нали вече беше изминавал този път.

— Да — отвърна най-сетне той, — отказах се.

— И защо?

— Не съм сигурен, че мога да го обясня.

— Опитайте.

— Трябва да сте познавали баща ми. През целия си живот се опитваше да контролира всичко, което другите ми двама братя и аз правехме. Той ни *управляваше*. Имаше големи планове за нас. И нямаше значение какво правим, то никога не се оказваше достатъчно добро. Ние никога не бяхме достатъчно добри за него. А сега пък това. Нямам намерение да продължавам да играя тази игра. Стига ми.

Той спря, питайки се защо ѝ бе казал всичко това.

— Продължавайте — подкани го тя.

— Искаше да стана лекар. Аз обаче мечтаех да бъда палеонтолог, да откривам останки от динозаври. Баща ми намираще това за абсурдно, „инфантилно“, както казваше. Споразумяхме се да отида във ветеринарното училище. Естествено, той се надяваше да отида в Кентъки, да стана доктор на конните състезания за милиони долари и може би дори да се занимавам с медицински изследвания върху конете, да направя голямо откритие и името Бродбент да остане завинаги в историческите книги. Вместо това аз дойдох тук, в резервата, при племето навахо. И това е, което искам да правя, което *обичам* да правя. Тези животни се нуждаят от мен, тези хора се надяват на мен. А този пейзаж, южна Юта, е най-красивият в света със своите юрски и кредски пластове. Но баща ми го смяташе за най-големия провал. Така

че аз взех пари от него, за да отида във ветеринарно училище и го измамих, идвайки тук.

Той млъкна. Наистина не разбираше защо ѝ казва всичко това.

— И значи какво? Имате намерение да се откажете от цялото си наследство, от Кодекса, от всичко?

— Точно така.

— Само заради това?

— Повечето хора си живеят и без наследство. От ветеринарната си практиката мога да преживявам съвсем не лошо. Обичам този живот, това място. Огледайте се. Какво повече може да иска човек?

Видя, че Сали го гледа, косата ѝ блестеше слабо на сребърната светлина.

— И от колко точно се отказвате, ако смея да попитам?

Той усети леко бодване, и то не за пръв път, като си спомни размера му.

— Сто милиона. Ни повече, ни по-малко.

Сали подсвирна. Настъпи неловка тишина. Някъде в каньоните зад тях се чу вой на койот. Най-накрая тя каза:

— Исусе Христе, не ви липсва характер.

Той вдигна рамене.

— А братята ви?

— Филип се свърза със стария партньор на баща ми и има намерение да открие скритата гробница. Дочух, че Върнън се кани да действа сам. Защо не се присъедините към някой от тях?

Видя я, че го гледа напрегнато в тъмнината. Най-после тя каза:

— Вече опитах. Върнън е напуснал страната преди седмица, Филип също е изчезнал. Заминали са за Хондурас. Вие сте последният ми избор.

Том поклати глава.

— Хондурас? Е, не са губили време. Когато се върнат с плячката, можете да вземете Кодекса. Давам ви благословията си.

Отново тишина.

— Не мога да рискувам. Те нямат представа къде може да е, колко е ценен. Всичко може да се случи.

— Съжалявам, Сали, не мога да ви помогна.

— С професор Клайв се нуждаем от помощ. *Светът* има нужда от помощта ви.

Том впери очи в тъмната тополова горичка в наводнената долина на Сан Хуан. От една отдалечена хвойна се обади бухал.

— Вече съм решил — каза той.

Тя задържа поглед върху лицето му. Беше стиснала устните си в упорита черта. Тополите хвърляха пъстри сенки по тялото ѝ, размазаните сребристи петна светлина се къдреха и променяха под бриза.

— Наистина ли?

Той въздъхна:

— Наистина.

— Помогнете ми поне малко. Не искам кой знае колко, Том. Елате с мен до Санта Фе. Можете да ме представите на адвоката на баща си, на неговите приятели. Можете да ми разкажете за пътуванията му, за навиците му. Дайте ми само два дни, помогнете ми да го направя. Само два дни!

— Не.

— Някога умирали ли ви е кон?

— Случва се непрекъснато.

— А кон, който обичате?

Том веднага си помисли за коня си Пидернал, който беше умрял от резистентен на антибиотици щам. Никога вече нямаше да притежава толкова красиво животно.

— Биха ли могли някакви по-добри лекарства да го спасят?

Том зарея поглед далече към светлините на града. В края на краищата два дни не бяха много, тя имаше право.

— Добре. Вие спечелихте. Два дни.

---

[1] Конусовидна колиба от пръти, покрита с клечки, рогозки или кожи, използвана за жилище от индианските племена в югозападните части на Северна Америка. — Б.пр. ↑

9.

Люис Скиба, изпълнителен директор на „Лемпе-Денисън Фармасютикълс“, седеше неподвижно на бюрото си и гледаше редицата сиви небостъргачи по авеню Америка в среден Манхатън. Късен следобеден дъжд беше прихлупил града. Единственият звук в остъкления му офис идваше от огъня в мраморната сиенска камина от осемнайсети век, едно тъжно напомняне за блажените времена. Денят не беше студен, но Скиба искаше да има огън. Струваше му се успокояващо. Това някак си му напомняше собственото му детство, старата каменна камина в дървената барака край езерото, зимните обувки върху полицата на камината и гмурците, които се подаваха и сякаш викаха от водата. Господи, само ако можеше сега да е там...

Почти несъзнателно ръката му отвори малкото чекмедже отпред на бюрото и докосна хладно пластмасово шишенце. Отвори капачето с нокътя на палеца си и извади едно малко яйцевидно драже, сложи го в устата си и го сдъвка. Беше горчиво, но убиваше времето. Както и глътката уиски. Скиба се изви наляво, отвори стенния панел, извади бутилка шейсетгодишен „Макалан“, както и чаша за уиски, и си наля солидно количество. Имаше богат махагонов цвят. Смесено с малко минерална вода Евиан, изпускаше целия си букет от аромати и той побърза да го поднесе към устните си, всмукна една здрава глътка, наслаждавайки се на вкуса на торфа, хмела, студеното море, Хайландските кейове и на деликатния испански Амонтилядо.

Когато чувството за покой го обгърна отвсякъде, той си помисли с копнеж за едно голямо плуване, представи си как се отдалечава все по-навътре в море от светлина. Ако се стигнеше дотам, би взел две дузини от тези таблетки, както и остатъка от уискито и би потънал завинаги в синята дълбина. Нямаше да се налага да се брани от нападките пред Общото събрание, нито да се оправдава пред КЦК^[1], че е бил поредният жалък и некомпетентен изпълнителен директор. Сам щеше да си бъде съдия, съдебно жури и изпълнител на присъдата. Баща му, армейски сержант, го беше научил какво значи чест.

Единственото, което можеше да спаси фирмата, но всъщност я беше потопило, беше големият пробив, който си мислеха, че ще направят с новото лекарство. Флоксатан. С такова нещо в ръка, според сметките на счетоводителите, щяха да дръпнат рязко напред в дългосрочните изследвания и да направят голям удар в печалбите. Смятаха, че борсовите анализатори никога няма да забележат и отначало те наистина не забелязаха. Всичко работеше фантастично и акциите на фирмата удариха тавана. Тогава те започнаха да приписват текущите разходи за маркетинг към категорията „развойни разходи, подлежащи на амортизация“, но анализаторите не забелязаха нищо и цената на акциите продължи да се покачва. След това започнаха да приписват загубите на фиктивни извънбюджетни филиали на Кайманите и холандските Антили, отчитаха заемите като приходи и използваха кеша, останал за обратно изкупуване на собствени акции, за да надуют цената им още повече — естествено, по този начин раздувайки и обема на стоковите опции, притежание на ръководството. Пазарът направо побесня. Те пресмятаха сборовете — правеха милиони! Господи, това беше страхотна игра. Нарушаваха всякакви закони, правила и наредби, писани някога на книга, а творческият гений на финансовия директор измисляше дори нови правила, които да нарушат. От ситуацията се възползваха и онези чевръсти млади мъже с разхлабените вратовръзки, финансовите брокери, които с привидна небрежност пълнеха банковите си сметки.

Сега бяха стигнали края. Нямаше повече правила, които да заобикалят или да нарушават. Най-после пазарът се осъзна, борсата се сгромоляса, а те нямаха в ръкавите си други фокуси. Лешоядите вече кръжаха над Авеню Америка 725, сградата на „Лемпе“, и грачеха неговото име.

Треперещата му ръка провря ключа в ключалката и чекмеджето се отвори. Скиба сдъвка още една горчива таблетка и отпи втора глътка от уискито.

В този момент се чу звън, известявайки пристигането на Граф.

Именно Граф, финансовият директор, ги беше довел дотук.

Скиба надигна минералната вода, сръбна, изплакна устата си и преглътна, после повтори. Прекара ръка през косата си, облегна се в стола и придаде на лицето си делови вид. Вече усещаше онази пълзяща лекота, която тръгваше от гърдите и продължаваше до

върховете на пръстите му, която го екзалтираше и го изпълваше със златен плам.

Той завъртя стола си, погледът му падна върху снимките на трите му сладки деца, които се усмихваха от сребърните рамки. После с неохота се премести и спря върху лицето на Майк Граф, който тъкмо влизаше в стаята. Мъжът се изправи пред Скиба, подчертано вежлив, облечен от глава до пети в безупречна камгарна вълна, коприна и фин памук. Граф беше младото изгряващо протеже на „Лемпе“, с биографичен профил във „Форбс“, ухажван от икономическите анализатори и инвестиционните банкери, винарската му изба бе спомената в предаването „Бон Апети“, а „Архитектурен дайджест“ отдели доста страници на къщата му. В момента обаче възходящата му кариера бе застинала. При скока от ръба на Големия каньон щяха да полетят ръка за ръка заедно със Скиба.

— Майк, кое е онова толкова важно нещо, което да не може да почака до следобедната ни среща? — произнесе Скиба подчертано любезно.

— Отвън чака един човек, който иска да се срещне с теб. Дошъл е с интересно предложение за нас.

Скиба затвори очи. Внезапно почувства, че е уморен до смърт. Цялото му настроение се беше изпарило.

— Не мислиш ли, че досегашните ти „предложения“ са ни недостатъчни, Майк?

— Това е нещо различно. Повярвай ми.

„Повярвай ми.“ Скиба махна с ръка в израз на безсилие. В този момент чу вратата да се отваря и затваря. Пред него се изправи енергичен човек, облечен в евтин костюм с широки ревери и с твърде много злато по себе си. Беше от онези типове, които грижливо прехвърлят останалите им пет косъма през целия си плешив череп и си мислят, че с това са решили проблема.

— Исусе Христе, Граф...

— Люис — пристъпи Граф напред, — това е господин Маркър Хаузър, частен детектив, работил в миналото с Бюрото за алкохол, тютюн и огнестрелни оръжия. Той има нещо, което желае да ни покаже. — Граф взе листа хартия от ръцете на Хаузър и го подаде на Скиба.

Скиба с недоверие погледна страницата. Беше покрита със странни символи, полетата бяха изрисувани с виещи се клонки и листа. Това беше някаква безсмислица. Граф напълно беше откачил.

Граф продължи:

— Това е страница от ръкопис на маите от девети век. Наричали са го Кодекс. Представява каталог от две хиляди страници, в който са изброени лекарства от дъждовните гори, както и начините за екстрахирането и използването им.

Когато смисълът на думите стигна до съзнанието му, Скиба усети как кожата му пламва. Не, това не можеше да е истина!

— Точно така е. Хиляди местни фармацевтични рецепти, определящи медицински активните вещества, открити в растения, животни, насекоми, паяци, в почва, в плесените и каквото още ти хрумне — ти го назови! Медицинската мъдрост на древните май, събрана в отделен свитък.

Скиба вдигна поглед първо към Граф, после към Хаузър.

— Откъде го взехте?

Хаузър стоеше пред него, кръстосал пълничките си ръце. Скиба беше сигурен, че подушва някакъв афтършейв или одеколон. Евтин.

— Принадлежеше на един мой стар приятел — каза Хаузър. Гласът му беше висок и раздразнен, което му придаваше някакъв бруклински акцент. Ал Пачино като пубертет.

Скиба каза:

— Господин Хаузър, ще отидат десет години и половин милиард долара за проучвания, преди някое от тези лекарства да излезе на пазара.

— Вярно. Но си помислете каква ще стане борсовата ви цена сега. Доколкото разбирам, имате си пълен товар с лайна, който е затлачил вашето изворче тук. — И той описа кръг с пълната си ръка.

Скиба го гледаше. Нагъл кучи син! Би трябвало да го изхвърли оттук още сега.

Хаузър продължи:

— Акциите на „Лемпе“ тази сутрин се продаваха за четиринайсет и три осми. Миналия декември се търгуваха за петдесет. Вие самият имате два милиона стокови опции с договорена цена между трийсет и трийсет и пет долара на акция, които изтичат след две години. Опциите ви са напълно безполезни, освен ако не се качи

цената на акциите. Отгоре на всичко, най-важното ви ново лекарство против рак, флоксатанът, е слаба работа, и е на път да се провали пред Комисията по лекарствата...

Скиба се изправи, лицето му почервения.

— Как си позволявате да говорите такива лъжи пред мен, в собствения ми офис?! Откъде се сдобихте с тази невярна информация?

— Господин Скиба — възпря го Хаузър меко, — нека спрем да говорим безсмислици. Аз съм частен детектив и този ръкопис ще бъде моя собственост след четири до шест седмици. Искам да ви го продам. И *знам*, че се нуждаете от него. Иначе мога много лесно да го занеса в „Джиндайн“ или в „Кеймбридж Фармасютикълс“.

Скиба преглътна мъчително. Беше изумително колко бързо се проясни главата му.

— Откъде да съм сигурен, че това не е някаква измама?

— Проверил съм го. И е по-ценно и от злато, Люис — каза Граф.

Скиба погледна дребния търговец в безвкусен костюм. Преглътна отново, устата му беше пресъхнала. Ето докъде се бяха докарали.

— Кажете предложението си, господин Хаузър.

— Кодексът е в Хондурас.

— О, излиза, че продавате котка в чувал.

— За да го взема се нуждая от пари, оръжие и оборудване. Поемам голям личен риск. Наложите ми се вече да се заема с една неотложна работа. Това не се очертава да излезе евтино.

— Не ме припирайте, господин Хаузър.

— Кой кого припира? Затънали сте до ушите в счетоводни шашми. Ако в КЦК бяха чули как вие и господин Граф записвате маркетинговите разходи през изминалите няколко тримесечия, двамата с такава скорост щяхте да изхвърчите от сградата, че нямаше да има време да си свалите ръкавелите.

Скиба погледна мъжа, после Граф. Финансовият директор стана бял като платно. В настъпилата дълга тишина едно дърво се срива с пукот върху нажежените въглени. Скиба усети мускулен спазъм някъде зад лявото коляно.

Хаузър продължи:

— Когато ви предам Кодекса и потвърдите автентичността му, което със сигурност ще настоявате да се направи, ще ми преведете

петдесет милиона долара в офшорна сметка по мой избор. Това е, което ви предлагам. Няма преговори — едно „да“ или „не“ са напълно достатъчни.

— Петдесет милиона! Това е пълна лудост. Забравете.

Хаузър се изправи и се насочи към вратата.

— Почакайте — извика Граф и скочи. — Господин Хаузър? Нищо не е окончателно. — Потта се стичаше от него, докато той се опитваше да настигне мъжа в евтиния костюм.

Хаузър продължаваше, без да спира.

— Ние сме винаги отворени за... Господин Хаузър?

Вратата се затръшна пред лицето му. Хаузър си беше отишъл.

Граф се обърна към Скиба. Ръцете му трепереха.

— Трябваше да го спрем!

Скиба не отговори. Онова, което беше казал Хаузър, беше истина: ако държаха в ръцете си ръкописа, дори само ако обявяха, че притежават такова нещо, това би качило цените на акциите им. Петдесет милиона, обаче, си бяха направо изнудване. Да се пазари с тип като този му беше до немай-къде противно. Но някои неща не могат да се избегнат. Той въздъхна:

— Докато съществува само един начин да се плати един дълг, то начините да не го платиш са един милион. Кое то, Майк, и сам много добре знаеш.

Лъскавата пот върху лицето на Граф му пречеше да изтипоса образцова усмивка.

Скиба заговори по интеркома:

— Не позволявайте на мъжа, който до преди малко беше тук, да напуска сградата. Кажете му, че сме съгласни с условията му и го изпратете обратно при нас.

Той остави слушалката на вилката и се обърна към Граф:

— Моля се заради двама ни този човек да говори истината.

— Сигурен съм — каза Граф. — Повярвай ми, разгледах листа много внимателно. Този Кодекс съществува и страницата, която видяхме, е напълно реална.

В този момент Хаузър застана на вратата.

— Ще си получите петдесетте милиона — произнесе Скиба безцеремонно. — Сега седнете тук и ни разкажете какъв е планът ви.

[1] Комисията по ценни книжа, регулатор на фондовата борса. —
Б.пр. ↑

10.

Чарли Хернандес се чувстваше направо изцеден. Службата беше дълга, погребението — още по-дълго. Той още усещаше мръсотията по дясната си ръка. Винаги беше ужасно, когато един от техните трябваше да бъде погребан, какво да кажем за двама. Тепърва му предстоеше явяване в съда. Погледна партньора си Уилсън, който пишеше. Умно момче; само дето лошият му почерк приличаше на почерк на дете от детската градина.

Звънецът извънтя и се чу гласът на Дорийн:

— Тук двама искат да се срещнат с Барнаби и Фентън.

Мили боже, само това му липсваше.

— За какво?

— Не искат да кажат. Не искат да говорят с никого, освен с Барнаби и Фентън.

Той въздъхна тежко.

— Изпрати ги тук.

Уилсън спря да пише и го погледна:

— Искате ли да...?

— Не, остани.

Те се появиха на вратата, зашеметяваща блондинка и висок мъж в каубойски ботуши. Хернандес изсумтя, изправи се и приглади с ръка косата си.

— Седнете.

— Искаме да се срещнем с лейтенант Барнаби, не...

— Знам с кого искате да се срещнете. Моля, седнете.

Те седнаха с нежелание.

— Аз съм офицер Хернандес — каза той, обръщайки се към блондинката. — Мога ли да ви попитам каква работа имате с офицер Барнаби? — Той говореше с тренирания глас на чиновник — бавно, безстрастно и с елемент на окончателност.

— Предпочитаме да общуваме директно с офицер Барнаби — каза мъжът.

— Не можете.

— И защо? — избухна той.

— Защото е мъртъв.

Те го погледнаха слисани.

— Как?

Господи, Хернандес се почувства безкрайно уморен. Барнаби беше добър човек. Каква загуба...

— Автомобилна катастрофа — отговори той с въздишка — Може би все пак ще ми кажете кои сте и как бих могъл да ви помогна?

Те се спогледаха. Мъжът започна:

— Аз съм Том Бродбент и преди десетина дни лейтенант Барнаби разследва предполагаемо влизане с взлом в къщата ни в Санта Фе. Той пое обаждането и се питам дали е подал рапорт.

Хернандес погледна към Уилсън, но той поклати глава:

— Не е подавал рапорт.

— Споменава ли е нещо?

— Каза, че става дума за някакво недоразумение, че господин Бродбент е преместил някъде колекцията си от произведения на изкуството, а синовете му погрешно са предположили, че става дума за кражба. Както обясних миналата седмица и на брат ви, няма престъпление, така че няма причина да се отваря досие.

— Брат ми? Кой от двамата?

— Не си спомням името. С дълга коса, брада, прилича на хипи...

— Върнън.

— Точно така.

— Мога ли тогава да говоря с партньора му, Фентън?

— Той също загина при инцидента.

— Какво точно е станало?

— Колата се възпламенила на Ски Бейсин Роуд, на ъгъла на Нан.

— Съжалявам.

— Ние също.

— Значи няма нищичко по разследването в къщата на Бродбент?

— Нищо.

Настъпи тишина. След малко Хернандес се прокашля:

— Има ли нещо друго, което мога да направя за вас?

11.

Боклукът гореше в петдесет и пет галоновите варели, наредени в редица по мръсната плажна ивица на Пуерто Лемпира, и всеки изпращаше облаци от лютив дим към града. Една дебела жена готвеше върху капака на един от варелите; миризмата на препечена свинска кожичка, донесена от задушливия ветреца, погъделичка ноздрите на Върнън. Той и Учителя продължиха напред по мръсната, успоредна на плажа улица, проправяйки си път сред тълпата деца, следвани от глутница кучета. Децата се влачеха подире им повече от час, викайки „Дай бонбонче“ и „Дай долар“. Върнън извади няколко пакета с бонбони и всичките долари, които носеше, за да предразположи децата, но щедростта му засили още повече истерията.

Върнън и Учителя пристигнаха на разнебитения дървен кей, който стърчеше от калната лагуна, на края на която бяха вързани дървени канута с извънбордови двигатели. Мъжете се излежаваха в хамаци, а тъмнооките жени ги гледаха от пътя. Един от мъжете се насочи към тях, с навита около врата си боа.

— Змия — каза той. — Педесе долар.

— Не ни трябва змия — отвърна Учителя. — Искаме лодка. *Barca*. Кораб. Търсим Хуан Фрайтаг Чартърс. Познавате ли Хуан Фрайтаг?

Мъжът започна да развива влечугото и да го протяга напред, сякаш им предлагаше кренвирши.

— Змия. Трийсе долар.

Учителя го отмина.

— Змия — развика се мъжът, подтичвайки подире им. — Двайсе долар! — Ризата му, цялата на дупки, се беше смъкнала от раменете. Той сграбчи Върнън с дългите си кафяви пръсти. Върнън бръкна в джоба си и извади шепа монети, но откри една-единствена банкнота от пет долара. Подаде ги на мъжа. Децата се втурнаха с бесни крясъци към кея.

— По дяволите, стига си раздавал пари — скастри го Учителя. —
Ще ни оберат.

— Съжалявам.

Учителя хвана едно от по-големите деца, които се бяха скупчили
отзад и му извика нетърпеливо:

— Къде? *Donde?*

Преди още да е получил някакъв отговор, се обърна към Върнън:

— Я кажи отново как се казва „лодка“ на испански.

— *Barca! Donde barca?*

Момчето изплашено посочи с мръсния си показалец към един
прашен блок отвъд кея.

Учителя го пусна и забърза напред, следван от Върнън и сюрията
деца и кучета. Вратата на офиса беше отворена и те влязоха. Мъжът,
който седеше зад бюрото се изправи и се приближи към вратата с една
мухобойка, размаха я над децата и ги изблъска. После се върна на
мястото си и изгря в усмивка. Имаше малка, добре оформена глава и
стройно тяло, беше рус, с арийски черти. Но когато заговори,
испанският му акцент пролича.

— Моля, заповядайте!

Те се настаниха в плетените от ракета столове, в края на
отрупаната със списания за водолазна екипировка маса.

— Какво мога да направя за вас, господа?

— Искаме да наемем няколко лодки с водачи — каза Учителя.

Мъжът се усмихна.

— Ще се гмуркате или ще ловите херинга?

— Нито едното, нито другото. Искаме да преплуваме реката.

Усмивката замръзна върху лицето на мъжа.

— Да преплувате Патука?

— Да.

— Виждам, че сте тръгнали за приключения.

Учителя погледна Върнън.

— Да.

— И докъде искате да отидете?

— Още не знаем. Далече. Може би до планините.

— Трябва да наемете моторизирани канута, защото реката е
доста плитка за обикновена лодка. Мануел!

След миг някъде отзад влезе млад мъж. Той примига на светлината. По ръцете му се виждаха люспи от риба и кръв.

— Това е Мануел. Той и братовчед му Рамон ще ви водят. Добре познават реката.

— Колко ще ни отнеме прекосяването на реката?

— Можете да стигнете чак до Пито Соло. Една седмица. Зад него е блатото Миамбар.

— А после?

Мъжът махна с ръка.

— Не ми се вярва да искате да пресечете блатото?

— Напротив — каза Учителя. — Напълно вероятно е да го направим.

Мъжът наклони глава примирено, сякаш му се случваше всеки ден да се занимава с откачени американци.

— Както желаете. Зад блатото са планини, после има отново планини. Трябва да се запасите с храна поне за месец.

В стаята забръмча оса, вероятно беше влязла през пукнатия прозорец, закръжа сърдито над тях и отново се блъсна в стъклото. С плавно движение мъжът вдигна мухобойката и я стовари върху осата. Тя падна на пода, гърчейки се в агония. В този момент изпод бюрото се подаде една лъскава обувка и довърши живота ѝ с леко изхрущяване.

— Мануел! Доведи Рамон. — Той се обърна към Учителя: — Можем да ви осигурим всичко, от което се нуждаете, сеньор. Палатки, спални чували, мрежи против комари, газ, храна, GPS, ловно оръжие — всичко! Можем да го уредим с кредитна карта. — Той сложи ръка върху чисто новата машина за кредитни карти, свързана към лъскав жак в стената. — Не се тревожете за нищо, ние ще се погрижим. Ние сме модерна фирма. — Той се усмихна. — Предлагаме приключение, но не и безразсъден риск.

12.

Колата бръмчеше на север през пустинята Сан Хуан Бейсин към границата на Юта по една пуста и самотна магистрала между безкрайните прерии от пелин и лавандула. Шипрок се издигаше в далечината, забил тъмния си каменен връх в синьото небе. Том, шофирайки, изпита върховно облекчение, че това вече е зад гърба му — беше спазил обещанието си, беше помогнал на Сали да разбере къде е отишъл баща му. Какво щеше да направи тя после, зависеше само от нея. Можеше или да чака, докато братята му се върнат от джунглата заедно с Кодекса — при условие, че са открили гробницата, — или да се опита да ги настигне. Той, във всеки случай, беше въвн от това. Можеше да се върне отново към мирния си, обикновен живот в пустинята.

Той хвърли крадешком един поглед към пасажерската седалка, където тя седеше. Повече от час не беше обелила и дума. Не беше казала какво възнамерява да прави, пък и Том не беше сигурен дали иска да знае. Единственото, което искаше бе да се върне при конете си, към всекидневието в клиниката, към прохладната кирпичена къща, скрита в сенките на дърветата. Беше работил здраво, за да постигне това спокойствие и тази простота и бе решил никога повече да не позволи баща му и налудничавите му планове да променят ситуацията. Ако братята му искат приключения — моля! Можеха да задържат и наследството. След Сара нямаше намерение да скача отново в дълбока вода.

— Значи е заминал за Хондурас — замислено произнесе Сали. — И ти нямаш никаква идея, какво предположение къде точно може да е отишъл?

— Сали, вече ти казах всичко, което знам. Преди четирийсет години е прекарал известно време в Хондурас със стария си партньор Маркърс Хаузър, търсили са гробници и са брали банани, за да припечелват. Били са изиграни, доколкото съм чувал, купувайки

някаква иманярска карта, и са кръстосвали месеци наред из джунглата, като накрая едва не умрели. После нещо са се сдърпали, това е всичко.

— И си напълно сигурен, че не са намерили нищо?

— Това е, което ми е казвал баща ми. Планините в южен Хондурас били необитаеми.

Тя кимна, беше вперила поглед напред, към празната пустиня.

— Е, какво се каниш да правиш? — попита най-сетне Том.

— Мисля да отида в Хондурас.

— Съвсем сама?

— Защо не?

Том не отговори. В края на краищата това беше нейна работа.

— Баща ти имал ли е недоразумения във връзка с ограбването на гробниците?

— Преди години ФБР започна разследване, но го прекрати. Не откриха нищо. Татко беше достатъчно умен. Спомням си веднъж, когато агентите внезапно нахлуха вкъщи и конфискуваха някакви нефритени статуетки, които баща ми тъкмо беше донесъл от Мексико. Тогава бях десетгодишен и се уплаших ужасно, агентите блъскаха долу по вратата. Но не можах да докажат нищо и трябваше да върнат всичко, което бяха взели.

Сали поклати глава:

— Хора като баща ти са заплаха за археологията.

— Да си кажа честно, не виждам особена разлика между това, което прави баща ми и това, което прави археологията.

— Има обаче голяма разлика — възрази Сали. — Иманярите разбиват обекта. Откъсват нещата от техния контекст. Бяха пребили в Мексико един близък приятел на професор Клайв, докато се опитвал да попречи на местни селяни да ограбят един храм.

— Съжалявам да го чуя, но не можеш да виниш гладуващи хора, че се опитват да нахранят децата си — и да ги противопоставяш на някакви *нортамерикано*, които идват в държавата им и им казват какво да правят.

Сали сви устни и Том видя, че е ядосана. Колата се носеше с равномерно бръмчене по трептящия от жегата асфалт. Том включи климатика. Щеше да е доволен, когато всичко това приключи. Не се нуждаеше от усложнения като Сали Колорадо в живота си.

Сали разтърси тежката си златна коса и от нея се разнесе нежен дъх на парфюм и шампоан.

— Има и друго, което ме безпокои. Направо не мога да си го избия от главата.

— Какво?

— Барнаби и Фентън. Не ти ли се вижда странно, че непосредствено след започване на разследването на тъй наречения обир на къщата на баща ти, те умират? Има нещо, което е „задействало“ катастрофата, и което не ми се нрави.

Том поклати глава:

— Сали, това е просто случайно стечение на обстоятелствата.

— Не ми изглежда точно така.

— Познавам много добре Ски Бейсин Роуд, Сали. Завоят на Нан е направо адски. Те не са първите, които се убиват на това място.

— И какво, според теб, правят на Ски Бейсин Роуд?

Ски сезонът вече премина.

Том въздъхна:

— Ако това толкова те безпокои, защо не го каза на полицай Хернандес, за да се разбере истината?

— Ще го направя. — Сали извади клетъчния си телефон от чантата и започна да набира. Том чу как я препращаха поне половин дузина пъти от една секретарка на друга, докато най-сетне стигна до Хернандес.

— Обажда се Сали Колорадо — каза тя. — Спомняте ли си?

Пауза.

— Искам да ви попитам нещо, свързано със смъртта на Барнаби и Фентън.

Отново пауза.

— Защо са се изкачили на пътя за ски пистата?

Тишина. Том се улови, че се напряга да чуе, макар да беше сигурен, че това е губене на време.

— Да, наистина е било трагедия — произнесе Сали. — Но къде са се канили да ходят на риболов?

Ново мълчание в слушалката.

— Благодаря.

Сали затвори бавно телефона и погледна Том. Той усети как в стомаха му се събира топка; лицето ѝ бе станало бяло като платно.

— Тръгнаха са към ски пистата, за да проверят съобщение за вандализъм. По всяка вероятност фалшиво. Спирачките им отказали по пътя за надолу. Опитали се да намалят скоростта като използват мантинелите, но пътят бил прекалено стръмен и се получил обратният ефект. Когато стигнали ъгъла на Нан, се носели с почти деветдесет мили.

— Исусе.

— След падането от четиристотин крачки височина и експлозията от колата не останало много. Не подозират някаква тъмна игра. Било е особено трагично, тъй като се случило точно в деня, преди да тръгнат да ловят херинги, пътешествието на живота им.

Том преглътна и зададе въпроса, който не искаше да задава:

— Къде?

— В Хондурас. Мястото се казва Лагуна де Брус.

Том намали и погледна в огледалото за обратно виждане, после със скърцане на гумите натисна спирачките и едновременно с това даде газ, обръщайки на 180 градуса.

— Да не си се побъркал? Какво правиш?

— Отиваме до най-близкото летище.

— Защо?

— Защото човек, който убива полицаи, няма да се поколебае да убие и братята ми.

— Мислиш, че някой е разбрал за скритото наследство?

— Със сигурност. — Той ускори към убежната точка на хоризонта. — Изглежда, че ще се наложи все пак да отидем в Хондурас. Двамата.

13.

Филип Бродбент промени позата си, опитвайки се да се настани по-удобно на дъното на лодката, като пренареди някои от по-меките вързопи с принадлежности за четвърти или пети път, с намерението да си направи нещо като стол. Носеха се по реката между две тихи стени от зелена растителност, моторът бръмчеше, носът пореше гладката черна вода. Напомняше пътуване през гореща зелена пещера, която отекуваше с нечестиви, сатанински писъци, дюдюкане и подсвирквания на млади животни. Комарите се носеха на облак около тях, следвайки ги неотлъчно. Въздухът беше гъст, тежък, лепкав от влагата. Сякаш вдишваш супа от комари.

Филип извади лулата от джоба си, разбута недопушения тютюн и с леко почукване го изсипа извън борда, след което я напълни с „Дънхил“, с какъвто беше заредил всичките джобове на костюма си за сафари. Отне му известно време да запали лулата, после издуха струя дим в облака от комари, гледайки как пространството се разчиства за миг, но веднага щом пушекът се разнесе, облакът над тях се сгъсти. Не ще и дума, Москитовият бряг си заслужаваше името и нито репелентите, с които Филип бе напръскал обилно кожата си, нито дрехите осигуряваха надеждна защита срещу настървените насекоми. Отгоре на всичко проклетият репелент се оказа мазен, смърдеше ужасно и по всяка вероятност проникваше в кръвта му и го тровеше.

Той изруга. „Баща ми и абсурдните му изпитания.“

Опита се отново да се намести по-удобно, но не успя. Хаузър, с дискмен в ръка, се върна от носа на кораба и побърза да седне до него. Миришеше на одеколон вместо на препарати против буболечки и изглеждаше толкова бодър и свеж, колкото Филип изпотен и лепкав. Той смъкна слушалките от ушите си и заговори:

— Гонз цял ден открива следи от преминаването на Макс. Ще разберем за това повече утре, когато стигнем до Пито Соло.

— Как изобщо са могли да видят следи по реката?

Хаузър се усмихна:

— Това е изкуство, Филип. Тук отрязана лиана, там смачкана трева при слизване на сушата, белег от прът на лодка по плитчината. Реката е толкова бавна, че следите се запазват по дъното ѝ седмици наред.

Филип смукна раздражено от лулата. Би могъл все пак да изтърпи това последно изтезание на баща си и после да бъде свободен. Свободен най-сетне да живее живота си така, както той иска, без онзи стар мръсник да му се меси, да го критикува, да му отпуска скъпернически милостинята си като чичо Скрудж. Той обичаше баща си и дори страдаше, че се е разболял от рак и умира, но това не променяше чувствата му по отношение на бащините му методи. Баща му беше направил достатъчно магарии в живота си, но с последната направо преля чашата. Това беше реколта Макс Бродбент, този прощален *прекрасен жест*.

Той вдъхна тютюневия дим и погледна четиримата моряци отпред, които играеха комар с оръфани карти. Другото кану, с екипаж от осем души, беше на петдесетина ярда пред тях и оставяше мръсна синя следа от изгорели газове над водата. Гонз, водачът, лежеше по корем и гледаше в тъмната вода, като потапяше от време на време пръст във водата, за да я опита.

Внезапно един от войниците на тяхното кану извика. Беше се изправил и сочеше възбудено нещо, което се носеше по реката. Хаузър смигна на Филип, скочи на крака, измъквайки мачетето, което беше запасал на кръста си и се отправи бързо към предната част. Лодката се насочи към плуващото животно, докато Хаузър, разкراчен, се опитваше да заеме по-устойчива позиция на носа. Изтеглиха се успоредно до ужасеното животно, Хаузър се наведе и с внезапно движение удари по водата с мачетето, после се протегна и го извади. Приличаше на едър плъх. Беше почти обезглавен от удара, главата му висеше, придържана единствено от кожата. Направи няколко конвулсии и притихна.

Филип погледна с неприкрито чувство на ужас, когато Хаузър размаха мъртвото животно срещу него. То тупна с глух звук на пода и се търкулна току до краката му с отворена уста, в която ясно се виждаха острите му жълти зъби.

Хаузър изплакна мачетето в реката, пъкна го отново в колана си и пристъпи към Филип, прескачайки трупчето.

— Да си ял някога агути?

— Не, и не съм сигурен, че имам желание да опитам.

— Одрано, изкормено, нарязано и изпечено върху горещи въглища — това Максвел най-много обичаше. Вкусът му наподобява малко вкуса на пилешко.

Филип не каза нищо. Точно тези думи беше използвал Хаузър, когато ги беше накарал да ядат онова месо на шиш — „има вкус на пилешко“.

— О! — извика Хаузър, поглеждайки ризата на Филип. — Моля за извинението ви, господине.

Филип сведе очи. Върху ризата му се мъдреше капка прясна червена кръв, която бе започнала да се просмуква в плата. Той се опита да я избърше, с което само я размаза още повече.

— Бих те помолил да бъдеш малко по-внимателен, когато размахваш обезглавени животни — произнесе той, потапяйки носната си кърпа във водата и продължавайки да търка яростно петното.

— Толкова е трудно да се поддържа личната хигиена в джунглата — каза Хаузър.

Филип потърка още малко, след което се предаде. Искаше му се неимоверно много да постави Хаузър на мястото му. Този човек направо му лазеше по нервите.

Без всякакво притеснение детективът извади няколко диска от джоба си.

— А сега, за да попречим на нахлуването на варварщината, която ни заобикаля отвсякъде, бихме могли да послушаме малко Бах или Бетовен, какво ще кажеш?

14.

Том Бродбент се бе излегнал върху претъпканото канапе в „директорския апартамент“ в Шератон Роял де Сан Педро Сула, изучавайки една географска карта на страната. Максвел бе долетял с целия си товар до град Брус Лагуна на Москитовия бряг, при устието на Рио Патука. И после бе изчезнал. Казаха, че бил преминал реката, което беше единственият път през огромния, пресечен от планини и екзотични пейзажи южен Хондурас.

Той проследи с пръст синята линия на реката върху картата, която минаваше през блата и хълмове, през високи плата, докато накрая изчезваше в мрежа от притоци, които се изливаха от скалите на успоредни планински вериги. Върху картата нямаше отбелязани нито пътища, нито градове; това беше наистина един изгубен свят.

Том откри, че бяха поне със седмица зад Филип и почти с две след Върнън. Беше сериозно разтревожен за братята си. Някой се беше одързостил да убие двама полицаи, при това го беше направил бързо и успешно. Убиецът очевидно беше професионалист. Братята му със сигурност бяха следващите в списъка му.

Сали, увита в хавлиена кърпа, излезе от банята, сумтейки, и прекоси дневната. Лъскавата ѝ мокра коса падаше на вълни по раменете и гърба ѝ. Том я проследи с поглед, докато изчезна в спалнята си. Беше дори по-висока от Сара...

Той се опита да се отърси от тази мисъл.

След десет минути тя излезе облечена в лек костюм, цвят каки, риза с дълъг ръкав, панамена шапка с мрежа за комари, спуснатата пред лицето и чифт високи ръкавици, цялото това снаряжение бе осигурено при тазсутрешния тур по магазините.

— Как ме намираш? — попита тя и се завъртя на пети.

— Сякаш си в пурдах^[1].

Тя нави нагоре мрежичката против комари и свали шапката си.

— Така е по-добре.

— Трябва да ти кажа, че съм истински заинтригувана от този твой баща. Явно е бил доста ексцентричен тип. — Тя хвърли шапката и ръкавиците си върху леглото.

— Наистина беше.

— Как изглеждаше? Ако, разбира се, нямаш нищо против въпроса ми...

Том въздъхна.

— Когато влизаше някъде, всички обръщаха глави към него. Излъчваше нещо — власт, сила, самоувереност. И аз не знам какво точно. Всяваше страхопочитание у хората, дори у тези, които нямаха представа кой е.

— Познавам този тип хора.

— Където и да отидеше, каквото и да правеше, го следваха тълпи журналисти. Дори по едно време пред портала на къщата го причакваха папараци. Говоря сериозно, трябваше да тръгваме за училище, а проклетите папараци ни преследваха чак до града, сякаш бяхме нещо като принцеса Даяна. Беше нелепо.

— Било е време за теб.

— Не винаги. Понякога дори биваше забавно. Женитбите на баща ми винаги бяха голяма новина, време да поклатиш глава, да си почешеш езика. Женеше се за изключително красиви жени, които никой не бе виждал преди — не манекенки или актриси. Майка ми, преди да го срещне, е била секретарка на зъболекар. Той обичаше вниманието, беше горд със себе си. Беше като Онасис, само че по-едър.

— Какво се е случило с майка ти?

— Почина, когато бях четиригодишен. Някаква рядка и скоротечна форма на менингит. Беше единствената от съпругите му, с която не се беше развел — предполагам, че просто не му е стигнало времето.

— Съжалявам.

— Едва си я спомням, по-скоро като чувство. Топлота и любов, нещо такова...

Тя поклати глава.

— Все пак не разбирам. Как е могъл баща ви да ви причини такова нещо.

Том наведе очи към картата.

— Всичко, което правеше и което притежаваше, трябваше да бъде изключително и необикновено. Това се отнасяше и за нас. Но ние не станаме такива, каквито той искаше. Да изчезне и да се погребее с парите си е било последното му издихание, опит да ни принуди да направим нещо, с което да обявим представлението за завършено и да спуснем завесата. Нещо, което би го накарало да се гордее. — Той се усмихна горчиво. — Ако пресата надуши, ще настане нещо невъобразимо. Съкровище от половин милиард долара, заровено в гроб някъде из дебрите на Хондурас. Цял свят ще се стече там, за да го търси.

— Сигурно е трудно човек да има такъв баща.

— Така е. Не знам колко тенис мача съм изиграл, когато той си тръгва рано, защото не искал да ме гледа как губя. Беше безмилостен шахматист — но ако разбере, че се очертава да бие някого от нас, веднага зарязваше играта. Не можеше да понесе да ни види губещи, дори от него. Когато идваше краят на годината и получавахме бележниците си не казваше нищо, но разочарованието в очите му личеше. Всяка оценка, по-ниска от отличен беше за него като катастрофа, за която не би понесъл да говори.

— Завършвал ли си някога с пълно отличие?

— Само веднъж. Тогавя сложи ръката си на рамото ми и ме прегърна нежно. Това беше всичко. Но то каза много.

— Съжалявам, колко ужасно...

— Всеки от нас си намери някакво убежище. Моята първа страст беше колекционирането на останки от динозаври — мечтаех да стана палеонтолог — а после да се занимавам с животни. Те не те съдят. Не искат от теб да бъдеш нещо друго. Конете те приемат такъв, какъвто си.

Том усети тишината. Изненада се колко го боли като си спомня за детството си, дори сега, трийсет и три годишен.

— Съжалявам — прошепна Сали. — Не исках да любопитствам.

Том махна с ръка.

— Не му се сърдя. Все пак той посвоему беше добър баща. Може би ни е обичал прекалено много.

— Да-а-а — каза Сали след малко и се изправи. — В този момент обаче ние се нуждаем от водач, който да ни преведе през река Патука, а аз нямам идея откъде да започнем. — Тя взе телефонния указател и

започна да го прелиства. — Никога не съм се занимавала с подобно нещо преди. Питам се дали тук има списък с разни агенции от рода на „Приключенски пътувания“.

— Имам по-добра идея. Трябва да открием местната кръчма за чуждестранни журналисти. Те са най-информираните пътници в света.

— Едно на нула за теб.

Тя се наведе напред, извади чифт панталони и му ги подаде. В следващия момент ги последваха риза, чифт чорапи и леки туристически обуца, които образуваха малка купчинка пред него.

— Най-последно можеш да свалиш от краката си тези каубойски ботуши.

Том събра всичко и отиде в стаята си, за да се преоблече. Повечето от дрехите изглеждаха торбести. Когато най-сетне се показа, Сали го погледна отстрани и каза:

— След няколко дни в джунглата може би няма да изглеждаш толкова глупаво.

— Благодаря. — Том се приближи към телефона и потърси рецепцията. Журналистите, както изглежда, висяха в бар, който се казваше „Лос Чаркос“.

Том се изненада, когато видя, че барът не беше никаква долнопробна дупка, както си беше представял, а елегантно, облицовано с дървена ламперия място във фоайето на красив стар хотел. Имаше климатик и въздухът бе с температура малко над арктическата, изпълнен с аромата на скъпи пури.

— Предлагам аз да говоря — каза Сали. — Моят испански е по-добър от твоя.

— Освен това изглеждаш по-добре.

Сали се намръщи.

— Не намирам шеги от този род за много забавни.

Те седнаха на бара.

— *Hola!* — поздрави Сали бодро бармана, мъж с тежки клепачи. — Търся човека от „Ню Йорк Таймс“.

— Господин Сюъл? Не съм го виждал откакто мина урагана, *senorita*.

— А как стои въпросът с репортера от „Уолстрийт Джърнъл“?

— Няма такъв тук. Ние сме бедна страна.

— Добре тогава, откъде има репортери?

— Тук е например репортерът Роберто Родригес от „Ел Диарио“.

— Не, не, не ме разбрахте, аз търся американец. Някой, който познава страната.

— Англичанин върши ли работа?

— Чудесно!

— Ей там е — измърмори той, сочейки с брадичка напред. — Дерек Дън. Пише книга.

— За какво?

— За пътешествия и приключения.

— А писал ли е нещо друго? Знаете ли някое заглавие?

— „Бавна вода“, тъй се казваше последната му книга.

Сали остави една двайсетдоларова банкнота на плота и тръгна към Дън. Том я последва. „От това може и да излезе нещо“, помисли си той. Мъжът седеше сам пред чаша в едно сепаре и работеше нещо. Имаше плътно, червендалесто лице и руса коса. Сали спря и възкликна:

— Кажете, вие сте Дерек Дън, нали?

— Да, аз отговарям на това име — каза той. — Носът му и бузите се наляха в още по-плътно червено.

— О, колко вълнуващо! „Бавна вода“ е една от *най-любимите* ми книги! Обожавам я!

Дън стана, разкривайки едър ръст и добре поддържана стройна фигура. Беше облечен в избелели панталони цвят каки и проста памучна риза с къси ръкави. Беше красив мъж, имперски тип.

— Наистина много ви благодаря — каза той. — А вие сте?

— Сали Колорадо. — Тя разтвори ръце, усмихвайки се.

„Виж я само, вече го накара да се хили като идиот“, помисли си Том. Той се чувстваше глупаво в новите си дрехи, които миришеха на магазин за мъжко облекло. Дън, наопаки, изглеждаше като човек, който е бил до края на земята и се е върнал обратно.

— Ще ми направите ли компания с едно питие?

— За мен би било чест — почти извика Сали.

Дън я поведе към близката пейка.

— Ще пия каквото и вие пиете — каза тя.

— Джин и тоник. — Дън махна с ръка към бармана и после погледна Том. — Разбира се, заповядайте и вие.

Том седна, без да каже нищо. Първоначалният му ентусиазъм бе започнал да намалява. Той не приличаше на червендалестия господин Дън, който изглеждаше изцяло погълнат от Сали — и не само от лицето ѝ.

Барманът пристигна и Дън заговори на испански:

— Джин и тоник за мен и за дамата. И...? — Той погледна към Том.

— Лимонада — произнесе Том кисело.

— *Y una limonada* — добави англичанинът, като тонът му съвсем точно издаваше какво мисли за избора на Том.

— Толкова се радвам, че попаднах на вас — каза Сали. — Какво стечение на обстоятелствата!

— Значи сте чели „Бавна вода“ — усмихна се Дън.

— Една от най-хубавите книги за пътешествия, която някога съм чела.

— Съвсем определено — обади се и Том.

— И вие ли сте я чели? — обърна се мъжът към него с очаквателен поглед.

Том забеляза, че онзи вече е видял сметката на половината от питието си.

— Има си хас! — усмихна се Том. — Особено много ми хареса онази част, където се подхлъзвате и падате върху слонско лайно. Беше описано много живо.

Дън направи пауза.

— Слонско лайно?

— Не беше ли във вашата книга?

— В Централна Америка няма слонове.

— О! Сигурно бъркам с някоя друга книга. Моля за извинението ви.

Том видя, че Сали беше вперила в него зелените си очи. Не можеше да прецени дали му беше бясна, или се опитваше да сдържи смеха си.

Англичанинът завъртя стола си и застана с гръб към него, отдавайки вниманието си на Сали.

— Може би знаете, че работя над нова книга?

— Колко вълнуващо!

— Ще се казва „Москитови нощи“. В нея се разказва за Москитовия бряг.

— О, точно там се каним да отидем! — Сали плесна екзалтирано с ръце като малко момиче. Том отпи от лимонадата, съжалявайки за избора си на напитка. Трябваше да поръча нещо по-силно, за да има сили да издържи това изпитание. Не биваше да се съгласява Сали да говори.

— Има повече от петстотин квадратни мили тресавища и плата с дъждовни гори в източен Хондурас, които все още са напълно непроучени. Някои области дори не са картографирани по въздух.

— Представа нямах!

Том отмести лимонадата и се огледа за келнер.

— Книгата ми разказва за пътуване, което направих по протежението на Москитовия бряг, минавайки през лабиринт от лагуни, където джунглата среща морето. Бях първият бял, направил подобно пътуване.

— Невероятно! Не са много онези, които могат да се похвалят с такова нещо.

— С моторница. Единственият способ за придвижване по тези места, като се изключи пешеходството.

— И кога направихте това вълнуващо пътешествие?

— Преди осем години.

— Осем години?

— Имах проблеми с публикуването. Когато искаш да напишеш хубава книга, не можеш да бързаш, вероятно сама разбирате. — Той пресуши чашата си и махна с ръка за втора. — Тук се живее трудно.

— Наистина ли?

Дън явно го възприе като подканване да продължи. Той се облегна назад.

— За начинаещите, обичайните за тези места комари, кърлежи, черни мухи и стършели са направо напаст. Е, няма да умреш от тях, но могат да направят живота ти достатъчно гаден. Веднъж по челото ме ужили стършел. Мястото започна да се подува и да се зачервява. Болеше дяволски силно. Месец по-късно се проби и една почти двусантиметрова ларва започна да се гърчи и тупна долу. Ужили ли те

такова нещо, най-добре е да оставиш да премине от само себе си. Ако се опиташ да го изчовъркаш, само ще замърсиш мястото още повече.

— Надявам се това да не е засегнало мозъка ви — обади се саркастично Том.

Дън не му обърна внимание.

— Другото, което може да ти се случи, е да се разболееш от болестта Чагас.

— Болестта Чагас?!

— *Tripanosoma cruzi*. Пренася се чрез ухапване от насекоми, както и чрез екскрементите им, в които живеят паразитите. Когато започнеш да чешеш ухапаното място се инфектираш. Не чувстваш нищо нередно — докато не минат десет-дванайсет години. Отначало забелязваш, че стомахът ти се подува, после ти е трудно да дишаш, не можеш да преглъщаш. Накрая сърцето се разширява и се пръсва. Не е известно лечение.

— Прекрасно — каза Том. Най-сетне келнерът го беше удостоил с внимание. — Уиски. Нека бъде двойно.

Дън продължи да гледа Том, по устните му заигра тънка усмивка.

— Близки ли сте с копиеносната змия?

— Не бих казал. — Както изглежда, ужасяващите истории за джунглата бяха запазената марка на Дерек Дън.

— Повечето отровни змии са познати на човека. Кафяво-жълтият кротал, например. Местните го наричат *barba amarila*. Когато е малък живее по дърветата и клоните. Слиза долу, ако се почувства застрашен. Ухапе ли те такава нещо, сърцето ти спира на трийсетата секунда. Тук се среща и бушмастерът, най-голямата отровна змия в света. Дълга дванайсет стъпки и дебела колкото човешко бедро. Не е чак толкова отровна, колкото копиеносната. Ако такава те ухапе, може и да изкараш двадесетина минути.

Дън се изкиска и отпи от питието си.

Сали промърмори нещо от рода на колко ужасно звучи това.

— Чували сте за кандиру^[2], нали? Само че това не е история за пред дами. — Дън погледна някъде над главата на Том и примигна.

— Хайде, разкажете я. Сали не е чак толкова префинена.

Сали го погледна с гневен блясък в очите.

— Живее в тукашните реки. Да кажем, отивате за едно освежаващо сутрешно гмуркане. Не подозирате нищо, радвате се на

живота, а това коварно същество се насочва право към слабите ви, пуска безброй иглички и се закотвя точно в пикочния ви канал.

Чашата на Том замръзна по средата на пътя към устата му.

— Блокира пикочния канал. Ако не намерите хирург адски бързо, пикочният ви мехур се пръсва.

— Хирург? — попита със слаб глас Том.

Дън се облегна назад.

— Точно така.

Том усети, че гърлото му пресъхва.

— И какво точно трябва да направи хирургът?

— Ампутация.

Питието най-после стигна до устата на Том и той загълта бързо парливата течност.

Англичанинът се засмя силно.

— Сигурен съм, че сте чували за пирани, електрически змиорки, анаконди и неща от този род. — Той махна пренебрежително с ръка — Опасността от тях силно се преувеличава. Пираните преследват само ако усетят кръв, а анакондите се срещат толкова рядко на север и не ядат хора. Блатата в Хондурас обаче имат едно предимство: в тях няма пиявици. Но си отваряйте очите за маймунски паяци, въпреки че...

— Много съжалявам, но ще трябва да оставим паяците за някой друг ден — прекъсна го Том, поглеждайки часовника си. Той осъзна, че този господин Дерек Дън беше протегнал ръката си под масата и стискаше коляното на Сали.

— Да не си намислил нещо, старче? Тази страна не е за мамини синчета.

— Не, не — възрази Том. — Отнася се до онова, което чух за неочакваната ви среща с онази странна риба.

Дерек Дън погледна Том без всякакъв намек за усмивка.

— Това е по-скоро изтъркана шега, приятелю.

— Чудесно! — каза Сали живо. — Сам ли сте правили пътешествието? Защото си търсим гид и се питах дали не можете да ни препоръчате някого.

— Накъде се каните да отцепите?

— Брус Лагуна.

— Отклонявате се от туристическия маршрут. — Очите му внезапно потъмняха — Да не би да сте писателка, а?

Сали се засмя.

— О, не-е, аз съм археоложка, а той е ветеринарен лекар. Но тук сме като туристи. Просто обичаме приключенията.

— Археоложка? Наоколо няма кой знае колко старини. В блатата не се строи. А по тези планински чукари никога не са живели цивилизовани хора. По-нагоре пък, в Сиера Азул, са най-гъстите дъждовни гори на планетата, а възвишенията са толкова стръмни, че не е възможно да изпъзнете до горе и да слезете. Няма едно равно място, където може да се разпъне палатка. Трябва да си проправяш пътя и ще си направо късметлия, ако успееш да се придвижиш за един ден с миля. А проправената с мачете пътека само след седмица вече е толкова гъста, че не личи къде е била. Сали, защо не тръгнете към Копан? Може би ще успея да ви разкажа нещо повече след вечеря.

Ръката му все още стискаше коляното ѝ.

— Добре — каза тя. — Може би. Да се върнем отново на гида. Бихте ли ни препоръчали някого?

— Гид? О, да. Човекът, който ви трябва е Дон Орландо Окотал. Индианец тауака. Напълно надежден. Няма да ви измами както другите. Познава страната като пръстите на ръката си. Придружаваше ме при последното ми пътуване.

— Как да го открием?

— Живее над река Патука, мястото се казва Пито Соло, последното истинско селище на реката, преди големите блата във вътрешността. На четирийсет, може би петдесет мили от Брус нагоре по течението. И карайте по главното русло, иначе няма да излезете живи оттам. По това време на годината горите са наводнени, има безброй странични корита и всяко води в различна посока. Тази страна всъщност е неизследвана, като вземеш блатата през целия път покрай Сиера Азул надолу до река Гуаямбре. Четиридесет хиляди квадратни километра *terra incognita*.

— Наистина не сме решили все още накъде да се отправим.

— Дон Орландо. Той е вашият човек. — Дерек Дън завъртя стола си и обърна към Том едрото си изпотено лице. — Но... Да кажем, че малко ми е изтънял джобът — чакам хонорар по пощата, знаете как е... Та се питах дали бихте уредили сметката.

---

[1] Завеса за изолиране на жените в индийски дом. — Б.пр. ↑

[2] Прозрачна, подобна на змиорка риба, дълга около 2,5 см. Храни се с кръв и обикновено се среща в кухините на други риби. Понякога паразитира върху хора, като прониква в уретрата. Среща се в Амазония. — Б.пр. ↑

15.

Седнал вдървено пред компютърния екран, заобиколен от ламперията от черешово дърво, Люис Скиба внимателно следеше как се продават акциите на „Лемпе-Денисън Фармасютикълс“ на нюйоркската фондова борса. Инвеститорите продаваха агресивно целия ден, и сега акциите се търгуваха за малко над десет долара. Докато наблюдаваше, цената падна с още осмина пункт до точно десет. Не му се искаше да види как ще слезе под десет долара, затова се отдръпна от екрана. Очите му се извиха към дървения панел, зад който криеше онзи кехлибарен „Макалан“, но беше още твърде рано за него. Прекалено рано. Сега се нуждаеше от ясна глава за разговора.

Носеха се слухове, че работата с флоксатана се е закучила в Комисията по лекарствата. Дребните акционери продаваха бясно — бяха се скупчили на борсата като гмеж от червеи върху труп. Двеста милиона долара за развойни разходи бяха изгърмели заради това лекарство. „Лемпе“ работеше с най-добрите медицински изследователи и учени от три университета в Айви лийг. Контролната група „слепи“ тестове, в които нито оценителят, нито обектът на изследване знаеха кои параметри се контролират, бяха замислени много хитро, резултатите бяха така фризирани, зализани и нагласени, че да изглеждат по възможно най-убедителния начин. Бяха се погрижили и приятелите им от Комисията да са хранени и поени до изнемога, но както вървяха нещата, нищо не можеше да спаси флоксатана. И нямаше значение как са напудрили резултатите, флоксатанът си беше провал. И ето го сега, седнал върху шест милиона акции на Лемпе, от които не можеше да се отърве — случката с Марта Стюарт още беше твърде прясна — както и с два милиона „хартиени“ опции, толкова неизползваеми, че бяха по-безполезни и от тоалетната хартия в мраморната му баня.

Най-много от всичко на тоя свят Скиба ненавиждаше дребните акционери. Те бяха хищниците, червеите, лешоядите на пазара. Какво ли не би дал да види как пазарът се обръща срещу тях и акциите на

„Лемпе“ започват да се покачват отново; би се наслаждавал на паниката им, докато се силят да покрият позициите си. Би се опивал при мисълта за всичките онези маргинални обаждания, които щяха да се получават. Щеше да е прекрасно! А когато сложеше ръка на Кодекса и направеше съобщението, това прекрасно нещо щеше да се случи. Щеше да изпържи дребните акционери толкова лошо, че щяха да минат месеци, та дори и години, преди да посмеят да се върнат.

Откъм телефона му върху бюрото дойде лека вибрация. Той погледна часовника си. Разговорът по сателита беше точно по разписание. Наистина мразеше да говори с Хаузър; ненавиждаше този човек и принципите му. Но се налагаше да прави сделки с него. Хаузър беше настоял „да го държи в течение“. И макар, че Скиба проявяваше практицизъм като изпълнителен директор, в този случай се бе поколебал. Беше по-добре някои неща да си останат на тъмно. Но в края на краищата се съгласи, главно за да предпази Хаузър да направи нещо глупаво или незаконно. Когато вземеше Кодекса, го искаше чист.

Той вдигна слушалката:

— Скиба на телефона.

До слуха му достигна гласът на Хаузър. Както обикновено, частният детектив не се разпростря в любезности и започна направо:

— Максвел Бродбент е преминал река Патука с група индианци. По следите им сме. Все още не знаем накъде са се отправили, но предполагам, че е някъде към вътрешните планини.

— Някакви проблеми?

— Един от синовете, Върнън, е натоварил оръжие и се движи пред нас по реката. Струва ми се, че джунглата може да се погрижи и да разреши проблема ни.

— Не разбирам.

— Наел е двама пияни водачи от Пуерто Лемпира и със сигурност ще се изгубят в блатото Миамбар. Малко вероятно е да видят отново слънцето.

Скиба преглътна. Беше получил много повече информация, отколкото би искал.

— Вижте, господин Хаузър, просто се придържайте към фактите и оставете другите да правят заключения.

— Имахме незначително затруднение с другия от синовете, Том. Помъкнал е жена със себе си, аспирантка по етнофармакология от

Йейл.

— Етнофармакология? Знае ли за Кодекса?

— Обзалагам се, че да.

Скиба трепна:

— Това е доста неудобно.

— Да, но не е нещо, с което да не мога да се справя.

— Вижте, господин Хаузър — каза той живо, — оставям всичко във вашите опитни ръце. Имам среща и се налага да изляза.

— Някой трябва да се погрижи за онези хора.

На Скиба не му хареса начина, по който разговорът се завъртя обратно към същата тема.

— Нямам представа за какво говорите, пък и не ме интересува. Давам ви картбланш да се оправяте с подробностите.

Отсреща дойде късо хихикане:

— Скиба, знаете ли колко души умират в Африка точно в този момент, само защото им искате по двайсет и три хиляди долара годишно за това ново лекарство, което ви струва сто и десет, а? За това говоря. Когато казвам „някой трябва да се погрижи за тях“, разбирам, че имам намерението да добавя още няколко души към общия сбор.

— По дяволите, Хаузър, това е безобразие! — Скиба прекъсна и се опита да преглътне буцата в гърлото си. Току-що бе позволил на Хаузър да го сръфа. Но това беше само разговор, нищо повече.

— Не, това е прекрасно, Скиба. Ти си искаш Кодекса чистичък и законен, но не ти се иска някой да претендира за право на собственост върху него, нито пък да бъде засегнат. Не се притеснявай, никакъв бял човек няма да бъде убит без изричното ти разрешение.

— Чуй ме внимателно, нямам никакво намерение да убивам никого, независимо дали е бял или не. Този безумен разговор трябва да бъде прекратен! — Скиба направо усети как потта се стича по врата му. Как изобщо бе допуснал Хаузър да поеме контрола върху ситуация като тази? Ръката му несъзнателно започна да превърта ключа. Чекмеджето се отвори.

— Разбирам — дойде отново до слуха му противният глас. — Както вече казах...

— Имам среща — Скиба прекъсна връзката, сърцето му биеше бясно. Хаузър се разхождаше някъде на юг извън всякакъв контрол, без всякакъв надзор и готов на всичко. Този човек беше направо психопат.

Той си взе една таблетка, сдъвка я и отми горчивината с глътка „Макалан“, след което седна отново, като дишаше тежко. Огънят в камината гореше весело. Разговорът за убийство го беше възбудил, усети че му прилошава. Впери очи в пламъците, търсейки в тях успокоение. Хаузър бе обещал да иска разрешението му, а Скиба никога не би му го дал. Нито компанията, нито дори личната му участ не заслужаваха предприемането на такава стъпка. Погледът му се премести върху редицата снимки в сребърни рамки на бюрото: оттам му се усмихваха трите му русокоси, синеоки дечица. Пое още веднъж въздух и се опита да регулира дишането си. Разговорът с Хаузър се закучваше, но това не беше нищо друго освен разговор. Никой не се е канел да убива. Хаузър щеше да върне Кодекса, „Лемпе“ щяха да се съвземат и след две-три години той, Скиба, щеше да е събитието на Уолстрийт, задето е изтеглил компанията си от самия ръб.

Той погледна часовника си: пазарът беше затворил. С известно безпокойство и нежелание кликна и екранът оживя. Късните сделки бяха побутнали акциите им нагоре в последните двайсет минути. Бяха затворили на десет и половина.

Скиба изпита облекчение. Май денят не беше чак толкова лош.

16.

Сали погледна скептично камарата железарии, които трябваше да минат за самолет; двама работници тъкмо избутваха машинарията от занемарения хангар.

— Може би трябваше да го проверим, преди да си купим билети — обърна се Том към нея.

— Сигурна съм, че е в ред — кимна тя, сякаш за да се убеди сама.

Пилотът, жилест експатриран американец със скъсана тениска, къси панталони, две дълги плитки и брада, се приближи с флегматична походка и им се представи като Джон. Том го погледна, после хвърли кисел поглед към самолета.

— Знам, знам, прилича на нещо, извадено от пункт за старо желязо — ухили се Джон и почука по корпуса на самолета с кокалчетата на пръстите си. — Какво значение има как изглежда? Каквото се иска от мен по поддръжката, аз си го правя.

— Не знаете колко много ме успокоява това — каза Том.

— Значи сте тръгнали за Брус?

— Точно така.

Джон кимна към багажа.

— Каните се да ловите херинга?

— Не.

— Най-добрият лов на херинга в света. Не че има кой знае какво друго. — Джон отвори багажното отделение отстрани на самолета и започна да хвърля вътре багажа им.

— Е, каква работа имате по тези места?

— Нищо особено, ще решаваме в движение — отговори Сали бързо. Колкото по-малко говореха за какво са тук, толкова по-добре. Нямахше смисъл да създават „златна треска“.

Пилотът хвърли вътре и последния сак, блъсна го няколко пъти, за да го намести и затръшна вратата с трясък. Отне му три опита, преди да успее.

— Къде се каните да отседнете в Брус?

— Това също още не сме го решили.

— Вие пък всичко оставяте за накрая — изсумтя Джон. — Но както и да е, тъй или иначе има само едно място — Ла Перла.

— Колко звезди?

Джон се подсмихна. Той отвори вратата към пътническата кабина, спусна стълбичката и те се качиха на борда. Джон ги последва и докато влизаше, Том усети нещо, което твърде напомняше мириса на марихуана. „Страхотно.“

— Откога летите? — попита Том.

— Двайсет години.

— Някакви произшествия?

— Веднъж. Ударих едно прасе в Парадизо. Шегаджиите не бяха окосили пистата и проклетото животно беше откъртило в тревата. А беше *голямо* прасе.

— Приборите проверени ли са за изправност?

— Абе, да кажем, че знам как да си ги ползвам. Тук много-много с такива глезотии не се занимаваме. Особено пък за такива полети.

— Имате ли летателен план?

Джон поклати глава:

— Просто трябва да следвам бреговата линия.

Самолетът се издигна. Беше превъзходен ден. Сали почувства тръпка на възбуда, когато самолетът се наклони и под тях като синьо огледало проблесна Карибско море. Завиха и се издигнаха над бреговата линия, ниска и равна с многото лагуни и разпръснати острови, които изглеждаха като зелени парченца от джунглата, откъснали се от сушата и носещи се към морето. Виждаха се пътищата, устремени към вътрешността, граничещи с несиметрични ниви или обрасли пътеки, ясно очертани с дървета. Дълбоко във вътрешността трептеше назъбената линия на сини планини, със забулени от облаци върхове.

Сали погледна към Том. Слънцето беше изрусило светлокестенявата му коса, изпъстряйки я със злато. Имаше суха, висока и жилава фигура и се движеше със специфична каубойска походка, която толкова ѝ харесваше. Запита се отново що за човек трябва да е, за да каже с лека ръка сбогом на сто милиона долара. Това я беше впечатлило повече от всичко друго. Беше живяла достатъчно, за

да съзнава, че хората, които имат пари треперят над тях много повече от онези, които никога не са имали. Том се извърна и я погледна, тя се усмихна бързо и отново впери очи в прозореца. Колкото по на изток се виеше брегът, толкова по-див ставаше пейзажът под тях, лагуните — по-големи и по-заплетени. Миг след това пред очите им се разкри най-голямата лагуна, изпъстрена със стотици малки островчета. В далечния ѝ край се вливаше река. Когато направиха вираж, за да се приближат, Сали видя градче, където реката се сливаше с лагуната, един грозд от блестящи тенекиени покриви, заобиколени от ниви с неправилни форми, състояние, породено очевидно от вечния страх на хората да не загубят някой сантиметър от наследството си. Изглеждаха като дрипави парцали върху пейзажа. Пилотът направи един кръг и се насочи надолу към една нива, която, както стана ясно след малко, беше тревна площадка за кацане. Снизиха се доста бързо. Приближаваха се към земята все повече и повече, но изглеждаше само привидно, че самолетът ускорява. Тя стисна страничните облегалки. Пистата под тях проблесна, но самолетът продължаваше да не каца. Тя погледна в далечината зелената стена на джунглата, която се носеше бясно към тях.

— Исусе Христе — прошепна, — този човек излиза от пистата.

Самолетът направи бързо и рязко издигане и джунглата се плъзна покрай тях, върховете на дърветата бяха на не повече от петнайсетина крачки под тях. Сали дочу в слушалките си сухия смях на Джон.

— Отпуснете се, Сали, беше само едно бръсване, колкото да изчистим пистата. Знаем си урока.

Когато самолетът се наклони и закръжи отново над земята, Сали се облегна и сбърчи чело:

— Много мило, че ни предупредихте.

— *Казах* ви за прасето, нали?

Оставиха багажа си в Ла Перла, пепелявосиви казарми, които се кичеха с гръмкото име „хотел“, след което се спуснаха надолу по реката, за да си потърсят лодка под наем. Вървяха по малките мръсни улички на Брус. Беше следобед и от жегата въздухът лъхаше на смърт и безразличие. Всичко бе притихнало и от локвите вода по земята се

носеше тежка омара. Потта се спускаше на тънки струйки по гърбовете им. Сали си помисли, че в момента всички здравомислещи хора правят сиеста.

Откриха реката в далечния край на града — между стръмни глинени насипи, широка двеста ярда, с цвят на махагон. Извиваше се между плътните стени на джунглата и от нея се носеше смрад на тиня. Мътната вода течеше лениво, повърхността ѝ се къдреше на вълнички и спирали. От време на време някое яркозелено листо или клонка бавно поемаха по течението. Една пътека, направена от дървени трупчета, се спускаше от стръмния насип и завършваше с платформа от бамбукови пръчки над реката, образувайки рахитичен пристанищен док. Към него бяха завързани четири канута. Всяко беше около трийсет стъпки дълго и четири стъпки широко, одялано от един гигантски ствол, скосен към носа отпред. Кърмата беше плоска и имаше издигнат борд, замислен да побере малък извънбордов двигател. На носа и на кърмата бяха сложени напречно дъски за сядане.

Те се спуснаха надолу по насипа, за да погледнат отблизо. Сали забеляза, че на три от лодките в задната част бяха закрепени двигатели от по шест конски сили. Четвъртата, по-голяма и по-тежка, се кипреше с осемнайсет коня.

— Това тук явно е местната гордост — каза Сали, сочейки го. — Точно като за нас.

Том се огледа. Мястото изглеждаше пусто.

— Виж, там има някого — Сали посочи към бамбуковия заслон, петдесетина ярда по-надолу. Близо до купчина празни тенекиени гюмове пушеше слаб огън. А в провесения между две дървета хамак, скрит в сянката, спеше мъж.

Тя се приближи:

— *Hola!*

Мъжът отвори мързеливо едното си око:

— *Si?*

— Искаме да говорим с някого за наемането на лодка — продължи тя на испански.

С недоволно мърморене и сумтене той седна в хамака, почеса главата си и се ухили:

— Аз говоря добре американски. Да говорим на американски. Някой ден ще отида в Америка.

— Това е чудесно. Искаме да отидем в Пито Соло — каза Том.
Мъжът кимна, прозя се и се почеса отново.

— Добре. Ще ви взема.

— Бихме искали да наемем лодката. Онази, с осемнайсетте конски сили.

Той поклати глава.

— Онази глупава коруба.

— Не ни интересува дали е глупава — прекъсна го Том. — Точно такава искаме.

— Ще ви взема на моята лодка. Онова нещо е на военните. — Той протегна ръка: — Ще си вземете ли бонбон?

Сали премести в другата си ръка чантата, която си бе купила по-рано специално за пътуването.

Лицето на мъжа се разля в усмивка. Той пхна сухата си ръка в кесийката, извади няколко бонбона, разви ги и ги пхна всичките в устата си. Бузата му се изду.

— *Виено* — произнесе той с глух глас.

— Бихме искали да потеглим утре сутрин — погледна го Том. — Колко време отнема пътуването?

— Три дни.

— Три дни? Мислех, че е четиридесет-петдесет мили.

— Нивото на водата пада. Може би ще се затлачи. Лодката трябва да се кара с пръти. Тинята е много. Не може да се използва двигателя.

— Тиня? — попита Том. — А какво ще кажете за кандирото?

Мъжът го погледна объркано.

— Не се тревожи, Том — каза Сали, — ще си облечеш дебело бельо.

— А, *si!* — засмя се мъжът. — Любимата история на гринговците. Кандиру. Аз всеки ден плувам в реката и все още „патрондашът“ ми си е на мястото. И да ви кажа, работи добре! — Той полюшна предизвикателно ханш, намигайки на Сали.

— Спестете си подробностите — прекъсна го тя.

— Значи са ни излъгали за рибата? — вдигна вежди Том.

— Не, истина е. Но за да стане такава нещо, първо трябва да сте пикали в реката. Това същество надушва мириса на урина, насочва се

към вас и *хоп!* Ако не пикаете по време на плуването, няма да имате никакви проблеми.

— Някой да е минавал оттук напоследък? Имам предвид никакви гринговци.

— *Si.* Имахме много работа. Миналия месец дойде един бял мъж с много сандъци, придружаваха го индианци от планините.

— Какви индианци? — попита Том възбудено.

— Истински индианци от планините, какви други? — Мъжът изглежда се раздразни.

— Откъде са взели лодки?

— Носеха много чисто нови канута от Ла Сеиба.

— Върнаха ли ги?

Мъжът се ухили, разтърка пръсти в известния по цял свят жест и протегна ръка. Сали сложи в нея петдоларова банкнота.

— Не, не са. Хората, които тръгнаха по реката, не са се връщали.

— Да е минавал някой друг?

— *Si.* Миналата седмица се появи Исус Христос с няколко пияни гида от Пуерто Лемпира.

— Исус Христос? — погледна го Сали.

— Да, Исус Христос с дълга коса, роба и сандали.

— Това трябва да е бил Върнън — усмихна се Том. — С някого друг ли беше?

— Да. Със Свети Петър.

Том завъртя очи.

— Друг някой?

— *Si.* След тях дойдоха двама гринговци с дванайсет моряка в две канута, също от Ла Сеиба.

— И как изглеждаха?

— Единият беше много висок, пушеше пура, сърдит. Другият — доста по-нисък, с четири златни пръстена.

— Филип — каза Том.

Спазариха се набързо за лодка до Пито Соло и Том му даде десетдоларова предплата.

— Тръгваме утре щом се съмне.

— *Вуено!* Ще бъда готов.

Когато се върнаха към казармите, които трябваше да минат за хотел, бяха изненадани от вида на паркирания отпред военен джип с

един офицер и двама войници. Наблизо се бяха стълпили група деца, които се блъскаха и шепнеха възбудено, очаквайки нещо да се случи. Хотелиерката стоеше отстрани, скръстила ръце, лицето ѝ беше побеляло от страх.

— Такива гледки не са ми много по вкуса — каза Сали.

Офицерът пристъпи напред, беше с подчертано изправен гръб, безупречна униформа и малки, лъснати до блясък ботуши. Той се поклони отривисто.

— Ще ми окажете ли честта да поздравя сеньор Том Бродбент и сеньорита Сали Колорадо? Аз съм лейтенант Веспан. — Той пое ръцете им, след което отстъпи. Подухна вятър и до Том достигна мирис на Олд Спайс, пури и ром.

— Какъв е проблемът? — попита Сали.

Мъжът се усмихна широко, разкривайки редица от сребърни зъби.

— Съжалявам, но трябва да ви информирам, че сте арестувани.

17.

Том гледаше този дребосък във военна униформа. Едно малко куче, което явно никой не обичаше, клечеше срещу него, оголило зъби, и джафкаше. Офицерът го изрита с фините си ботуши и войниците се засмяха.

— За какво става дума? — попита Том.

— Ще говорим за това по пътя за Сан Педро Сула. Сега, ако обичате, елате с мен.

Настъпи неприятна тишина. Сали поклати глава:

— Не.

— Сеньора, не ни принуждавайте да правим нещата по-трудни.

— Не ви създавам никакви трудности. Просто няма да дойда. Не можете да ме заставите насила.

— Сали — обади се Том, — струва ми се забелязах, че тези мъже имат оръжие.

— Добре. Нека тогава ме застрелят и после да го обяснят на американското правителство. — Тя разпери ръце, гледайки ги предизвикателно.

— Сеньора, умолявам ви.

Двамата войници до него започнаха да проявяват нервност.

— Вървете, не ни създавайте работа!

Офицерът кимна на двамата си подчинени и те смъкнаха оръжията си, пристъпиха чевръсто напред и сграбчиха Сали. Тя извика и започна да се дърпа.

— Не я докосвайте — извика Том.

Двамата мъже я вдигнаха и я понесоха към джипа, а той, без да мисли, замахна към първия и го повали. Сали се измъкна. Следващото, което осъзна беше, че лежи по гръб и гледа към горещото синьо небе. Офицерът стоеше над него зачервен от гняв, забил дулото на оръжието си в него.

Войниците го побутнаха грубо да се изправи. Сали беше спряла да се бори и гледаше побледняла.

— Копелета мръсни — изсъска тя. — Ще се оплачем от вас в американското посолство.

Полковникът поклати тъжно глава, сякаш на безполезността от всичко това.

— Сега можем ли да ви помолим да вървите мирно и спокойно?

Те позволиха да бъдат замъкнати до джипа. Полковникът натика пакетите и чантите, взети от хотела и нахвърляни на купчина отзад. Машината се понесе надолу по улицата към летищната площадка. Там, сред тревата, беше кацнал олющен хеликоптер. Един от страничните му панели беше отворен и около двигателя се въртеше мъж с гаечен ключ. Джипът намали и спря.

— Какво правиш? — попита полковникът грубо на испански.

— Съжалявам, *тениенте*, но възникна малък проблем.

— Какъв проблем?

— Трябва ни една част.

— Не можете ли да летите без нея?

— Не, *тениенте*.

— Да ви вземат дяволите! Колко пъти се е развалял досега този хеликоптер?

— Да се обадя ли да изпратят самолет с частта?

— Какво чакаш? Разбира се, глупако, телеграфирай им!

Пилотът влезе в чопъра, телеграфира и излезе.

— Ще пристигне утре сутринта, *тениенте*. Това е възможно най-рано.

Лейтенантът ги заключи в една дървена барака на летището и сложи двама войника отпред да ги пазят. Щом вратата хлопна след него, Том седна върху един петдесет и пет галонов бидон и стисна главата си с две ръце, опитвайки се да изгони болката.

— Как се чувстваш? — попита го Сали.

— Сякаш някой бие в главата ми гонг.

— Онзи те удари много лошо.

Том кимна.

Поприказваха малко и вратата отново се отвори рязко. Лейтенантът остана отвън, докато един войник хвърли вътре спалните им чували и фенерче.

— Съжалявам искрено за неудобството.

— Ще съжалявате още по-искрено, когато се оплача от вас — каза Сали.

Лейтенантът не обърна внимание на думите ѝ.

— Бих ви предложил да не правите повече глупости. Ще бъде жалко, ако някой от вас бъде застрелян.

— Няма да посмееш, самохвалко мръсен!

Зъбите на лейтенанта проблеснаха на слабата светлина.

— Постоянно се случват инциденти, особено на американци, които идват в Ла Москита неподготвени за предизвикателствата на джунглата.

Той се оттегли назад и войникът затръшна вратата. Том чу глухия глас на лейтенанта, който се заканваше на войниците, че ако заспят или се напият по време на работа той лично ще им отреже тестисите, ще ги изсуши и ще ги закачи на вратата.

— Проклет нацист — каза Сали. — Благодаря ти, че ме защити.

— Не излезе кой знае колко сполучливо.

— Силно ли те удари? — Тя погледна главата му. — Имаш доста голяма цицина.

— Добре съм.

Сали седна до него. Топлината на присъствието ѝ го заля. Погледна я крадешком — изящен профил, очертан в полумрака на бараката. Тя се обърна към него. Бяха толкова близо, че дъхът ѝ го погъделичка, видя извивката на устните ѝ, нежната трапчинка върху бузата, съзвездието лунички върху нослето ѝ. От нея все още се носеше дъх на мента. Без дори да мисли какво прави, той се протегна напред и устните му докоснаха нейните. За миг тишината стана оглушителна, после тя рязко се отдръпна.

— Това *не е* добра идея.

„Какво, по дяволите, си мислеше той?“ Том се отдалечи, гневен и унижен.

Неловкият момент беше прекъснат от внезапно думкане по вратата.

— Обяд — извика един от войниците. Вратата се откряна и пропусна светлина, след което отново се хлопна. До слуха им достигна глухото превъртане на ключа в катинара.

Том светна с фенерчето и се наведе за подноса. Обядът се състоеше от две топли пепси-коли, няколко бобени тортили и купчинка изстинал ориз. Нито един от двамата нямаше желание за ядене. Известно време останаха да седят мълчаливо в тъмнината. Болката в главата на Том беше утихнала и това внезапно го накара да побеснее от гняв. Тези хора нямаха право! Той и Сали не бяха направили нищо нередно. Той усещаше, че фалшивият им арест по всяка вероятност е организиран от безименния враг, който бе ликвидирал Барнаби и Фентън. Братята му се намираха в много по-голяма опасност, отколкото бе предполагал.

— Дай ми фенерчето.

Той освети помещението. Бараката не можеше да бъде помизерна от това — правоъгълна дървена рамка със заковани към нея напречни дъски и ламаринен покрив. В съзнанието му бавно започна да се оформя идея — план за бягство.

18.

В три сутринта онази сутрин те заеха местата си — Сали до вратата, а Том подпрян на задната стена. Той преброи шепнешком до три и двамата ритнаха едновременно. Атаката на Сали върху вратата трябваше да замаскира удара по дъсчената стена. Комбинираният удар прозвуча като един и отекна силно в затвореното пространство. Дъската поддаде, както се бе надявал Том.

В селото се разляя куче и някой от войниците изруга.

— Какво става там?

— Трябва да отида до тоалетната — извика Сали.

— Не, не може, не бива да излизате.

Том преброи отново шепнешком: *едно, две, три, удар*. Сали блъсна вратата в момента, в който той нанесе поредния удар върху стената.

— Стига! — провикна се войникът.

— Но аз трябва да отида, *мътните да ви вземат!*

— Сеньорита, съжалявам, но каквото има да правите, го правете вътре. Имам заповед да не отварям вратата.

Едно, две, три, удар.

Откърти се и третата дъска. Отворът беше вече достатъчно голям, за да могат да се проврат. Кучето отново започна да лае истерично.

— Само още един удар и ще извикам *лейтенанта!*

— Не разбирате ли, че ми се налага...

— Не мога да направя нищо.

— Вие, войниците, сте направо варвари!

— Такива са правилата, сеньорита.

— Това са казвали и хитлеристите.

— Сали, хайде да тръгваме — изсъска Том, жестикулирайки в тъмнината.

— Хитлер не е бил чак толкова лош, сеньорита. Накарал е влаковете да се движат по разписание.

— Това е бил Мусолини, идиот такъв! И двамата сте направо за бесилката.

— Сали — прошепна настойчиво Том.

Тя се приближи към него:

— Чу ли го какво каза току-що този скапан нацист?

Той я побутна към дупката и ѝ подаде спалните им чували. Хукнаха приведени по пътеката към града, без да се обръщат. Градът не беше електрифициран, но небето беше ясно и лунната светлина обливаше празните улици. Отвсякъде се чуваше лай на кучета и те можаха да се промъкнат, без да създават по-голямо безпокойство. Въпреки шума не излезе никой.

„Тези хора са се научили да не надничат в чуждия двор“, помисли си Том.

След пет минути се намираха долу при лодките. Том освети с фенерчето военната лодка, единствената с двигател с осемнайсет конски сили. Беше добре оборудвана, с два огромни пластмасови резервоара за бензин, и двата пълни. Той започна да я развързва. Внезапно се чу глас, говореше тихо в тъмнината.

— Вие не иска този лодка.

Беше мъжът, с когото се бяха уговорили по-рано през деня.

— Искаме я и още как!

— Оставете глупав военни вземе този лодка. Вода спада. Ще засядат на всеки завой в река. Вземете мой лодка. С него няма заседне. Само тъй успее избяга. — Той се протегна като котка към дока и отвърза тънкото кану с двигател от шест коня. — Качвай вътре.

— Ще дойдете ли с нас? — попита Сали.

— Не. Аз каже на тъпи военни, че вие мен ограбили. — Той откачи бензиновите резервоари от военната лодка и ги натовари в задната част на кануто. Даде им още един резервоар от друга лодка. Том и Сали се покатериха. Том бръкна в джоба си и извади няколко банкноти.

— Не още. Ако претърсят мен и открият пари, те мен застреля.

— Как да ви се отплатим? — попита Том.

— Милион, по-късно. Мой име Мануел Уаоно. Аз винаги тук.

— Един момент. Милион долара?!

— Вие богат американци, лесно плати мен! Аз, Мануел Уаоно, спасил ваш живот. Тръгва сега. Бързо.

— Как да намерим Пито Соло?

— Последно село на река.

— Но как ще разберем...?

Индианецът изглежда не се канеше да дава повече обяснения. Той ги изтласка от брега с големия си бос крак и лодката се плъзна в тъмнината.

Том наклони двигателя във водата, наля малко гориво, за да изчисти втвърденото масло, задави го, натисна ръчката. Моторът изрева в отговор. Звукът прокълтя остро в тишината.

— Тръгва! — подкани ги Мануел от брега.

Том тласна лодката напред. Издърпа ръчката докрай и тенекиеният двигател нададе вой и потрепери. Дългото дървено кану се понесе през водата. Том управляваше, а Сали стоеше на кърмата и осветяваше с фенерчето пътя им.

Не беше минала и минута, и Мануел се развика от дока на испански:

— Помощ! Ограбен съм! Лодката ми, откраднаха ми лодката!

— Бога ми, не чака дълго — промърмори Том.

Скоро над реката се понесе глъч от десетки възбудени гласове. Ярката светлина на газов фенер заподскача по кея наред с фенерчетата, осветявайки тъпа хора, които се събираха около заливчето. Чуха се гневни и объркани викове, след което настъпи внезапна тишина.

— Моля, обърнете, или ще заповядам на хората си да стрелят! — Това беше резкият глас на лейтенант Веспан.

— Блъфира — каза Сали.

Том не беше толкова сигурен.

— Не мислете, че се шегувам! — извика *teniente*.

— Няма да посмее — прошепна Сали.

— Едно... Две...

— Това е номер!

— Три...

Настъпи тишина.

— Какво ти казах!

Последва мигновен огън от автоматични оръжия. Звукът отекна ужасяващо близко до тях.

— По дяволите! — изкрещя Том, докато се хвърляше на пода. Лодката започна да криволичи и той бързо протегна ръка, за да

стабилизира лоста.

Сали продължаваше да стои на носа невъзмутимо.

— Том, стрелят във въздуха. Не биха рискували да ни ударят. Ние сме американци.

Този път Том съвсем ясно видя как следващите куршуми вдигат пръски в разпенената вода около тях. След миг Сали лежеше на пода до него.

— Исусе Христе, те *наистина* стрелят по нас! — изкрещя тя.

Том се протегна, дръпна румпела настрани и кануто рязко изви, избягвайки огъня. Оръжията изтрещяха хорово още два пъти и смъртоносните оловни късчета изжужаха над главите им и отляво като разгневени пчели. По всичко изглежда, че се целеха по звука на двигателя. И определено бяха решили да ги убият.

Той подкара лодката на зигзаг, опитвайки се да избегне атаката. При всяко затишие Сали надигаше глава и осветяваше с фенерчето напред, така че да виждат накъде се движат. Биха се спасили, поне за момента, щом веднъж минат завоя на реката.

Разнесе се нов пукот и този път няколко куршума нащърбиха планшира, обсипвайки ги с дъжд от отломки.

— Мръсник!

— Ще ви пипнем! — извика лейтенантът с далеч по-слаб глас отпреди. — Ще ви пипнем и тогава има много да съжалявате за жалкия остатък от скапания си живот.

Том преброи до двайсет и се осмели да хвърли поглед напред. Лодката бавно стигна до завоя, извън линията на огъня. Том се престраши и я плъзна съвсем близо до стената от буйна растителност. Докато завиваха, светлините на малката площадка проблеснаха през мрежата от листа, след което изчезнаха.

Бяха успели!

Чу се друг залп. Отляво, откъм джунглата, дойдоха късо клъцване и пукот — дърветата бяха посрещнали снарядите. Звукът отекна надалеч, после реката утихна.

Том помогна на Сали да се изправи. Лицето ѝ беше побеляло, изглеждаше призрачно на слабата светлина. Тя вдигна фенерчето и го насочи напред — от двете страни на тъмната река се издигаха дървета. Самотна звезда светна за миг в малкия отрязък небе и примигна плахо,

докато минаваха. Малкият двигател нададе протяжен вой. Сега бяха сами по реката. Тъмната влажна нощ ги обгърна.

Том взе ръката на Сали. Тя трепереше. В този миг той осъзна, че неговата също трепери. Бяха стреляли в тях, опитвайки се да ги убият. Беше го гледал милион пъти по филмите, но в действителност беше нещо съвсем различно.

Луната стоеше зад стената на джунглата и тъмнина задушаваше реката. На мъждивата светлина на фенерчето Том се опита да види какво има пред тях, като избягваше умело теснините и стърчащите от реката дънери. Рояк досадни комари жужеше над главите им. До края на пътуването им сигурно щяха да ги връхлетят хиляди.

— Не допускам, че в някой от безбройните ти джобове има и репелент против насекоми — обади се Том.

— Всъщност, успях да взема дамските си принадлежности в джипа. След което ги пъхнах в панталона си. — И тя извади малкото пакетче от един огромен джоб на бедрото си и го разкопча. Започна да рови из него и измъкна куп неща — шишенце с таблетки за пречистване на вода, няколко кутийки водоустойчив кибрит, свитък от стодоларови банкноти, географска карта, шоколад, паспорт, както и няколко неизползваеми кредитни карти.

— Направо не знам какво има тук.

Том освети купчинката, а тя се зае със сортиране. Оказа се, че няма репелент. Тя изруга и взе да пъха всичко обратно. В този момент изпадна една снимка. Том премести кръгчето светлина върху нея. Видя удивително красив млад мъж с тъмни вежди и изваяна брадичка. Сериозното изражение, което бе направило дълбоки бръчки между веждите му, плътната линия на устните, самото от туид и начинът, по който бе наклонил главата си, всичко това го представяше като човек, който наистина се взема много на сериозно.

— Кой е този? — попита Том.

— О! — възкликна Сали. — Това е професор Клайв.

— Това е Клайв? Но как, той е толкова млад? Представях си го като някакъв изкуфял старец, облечен в плетена вълнена жилетка и пушещ лула.

— Не би се зарадвал, ако го чуеше. Той е най-младият професор в историята на факултета. Влязъл в Станфорд шестнайсетгодишен,

започнал докторат на деветнайсет и защитил на двайсет и две. Истински гений! — Тя грижливо пхна снимката в джоба си.

— Защо си помъкнала и снимката на професора си?

— Ами затова, защото сме сгодени — произнесе безгрижно Сали. — Да не би да съм пропуснала да ти кажа?

— Нещо толкова.

Тя го погледна с любопитство.

— Това не е проблем, нали?

— Разбира се, че не е. — Том усети, че лицето му пламва, но се надяваше, че тъмнината го скрива. Беше сигурен, че тя го гледа втренчено на мъждивата светлина.

— Изглеждаш ми изненадан.

— Ами да, изненадан съм. След всичко, което ми каза не виждам да носиш годежен пръстен.

— Професор Клайв не вярва в такива буржоазни отживелици.

— И няма нищо против да тръгнеш на това пътуване с мен...? — Том спря, усетил, че казва нещо, което не е трябвало.

— Смяташ, че трябва да искам разрешение „от мъжа си“, за да тръгна някъде? Или намекваш, че не може да ми се има доверие в сексуално отношение? — Тя наклони глава, гледайки го с потъмнели от гняв очи.

Той извърна поглед.

— Съжалявам, че попитах.

— Аз също. Все си мислех, че си над тези неща.

Том се наведе над руля, надявайки се да скрие притеснението и неудобството си. Реката беше спокойна. Горещият нощен въздух се смесваше с тежкия мирис на блатата. Нејде в тъмното се обади птица, после настъпи тишина. Внезапно до слуха му достигна шум и той побърза да изключи мотора. Сърцето му биеше бясно. Звукът се чу отново, докато двигателят затихна. Над реката легна мълчание. Лодката акостира.

— Намерили са гориво. Идват след нас.

Лодката започваше да се изплъзва отново към водата, тласкана от течението. Том взе пръта от дъното на кануто и го заби в пясъка. Тя се завъртя леко и спря. Заслушаха се. Друг стартер, после рев, който премина в бучене. Нямаше съмнение — беше звук на извънбордов.

Том отиде да рестартира техния двигател.

— Недей! — спря го Сали. — Ще ни чуят.

— Не можем да ги изпреварим с лодка.

— Нито пък по суша. Само след пет минути ще са тук с осемнайсетте си конски сили. — Сали насочи фенерчето встрани — водата стигаше до дърветата и се простираше навътре, удавила джунглата.

— Затова пък можем да се скрием.

Том подкара кануто с помощта на пръта към наводнената гора. Виждаше се малък процеп — тесен воден коридор, който изглежда е бил поток в по-сухи години. Поеха по него, но лодката неочаквано се блъсна в нещо: беше заседнал дънер.

— Бързо вълн! — извика Том.

Водата беше дълбока само една стъпка, но под нея имаше още две стъпки тиня, в която нагазиха, вдигайки мехурчета. В ноздрите ги удари гадна воня на блатен газ. Задницата на лодката все още стърчеше сред реката, където веднага можеше да бъде забелязана.

— Дръпни и бутай!

Помъчиха се да измъкнат носа върху дънера и после заедно избутах лодката напречно. След това се покатериха и се плъзнаха долу в нея. Звукът на мощен двигател се усили. Военната лодка се приближаваше бързо по реката.

Сали вдигна втория прът и двамата подкараха напред, по-навътре в наводнената гора. Том изключи фенерчето и миг по-късно мощен лъч освети дърветата.

— Съвсем наблизко са — прошепна Том. — Ще ни видят. — Той се опитваше да върти пръта по-бързо, но проклетото дърво се заби в тинята и заседна. Най-сетне успя да го измъкне и го хвърли на мокрите дъски. Дръпна няколко висящи лиани и с тяхна помощ насочи лодката по-навътре към гъсталака от папрати и храсти. Застигаха ги. Прожекторът внезапно освети гората точно когато Том хвана Сали и я натисна надолу към дъното. Молеше се да не забележат двигателя им.

Звукът от моторницата се усили още, но тя забави и лъчът на прожектора започва да опипва дърветата едно след друго. Том чуваше пропукването на радиоприемника, мърморещите гласове. Прожекторът освети джунглата наоколо като снимачна площадка, след което бавно се премести. Благословената тъмнина се върна. Пърпоренето на двигателя се отдалечи и заглъхна.

Том седна и видя, че преследвачите им отиват към завоя.

— Тръгнаха си — прошепна облекчено той.

Сали се надигна и оправи разбърканата си коса. Комарите се бяха събрали около тях в плътен, жужащ облак. Том ги усещаше навсякъде — из косата, край ушите си, опитваха се дори да влязат в носа му. Всеки негов удар ликвидираше дузина, но на тяхно място се появяваха мигновено нови попълнения. Въздухът беше пълен с тях и имаше чувството, че ги вдишва.

— Трябва да се измъкнем отгук — каза Сали, плясвайки се.

Том започна да чупи сухи клони от храстите около тях.

— Какво правиш?

— Ще запаля огън.

— Къде?

— Ще видиш. — Когато се събра солидна купчина, той се наведе настрани и загреба малко тиня. Разстла я като палачинка върху дъното на кануто, покри я с листа и направи малко типични от пръчки и сухи листа отгоре.

— Кибрит!

Сали му го подаде и той запали огън. Щом се разгоря добре, той добави още зелени листа и клони. Сивкав дим се изви нагоре и се разсея в неподвижния въздух. Том откъсна едно огромно листо от близкия храст и го размаха като вентилатор, за да насочи пушека към Сали. Яростният облак комари се оттегли. Пушекът миришеше приятно — сладко и остро.

— Много ефектен трик — каза Сали.

— Баща ми ми го е показвал при едно пътуване с кану из северен Мейн. — Той се пресегна, ошмули още малко листа от храста и ги добави към огъня.

Сали извади картата и започна да я изучава на светлината на фенерчето.

— Както изглежда, към реката има много странични канали. Струва ми се, че трябва да тръгнем по този, докато стигнем Пито Соло.

— Добра идея. На мен също ми се струва, че трябва да хващаме прътите и да потегляме веднага. Не можем да рискуваме да използваме двигателя.

Сали кимна.

— Ти поддържай огъня — каза ѝ Том. — Аз ще се заема с прътите. Не бива да спираме, докато не стигнем до Пито Соло.

— Така е.

Том бутна лодката отново в реката и подкара близо до наводнената гора, заслушвайки се за звук от двигател. Скоро се озоваха до малък страничен канал, който продължаваше надалеч от главния и поеха по него.

Том въздъхна:

— Кой знае защо, но не ми се вярва, че лейтенант Веспан е имал каквото и да е намерение да ни връща обратно в Сан Педро Сула. Струва ми се, че е планирал да ни изхвърли от хеликоптера си. Ако не беше проблемът с онази липсваща част, сега да сме мъртви.

19.

Върнън погледна нагоре към кадифения покров над главата си — нощта се бе спуснала над блатото Миамбар. С нея дойде и жуженето на насекомите, и тежкият дъх на гниене, който се издигаше от безкрайната тиня, която ги заобикаляше, разпростиращ се като отровен газ сред гигантските стволоче на дърветата. Някъде из дълбините на блатото се чуваше далечният крясък на животно, последвано от рев на ягуар.

Беше втората нощ, която прекарваха в лодка, без да могат да намерят суша за бивак. Вместо това те връзваха кануто под група гигантски бромелиади^[1] с надеждата, че техните листа ще ги предпазят от непрестанния дъжд, но не стана нищо такова и ручейчетата дъжд продължаваха да се изливат върху тях.

Учителят легна на пода на кануто под дъжда, свит на топка срещу купчината от хранителни запаси, увит в мокро одеяло и треперещ въпреки задушавашата горещина. Облакът комари, който ги бе обкръжил, звънеше гневно и настървено. Върнън виждаше как кръжат около устата и очите му. Той се пресегна и пръсна малко репелент по лицето си, но това беше безнадеждна работа. Ако дъждът не го отмиеше, потта щеше да се погрижи.

Той погледна нагоре. Двамата им водачи отпред на лодката играеха карти и пиеха на светлината на фенерче. Почти не се бяха задържали трезви от началото на пътуването и Върнън се боеше дали десетгалоновите пластмасови туби, за които мислеше, че съдържат вода, не бяха пълни с домашно варена *aguardiente*.

Той се сви и се залюля, обхванал раменете си. Тъмнината не бе пълна; явно тук нощта идваше много бавно. Над блатото нямаше залези: светлината преминаваше от зелена през синя до пурпурна и най-накрая ставаше черна. На сутринта се случваше обратното. Дори когато бе слънчево, тук нямаше слънце, само дълбок, зелен мрак. Той усети болезнена носталгия по малко светлина, по глътка свеж въздух.

След четириднешно бродене из блатото водачите им най-сетне си признаха, че са се загубили и че трябва да се връщат обратно. Обърнаха лодката. Но изглежда, че отиваха още по-навътре в блатото. Това определено не беше пътят, по който бяха дошли. С водачите не беше възможно да се говори; въпреки, че Върнън говореше сравнително добре испански, а гидовете поназнайваха малко английски, те най-често бяха толкова пияни, че не можеха да изрекат и дума на какъвто и да е език. През изминалите няколко дни колкото повече изглежда се губеха, толкова по-гръмогласно гидовете им го отричаха и пиеха още повече. А след това Учителя се разболя.

До слуха на Върнън достигна груба ругатня. Един от гидовете хвърли картите си и се олюля на краката си с пушка в ръка. Лодката се разклати.

— *Cabron!* — скочи другият и грабна едно мачете.

— Спрете! — изкрещя Върнън, но както обикновено, те не му обърнаха никакво внимание. Започнаха да се псуват и се сбиха. Оръжието изгърмя, но никой не пострада, чуваше се задъхано сумтене и блъскане в ребрата; а след това двамата мъже седнаха долу, събраха разпилените карти и се заеха да ги раздават, сякаш нищо не се бе случило.

— Какъв беше този гърмеж? — попита Учителя с известно закъснение, отваряйки очи.

— Нищо особено. Пак са пияни.

Учителя потръпна и придърпа още по-плътно одеялото към себе си.

— Трябва да държиш оръжието далеч от тях.

Върнън не отговори нищо. Би било глупаво да се опитва да им отнеме оръжието, дори когато са пияни. Особено пък когато са пияни.

— Комарите — прошепна Учителя с треперещ глас.

Върнън напръска малко репелент върху ръцете си и внимателно го размаза по лицето и шията му. Възрастният мъж въздъхна с облекчение и затвори очи.

Върнън подръпна влажната тениска около себе си, усети тежките капки дъжд по гърба си и се заслуша в звуците на гората — противни кръсъци на ярост и обезумели от силата на нагона животни, които се съвкупяват. Той си помисли за смъртта. Изглежда, че въпросът, който

цял живот го бе измъчвал, беше на път съвсем скоро да получи отговор и то по един неочакван и потресаващ начин.

---

[1] Тропически растения с по едно цветоносно стъбло, високо 9–10 м. и широка „пола“ от листа в основата; разпространено в Централна и Южна Америка. — Б.пр. ↑

20.

От два дни над реката лежеше тъмна, защитна мантия от ситна мъглица. Том и Сали се движеха нагоре по течението на реката, следвайки извивките на каналите, като продължаваха да спазват строго тишина. Пътуваха денем и нощем и спяха на смени. Не разполагаха с много неща за ядене, с изключение на двете захарни пръчки на Сали, които си разпределиха на дажби парче по парче и малко плодове, които Сали бе събрала по пътя. Не забелязаха следи от войниците, които ги преследваха. Том започна да се надява, че са се отказали и са се върнали обратно в Брус, или че са заседнали някъде. Реката беше осеяна с пясъчни дупки, плитчини и заседнали дънери, които можеха да спрат не една лодка. Уаоно беше прав.

На третата сутрин мъглата започна да се вдига и откри от двете страни на реката плътната стена на джунглата, чиято буйна и неудържима зеленина обрамчваше черната река. Не след дълго те забелязаха къща на кокили, построена над водата, с плетени стени и покрив от палмови листа. Зад нея се появи речен бряг с гранитни каменни блокове и стръмен кей — първата суша от дни наред. Имаше пристанищен док точно като този в Брус — неустойчива платформа от бамбукови пръчки, завързани за тънки дървени трупи, потопени в калта.

— Как ти се струва? — попита Том. — Да спрем ли?

Сали се изправи. На платформата стоеше момче с лък и стрела и ловеше риба.

— Пито Соло?

Но момчето ги беше видяло и хукна нанякъде, изоставяйки въдицата си.

— Да опитаме, а? — погледна я Том. — Ако не вземем нещо за ядене, поне ще си наловим малко риба. — И той насочи с пръта лодката към дока.

Стъпиха на платформата, която заскрибуца и се разлюля заплашително. Нестабилно дървено мостче извеждаше до един

стръмен, мръсен насип, който излизаше от наводнената джунгла. Не се виждаше никой. Те се изкатериха по хлъзгавия насип, едва пазейки равновесие. Всичко тънеше във влага. Горе имаше малка, отворена колиба и огън, а в протрития хамак седеше старец. Някакво животно се печеше на дървен шиш. Том впери очи в него, надушил приятния аромат на печено месо. Апетитът му поспадна леко, когато осъзна, че това беше маймуна.

— *Hola!* — поздрави Сали.

— *Hola!* — отвърна мъжът.

Сали заговори на испански:

— Това Пито Соло ли е?

Последва дълга тишина, мъжът я гледаше объркано.

— Той не говори испански — обади се Том.

— Кой път е за селото? *Donde?* Къде?

Човекът посочи към мъглата. Последва силен крясък на животно и Том подскочи.

— Тук има пътека — каза Сали.

Тръгнаха по нея и скоро стигнаха до селото. Беше разположено на един хълм над наводнените дъждовни гори, пъстроцветна колекция от направени от плет и измазани колиби с ламаринени и сламени покриви. Около тях се разхождаха кокошки, а иззад стените дебнеха мършави кучета, гледайки ги косо. Минаха през селището, което изглеждаше пусто. То свърши така внезапно, както се бе появило пред тях, със стена от плътна тъмнозелена растителност.

Сали го погледна:

— Ами сега?

— Ще почукаме. — Том избра една врата наслуки и почука.

Тишина.

Дочу шумолене и се огледа. Отначало не забеляза нищо, но после осъзна, че от листака на джунглата в него се взират стотици тъмни очи. Всички бяха деца.

— Искан ми се да си бях взела захарните пръчки — каза Сали.

— Извади един долар.

Сали извади банкнота.

— Ало? Кой от вас иска американски долар?

Чу се радостен възглас и децата наизскачаха от храсталаците като викаха и се блъскаха, протягайки ръце напред.

— Кой говори испански? — попита Сали, вдигнала високо банкнотата.

Изведнъж всички заговориха на испански. От групата се отдели едно по-голямо момиче и пристъпи към тях.

— Мога ли да ви помогна? — попита то със самочувствие и достойнство. Изглеждаше на около тринайсет и беше красива, облечена с тениска и панталони; на ушите ѝ висяха златни обици. Дебели кестеняви плитки се спускаха тежко по гърба ѝ.

Сали ѝ подаде долара. Групата изпусна едно разочаровано „ах“, но явно децата приемаха всичко с хумор. Ледът между тях беше разчупен.

— Как се казваш?

— Марисол.

— Красиво име.

Момичето се засмя.

— Търсим Дон Орландо Окотал. Можеш ли да ни заведеш при него?

— Той замина с *yanquits* преди повече от седмица.

— Какви *yanquits*?

— Високият сърдит гринго с изпохапаното от комари лице и другия, усмихнатия, със златните пръстени на всеки пръст.

Том преглътна и погледна Сали.

— Изглежда, че Филип ни е изпреварил и е взел гида ни. — Той се обърна отново към момичето: — Казаха ли къде отиват?

— Не.

— Има ли някакви възрастни в града? Искаме да минем през реката и ни трябва гид.

Момичето кимна:

— Ще ви заведе при моя дядо, Дон Алфонсо Босуас, който е главатарят на селото. Той знае всичко.

Те я последваха. Около нея се носеше аура на спокойствие и вещина, подсилена от изправената ѝ стойка. Когато минаваха през лабиринта от килнати колиби, до ноздрите им достигна миризма на готвено, което без малко да доведе Том до припадък от глад. Момичето ги поведе към най-лошата, както им се стори, колиба в селището, наклонена купчина от колци, в пукнатините на които почти не бе останала кал. Беше построена близо до широко разкаляно

пространство, което очевидно изпълняваше ролята на селски площад. В центъра на площада се виждаха група омърляни лимониви и бананови дървета.

Момичето застана отстрани на вратата и ги пропусна да влязат вътре. В средата на колибата седеше възрастен мъж на толкова ниско столче, че кокалестите му колене стърчаха от панталоните, сякаш имаше опасност да пробият в тях дупки. От оплешивяващия му череп стърчаха няколко бели кичура във всички посоки. Той пушеше лула от царевичен кочан, която бе изпълнила колибата със смолист дим. До него лежеше мачете. Беше дребен човек и носеше очила, които уголемяваха очите му и му придаваха вид на изненадан. Беше невъзможно човек да си го представи като вожд на селището; по-скоро имаше вид на най-големия селски бедняк.

— Дон Алфонсо Босуас? — попита Том.

— Кой? — извика старецът, вдигна мачетето и го размаха — Босуас? Този мошеник? Няма го. Изгониха го от селото отдавна. Този негодяй живя твърде дълго, само седеше, пушеше лула по цял ден и заглеждаше момичетата, които преминават покрай колибата.

Том погледна смаяно мъжа, после се извърна към момичето. То стоеше на прага, сподавяйки хихикането си. Старецът остави мачетето на пода и се засмя.

— Влезте, влезте. Аз съм Дон Алфонсо Босуас. Сядайте. Аз съм просто един старчок, който обича да си прави шеги. Имам двацет внука и шейсет правнука, а те никога не ме посещават, така че се налага да разправам шегите си на чуждите хора. — Той говореше официален, старомоден испански.

Том и Сали седнаха на разнебитените столове.

— Аз съм Том Бродбент — представи се той, — а това е Сали Колорадо.

Възрастният човек се изправи, поклони се официално и седна отново на мястото си.

— Търсим гид, който да ни преведе през реката.

— Хм. Не разбирам какво става, изведнъж всички янки се побъркаха да минават реката, явно мечтаят да се загубят в блатото Миамбар и да нахранят анакондите. Защо?

Том се поколеба, смутен от неочаквания въпрос.

— Опитваме се да намерим баща му — притече му се Сали на помощ. — Максвел Бродбент. Минал е оттук преди около месец с група индианци. Били са с канута. Вероятно са носели много сандъци.

Човекът погледна Том, мигайки.

— Ела насам, момче. — Той протегна твърдата си ръка и сграбчи дланта на Том като в менгеме, придърпвайки го по-близо. След което се взря в него през стъклата с уголемените си очи.

Том имаше чувството, че старецът вижда направо в душата му.

След като го разглежда внимателно няколко минути, той го пусна.

— Виждам, че ти и съпругата ти сте гладни. Марисол! — извика й той на индиански. Но момичето си беше отишло. Той се извърна отново към Том: — Значи онзи, който мина оттук е бил баща ти, а? Не ми изглеждаш побъркан. А обикновено побърканите бащи имат побъркани синове.

— Майка ми беше нормална — каза Том.

Дон Алфонсо се засмя гръмогласно и плесна с ръце коленете си.

— Това е добре, това е добре. И ти си шегаджия, значи. Да, минаваха оттук и спряха, за да си купят храна. Белият мъж приличаше на мечок, а като говореше гласът му се чуваше на половин миля. Казах му, че е полудял, щом иска да премине през блатото Миамбар, но той не послуша. Сигурно е някакъв голям началник от Америка. Прекарахме една хубава вечер заедно с големи майтапи и той ми даде ето *това*.

Той вдигна някакви сгънати дрехи от грубо платно, порови измежду тях и протегна ръка. Дланта му стискаше нещо. В този миг слънцето го прониза и то проблесна ярко като кръв на гълъб с безукорно звездно сияние. Мъжът го сложи в ръката на Том.

— Звезден рубин — ахна Том. Това беше един от скъпоценните камъни в колекцията на баща му, струващ цяло, и то не малко, състояние. Внезапно усети, че емоциите го завладяват: това беше толкова характерно за баща му — да прави екстравагантни подаръци на хора, които харесва. Веднъж например беше дал на един просяк пет хиляди долара, защото човекът му се беше видял много забавен и остроумен.

— Да. Рубин. С него внуците ми смятат да отидат в Америка. — Той грижливо го прибра отново между парцаливите дрехи.

— Защо го прави баща ти? Беше толкова уклончив, когато се опитах да разбера.

Том погледна Сали. Как би могъл да ѝ го обясни?

— Опитваме се да намерим баща ми. Той е... болен.

При тези думи очите на Дон Алфонсо се разшириха. Той свали очилата си, избърса ги с един мръсен парцал и отново ги сложи на носа си, по-мръсни отпреди.

— Болен? Заразно ли е?

— Не. Както вие казвате, той е малко побъркан, това е всичко. Става въпрос за игра, която иска да играе със синовете си.

Дон Алфонсо помисли малко, после поклати глава.

— Виждал съм янките да правят толкова странни неща, но това е повече от странно. Тук има нещо, което не ми казвате. Ако ще ви помагам, трябва да ми кажете всичко.

Том въздъхна и погледна към Сали. Тя кимна.

— Той умира. Тръгнал е по реката с цялото си имущество, за да се погребее с него и ни предизвиква — ако искаме наследството си, трябва да открием гроба му.

Дон Алфонсо кимна, сякаш това беше най-естественото нещо на света.

— Да, да, това е нещо, което ние, индианците тауака, сме правели някога. Погребвали сме се заедно с имуществото си, което е разгневявало синовете ни. Но после дойдоха мисионерите и обясниха, че Исус ще ни даде каквото ни е необходимо на небето, така че няма защо да заравяме всичко с мъртвите. И тогава спряхме да го правим. Но все си мисля, че старият начин беше по-добър. Пък и не съм сигурен, че Исус има толкова много нови неща, които да раздава на хората, когато умрат. На картината, на която го видях, личи, че е беден човек — няма нито тенджери, нито прасета, ни кокошки, ни обувки, нито дори жена. — Дон Алфонсо подсмръкна шумно. — Така че може би е добре човек да взема всичко със себе си, когато умира, за да попречи на синовете си да се карат. Ами че те се карат, още преди човек да е умрял, камо ли след това. Затуй и аз дадох всичко, каквото имах на синовете и дъщерите си и сега живея като окаяник. Това е, което трябва да се направи. Сега синовете ми няма за какво да се карат, и което е по-важното, няма за какво да искат смъртта ми.

Той завърши речта си и пъкна отново лулата в устата си.

— Идвали ли са и други бели хора? — попита Сали.

— Преди десет дена спряха две канута с четирима мъже, двамата бяха планински индианци, а другите двама — бели. Помислих си, че по-младият може да е Исус Христос, но в мисионерското училище казаха, че бил само от онези хора, дето им викат *хипита*. Останаха един ден и продължиха. После, преди седмица, пристигнаха четири канута с моряци и двама гринговци. Наеха Дон Орландо да ги води и заминаха. Затова се питам: Защо всичките тези побъркани американци се втурнаха към блатото Миамбар? Те всичките ли търсят гробницата на баща ви?

— Да. Това са двамата ми братя.

— Защо не се обединихте?

Том не отговори.

Сали побърза да се намеси:

— Споменахте за планински индианци, които са дошли с първия бял мъж. Знаете ли откъде са?

— Те са истински диви индианци от високите планини, от онези, дето се боядисват в червено и зелено. Те не са християни. Тук си падаме малко християни в Пито Соло. Не много, само дотолкова, че да вземаме храната и лекарствата, които мисионерите носят от Северна Америка. После пеем и пляскаме с ръце за прослава на Исус. По този начин получих новите си очила. — Той ги свали и ги подаде на Том да ги види.

— Дон Алфонсо, нуждаем се от гид, който да ни преведе през реката, както и от продоволствия и оборудване. Можете ли да ни помогнете?

Дон Алфонсо изпусна няколко кълбета дим, след което кимна.

— Ще ви взема.

— О, не! — възпротиви се Том, като гледаше немощния старец с тревога. — Не за това ви питах. Не можем да ви отведем далеч от селото, където имат нужда от вас.

— От мен? Имат нужда от мен? В селото мечтаят най-много да се отърват от стария Дон Алфонсо.

— Но нали вие сте техният началник!

— Началник? Пфу!

— Това ще е дълго и трудно пътуване — продължи Том, — не е подходящо за човек на вашите години.

— Все още съм силен като тапир! Достатъчно млад съм да се ожения отново. Всъщност, трябва ми една шестнайсетгодишна, която да се настани на празното място до мен в хамака и да ме прегръща и целува за лека нощ.

— Дон Алфонсо...

— Една шестнайсетгодишна, която да ме гъделичка и да прокарва език по ушите ми, за да ме буди сутрин и да ставам с птиците. Не се безпокойте: аз, Дон Алфонсо, ще ви преведа през блатото.

— Не — каза Том категорично. — Няма да го правите. Трябва ни по-млад гид.

— Не можете да отхвърлите предложението ми. Сънувах, че ще дойдете и че аз ще тръгна с вас. Така че е решено. Говоря английски и испански, но предпочитам испанския. Английският ме плаши. Звучи като затлачен.

Том погледна към Сали, изкаран от търпение. Този старец беше невероятен.

В този момент се появи Марисол с майка си. Всяка носеше по една дървена табла, покрита с палмови листа, върху които бяха натрупани още горещи тортили, пържени банани, печено месо и ядки, както и пресни плодове.

Том си помисли, че никога през живота си не е бил толкова гладен. Той и Сали се нахвърлиха върху храната, подканяни от Дон Алфонсо, докато Марисол и майка ѝ ги гледаха доволно. Докато се хранеха, всички разговори замряха. Когато най-сетне свършиха, жената вдигна чиниите им и ги напълни отново, след което още веднъж и още веднъж.

Не остана и троха. Дон Алфонсо се облегна и избърса устата си.

— Вижте — подзе Том, опитвайки се да звучи безкомпромисно, — сънували или не, вие няма да дойдете с нас. Трябва ни по-млад мъж за водач.

— Или жена — каза Сали.

— Ще взема със себе си двама млади мъже — Кори и Пинго. Аз съм единственият, освен Дон Орландо, който знае пътя през Миамбар. Без водач ще умрете.

— Налага се да отхвърля предложението ви, Дон Алфонсо.

— Не разполагате с много време. Войниците са по петите ви.

— Бяха ли тук? — попита Том с тревога в гласа.

— Дойдоха тази сутрин. Но ще се върнат отново.

Том погледна първо Сали, после Дон Алфонсо.

— Не сме направили нищо нередно. Ще ви обясня...

— Няма нужда да ми обяснявате. Войниците са зли хора. Трябва да започнем да се приготвяме незабавно. Марисол!

— Да, дядо?

— Ще ни трябват мушамы, кибрити, горивна смес за двутактов двигател, оръжия, тиган, тенджерата, сребърни предмети и манерки за вода. — Той продължи да изрежда списъка с доставки и храни.

— Имате ли лекарства? — попита Том.

— Имаме някакви североамерикански лекарства, благодарение на мисионерите. Наложих се доста да попляскаме с ръце, за да ги вземем. Марисол, кажи на хората да дойдат със стоките си, които могат да продадат изгодно.

Марисол хукна с развети плитки и след по-малко от десет минути се върна, водейки група стари мъже, жени и деца, всеки от които носеше нещо. Дон Алфонсо остана в колибата, настрана от низшия акт на продаване и купуване, докато Марисол се занимаваше с тълпата.

— Купете каквото искате и кажете на другите да се разкарат — викна момичето. — Те ще ви кажат цената. Не се пазарете; не е прието при нас. Само кажете „да“ или „не“. Цените са изгодни.

Тя се сопна на дрипавата редица от хора и те се потътриха едновременно и минаха по-напред.

— Тя май се кани да става началник на това село — каза Том на Сали, като гледаше подредените в редица хора.

— Вече е.

— Готови сме — обади се Марисол. Тя посочи първия мъж в редицата. Той пристъпи напред и протегна пет стари дрипави торби.

— Четиристотин.

— Долара?

— Лемпирас.

— Колко прави в долари?

— Два.

— Вземаме ги.

Следващият предложи голяма торба с боб, торба ронливи сухи зърна и неподдаващи се на описание очукани алуминиеви тиган и капак. Оригиналната дръжка липсваше и на нейно място стоеше красиво издялано парче дърво.

— Един долар.

— Вземаме ги.

Мъжът ги остави долу и отстъпи, докато следващият се приближаваше, хванал две тениски, два чифта мръсни къси панталони, шофьорска шапка и чисто нов чифт Найки.

— Тук е моментът да си сменя дрехите — каза Том. Той огледа маратонките. — Точно моят номер. Само като си помислиш — да откриеш чисто нов чифт на Еър Джордан чак тук.

— Те ги правят тук — каза Сали. — Спомняш ли си какви скандали се вихреха около предприятията, които експлоатират местните?

— И още как!

Процесията на стоки продължи: торби с боб и ориз, сушено и пушено месо, което Том реши да не проверява от твърде близо, банани, петдесет и пет галоновы туби с бензин, пакет сол. Няколко души бяха донесли кутии с изключително силен „Райд“, който Том отказа.

Изведнъж тълпата се смълча. Том чу глухия шум на извънбордов двигател.

— Последвайте ме в гората. Бързо! — нареди момичето.

Множеството се пръсна мигновено и селото опустя. Марисол ги поведе хладнокръвно по една пътека към гората, почти невидима за неопитното око. Между дърветата се носеше дрезгава мъглица. Накъдето и да се обърнеше човек, виждаше само тресавище, но пътеката се виеше по такъв начин, че стъпваха винаги на твърда почва. Звуците на селото останаха някъде далеч и булото на гората ги обви отвсякъде. След десетина минути бърз ход водачката им спря.

— Ще чакаме тук.

— Колко време?

— Докато войниците си заминат.

— А какво ще стане с лодката ни? — попита Сали. — Няма ли да я познаят?

— Не се тревожете, вече я скрихме.

— Е, това наистина е било добра идея. Благодарим ви.

— Вие сте добре дошли при нас. — Хладнокръвното момиче извърна тъмните си очи надолу към пътеката и се заслуша, все така тиха и кротка, като елен.

— Къде ходиш на училище? — попита след малко Сали.

— В баптисткото училище надолу по реката.

— Мисионерското?

— Да.

— Християнка ли си?

— О, *разбира се* — извърна към нея сериозното си лице момичето. — Ти не си ли?

Сали се изчерви.

— Ами... да, родителите ми бяха християни.

— Това е добре — засмя се Марисол. — Не бих искала да отидете в ада.

— Марисол — каза Том в настъпилата неловка тишина, — любопитен съм дали в селото, освен Дон Алфонсо, някой друг знае пътя през блатото Миамбар.

Тя поклати глава мрачно:

— Той е единственият.

— Толкова ли е трудно да се пресече това блато?

— Толкова.

— Защо той толкова много иска да ни помогне?

Тя поклати глава:

— Повярвайте ми, не знам. Сънувал е и е имал видения, и това е било едно от тях.

— Той наистина ли е сънувал, че идваме?

— О, да. Когато пристигна първият бял човек, той каза, че синовете му много скоро ще дойдат. И ето, че наистина дойдохте.

— Вярно предположение — произнесе Том на английски.

Прозвуча далечен изстрел, последван от втори. Проехтя като гръм, подет и странно изопачен от джунглата и заглъхна бавно. Беше страшно да се види какъв ефект произведе това върху Марисол. Тя пребледня, разтрепери се и се олюля. Но не каза и не направи нищо. Том се ужаси.

— Не са застреляли някого, нали? — попита той.

— Не знам.

Очите ѝ бяха пълни със сълзи, но тя не показва никаква друга емоция.

Сали хвана ръката на Том.

— Може да разстрелват хора, за да си отмъстят на нас. Трябва да отидем и да се предадем.

— Не — възрази остро момичето. — Може да стрелят във въздуха. Не можем да направим нищо, освен да чакаме. — Една самотна сълза се отрони и се плъзна по гладкото ѝ лице.

— Не би трябвало да стоим тук — каза Сали, преминавайки на английски. — Нямаме право да излагаме тези хора на опасност. Том, трябва да се върнем в селото и да се срещнем с войниците.

— Права си — съгласи се Том и се обърна, понечвайки да тръгне.

— Ще ни убият, ако се върнете — извика момичето. — Ние сме безсилни.

— Не мисля, че ще тръгнат да се разправят по такъв начин. — Гласът на Сали трепереше. — Ще се оплача в американското посолство. Тези войници ще бъдат наказани.

Марисол не каза нищо. Остана мълчалива, притихнала отново като елен, само раменете ѝ потръпваха от време на време. Дори сълзите ѝ бяха спрели.

21.

Люис Скиба остана сам в офиса си. Беше още ранен следобед, но той вече бе отпратил всички по домовете им, за да ги държи понадалеч от пресата. Изключи служебния телефон и затвори двете външни врати към кабинета си. Отпусна се в стола и притвори очи. Компанията се разпадаше, но той искаше да остане далеч от всичко това, затворен в пашкула от тишина, обгърнат в златното сияние на мечтите си.

Борсовата комисия дори не беше изчакала затварянето на борсата, за да обяви проучването на отчетните нередности в „Лемпе-Денисън Фармасютикълс“. Съобщението се бе стоварило като чук върху борсата и сега „Лемпе“ бяха паднали на седем и четвърт и продължаваха да се смъкват надолу. Компанията напомняше умиращ кит, парализиран, наобиколен от обезумели и настървени акули — дребните акционери — които късаха парче по парче от още живата му плът. Това беше дива, примитивна ярост. И на мястото на всеки долар, който откъсваха от цената на акциите, зейваше стомилионова дупка в пазарната стойност на фирмата. А той беше безсилен.

Адвокатите бяха изпълнили дълга си и бяха издали обичайния за такива случаи бюлетин, в който се казваше, че тези твърдения „нямат основания“, че „Лемпе“ няма търпение да се кооперира и да изчисти името си. Граф, финансовият директор, беше изиграл своята част от пиесата, като заяви, че компанията стриктно е следвала основните принципи на отчетност. Финансовите ревизори изразиха възмущение, като заявиха, че са се осланяли на финансовите декларации и признанията на „Лемпе“ и че ако наистина съществуват някакви нередности, те самите са били измамани точно толкова, колкото и всички други. Всичките тези неща Скиба беше чувал от всяка въртяща далавери компания и юристите ѝ, които се скъсваха да представят щедро факт след факт. Всичко беше като на кокили и замислено съвсем в стила на японската драма кабуки. Всички следваха сценария, освен него. И сега искаха да го чуят, него, великият и внушаващ ужас Скиба.

Искаха да го изкарат на сцената. Да зърнат шарлатанина, който е дърпал конците.

Това не биваше да се случва. Не и докато още диша. Нека го ръфат, нека подвикват; той щеше да запази мълчание. А после, когато Кодексът пристигне и цената на акциите им се удвои, утрои, учетвори...

Той погледна часовника си. Две минути.

Гласът на Хаузър прозвуча толкова ясно по сателитната връзка, сякаш говореше от съседната врата, като изключим бързането, което го караше да кряка като патока Доналд.

— Люис! Какво правиш?

Скиба изчака неприязънта му да премине.

— Кога се очертава да получи Кодекса?

— Скиба, тук възникна нещо. Средният брат, Върнън, точно както си мислех, се е загубил в блатото и по всяка вероятност с него е свършено. Другият, Том...

— Не те питам за братята. Не ме е грижа за тях. Питам те какво става с Кодекса.

— *А трябва* да те е грижа. Знаеш сметката. Както и да е, говорех ти, че Том е успял да надхитри някакви войници и се наложи да платя, за да го спрат. Гонят го по реката и може и да са го пипнали, преди да е стигнал блатото, но той се оказа много по-изобретателен, отколкото очаквах. Ако трябва да бъде спрян, последното място, където това може да се направи, е крайт на блатото. Не мога да рискувам да му изгубя следите в околните планини. Неговите и на спътничката му. Следиш ли мисълта ми?

Скиба завъртя копчето и приглуши арогантния, крякащ глас. Не беше вярвал, че може да мрази някого толкова, колкото в този момент мразеше Хаузър.

— Вторият проблем е най-големият син, Филип, вероятно в някакъв момент ще трябва да се разправам и с него. Все още ми е нужен, но в момента, в който от него вече няма полза... ами-и-и... Не можем да си позволим да *изникне* (това моя фраза ли беше или твоя?) и да претендира за собственост върху Кодекса. Нито пък Върнън или Том. Същото важи и за жената с Том, Сали Колорадо.

Настъпи дълга тишина.

— Разбираш ли това, което ти казах, или не?

Скиба не отговори, опитвайки се да си върне самообладанието. Този разговор беше колосална загуба на време. Дори нещо повече, беше опасен.

— Там ли си, Люис?

Скиба каза сърдито:

— Защо просто не се разкараш? За какво трябваше да ми се обаждаш? Твоята работа е да ми донесеш Кодекса. *Как* ще го направиш, си е твоя работа, Хаузър.

Кикотът отсреща премина в смях.

— О, това е прекрасно! Не се опитвай да се измъкнеш толкова лесно. Много добре знаеш какво трябва да се случи. Надявал си се аз да му бера грижата. Ама не си познал. Няма да ти позволя да прецакаш малкия човек — нали така си мислиш за мен? — нито пък да се измъкнеш „ни лук ял, ни лук мирисал“. Когато моментът настъпи, ще трябва да ми *кажеш* да ги убия. Това е единственият начин, и ти го знаеш.

— Спри да говориш тези глупости веднага! Те няма да бъдат убити.

— О, Люис, Люис...

Скиба усети, че му прилошава. Почувства, че ще повърне всеки момент. С периферното си зрение видя, че акциите продължаваха да падат. Комисията по ценни книжа дори не беше спряла сделките, беше провесила „Лемпе“ отвън, да се вее на вятъра. Двайсет хиляди работници зависеха от тях, милиони болни хора се нуждаеха от техните лекарства, жена му, децата му, къщата му, собствените му два милиона стокови акции и дялът от шест милиона...

От другия край на линията се чу силно крякане — очевидно смях. Внезапно се усети много слаб. Как бе допуснал това да се случи? Как този човек се изплъзна от контрола му?

— Не убивай никого — каза той и преглътна, преди да е довършил изречението си. Стомахът му се надигна и той щеше да повърне всеки момент. Не можеше да не съществува законен начин да се направи това; синовете обявяват продажбата на Кодекса, той влиза в преговори с тях и сделката се урежда... Но много добре знаеше, че

това няма да стане, не и след слуховете и разследванията около „Лемпе“, след колабиращите цени на акциите...

Гласът отсреща внезапно омекна.

— Виж, знам, че това е трудно решение. Ако наистина си категоричен, обръщам и забравяме всичко, свързано с Кодекса. Наистина.

Скиба преглътна. Имаше чувството, че тази буца в гърлото му го задушаваше. Тримата му синове се усмихваха от снимките в сребърни рамки върху бюрото.

— Само кажи и се връщаме.

— Убийства няма да има.

— Виж, не е нужно точно сега да се взема решение. Защо не помислиш до утре?

Скиба залитна. Опита се да го направи към тапицираното с кожа и украсено със злато флорентинско кошче за отпадъци, само да е подалеч от камината. Огънят изсъска и започна да пука от повръщаното, а той се върна до телефона, вдигна го да каже нещо, но после промени решението си и бавно го остави на вилката с трепереща ръка. Ръката му се изви към горното чекмедже на бюрото и потърси студеното пластмасово шишенце.

22.

Трийсет минути по-късно на пътеката се появи възрастна, наметната с шал жена. Едва пристъпяше. Марисол се втурна към нея, сподавяйки риданието си и двете заговориха бързо на родния си език.

Марисол се обърна към Том и Сали с израз на върховно облекчение.

— Станало е както ви казах. Войниците са стреляли във въздуха, за да ни изплашат. После си тръгнаха. Нашите са ги убедили, че не сте идвали в селото и те се върнали обратно по реката.

Когато наближиха колибата, видяха Дон Алфонсо отвън да пуши спокойно лулата си, все едно нищо не се е случило. Лицето му цъфна в усмивка, когато приближиха.

— Кори! Пинго! Елате тук! Излезте и посрещнете новите си началници! Кори и Пинго не говорят испански, а само тауака, но аз ще им викам на испански, за да им покажа моето превъзходство, което можете да направите и вие.

Два великолепни мъжки екземпляра излязоха от вратата на хижата, голи от кръста нагоре, мускулестите им тела лъщяха от олиото, с което бяха намазани. Онзи, когото наричаха Пинго, беше с татуировка тип „уестърн“ върху ръката и с индианска татуировка върху лицето и държеше в юмрук мачете дълго три стъпки. Другият, Кори, бе праметнал през рамо стара винтовка Спрингфийлд, а в ръката си носеше пожарникарска брадва.

— Сега ще натоварим лодката. Трябва да напуснем селото колкото е възможно по-бързо.

Сали погледна Том.

— Както изглежда, Дон Алфонсо има намерение да ни бъде гид.

С викове и жестове Дон Алфонсо ръководеше Кори и Пинго, докато пренасяха провизиите долу до реката. Кануто беше тук, сякаш никога не бе мръднало. За половин час всичко беше настанено, провизиите бяха натрупани на голяма купчина в средата на лодката и

привързани отгоре с брезент. Междувременно на брега се бе насъбрала тълпа и готварските огньовете бяха запалени.

Сали се обърна към Марисол:

— Ти си чудесно момиче — каза тя. — Спаси ни живота. Би могла да постигнеш в живота си всичко, което поискаш, знаеш ли го?

— Искам само едно нещо — погледна я твърдо момичето.

— Какво е то?

— Да отида в Америка. — Момичето не каза нищо повече, но продължаваше да гледа Сали със сериозните си, дълбоки очи.

— Надявам се наистина да отидеш в Америка — кимна Сали.

Момичето се усмихна самоуверено.

— Ще отида Дон Алфонсо обеща. Той има рубин.

Брегът гъмжеше от хора. Отпътуването им се превърна в празнично събитие. Група жени готвеха колективен обяд на огъня. Децата тичаха, смееха се и гонеха пилетата. Накрая, когато цялото село се събра, тълпата се разтвори и Дон Алфонсо излезе отпред. Беше облякъл чисто нови панталони и тениска с надпис „Не се страхувай“. Лицето му бе усмихнато, докато се присъединяваше към тях на бамбуковия док.

— Всички минаха да се сбогуват с вас — каза той на Том. — Сами виждате колко обичана личност съм аз в Пито Соло. Аз съм техният единствен Дон Алфонсо Босуас. Виждате доказателството, че сте избрали верния човек, който да ви преведе през блатото Миамбар.

Край тях прелетяха няколко бомбички, последвани от смях. Жените започнаха да раздават храната. Дон Алфонсо хвана Том и Сали за ръцете.

— Да се качваме на лодката!

Кори и Пинго, все така голи до кръста, бяха заели местата си — единият на носа, другият — в задната част, готови всеки момент за отплаване. Дон Алфонсо се настани и се обърна към тълпата. Всички се смълчаха явно Дон Алфонсо се канеше да произнесе реч. Когато тишината стана абсолютна, той заговори на възможно най-официалния испански:

— Приятели мои и съотечественици, преди много години е било предречено, че тук ще дойдат бели хора и ще предприемат дълго пътуване. Те вече са тук. И ние се готвим да тръгнем на опасно пътешествие през блатото Миамбар. Ще преживеем много

приключения и ще видим странни и чудесни гледки, невиждани досега от човешко око.

— Сигурно се питате защо се налага да правим това. Ще ви кажа. Тези американци са дошли тук, за да спасят баща си, който е загубил разсъдъка си и е изоставил съпруга и семейство, вземайки със себе си цялото си имущество, като ги е оставил в пълна мизерия. Бедната му съпруга изплаква по него очите си всеки ден, без да е в състояние нито да изхрани семейството си, нито да го опази от дивите зверове. Домът им се руши, сламеният покрив гние и дъждът прониква вътре. Никой не иска да се ожени за сестрите им и те скоро ще бъдат принудени да започнат да проституират. Племенниците им са се пропили. Този млад мъж, този добър син е решил да изцери баща си от лудостта и да го върне в Америка, където да изживее достойно живота си и да завърши дните си в собствения си хамак, без да причинява по-нататъшно безчестие и мизерия на семейството си.

Селото беше омагьосано от речта. Дон Алфонсо, помисли си Том, определено го биваше да разказва.

— Много отдавна, приятели мои, сънувах, че ще ви оставя по начин, по който го правя сега — че ще тръгна надалеч, на голямо пътешествие до края на земята. Сега съм на сто двайсет и една години и най-сетне този сън се сбъдва. Не са много мъжете, които могат да направят такова нещо на моята възраст. Но във вените ми има достатъчно кръв и ако моята Розита беше още жива, щеше да се усмихва всеки божи ден.

— Сбогом, приятели, вашият обичан Дон Алфонсо Босуас напуска селото със сълзи на тъга в очите. Помнете ме и разказвайте историята ми на децата си, като им кажете те на свой ред да я разказват на своите деца, на внуците си, и тъй до свършека на времената.

Чуха се одобрителни възгласи. Няколко бомбички изгърмяха и кучетата се разляха. Някои от възрастните мъже започнаха да чукат заедно с пръчки в сложен ритъм. Лодката беше изтласкана по течението и Кори запали двигателя, след което запориха напред по водата. Дон Алфонсо продължаваше да стои прав и да маха с ръце, раздавайки целувки на въодушевената тълпа, още дълго след като направиха първия завой и се скриха от очите им.

— Чувствам се така, сякаш току-що сме излетели с балон заедно с Вълшебника от Оз — каза Сали.

Най-сетне Дон Алфонсо седна, триейки сълзите от очите си.

— А-ах, сами видяхте колко обичат те своя Дон Алфонсо Босуас. — И той се сгуши в купчината от провизии и оборудване, изваждайки лулата си от царевичен кочан. Търпеливо, без да бърза я напълни с тютюн и запусти със замислено изражение върху лицето.

— Наистина ли сте на сто двацет и една години? — попита Том. Старецът вдигна рамене.

— Никой не знае на колко години е.

— Аз знам на колко години съм.

— Значи сте броили всяка година от раждането си насам?

— Не, другите са броили вместо мен.

— Е, значи вие *не знаете* наистина.

— Знам, разбира се. Това е написано на свидетелството ми за раждане, подписано от лекаря, който ме е изродил.

— Кой е този лекар и къде е сега?

— Представа нямам.

— И вие *вярвате* на някакво нищожно парче хартия, подписано от някакъв непознат?

Том погледна стареца, сразен от налудничавата му логика.

— В Америка имаме професия за хора като вас — каза той. — Наричаме ги *адвокати*.

Дон Алфонсо се разсмя гръмко, пляскайки коленете си.

— Хубава шегга. Ти си като баща си, Томасито, който наистина беше много забавен човек. — Той продължи да се подсмива, пафкайки с лулата.

Том извади картата на Хондурас и се наведе над нея.

Дон Алфонсо ѝ хвърли критичен поглед, след което я измъкна от ръцете му. Огледа я внимателно, поклати замислено глава, после отново се взря в нея.

— Какво е това? Северна Америка?

— Не, югоизточен Хондурас. Това е река Патука, а това тук — Брус. Пито Соло би трябвало да е ето на това място, но не е отбелязано. Както и блатото Миамбар.

— Значи според тази карта ние не съществуваме, както не съществува и Миамбар, а? Внимавай много да не намокриш тази много важна карта. Кой знае, може да ни се наложи да запалим огън някой ден. — Дон Алфонсо се засмя на шегата си, сочейки Кори и

Пинго, които разбраха какво се иска от тях и започнаха да се смеят заедно с него, въпреки, че не разбираха и дума от онова, което беше казал. Дон Алфонсо продължи да се смее гръмогласно, шляпайки се по бедрата, докато му потекоха сълзи.

— Започнахме добре — каза той, когато дойде на себе си. — Това означава, че ще има много майтапи и веселби по време на пътуването ни. В обратен случай блатото ще ни докара до умопомрачение и ще загинем.

23.

Лагерът беше изграден с обичайната военна прецизност на един остров, заобиколен от всички страни от блатото. Филип седеше край огъня, пушеше лулата си и слушаше вечерните звуци на дъждовната гора. Изненада го колко умело Хаузър се оправя в джунглата, начинът, по който организира изграждането на лагера, вещината, с която възлагаше работа на моряците. Хаузър не беше искал нищо от Филип и отрязва всичките му опити да помогне. Не че Филип изгаряше от желание да се рови из мръсотията и да лови плъхове за вечеря, което, както изглежда, правеха в момента. Просто мразеше да се чувства безполезен. Не това беше предизвикателството, което беше имал предвид баща му — да седи край огъня и да си пафка с лулата, докато другите вършат цялата работа.

Той побутна едно дърво към въглените. По дяволите „предизвикателството“! Това сигурно беше най-тъпото нещо, което един баща е правил някога на децата си от времето, когато крал Лир беше разделил кралството си.

Окотал, гидът, когото бяха взели от онзи противен град на реката, седеше настрана от всички, поддържаше огъня и вареше ориз. Беше странен чешит, този Окотал — дребен, тих, прекалено важен. Имаше обаче нещо в него, което привличаше: изглеждаше от онези непоколебими мъже, които са вътрешно убедени в собствената си значимост и си знаят цената. Определено си разбираше от работата, превеждаше ги с лекота през невероятния лабиринт от канали ден след ден, без никакво колебание, без да обръща внимание нито на проповедите на Хаузър, нито на коментарите и въпросите му. Беше неотзивчив към всеки опит за разговор както от страна Хаузър, така и от страна на Филип.

Филип изтръска недопушения тютюн от лулата си, доволен, че предвидливо се бе запасил с цяла кутия Дънхил Ърли Морнинг и започна да я пълни. Той наистина трябваше да обмисли отначало всичко, и то като се има предвид болестта на баща му. След

пътуването. Засега пушекът беше единственият начин да държи комарите надалеч.

Чуха се викове. Филип се обърна и видя, че Хаузър се връща от лова с убит тапир, окачен на прът, носен от четирима моряци. Хаузър остави мъжете и седна до Филип. От него се носеше тежка миризма на афтършейв, тютюн и кръв. Той извади една пура, подряза я и я запали. Пое дима с пълни гърди и го изпусна на тънка струйка през носа си като дракон.

— Нещата се нареждат чудесно, Филип, не мислиш ли?

— Възхитително! — Филип размаза един комар. Не можеше да разбере как Хаузър успява да се измъкне от хищните им хоботчета, независимо, че не го беше видял да използва никакъв репелент против инсекти. Сигурно концентрацията на никотин в кръвта му беше смъртоносна, нямаше друго обяснение. Филип забелязва, че той вдишва дебелия си пура „Чърчил“ по начин, по който повечето хора вдишват дима от цигари. Странно как един умира от такова нещо, а друг не.

— Запознат ли си с дилемата на Чингис хан? — попита го Хаузър.

— Не бих казал.

— Когато Чингис хан бил на смъртно легло, поискал да бъде погребан както подобава на велик владетел от неговия ранг — с купища ценности, незаконни съпруги и коне, за да им се наслаждава и в отвъдния свят. Но знаел много добре, че гробницата му със сигурност ще бъде плячкосана, лишавайки го от всичките радости, които му се полагат в следващия живот. Мислил дълго, но все не можел да реши какво трябва да направи. Най-после повикал Великия си везир, най-мъдрият човек в царството.

— Какво да направя, че да предпазя гробницата си от набезите на иманярите и крадците? — попитал той.

— Везирът мислил, мислил и най-сетне измислил. Обяснил на Чингис хан какво да направи и владетелят останал много доволен. Когато най-сетне дошъл смъртният му час, везирът пуснал плана в действие. Изпратил десет хиляди работници до далечната планина Алтай, където да изградят огромна гробница, изсечена направо в скалата, да я напълнят със злато, скъпоценни камъни, вино, коприна, слонова кост, сандалово дърво и тамян. Повече от сто красиви девизи

и хиляда коня били принесени в жертва за удоволствието на великия хан в отвъдния свят. Направили голямо погребение, работниците яли и пили, след което тялото на хана било спуснато в гробницата и вратата грижливо замаскирана. Хилядите ездачи се понесли по обратния път, заличавайки всички следи от работата си.

— Когато работниците и ездачите се върнали, везирът ги пресрещнал с ханската войска и ги избил до един.

— Неприятно.

— После везирът се самоубил.

— Глупак! А е можел да бъде богат.

Хаузър се подсмихна.

— Да. Но е бил лоялен. Знаел е, че дори той самият, най-сигурният и доверен измежду хората, не би издържал да пази дълго такава тайна. Че може да се изпусне насън, или да я изтръгнат насила от него — или пък собствената му алчност да надделее. Той бил слабото звено в плана. И заради това трябвало да умре.

Филип чу странен звук и се обърна — ловджиите изкормяха животното с мачете. Вътрешностите падаха на земята с мокро плъокане. Филип потръпна и се извърна. Имаше какво да се каже за вегетарианския начин на живот, помисли си той.

— Тук е трудността, Филип, слабото място в плана на Великия везир. Че Чингис хан е трябвало да довери тайната си на поне един човек. — Хаузър издиша облак лютив дим. — Въпросът ми към теб, Филип, е: *кой е човекът, на когото баща ти се е доверил?*

Това беше добър въпрос, над който Филип от известно време си блъскаше главата.

— Не е била любовница или бивша съпруга. Той постоянно се оплакваше от лекарите и адвокатите си. А пък секретарите му все го зарязваха. Нямахме истински приятели. Единственият човек, на когото вярваше, беше пилотът му.

— И за когото вече установих, че не е замесен. — Хаузър държеше пурата си под невероятен ъгъл срещу устните си. — Тук е трудността, Филип. Дали баща ти е имал някакъв таен живот? Тайна афера? Извънбрачен син, на когото да е държал повече, отколкото на вас тримата?

Филип усети, че направо изстива при последното предположение.

— Нямам представа.

Хаузър размаха пурата си.

— Заслужава си да помислиш за това, нали, Филип?

Той не отговори. Създалата се близост окуражи Филип да зададе въпроса, който го измъчваше от известно време.

— Какво се е случило между теб и баща ми?

— Знаеше ли, че сме приятели от детинство?

— Да.

— Израснахме заедно в Ери. Играехме заедно, заедно ходехме на училище, отидохме за първи път заедно и в публичен дом. Мислехме, че се познаваме много добре. Но когато излезеш тук, в джунглата, когато си пробиваш път със зъби и нокти, за да оцелееш, нещата излизат наяве. Откриваш в себе си неща, за които не си предполагал, че съществуват. Разбираш кой в крайна сметка си ти. Така стана и с нас. Дойдохме тук, попаднахме в средата на джунглата, изгубени, съсипани от умора, гладни, почти умрели от малария и разбрахме кои наистина сме. И знаеш ли какво открих? Открих, че презирам баща ти.

Филип го погледна. Мъжът извърна очи, лицето му бе студено и спокойно, и както винаги — непроницаемо. Той усети, че настръхва.

— А какво откри в себе си, Хаузър?

Видя, че въпросът изненада Хаузър. Мъжът се изсмя, хвърли остатъка от пурата си в огъня и се изправи.

— Ще разбереш много скоро.

24.

Кануто пореше плътната черна вода, моторът виеше от усилието. Реката се разделяше отново и отново, докато не се превърна в лабиринт от канали и застояли мочурища с акри открита, черна, зловонна и потръпваща като желе мръсотия. Единственото, което се виждаше, бяха облаците комари. Пинго стоеше на носа на лодката без риза, въртейки голямо мачете, с което удряше от време на време по някоя наведена над водата лиана. Каналите често бяха толкова плитки, че не можеше да се използва двигател и Кори трябваше да си служи с пръта. Дон Алфонсо продължаваше да седи по турски върху покритите с платница провизии като същински мъдрец, пафкайки яростно с лулата си, вперил поглед напред. На няколко пъти се наложи Пинго да излиза и да просича заседнали в хлъзгавата вода трупи, за да могат да минат с лодката.

— Какви са тези дяволски насекоми? — извика Сали, пляскайки се яростно.

— Тапирска муха — каза Дон Алфонсо. Той бръкна в джоба си и протегна към нея опушената си лула — Сеньорита, ще се наложи да поемете малко дим, за да изгоните насекомите.

— Не, благодаря. Пушенето причинява рак.

— Напротив, пушенето е много здравословно, подобрява храносмилането и удължава живота.

— Как пък не.

Докато навлизаха все по-навътре в блатото, растенията сякаш ги притискаха от всички страни, образувайки многослойна стена от лъскави листа, папрати и лиани. Въздухът беше неподвижен и плътен и миришеше на метан. Лодката си пробиваше път през него като през гореща супа.

— Откъде знаете, че това е пътят, по който е минал баща ми? — попита Том.

— В блатото има много пътеки — каза Дон Алфонсо, — но само една извежда от него. Аз, Дон Алфонсо, знам тази пътека, както я е

знаел и баща ви. Мога да чета следите.

— И какво прочетохте?

— Преди нас са минали три групи пътници. Първата е минала преди месец. Между втората и третата има само няколко дни, те пък са прекосили блатото преди седмица.

— Как можете да сте сигурни в това? — попита Сали.

— Чета водата. Виждам резка, направена в заседналия дънер. Виждам отрязана лиана. Виждам следа от прът по крайбрежния пясък или бразда в плитчината, където е бил килът. Тези белези в застоялата вода са от седмици.

Сали посочи едно дърво:

— Вижте, ей там има махагоново дърво. *Bursea simaruba*. Маите са използвали сока му при ухапване от дървеници. — Тя се обърна към Дон Алфонсо. — Нека да минем покрай него и да си вземем малко.

Дон Алфонсо извади лулата от устата си.

— Дядо ми събираше от това растение. Ние го наричаме *лукауа*. — И той погледна Сали с новопоявило се уважение. — Не съм знаел, че сте *Лечителка*.

— Всъщност не съм — отвърна Сали. — Прекарах известно време на север и се увлякох по културата на маите, докато бях в колежа. Изучавах тяхната медицина. Аз съм етнофармаколог.

— Етнофармаколог? Това ми се вижда много сериозна професия за жена.

Сали се намръщи.

— В нашата култура жените могат да правят всичко, което и мъжете правят. И обратното.

Веждите на Дон Алфонсо отскочиха високо нагоре.

— Не вярвам.

— Но е истина — каза Сали категорично.

— В Америка жените ходят на лов, докато мъжете се грижат за бебетата?

— *Не това* имах предвид.

Дон Алфонсо с триумфираща усмивка пъкна тръбицата на лулата в устата си, спечелил спора. И намигна победоносно на Том. Сали му метна гневен поглед.

„Нищо не съм казал“, помисли си Том с раздражение.

Кори насочи лодката към дървото. Сали клъцна ствола с мачетето и обели една вертикална ивица от кората. Сокът мигновено започна да се стича на червеникави капчици. Тя събра малко, нави панталоните си и намаза ухапаните места, после втри от сока във врата и в китките си.

— Приличаш на страшилище — каза Том.

Тя изстърга още малко от лепкавия сок на кората с мачетето и му го подаде.

— Том?

— Да не си посмяла да ми сложиш такова нещо.

— Само ей тук.

Том отстъпи назад и тя втри от сока в нахапания му от насекомите врат. Сърбежът и паренето преминаха.

— Е, как е?

Том раздвижи врата си.

— Малко лепне, но иначе е добре. — Беше му приятно да усеща хладните ѝ ръце върху кожата си.

Сали му подаде мачетето с отрязаната кора:

— Можеш да намажеш краката и ръцете си.

— Благодаря. — Той ги натри със сока, изненадан от това колко ефикасно се оказа.

Дон Алфонсо също се възползва, кимайки:

— Това е наистина забележително, американка да познава лечебните тайни на растенията, истинска лечителка. Живял съм сто двайсет и една години и за първи път виждам такова нещо.

През онзи следобед минаха покрай първата скала от дни наред. От другата страна слънцето се процеждаше и огряваше обрасло сечище, направено на малко островче твърда земя.

— Тук ще направим лагера — обади се Дон Алфонсо.

Избутаха кануто успоредно на скалата и го завързаха. Пинго и Кори се перчеха напред-назад с мачете в ръка, изкатериха се по скалата и започнаха да смъкват отрязани стъбла. Дон Алфонсо се разхождаше и проучваше почвата, тъпчейки я с крака, като откъсваше по някоя лиана или клонка.

— Това е просто невероятно! — извика Сали и се огледа възторжено. — Тук има *zorillo*. Скунков корен, едно от най-важните растения, използвани от маите. Правели са билкова вана от листата и

са използвали корените против болки и язви. А, виждам и *suprecayo!*
— Тя започна да къса листа от един храст, намачка ги и ги помириша.
— Оттатък пък расте кралски кестен. Невероятно. Това е направо уникална малка екосистема. Някой има ли нещо против да посъбера от тези неща?

— Чувствай се като у дома си — каза Том.

Сали тръгна към гората.

— Май някой тук си е правил къмпинг преди нас — обърна се Том към Дон Алфонсо.

— Да, така е. Това място е било прочистено първо преди месец. Виждам кръг от пален огън и останки от колиба. А последните, които са идвали, са го направили може би преди седмица.

— И всичко това е израснало само за седмица?

Старецът кимна.

— Гората не обича празни места. — Той огледа любопитно остатъците от огъня, после вдигна нещо от земята и го подаде на Том. Беше пръстен от пура „Куба Либре“ — покрита с пръст и почти изгнила.

— Марката, която пуши баща ми — каза Том, поглеждайки. Почувства се странно. Баща му е бил тук, лагерувал е на това местенце, пушил е пура и е оставил тази малка дيريا. Той я пусна в джоба си и се зае да събира дърва за огъня.

— Преди да вдигнеш съчката — посъветва го Дон Алфонсо, — трябва да удряш по нея с някой клон, за да изпопадат мравките, змиите и *veinte cuatros*.

— *Veinte cuatros?*

— Насекомо, прилича на термит. Наричаме го *veinte cuatros*, двайсет и четири, защото след като те ухапе не можеш да се движиш двайсет и четири часа.

— Виж ти...

Час по-късно той видя Сали да излиза с тежка крачка от джунглата с дълъг прът, прехвърлен през рамото, от двете страни на който беше завързала китки растения, дървесна кора и корени. Дон Алфонсо вдигна поглед от папагала, който вареше в тенджерата, за да я види.

— Лечителко, напомняш ми за дядо ми Дон Кали, който се връщаше по този начин от гората всеки ден, само че ти си по-хубава.

Той беше стар и сбръчкан, а ти си здрава и силна.

Сали се зае с растенията си, привързвайки ги за една пръчка, за да изсъхнат близо до огъня.

— Тук има невероятно разнообразие от растения — обърна се тя въодушевено към Том. — Джулиан ще бъде наистина доволен.

— Чудесно.

Том насочи вниманието си към Пинго и Кори, които правеха колиба, докато Дон Алфонсо даваше нареждания и сипеше критики за работата им. Те започнаха със забиването на шест здрави пръта в земята, правейки скеле от гъвкави пръчки, над които вързаха брезента. Хамаците бяха опънати между прътите, всеки със своя собствена мрежа против комари, а последното парче брезент беше спуснато отвесно, с идеята да оформи отделно пространство за Сали.

Когато свършиха, Дон Алфонсо тръгна да проверява колибата с присвито око, после кимна и излезе.

— Е, предлагам ви не по-лоша къща от която и да е друга къща в Америка.

— Следващия път — обади се Том, — имам намерението да помагам на Кори и Пинго.

— Както искаш. *Лечителката* има свое собствено ъгълче, където да спи, което може да бъде разширено за допълнителен гост, в случай, че тя се нуждае от компания. — Старецът намигна на Том. Той усети, че се изчервява.

— Имам намерение да спя сама — произнесе Сали хладно.

Дон Алфонсо изглеждаше разочарован. Той се наведе към Том, сякаш искаше да му каже нещо тайно. Гласът му, обаче, можеше да се чуе от всеки в лагера.

— Тя е много красива жена, Томас, независимо, че е възрастна.

— Извинявайте, но съм на двацет и девет.

— Ах, сеньорита, вие сте по-възрастна, отколкото си мислех. Томас, трябва да побързаш. Тя е вече доста възрастна за женене.

— В нашата култура — каза Сали, — двацет и девет годишните се смятат за млади.

Дон Алфонсо продължи да клати тъжно глава. Том едва успяваше да потисне смеха си.

Сали се завъртя към него:

— Какво толкова смешно има?

— Малък сблъсък на култури — каза той, поемайки си дъх.

Сали премина на английски:

— Не разбирам тези сексистки разговори на четири очи между теб и този мръсен старец. — Тя се обърна към Дон Алфонсо: — За старец на сто двацет и една години, какъвто сте, изразходвате доста време в мисли за секс.

— Един мъж никога не престава да мисли за любов, сеньорита. Дори когато е остарял и членовете му са се съсухрили като плод на юка под слънцето. Може и да съм на сто двацет, но кръвта ми кипи като на младо момче. Томас, бих се оженил за жена като Сали, само че да беше шестнайсетгодишна с твърди, големи гърди...

— Дон Алфонсо — прекъсна го Сали, — не мислите ли, че момичето би могло да е поне осемнайсетгодишно?

— Тогава сигурно няма да е девица.

— В нашата страна повечето жени не се омъжват преди да са навършили поне осемнайсет. Противно е да говорим за женитба на шестнайсетгодишно момиче.

— Съжалявам. Би трябвало да се досетя, че момичетата се развиват много по-бавно при студения климат на Северна Америка. Но тук една шестнайсетгодишна...

— Спрете! — извика Сали и запуши ушите си. — Не искам да слушам нищо повече. Дон Алфонсо, наслушах се на коментарите ви относно секса!

Старецът вдигна рамене.

— Аз съм възрастен човек, Лечителко, което означава, че имам право да говоря и да се шегувам така, както ми е приятно. В Америка това не е ли прието?

— В Америка възрастните не говорят непрекъснато за секс...

— А за какво говорят?

— За внуците си, за времето, за Флорида, ей такива неща.

Дон Алфонсо поклати глава.

— Колко ли е скучно да остаряваш в Америка.

Сали се отдалечи и блъсна вратата на колибата, като преди това хвърли на Том гневен поглед. Той се почувства раздразнен. Какво толкова лошо беше направил или казал? Не беше честно да го обвинява в сексизъм.

Дон Алфонсо сви рамене неразбиращо и запали отново лулата си, като продължи да говори на висок глас.

— Не разбирам. Тя е тук, на двайсет и девет и не е омъжена. Баща ѝ ще трябва да плати голяма зестра, за да се отърве от нея. Ти също си тук, почти старец, и също нямаш съпруга. Защо не вземете двамата да се ожените? Да не си хомосексуалист, а?

— Не, Дон Алфонсо.

— Няма нищо лошо, ако си, Томас. Кори ще те приеме. Той не е придирчив.

— Не, благодаря.

Дон Алфонсо поклати глава, чудейки се.

— Е, тогава съвсем нищо не разбирам. Томас, не бива да позволяваш на възможността да ти се изплъзне.

— Сали — отвърна Том, — ще се омъжи за друг човек.

Веждите на Дон Алфонсо отскочиха нагоре:

— Аха. И къде е в момента този човек?

— В Америка.

— Не може да я обича.

Том трепна, вперил поглед в колибата. Гласът на Дон Алфонсо притежаваше свойството да се чува надалече.

От колибата се чу гласът на Сали:

— Обича ме и аз го обичам и ще ви помоля да млъкнете най-после!

В този момент откъм гората се чу изстрел от пушка и Дон Алфонсо се изправи.

— Осигурихме и второто блюдо. — Той вдигна мачетето си и се отправи по посока на звука.

Том също стана и взе хамака си, за да го закачи в колибата. Завари Сали да отвързва някакви билки от единия прът.

— Този Дон Алфонсо е един стар развратник и сексистка свиня — каза тя разгневено. — И ти не си по-добър.

— Той ни превежда през блатото.

— Омръзнаха ми коментарите му. Както и ти, хилиш се одобрително на всяка негова дума.

— Не можеш да очакваш от него да е феминист, нали?

— Не чух обаче да говори за *теб*, че си твърде стар за женене, въпреки, че си по-голям от мен с поне четири години. Все *жената* е

тази, която е прекалено стара за брак.

— Усмихни се, Сали.

— Няма пък.

Гласът на Дон Алфонсо прекъсна отговора на Том.

— Първото блюдо е готово за ядене. Сварен папагал със сос от маниока. Следващото е пържола от тапир. Изключително здравословно и вкусно. Стига сте спорили, елате да ядете!

25.

— *Buenos tardes* — промърмори Окотал, докато седеше до Филип край огъня.

— *Buenos tardes* — отвърна Филип, изваждайки изненадано лулата от устата си. Това беше първият път от началото на пътуването им, когато Окотал го заговаряше.

Стигнаха до голямо езеро на края на блатото и спряха за къмпинг на пясъчен остров, който всъщност имаше плаж. Комарите и всичките там досадни твари бяха изчезнали, въздухът беше свеж и за първи път от седмица се виждаше на повече от двайсет стъпки в една посока. Единственото неприятно нещо беше, че водата, която окръжаваше брега беше с цвят на черно кафе. Както обикновено Хаузър беше излязъл на лов с двама от моряците, докато другите се бяха скупчили край огъня и играеха карти. Въздухът караше на сън заради горещината и златистозелената светлина на късния следобед. Общо взето мястото беше приятно, помисли си Филип.

Окотал рязко се наведе напред и каза:

— Подочух какво си говореха моряците нощес.

— И? — вдигна въпросително вежди Филип.

— Не реагирай на това, което ще ти кажа. Канят се да те убият. — Той произнесе това толкова тихо и бързо, че Филип в първия момент си помисли, че не е чул добре. Седеше слисан и се опитваше да проумее думите.

Окотал продължи:

— Канят се да убият и мен.

— Сигурен ли си?

Окотал кимна.

Обхванат от паника, Филип се опита да мисли конструктивно. Можеше ли да се има доверие на Окотал? Възможно ли беше да не е разбрал правилно? Защо Хаузър ще го убива? За да открадне наследството? Беше малко вероятно. Хаузър не беше мистър Роджърс. С периферното си зрение забеляза, че моряците продължават да играят

карти, оръжията им бяха скупчени около едно дърво. От друга страна това му се виждаше невъзможно. Като във филм. Тъй или иначе Хаузър щеше да изкара един милион долара. Не убиваш хора просто ей така, нали?

— Какво смяташ да правиш?

— Да открадна една лодка и да избягам. Ще се скрия в блатото.

— Имаш предвид *сега*?

— Искаш да изчакаш?

— Но моряците са до нас. Никога не можем да избягаме. Какво те накара да мислиш, че се канят да правят такова нещо? Може би просто не си разбрал.

— Чуй ме, глупак такъв! — изсъска Окотал. — *Няма време. Аз тръгвам сега. Ако ще идваш, идвай! Ако ли не — adios.*

Той се изправи спокойно, лениво и тръгна по брега, където бяха вързани канутата. Изпълнен с ужас, Филип местеше очи от него върху моряците и обратно. Те продължаваха да играят карти, заплеснати изцяло в заниманието си. От мястото, където седяха, до дънера на дървото, те не можеха да видят лодките.

Какво трябваше да направи? Усети, че паниката го парализира. Бяха му натрапили да взема важно решение, без никакво предупреждение или подготовка. Беше лудост. Можеше ли Хаузър да е наистина толкова студенокръвен? Или самият Окотал се опитваше да го притисне?

Окотал се тътреше флегматично по плажа, поглеждайки от време на време към дърветата. Спря до една лодка и с коляно, бавно и без да се вижда какво прави, започна да я изтиква във водата.

Нещата се развиваха много бързо. Наистина, всичко се определяше от факта що за човек е Хаузър. Беше ли способен на убийство? Определено не беше мил човек, така е. Но имаше нещо около него, което не беше наред. Филип внезапно си спомни удоволствието, което детективът беше изпитал, докато обезглавяваше агутито, усмивката му, когато видя петното кръв върху ризата на Филип и начина, по който беше казал: „ще видиш много скоро“.

Окотал вече беше изкарал лодката във водата и спокойно, без да бърза, влезе в нея и вдигна пръта, готов да отплава. Филип бързо се спусна надолу по брега. Окотал вече се отдалечаваше от сушата, забивайки дълбоко пръта, готов да поеме по канала. Но изчака Филип

да прегази и да се прехвърли вътре. След което със силно натискане на мускулите на гърба заби пръта в пясъчното дъно и тихо оттласна кануто в блатото.

26.

Следващата сутрин хубавото време беше свършило. Бяха надвиснали тежки облаци, над върховете на дърветата се чуваха гръмотевици и скоро рукна дъжд като из ведро. Когато Том и останалите тръгнаха, повърхността на реката беше вече сива и разпенена от силата на поройния дъжд, капките барабаняха оглушително между растенията. Лабиринтът от канали, по който се движеха, изглежда ставаше все по-тесен и по криволичещ. Том никога не беше виждал толкова гъсто и толкова заплетено блато. Трудно му беше да повярва, че Дон Алфонсо знае накъде да поеме.

Следобедът дъждът внезапно спря, сякаш някой беше завъртял кранчето. Още известно време водата продължи да влачи потънали дървета с грохот, напомнящ буен водопад, оставяйки след себе си мъглица от ситни пръски, бавни капки върху натежалите листа и звънка тишина.

— Гадните буболечки се появиха отново — каза Сали, плясвайки по ръката си.

— Черни мухи — измърмори Дон Алфонсо и запали лулата си, обвивайки се в облак син дим. — Отнасят късче от плътта ви със себе си. Създадени са от дъха на самия дявол след пианска оргия.

Не след дълго пътят им беше блокиран от висящи лиани и издигащи се високо корени, които растяха от горе на долу, оформяйки плътни завеси от зеленина, спускаща се до самата повърхност на водата. Пинго остана отпред, разсичайки ги с мачетето си, докато Кори насочваше отзад лодката с пръта. Всеки удар на мачетето изкарваше отгоре дървесни жаби, буболечки и какви ли не твари, които цопваха с плясък във водата, осигурявайки пиршество за пираните отдолу, търпеливо причакващи всяко злощастно животинче. Пинго, напънал мускули, раздаваше отмерени удари наляво и надясно, разчиствайки с ръка лианите и висящите цветя. Бяха навлезли в един особено тесен канал, когато той стовари мачетето си върху зеления лабиринт и нададе вик:

— *Heculu!*

— *Avispa!* Оси! — извика и Дон Алфонсо, навеждайки се надолу и нахлупвайки шапката на главата си. — Не мърдайте!

Гъст, жужащ черен облак излетя от виещите се лиани и Том, докато се опитваше да пази главата си, усети как върху гърба му се впиват десетки остри като игли за татуировка жила.

— Не ги удряй! — извика му Дон Алфонсо. — Това ще ги разлюти още повече!

Не можеха да направят нищо друго, освен да чакат, докато разгневените насекоми сами се откажат. Осите отлетяха така бързо, както се бяха появили и Сали се зае да лекува ухапаните места със сока от кората, която беше взела.

Скоро в небето над тях се разнесе странен звук. Напомняше на пляскане и бълбукане, сякаш тълпа деца смучеха бонбони, само че много силно, съпроводено от шумолене на клони, което се усили и заприлича на внезапен вятър. Между листата проблесна нещо черно.

Кори прибра греблото и моментално в ръцете му се озоваха малък лък и стрела, готова да полети нагоре към небето.

— *Mono chucuto* — прошепна Дон Алфонсо на Том.

Преди Том да успее да каже каквото и да било, Кори отпусна лъка си. Отгоре се чу трескаво шумолене и през клоните се мерна една полужива черна маймуна, която стискаше ужасена жилавите стебла, докато най-сетне падна във водата, на пет стъпки от кануто. Кори се наведе и я взе от водата, преди на някоя друга твар отдолу да ѝ е хрумнала същата идея.

— Ехи, ехи — ухили се той широко. — *Uakaris!* М-м-м.

— Две са! — каза Дон Алфонсо възбудено. — Това беше голям късмет, Томасито. Това са майка и малкото ѝ.

Малкото маймунче продължаваше да стиска здраво майка си, пицейки от ужас.

— Маймуна? Убихте маймуна? — извика Сали.

— Да, Лечителко, не сме ли наистина късметлии?

— Късметлии? Това е *отвратително!*

Лицето на Дон Алфонсо посърна.

— Не обичате ли маймуни? Мозъците на тези маймуни са истински деликатес, когато се изпекат леко в черепа.

— Не можем да ядем маймуни!

— Но защо?

— Защото... защото това е някакъв вид *канибализъм*. — Тя се обърна към Том. — Не мога да повярвам, че ти им позволи да убият маймуна!

— Не съм им позволявал да убиват нищо.

Кори, нищо неразбиращ и продължаващ да се хили гордо, стовари маймуната на пода на лодката пред тях. Тя впери замъглените си очи в тях, провесила език. Малкото маймунче отскочи ужасено от мъртвото тяло на майка си и с ръце на главата започна да пици неудържимо.

— Ехи, ехи — протегна се Кори да вземе малкото с ръка, докато вдигаше мачетето с другата, готов да нанесе финалния удар.

— Не! — Том отскубна малката черна топка от ръцете му. Маймунчето се сгуши в него и спря да скимти. Кори, с вдигнато мачете, гледаше смаян.

Дон Алфонсо се наведе напред:

— Не разбирам. Какво казахте за канибализма?

— Дон Алфонсо — обади се Том, — за нас маймуните са почти като хора.

Старецът каза нещо остро на Кори, чиято ухилена физиономия се смени от израз на дълбоко разочарование. Дон Алфонсо се обърна отново към тях:

— Не знаех, че маймуните са свещени в Северна Америка. Истина е, че са почти хора, освен че са много по-пъргави и ловки от нас. Съжалявам. Ако знаех, нямаше да позволя това да се случи. — И той скастри отново Кори, след което лодката пое. После вдигна мъртвата маймуна и я потопа във водата. Безжизненото тяло се залюля леко, водовъртежът го пое, завъртя го в спиралата си и то изчезна.

Том усети малкото в прегръдката си — хленчеше и се опитваше да се зарови в него, търсейки топлина. Той погледна надолу. Едно дребно черно личице надничаше, гледаше го крадешком с широки очи и протягаше ръка. Маймунчето беше малко — не повече от осем инча на дължина и тежко около три-четири паунда. Козинката му беше мека и къса, имаше големи кафяви очи и мъничко розово носле, малки човешки уши и четири миниатюрни ръце с деликатни пръсти, тънки като клечки за зъби.

Том вдигна очи и видя, че Сали го гледа с усмивка.

— Какво?

— Май си намери нов приятел.

— О, не.

— О, да.

Маймунчето се беше съвзело от ужаса. То изпълзя от ръцете на Том и започна да проявява любопитство. Малките му черни ръце се стрелкаха бързо и подръпваха гънките на дрехите му, докато то издаваше мляскащи звуци с устни.

— Пощи те. Търси въшки.

— Надявам се, че е разочаровано.

— Виж, Томас — прекъсна ги Дон Алфонсо, — то мисли, че ти си майка му.

— Как можем да нахраним това прекрасно същество? — попита Сали.

Дон Алфонсо вдигна рамене.

— Всички горски същества са прекрасни, Лечителко.

Том усещаше как маймунчето приглажда ризата му и рови из нея. То изпълзя, използвайки копчетата му за дръжки и повдигна капачето на гигантския джоб на жилетката му. Претършува го, подуши, след което се изкатери и се намести в него. Сгъна малките си ръчички, огледа се наоколо и леко вдигна носле.

Сали плесна с ръце и се засмя.

— О, Том, то *наистина* те обича.

— Какво ядат? — обърна се Том към Дон Алфонсо.

— Всичко. Буболечки, листа, червеи, личинки. Така че няма да имаш трудности с изхранването на новия си приятел.

— Кой е казал, че аз отговарям за това?

— Защото то избра теб, Томасито. И сега ти му принадлежиш.

Том погледна малката черна топчица, която се оглеждаше наоколо като миниатюрен владетел, който инспектира владенията си.

— То е един малък рошав неудачник.

— Рошавия Неудачник, ето как ще му викаме.

Същия следобед в един от спираловидните лабиринти от канали Дон Алфонсо спря лодката и прекара повече от десет минути да

изследва водата — опитваше я на вкус, плюеше в нея сдъвкани топчета тютюн и гледаше как се спускат на дъното. Най-сетне се изправи.

— Има проблем.

— Да не би да сме се изгубили? — попита Том.

— Не. *Те* са се изгубили.

— Кои?

— Единият от братята ти. Поели са по канала наляво, който води до Плаза Негра, Черния Площад, гнилото сърце на блатото, където живеят демоните.

Каналът криволичеше между грамадни дървесни стволове и гроздове висящи лиани, над черната повърхност на водата се спускаше воал от зеленикава мъглица. Приличаше на водна пътека към ада.

„Трябва да е Върнън“, помисли си Том. Върнън винаги се губеше, в буквалния и в преносния смисъл.

— Преди колко време?

— Най-малко седмица.

— Има ли някакво място наблизо, където може да се спре?

— Има малък остров, на четвърт миля по-нататък.

— Ще спрем там и ще се разтоварим. Ще оставим Пинго и Сали в къмпинга, докато ти, аз и Кори търсим с кануто брат ми. Нямаме време за губене.

Слязоха на просмукания от водата тинест остров, докато над тях се изливаше дъжд като из ведро. Дон Алфонсо жестикулираше и даваше наставления при разтоварването, а после и при товаренето на необходимите провизии в лодката, които щяха да им потрябват при пътуването.

— Няма да ни има два-три дни — каза Дон Алфонсо. — Трябва да се приготвим да прекараме няколко нощи в кануто. Може да вали.

— Не се шегувайте — каза Сали.

Том подаде маймунчето на Сали.

— Ще се грижиш се за него, докато ме няма, нали?

— Разбира се.

Лодката се отдалечи. Том я гледаше през пелената от дъжд, неясна фигурка, която ставаше все по-смътна и по-неясна.

— Том, моля те, пази се — извика тя, когато той вече не я виждаше.

Кори работеше здраво и освободената от товара лодка се движеше бързо. Пет минути по-късно Том дочу крясък в клоните над лодката и видя малка черна топка да скача от клон на клон, докато най-накрая се приземи върху главата му, крещейки като загубена душа. Беше Рошавия Неудачник.

— Ах ти негоднико, едва изчака да избягаш — каза Том и сложи малкото маймунче отново в джоба си, където то се сгуши и веднага притихна.

Кануто влезе още по-навътре в блатото.

27.

Бурята достигна кулминацията си, когато приближиха канала за Черния площад. Светкавици и гръмотевици разтърсваха небесата и тътенът отекваше дълбоко в гората като артилерийски огън. Върховете на дърветата, двеста стъпки над главите им, се клатеха и се удряха един в друг.

Каналът скоро премина в нов лабиринт от водни пътища, криволичещи между треперещата като желе зловонна шир. Дон Алфонсо спираше от време на време да провери за следи от прът по плиткото дъно. Проливният дъжд не отслабваше и нощта дойде така неусетно, че Том се сепна, когато Дон Алфонсо обяви, че спират.

— Ще спим в кануто като диваци — каза той. — Мястото е добро, защото над нас няма дебели клони. Не ми се иска да се събудя от задушавания дъх на някой ягуар. Трябва да внимаваме да не умрем тук, Томасито, иначе душите ни никога няма да успеят да се измъкнат.

— Ще направя каквото зависи от мен.

Том се сгуши в мрежата си против комари, намери си местенце сред купчината принадлежности и се опита да заспи. Дъждът най-после спря, но той беше мокър до кости. От джунглата идваха звуци на капеща вода, придружени от викове, стонове и задъхани писъци на животни, някои от които приличаха съвсем на човешки. Може би те бяха хора, загубените души, за които говореше Дон Алфонсо. Том си помисли за брат си Върнън, загубен някъде из блатото, може би беше болен, или дори умираше. Спомни си го като момче, изпълнен винаги с надежда, дружелюбен, с оня вечно отваян израз на лицето. Умората го надви и той потъна в дълбок, неспокоен сън.

Откриха мъртвото тяло на следващия ден. То се носеше по водата, нещо изпъкнало на червени и бели райета. Кори насочи лодката към него. Оказа се мокра риза, изпълнена с газовете на разложението. Когато кануто приближи достатъчно, се вдигна рояк разгневени мухи.

Около тялото плуваха дузина мъртви пирани, с изпъкнали, замъглени очи и отворени уста. Дъждът пръскаше.

Косата беше черна и къса. Не беше Върнън.

Дон Алфонсо каза нещо и Кори побутна тялото с пръта. Газът излезе с бълбукащ звук и се разнесе отвратителна воня. Кори подпъхна пръта под трупа и използвайки дъното за опорна точка, го обърна. Мухите се вдигнаха. Водата завря и заискри в сребристо, тъй като рибата, която допреди малко беше пирувала, се разбяга уплашено.

Том погледна ужасен тялото, обърнато сега с корема нагоре, макар това да не беше най-точната дума. Пираните бяха изгризали лицето, наред с цялата коремна част, оставяйки само костите. Носът беше сдъвкан до нищожния остатък от хрущял; устните и езикът ги нямаше, на мястото на устата зееше дупка. Една дребна рибка, заклещена в очната кухня, се замята, опитвайки се да избяга. Мирисът на разложение ги удари като мокър парцал. Водата започна да се завихря, сякаш рибата бързаше да довърши останалата част от работата си. На повърхността се носеха откъснати от ризата парчета.

— Това е едно от онези момчета от Пуерто Лемпира — каза Дон Алфонсо. — Бил е ухапан от отровна змия, докато е разчиствал хрусталака. Оставили са го тук.

— Откъде знаеш, че е умрял от ухапване? — попита Том.

— Виждаш ли мъртвите пирани? Яли са от плътта около ухапаното място. Отровили са се и животните, които ги изядат също ще умрат от отровата.

Кори избута тялото настрани с пръта и лодката се отдалечи.

— Не е хубаво човек да умре тук. Трябва да се измъкнем от това място преди да падне нощта. Не ми се ще духът на човека от Лемпира да се яви в съня ми и да ме пита за пътя.

Том не отвърна. Гледката на трупа го беше разтърсила. Той се опита да потисне лошото предчувствие. Върнън, който не стига другото, беше неорганизиран и лесно изпаднаше в паника, съвсем нямаше да се справи със ситуацията. „Господи, можеше и да е мъртъв!“

— А защо обикалят наоколо и не могат да напуснат това място, и аз не мога да кажа. Кой знае, може да ги е хванал демон и да им нашепва лъжи в ушите.

Те продължиха бавно. Блатото сякаш беше безкрайно, лодката докосваше дъното и често засядаше, което ги принуждаваше да излизат от нея и да я бутат. Налагаше се и често да се връщат отново и отново, следвайки криволичетните канали. Някъде в късния следобед Дон Алфонсо вдигна ръка, Кори спря да гребе и те наостриха слух. До ушите им достигна далечен глас — някой викаше отчаяно за помощ.

Том се изправи рязко, сви ръцете си на фуния и се провикна:

— Върна-а-а-н!

Настъпи внезапна тишина.

— Върна-а-а-н, аз съм, То-о-о-м!

Последваха ужасени викове, които отекнаха през дърветата, странно изопачени и неразбираеми.

— Той е! — извика Том. — Да побързаме!

Кори насочи лодката по посока на гласа и скоро видяха неясните очертания на кану в сумрака на блатото. Отпред стоеше някакъв човек, викаше и жестикулираше. Беше Върнън. Беше изпаднал в истерия, но поне стоеше на краката си.

— По-бързо! — извика Том.

Приблжиха и Том издърпа брат си при тях.

Върнън рухна в ръцете му.

— Кажи ми, че не съм мъртъв — повтаряше непрекъснато той.

— Добре си, не си мъртъв. Ние сме тук.

Върнън се отпусна, ридаейки. Том го прегърна и изведнъж си спомни как Върнън се прибра вкъщи един ден след училище, подгонен от шайка хулигани. Беше се хвърлил в ръцете на Том по същия начин, уплашен и ридаещ, а слабото му телце се тресеше. Том трябваше да излезе навън и да се бие с онези хлапета — Том, по-малкият, наби мъчителите на по-големия си брат.

— Всичко е наред — каза Том. — Ние сме тук. Ти си на сигурно място.

— Благодаря ти, Боже! Благодаря ти, Боже! Бях сигурен, че е дошъл... — Гласът му премина в хълцане.

Том му помогна да седне. Беше шокиран от вида на брат си. Лицето и шията му бяха подути от ухапвания и ужилвания и зацапани с кръв от чесането. Дрехите му бяха неописуемо мръсни, косата — заплетена и нечиста, а той самият — по-мършав откогато и да било преди.

— Добре ли си? — попита го Том.

Върнън кимна.

— Като изключим факта, че можех да бъда изяден жив, съм съвсем добре. Само съм изплашен. — Той избърса лице с мръсния ръкав на ризата си и потисна ново хлипане.

Том погледна брат си. Душевното му състояние го притесняваше сега дори повече, отколкото физическото. Веднага щом се приберяха в къмпинга, щеше да изпрати Върнън в цивилизования свят заедно с Пинго.

— Дон Алфонсо — каза Том, — да обръщаме и да се махаме час по-скоро оттук.

— Но Учителя... — обади се Върнън.

Том го изглежда смаяно:

— Учителя?

Върнън кимна към отсрещното кану:

— Болен е.

Том се наведе и се взря надолу. Там, лежащ в прогизнал спален чувал на дъното на кануто, почти скрит сред бъркотията от екипировка и наквасени провизии, се виждаше мъж с подпухнало лице, с разрошена побеляла коса и брада. Той беше в пълно съзнание и гледаше Том със зли, сини очи, без да казва нищо.

— Кой е той?

— Учителят ми от ашрама.

— Какво, по дяволите, прави той тук?

— Заедно сме.

Мъжът се втренчи в Том.

— Какво му се е случило?

— Вдигна температура. И от два дни не говори.

Том извади медицинското куфарче и се прехвърли в другото кану. Учителя следеше всяко негово движение с очи. Том го отви и провери челото му. Гореше. Беше вдигнал най-малко четирийсет градуса. Пулсът му бе слаб и учестен. Том го прислуша със стетоскопа. Дробовете изглеждаха чисти, сърцето биеше нормално, макар и много слабо. Том му инжектира широкоспектърен и противомаларичен антибиотик. Без какъвто и да е диагностичен тест това беше единственото, което можеше да направи.

— Що за треска има? — попита Върнън.

— Не е възможно да определя, без да направя кръвна проба.

— Ще умре ли?

— Не знам. — Том премина на испански: — Дон Алфонсо, имате ли някаква представа от какво е болен този човек?

Дон Алфонсо изпълзя в лодката и отви болния. Той почука гръдния му кош, погледна очите, измери пулса, провери ръцете му и вдигна поглед към тях.

— Да, знам я добре тази болест.

— Каква е?

— Казва се смърт.

— Не! — извика възбудено Върнън, — не говорете така. Той няма да умре.

Том съжали, че е попитал Дон Алфонсо за мнението му.

— Ще го пренесем с кануто до къмпинга. Кори ще кара вашето кану, а аз ще се заема с това. — Том се обърна към Върнън: — Намерихме един умрял гид малко преди да ви открием. Къде е другият?

— Един ягуар го нападна през нощта и го замъкна между дърветата. — Върнън потръпна. — Чувахме виковете и хрущенето на костите му. Беше... — Изречението завърши със сподавено хълцане. — Том, изведи ме оттук.

— Ще го направя. Ще ви изпратим — теб и Учителя — обратно в Брус заедно с Пинго.

Пристигнаха в къмпинга малко след падането на нощта. Върнън опъна една от техните палатки и те пренесоха Учителя вътре. Той отказа всякаква храна и продължи да мълчи, гледайки обезпокоително. Том се запита дали все още разсъждаваше нормално.

Върнън настоя да прекара нощта с него в палатката. Следващата сутрин, когато слънцето едва бе позлатило върховете на дърветата, той ги събуди с викове за помощ. Том беше първи. Учителя седеше изправен в спалния си чувал, силно възбуден. Лицето му бе побеляло и сухо, очите му блестяха като парченца син порцелан и се движеха бързо във всички посоки, без да се фокусират върху нещо. Ръцете му се опитваха да се хванат за въздуха.

Изведнъж той заговори.

— Върнън! — извика и затърси опипом с ръце. — О, Господи, къде си, Върнън? Аз къде съм?

Том внезапно осъзна, че сигурно беше ослепял.

Върнън протегна ръце и коленичи.

— Тук съм, Учителю. В палатка сме. Ще ви върна в Америка. Ще се оправите...

— Що за глупак съм бил — извика Учителя, кривейки уста в усилието си да говори и пръскайки наоколо слюнки.

— Учителю, моля ви. Моля ви, не се вълнувайте! Ще се върнете отново в Америка, в ашрама...

— Имах всичко! — извика Учителя. — Имах пари, имах момичета за чукане, имах къща на брега на океана. Бях заобиколен от хора, които ме уважаваха. *Имах всичко.* — Вените на челото му изпъкнаха и от устата му потече слюнка. Той целият трепереше толкова силно, че Том си помисли, че би могъл да чуе как костите му тракат. Слепите му очи се въртяха бясно като пумпали.

— Трябва да ви заведем в болница, Учителю. Не говорете, всичко ще се оправи, ще се оправи...

— И какво направих аз? Ха! Но не беше достатъчно. Като пълен глупак исках още и още! Исках още сто милиона! *И ето какво ми се случи!* — Той почти изкрещя последните думи, след което падна назад тежко и тялото му издаде звука на мъртва риба, която удря пода. Лежеше с широко отворени очи, но блясъкът в тях бе изчезнал.

Беше мъртъв.

Върнън гледаше ужасен, без да е в състояние да продума. Том сложи ръка върху рамото му и усети, че трепери. Беше грозна смърт.

Дон Алфонсо изглеждаше здравата разтърсен.

— Трябва да напуснем това място — каза той. — Дойде един лош дух да отведе мъжа, но той не иска да тръгне.

— Подгответе една от лодките за връщане — каза Том на Дон Алфонсо. — Пинго може да закара Върнън до Брус, а ние да продължим — ако нямате никакви възражения.

Дон Алфонсо кимна:

— Така е по-добре. Блатото не е подходящо място за брат ви. — И той започна да дава нареждания на Кори и Пинго да побързат. Двамата изглеждаха еднакво ужасени и нямаха търпение да тръгнат.

— Не мога да разбера — каза Върнън. — Беше толкова добър човек. Как можа да умре по такъв начин?

Върнън винаги е бил използван от мошеници, помисли си Том — финансово, емоционално и духовно. Но сега не му беше времето да го изтъква. Той каза:

— Понякога си мислим, че познаваме някого, но се оказва, че не е така.

— Прекарах три години с него. *Познавам* го. Сигурно е било от треската. Той беше в делириум, не беше на себе си. Не знаеше какво говори.

— Да го погребем и да тръгваме.

Върнън отиде да копае гроб, а Том и Сали се присъединиха към него. Разчистиха едно местенце зад къмпинга, отрязаха корените с помощта на брадвата на Кори и започнаха да копаят в пръстта. За двайсет минути в твърдата глинеста почва беше изкопан плитък гроб. Сложиха тялото на Учителя в него, натрупаха глина догоре и запълниха гроба с гладки камъчета от речния бряг. Дон Алфонсо, Кори и Пинго бяха вече в лодките, раздразнени, нямащи търпение да потеглят.

— Всичко наред ли е? — попита Том и прегърна брат си.

— Взех решение — каза Върнън. — Няма да се връщам. Ще дойда с вас.

— Върнън, всичко вече е уредено.

— При кого да се върна, какво имам? Напълно съм разорен, нямам дори кола. В ашрама пък съвсем не мога да се върна.

— Помисли малко и ще разбереш.

— Вече разбрах. Идвам с вас.

— Не си в състояние да пътуваш с нас. Ти беше почти умрял, когато те намерихме.

— Трябва да го направя — каза Върнън. — Вече съм добре.

Том се поколеба, питайки се дали брат му наистина е добре.

— Моля те, Том.

Гласът му беше толкова умоляващ, че Том се изненада и дори усети леко задоволство. Той сграбчи раменете на брат си:

— Добре. Ще го направим заедно, точно както татко искаше.

Дон Алфонсо плесна с ръце.

— Не се ли наприказвахте? Хайде да тръгваме!

Том кимна и Дон Алфонсо даде знак да потеглят.

— Сега имаме две лодки — каза Сали. — Ще взема и аз един прът.

— Ха! Това е мъжка работа.

— Дон Алфонсо, вие сте сексистко прасе!

Старецът смръщи вежди:

— Сексистко прасе? Що за звяр е това? Обиждате ли ме?

— Определено — каза Сали.

Дон Алфонсо натегна пръта и лодката се плъзна напред. Той се ухили:

— Тогава съм щастлив. Да те обиди красива жена винаги е чест.

28.

Маркъс Аурелиъс Хаузър гледаше предницата на бялата си риза. Забеляза една малка буболечка, която пълзеше невъзмутимо нагоре към яката му, смачка я доволно между палеца и показалеца си и я изхвърли. След което обърна вниманието си отново към Филип Бродбент. Цялата му вяла префиненост беше изчезнала. Филип седеше на пода с оковани в белезници ръце и крака, мръсен, нахапан от комари, небръснат. Беше срамота, че някои хора не можеха да поддържат личната си хигиена в джунглата.

Той погледна към техния гид, Орландо Окотал, държан в момента от трима от неговите моряци. Окотал му беше причинил доста неприятности. Почти бе успял да избяга, и само упоритото преследване на Хаузър му попречи да постигне целта си. Беше му загубил цял ден. Фаталната грешка на Окотал беше в самонадеяната му увереност, че един гринго, един янки не е в състояние да го догони в блатото. Очевидно не беше и чувал за място, наречено Виетнам.

Още по-добре. Сега поне всичко беше ясно. Почти бяха прекосили блатото и индианецът не му бе нужен. Урокът, който щеше да даде на Окотал щеше да се окаже полезен и за Филип.

Хаузър вдъхна богатия въздух на джунглата.

— Филип, помниш ли, когато подготвахме лодките? Ти искаше да знаеш за какво са ни тези окови и белезници.

Филип не отговори.

Хаузър му напомни как му е обяснил, че тези белезници са важен психологически инструмент за управлението на моряците, своего рода портативен арест. Разбира се, той изобщо не се канел да ги *използва*.

— Е, сега вече знаеш — каза Хаузър, — бяха за теб.

— Защо просто не ме убиеш и всичко да свърши веднъж завинаги?

— Всяко нещо с времето си. Не можеш да убиеш току-така последния от рода.

— Какво искаш да кажеш?

— Радвам се, че попита. Казано с две думи, ще държа под око двамата ти братя, които се движат след нас в блатото. Когато и последният от рода Бродбент изчезне, ще си взема, което ми се полага.

— Ти си психопат!

— Аз съм здравомислещо човешко същество и благодарение на теб поправям някогашната несправедливост, проявена към мен.

— Каква несправедливост?

— Както знаеш, баща ти и аз бяхме партньори. Той ме лиши от моя дял при първия си голям удар.

— Било е преди четирийсет години.

— Което само утежнява престъплението. Докато аз цели четирийсет години се борех да оцелея, баща ти се къпеше в разкош.

Филип изтрака с белезниците си.

— Колко чудно се завърта колелото, а? Преди четирийсет години баща ти ми открадна късмета. И се наложи да отида на едно приказно местенце, наречено Виетнам, докато той продължаваше да богатее. Сега е дошъл моментът да си получа всичко обратно, че и повече. Иронията е невероятна. И само като си помисля, че сам ми го поднесе на сребърен поднос, Филип.

Филип не каза нищо.

Хаузър вдъхна отново. Обичаше жегата, обичаше този въздух. Никога не се бе чувствал толкова здрав и жизнен, както в джунглата. Единственото, което липсваше, беше лекият парфюм на напалма. Той се обърна към един от моряците:

— Сега ще се занимаем с Окотал. Хайде, Филип, не искаш да го пропуснеш, нали?

Двете канута бяха вече натоварени и моряците хвърлиха в едното от тях Филип и Окотал. Запалиха двигателите и се насочиха към лабиринта от мочурища и странични канали в далечния край на езерото. Хаузър стоеше в предната част и наблюдаваше.

— Оттук!

Лодките стигнаха застоялото мочурище, отрязано от главния канал с тежка, неподвижна вода. Пираните, Хаузър знаеше това, се събираха точно на такива места. Отдавна бяха изяли всичко, което се навърташе наоколо и сега бяха готови да се изядат една друга. Истинска злочестина за всяка твар, направила грешката да разбуди тези застояли води.

— Изгаси мотора. Спусни котва.

Двигателят изпърпори и последвалата тишина беше нарушена единствено от двата меки пляска на каменните котви.

Хаузър се обърна и погледна Окотал. Щеше да бъде интересно.

— Изправете го!

Моряците го вдигнаха на крака. Хаузър пристъпи напред и се взря в лицето му. Индианецът, облечен във военна риза и панталони, изглеждаше сериозен и спокоен. Очите му не изразяваха нито страх, нито омраза. Този тауака, помисли си Хаузър, беше показал, че е от онзи тип неудачници, чиито действия се ръководят единствено от такива отдавна отмерени понятия като чест и лоялност. Хаузър мразеше такива хора. На тях не можеше да се разчита, бяха непреклонни. Макс също се бе оказал такъв.

— Е, Дон Орландо — наблегна иронично на почтителното обръщение Хаузър. — Бихте ли казали нещо за свое оправдание?

Индианецът го гледаше немигащо.

Хаузър извади джобния си нож.

— Дръжте го здраво.

Войниците го сграбчиха. Ръцете му бяха стегнати на гърба, а краката му — събрани един до друг и вързани хлабаво.

Хаузър отвори джобния си нож и наточи острието му на точилото с бързи, отмерени движения. Опита го на палеца си и се усмихна. После се протегна и направи дълъг разрез през гръдния кош на Окотал, разрязвайки плата на ризата до кожата отдолу. Срезът не беше дълбок, но кръвта рукна, оцветявайки какито в черно.

Индианецът дори не трепна.

Хаузър направи втори плитък разрез на раменете, и още два на ръцете и гърба. Индианецът продължаваше да мълчи. Хаузър беше впечатлен. Не беше виждал такава издръжливост от онези дни, когато разпитваха пленници от виетконг.

— Да пуснем малко кръвчица — каза той.

Останалите чакаха. Ризата потъмня от кръв. Някъде навътре между дърветата кресна птица.

— Хвърлете го!

Тримата моряци го взеха и го хвърлиха през борда. След пляска настъпи миг тишина, след което водата се развълнува, завихри се, отначало бавно, после все по-бързо и по-бързо, докато мочурището

кипна. От време на време се виждаха сребърни проблясъци, като монети, след което се надигна червен облак и водата потъмня. На повърхността изплуваха разнищени парцали от дрехи и късове розова плът.

Вълнението продължи около пет минути, преди най-сетне да започне да утихва. Хаузър беше удовлетворен. Обърна се да види реакцията на Филип и остана доволен от нея.

Наистина много доволен.

29.

От три дни Том и групата му продължаваха да пътуват през сърцето на блатото, покрай безкрайната мрежа от канали, спирайки за лагер на прогизналите кални островчета, едва-едва подаващи се над водата; варяха си боб и ориз на стъкнатия от влажни съчки огън, защото Кори не можеше да намери пресен дивеч. Въпреки безкрайния дъжд водата бе започнала да спада и разкриваше потънали дънери, които се налагаше първо да разсичат, за да могат да продължат напред. Над главите им се виеше злобно бръмчащ отмъстителен облак от черни мухи.

— Струва ми се, че сега вече ще взема лулата — каза Сали. — По-добре да умра от рак, отколкото да търпя това.

Дон Алфонсо я извади от джоба си с победоносна усмивка:

— Ще видите, пушенето води до дълъг и щастлив живот. Аз самият пуша повече от сто години.

В този миг от джунглата се разнесе дълбок, кънтящ звук, сякаш кашляше човек, само че по-силно и по-бавно.

— Какво беше това?

— Ягуар. При това гладен.

— Смаяна съм от това колко добре познавате гората — каза Сали.

— Да. — Дон Алфонсо се усмихна. — Но в наше време вече никой не иска да знае каквото и да било за гората. Моите внуци и правнуци се интересуват само от футбол и от тези бели, хубави обувки, които ти запарват краката, дето от едната им страна има птица... Правят ги в заводите в Педро Сула. — И той посочи с брадичка към обувките на Том.

— Найк?

— Да. Близо до Сан Педро Сула има цели села, в които на момчетата са им окапали краката от носене на такива чудесии. И сега трябва да ходят на дървени крака.

— Това не е вярно.

Дон Алфонсо поклати глава неодобрително. Лодката се носеше през завеса от лиани, които Пинго неуморно разсичаше. Пред тях блесна слънчева пътека, сноп светлина разкриваше огромно паднало дърво, което беше оставило дупка в надвисналия балдахин от зеленина. Пънят беше заприщил канала, блокирайки движението им. Това беше най-голямото дърво, което бяха виждали до този момент.

Дон Алфонсо пусна една ругатня. Кори взе мачетето и прекрачи борда на лодката. Стъпвайки в хлъзгавата вода, той започна да сече и във всички страни се разлетяха трески. За половин час издълба дънера така, че лодката да може да се прекара над него.

Излязоха и започнаха да я бутат. От другата страна на дънера водата внезапно стана дълбока. Том нагази до кръста, опитвайки се да не мисли за пираните и за останалите заплахи, които се спотайваха в мътната вода.

Върнън беше пред него, държеше планшира и буташе кануто напред, когато Том видя вълнообразно движение във водата отдясно. В същия момент Дон Алфонсо извика:

— Анаконда!

Том се изкатери вътре, но Върнън изостана за миг. Във водата се оформи спирала, една гърбица внезапно се издигна и с къс писък Върнън изчезна в кафявата мътилка. Лъскавият змийски гръб се плъзна край тях, разкривайки за миг дебело колкото малък дънер тяло, преди да потъне и да изчезне.

— Господи! Тя хвана брат ти!

Том извади мачетето от колана си и скочи във водата. Гмурна се колкото можа надълбоко, но не виждаше повече от стъпка напред в размътената вода. Той се отблъсна към средата, протегнал напред свободната си ръка, опитвайки се да открие змията. Усети нещо студено, кръгло и хлъзгаво и го разсече, преди да осъзнае, че това е просто поредният дънер. Продължи отчаяно. Имаше чувството, че дробовете му ще се пръснат. Пое към повърхността, търсейки пипнешком. Къде беше изчезнала проклетата змия? Колко време бе изминало? Минута? Две? Колко време можеше да издържи Върнън жив? Отчаянието го тласкаше напред и той продължи своето безумно търсене между потъналите и обвити със слуз дънери.

Един от дънерите внезапно се изви от докосването му. Беше мускулеста тръба, твърда като махагон, но той усети движението на

кожата и вълните от мускулните спазми.

Том стовари мачетето върху незащитената коремна страна, замахвайки колкото може по-силно. Нищо. Миг след това обаче змията излетя нагоре с камшично движение и го блъсна по гръб, изкарвайки въздуха от дробовете му с бурна експлозия на мехурчета. Обезумялото животно започна да вършее и водата наоколо завря. Том осъзна, че мачетето не е в ръцете му. Гневните спирали на змията се извиха над водата в блестяща арка и за миг ръката на Върнън се появи отгоре, последвана веднага от главата му. Едно вдишване — и отново потъна.

— Друго мачете!

Пинго му хвърли едно. Той го стисна и започна да кълца спиралите, шибайки водната повърхност.

— Главата! — изкрещя Дон Алфонсо от лодката. — Търси главата!

Къде сред тази маса от люспи и мускули се намираше проклетата глава? Внезапно го осени идея: прободете змията с върха на мачетето веднъж, после още веднъж, изпаднал в ярост — и тогава внезапно от водата се надигна главата на чудовището, грозна и малка, с отвратителна уста и очи, присвити в тънки цепки, които търсеха източника на болка. То се хвърли към него със зинала паст и Том заби мачетето право в розовата кухня и надолу към глътката. Змията се извиваше, гърчеше и хапеше, но той, стиснал здраво дръжката, се държеше въпреки ухапванията в ръката си и нанасяше удар след удар. Можеше да усети как плътта поддава навътре, как студената змийска кръв руква; главата започна да се удря бясно назад и напред и почти извади рамото му от ставата. С цялата сила, която му беше останала, той замахна с мачетето за последен удар и острието излезе откъм тила ѝ. Завъртя го и усети спазматичния тремор в челюстта, докато прерязваше главата ѝ отвътре. Разчекна устата ѝ с другата си ръка и бързо я извади, търсейки обезумял брат си в разпенената вода.

Върнън внезапно изплува на повърхността, с лице към водата. Том го хвана и го обърна по гръб. Лицето му беше червено, очите — затворени. Изглеждаше мъртъв. Том го изтегли през водата до кануто и Пинго и Сали го прехвърлиха вътре. Том се стовари след него върху дъските и припадна.

Когато дойде на себе си, Сали се бе привела над него и русата ѝ коса го обливаше като водопад. Тя чистеше следите от зъби по ръцете

му, търкайки ги с тампон памук, натопен в спирт. Ризата му беше разкъсана над лакътя и по кожата му се виждаха дълбоки бразди. Течеше кръв.

— Върнън...?

— Добре е — каза Сали. — Дон Алфонсо му помага. Глътнал е малко вода и е бил ухапан гадно по бедрото.

Той се опита да седне. Имаше чувството, че ръката му гори. Черните мухи кръжаха над него по-досадни отвсякога и той ги вдишваше при всяко поемане на въздух. Тя го побутна леко:

— Не се движи. — Всмукна дима от лулата и го издуха около него, прогонвайки досадната напаст далеч. — Извади късмет, че анакондата има съвсем малки зъби. — Тя продължи да почиства раните му.

— Ох! — Том легна отново, вперил поглед в зеления балдахин над главата си, който бавно отминаваше. Колкото и да се напрягаше, не видя и петънце синьо небе. Листата закриваха всичко.

30.

Тази вечер Том лежеше в хамака и държеше превързаната си ръка. Върнън се беше съвзел и помагаше наоколо. Дон Алфонсо вареше някаква непозната птица, която Кори отстреля за вечеря. В палатката беше задушно, въпреки вдигнатите странични стени.

Бяха минали само три дни, откакто Том бе напуснал Блъф, но му изглеждаше цяла вечност. Конете му, хълмовете от червен пясъчник, сякаш гравирани срещу синьото небе, щедрата слънчева светлина и прелитащите орли на Сан Хуан... Струваше му се, че всичко това се бе случило на някой друг. Беше странно... Беше отишъл в Блъф със Сара, годеницата си. Тя обичаше коне и живота на открито така, както и той, но Блъф се оказа твърде тих и спокоен за нея и един хубав ден тя натовари колата и си тръгна. Том тъкмо беше изтеглил голям кредит от банката, за да създаде своя собствена ветеринарна практика и не можеше да изостави всичко. Нито пък го искаше. Когато тя си замина, той осъзна, че ако трябваше да избира между Блъф и нея, щеше да избере Блъф. Това се случи преди две години и оттогава не беше имал връзка с жена. Повтаряше си, че не му трябва. Че спокойният живот и красотата на мястото засега му стигат. Работата му на ветеринарен лекар беше доста и изтощителна, а възнаграждението — почти нулево. Намираше го обаче за достатъчно. Все пак никога не забрави страстния си копнеж по палеонтологията, детската си мечта да търси кости на динозаври, останали в скалите. Кой знае, може би баща му беше прав, че това е само една амбиция, която с времето ще надживее.

Той се обърна в хамака, ръката му пулсираше, и погледна Сали. Междинната стена беше вдигната, за да се проветрява и тя лежеше в хамака си и четеше една книга, която Върнън носеше — „Утопия“. Утопия. Това е, което си мислеше, че е намерил в Блъф. Но истината беше, че бяга от баща си.

Е, вече нямаше да бяга от него.

Някъде в дъното чу Дон Алфонсо да раздава отсечено заповеди на Кори и Пинго. Скоро миризмата на задушено месо проникна вътре.

Гледаше как Сали чете, как обръща една след друга страниците, отмахва по някой кичур коса от челото си, усмихва се и отново прелиства. Беше красива, макар и доста опърничава.

Тя остави книгата настрана.

— Какво гледаш?

— Хубава книга, а?

— Страхотна — усмихна се тя. — Как се чувстваш?

— Добре.

— Беше като истински Индиана Джоунс.

Том вдигна рамене.

— Просто не можех да стоя и да гледам как змията изяжда брат ми. — Всъщност, изобщо не искаше да каже това. Той я помоли: — Разкажи ми нещо за годеника си, за този прословут професор Клайв.

— Добре — усмихна се Сали при спомена. — Отидох в Йейл да уча при него. Беше ми научен ръководител. И ние просто... Ами-и-и, не знам кой не би се влюбил в Джулиан. Той е блестящ. Няма да забравя, когато се срещнахме за първи път на седмичното факултетско шери. Мислех си, че изглежда като типичния академичен плъх, но... Приличаше на Том Круз.

— О?

— Разбира се, не външността е главното в него. Това, което наистина впечатлява, е умът му.

— Разбирам. — Том впери поглед в тялото ѝ: кой знае защо се усъмни в претенциите на Джулиан за интелектуална чистота. Джулиан беше мъж като всеки друг — само че по-малко почтен, отколкото мнозина.

— Наскоро преди това беше публикувал книгата си, „Дешифриране на езика на майте“. Той е гений в истинския смисъл на думата.

— Насрочили ли сте дата за сватбата?

— Джулиан не вярва в такива отживелици. Просто ще отидем и ще се разпишем.

— А родителите ти? Няма ли да бъдат разочаровани?

— Нямам родители.

Том усети, че лицето му пламва.

— Съжалявам.

— Недей — успокой го Сали. — Баща ми почина, когато бях единадесетгодишна, а майка ми си замина десет години след това. Така че съм го надживяла, доколкото човек изобщо може да надживее такова нещо.

— Значи наистина имаш намерение да се омъжиш за този човек? Тя го погледна и за миг настъпи пълна тишина.

— Какво трябва да означава това?

— Нищо. — „Промени темата, Том.“ — Каж ми нещо за баща си.

— Беше каубой.

„Да, бе“ — помисли си Том. — „Богат каубой, който сигурно отглежда расови коне.“

— Не знаех, че още има такива — произнесе той любезно.

— Има ги, само че не са такива, като по филмите. Един истински каубой е работник, който по случайност си изкарва прехраната на гърба на коня, надницата му е нищожна, няма завършена гимназия, има проблеми с пиенето и са го ранили тежко или е убит преди да е чукнал четирийсетте. Татко беше бригадир в скотовъдна ферма в Аризона, която беше обща собственост. Падна от вятърна мелница, когато се опитвал да я спре и си счупи гръбнака. Нямали са право да го карат да ходи там, но съдията реши, че е по негова вина, защото е бил пиан.

— Съжалявам, не исках да любопитствам.

— Добре е, че говорим за това. Поне така казва психоаналитикът ми.

Том не беше сигурен дали да възприеме това като шега, или е по-добре да играе на сигурно. Повечето хора в Ню Хейвън вероятно ходят на психоаналитици.

— Предполагах, че баща ти е бил собственикът на ранчото.

— Мислел си, че съм едно малко, богато момиченце?

Том се изчерви.

— Ами, нещо такова. След всичко, което ми каза... Йейл, ездаческите ти умения... — Той си помисли за Сара. Беше му писнало от богати момичета в последно време и беше предположил, че тя е просто поредното.

Сали се засмя, но смехът ѝ прозвуча горчиво.

— Трябваше да се боря и за най-малкото нещо, което имам. Включително и Йейл.

Червенината върху бузите на Том се сгъсти. Явно се бе заблудил доста в изводите си. Тя изобщо не беше като Сара.

— Въпреки недостатъците си — продължи Сали, — татко беше чудесен баща. Той ме научи да яздя и да стрелям. След като умря, с майка ми се преместихме в Бостън, където живееше сестра й. Мама започна работа като сервитьорка в „Ред Лобстър“, за да ме издържа. Отидох във Фрамингам колидж, защото беше единственото място, където можех да отида след ужасното образование в държавното училище. Майка ми умря, докато учех в колежа. Аневризъм. Стана съвсем внезапно. За мен все едно настъпи краят на света. А после се случи и нещо хубаво. Имах учителка по антропология, която ми помогна да открия, че ученето може да е нещо забавно и че не съм тъпа блондинка. Тя повярва в мен. Много искаше да стана лекар. Подготвих се за медицина, но внезапно се увлякох от фармацевтична биология, а после и от етнофармакология. Скъсах се от учене и отидох да правя докторат в Йейл. И в Йейл срещнах Джулиан. Никога няма да забравя как го видях за пръв път. Бях на парти на факултета, а той стоеше в средата на помещението и разказваше някаква история. Той разказва чудесно. Аз се присъединих към тълпата и се заслушах. Разказваше за първото си пътешествие до Копан. Изглеждаше толкова... обезоръжаващо. Точно както онези едновременни пътешественици и откриватели.

— Да — кимна Том. — Сигурно.

— А твоето детство? — попита Сали. — Какво беше?

— Предпочитам да не говорим за него.

— Не ставай суетен, Том.

Той се усмихна.

— Всъщност имах много скучно детство.

— Съмнявам се.

— Откъде да започна? Живеехме във фамилно имение, тъй да се каже. Огромна къща, басейн, готвач, градинар, домашна прислужница, конюшни, хиляди акри земя. Баща ми ни обсипваше с какво ли не. Имаше огромни планове за нас. Притежаваше цял рафт с книги за отглеждането на децата и ги беше прочел до една. „Тръгвай с големи очаквания“, твърдеше всяка от тях. Когато бяхме малки, той ни

пускаше Бах и Моцарт и беше напълнил стаите ни с репродукции на платна на старите майстори. Когато се учехме да четем, налепи етикети с надписи върху всичко. Първото нещо, което виждах, когато се събудех, беше четка за зъби, кран, огледало — от всички ъгли на стаята ме дебнеха всевъзможни надписи. На седем всеки от нас трябваше да си избере музикален инструмент. Аз исках да свиря на барабани, но баща ми настоя за нещо класическо, така че започнах да уча пиано. „Кънтри гардънс“ веднъж седмично с ужасната мис Гриър. Върнън учеше обой, а Филип трябваше да се бори с цигулката. В неделите, вместо да ходим на църква — баща ни беше убеден атеист — ние се обличахме подобаващо и му изнасяхме концерти.

— Мили Боже.

— Мили Боже, да. Същото беше и със спортовете. Всеки от нас трябваше да избере спорт. Не за да се забавлява или да се упражнява, както разбираш, а да *изпъква* в него. Бяхме изпратени в най-добрите частни училища. Целият ни ден беше разграфен до минута — уроци по езда, домашни, частни треньори, футбол, тенис, компютри, коледни ски пътувания до Таос и Кортина Д'Ампецо.

— Отвратително. А майка ви, тя каква беше?

— Трите ни майки. Ние сме полубратя. На баща ни не му е провървяло кой знае колко в любовта.

— Грижил се е и за трима ви?

— Ако Макс иска нещо, той го прави. Всъщност, не бяха истински разведени. Майките ни не съставляваха голяма част от живота ни, а моята умря когато бях малък. Баща ни искаше да растем при него. Не допускаше никой да му се меси. Беше решил да създаде трима гении, които да променят света. Опита се той да избере кариерите ни. Дори гаджетата ни.

— Съжалявам. Какво ужасно детство.

Том се обърна в хамака си, леко раздразнен от коментара й.

— Аз не бих нарекъл Кортина по време на Коледа „ужасна“. Все пак и от това имаше някаква полза. Аз се научих да обичам конете. Филип се влюби в ренесансовата живопис. А Върнън... ами, той просто се влюби в скиталчеството.

— Значи той ти избираше гаджетата?

Том наистина съжали, че й беше споменал тази подробност.

— Опитваше се.

— И?

Том усети, че се изчервява, но не можеше да направи нищо. Мисълта за Сара — перфектната, красива, ослепителна, талантлива, богатата Сара — го връхлетя.

— Коя беше тя? — попита Сали.

Жените изглежда винаги искаха да разберат.

— Просто едно момиче, което баща ми ми представи. Дъщеря на негов приятел. Това, по ирония на съдбата, беше единственият път, когато исках да направя това, което и баща ми искаше от мен. Излязох с нея. После се сгодихме.

— Какво се случи?

Той я погледна. Стори му се, че вижда нещо повече от любопитство. Запита се какво точно беше.

— Не излезе нищо. — Не се впусна в подробности как я е заварил в леглото с друг мъж. Когато Сара искаше нещо, тя го правеше. „Животът е толкова кратък“, обичаше да казва тя, „и искам да опитам всичко. Какво толкова лошо има в това?“ Тя не можеше да си отказва нищо.

Сали продължаваше да го гледа. После поклати глава.

— Баща ти наистина си го е бивало. Можело е да напише книга как не бива да се възпитават децата.

Том усети, че го бодва раздразнение. Знаеше, че не бива да го казва, знаеше, че това ще доведе само до неприятности, но не успя да се сдържи и произнесе:

— Баща ми щеше да хареса Джулиан.

Настъпи тишина. Усещаше, че Сали го гледа втренчено.

— Извинявай, не разбрах...

Том продължи, въпреки че разумът му подсказваше, че не бива:

— Имах предвид, че Джулиан е точно такъв, какъвто баща ми искаше от нас да бъдем. Станфорд на шестнайсет, прочут професор в Йейл... гений в истинския смисъл на думата, както самата ти го определи.

— Нямам намерението да удостоя този коментар с отговор — произнесе тя недружелюбно. Лицето ѝ се беше зачервило от яд, взе книгата демонстративно и започна да чете.

31.

Филип беше прикован към едно дърво, със стегнати на гърба ръце. Черните мухи кръжаха над всеки квадратен сантиметър открита кожа от тялото му и направо го ядяха жив. Не можеше да направи нищо, когато се въртяха около очите и носа му, около ушните канали. Тръскаше глава, мигаше, опитвайки се да ги надхитри, но всичките му усилия бяха напразни. Очите му бяха до такава степен подути, че изглеждаха притворени. Хаузър говореше с някого по сателитния телефон. Филип не чуваше думите, но познаваше вече много добре тези хрисими, и едновременно с това заплашителни нотки в гласа му. Затвори очи. Вече наистина не го беше грижа. Единственото, което искаше, беше Хаузър да сложи по-скоро край на това мъчение — един бърз куршум в мозъка.

Люис Скиба седеше на писалището, обърнал стола си към прозореца и гледаше върховете на манхатънските небостъргачи. Не беше се чувал с Хаузър от четири дена. Преди пет дни Хаузър му беше казал да размисли. И после — ни звук от него. Това бяха най-лошите пет дни в живота му. Акциите слязоха до шест пункта; Комисията по цените беше разпратила призовките. Копелетата бяха конфискували дори собствения му компютър. Безумното продаване на акции на „Лемпе“ продължаваше с пълна сила. В „Уолстрийт Джърнъл“ пишеше официално, че Комисията по храните и лекарствата няма да одобри флоксатана. От „Стандарт енд Пуърз“^[1] се канеха да понижат рейтинга на акциите на „Лемпе“ до високорискови книжа с висока лихва и за пръв път се заговори за възможен фалит по Глава II^[2]. Онази сутрин се наложи да каже на жена си, че поради известни обстоятелства незабавно трябва да обявят къщата в Аспен за продажба. Това беше четвъртата им къща, която използваша само една седмица в годината. Но тя не разбра. Разплака се и отиде да си доспи в стаята за гости. О, Господи, така ли трябваше да стане? Какво щеше да се случи, ако се

наложеше да продадат истинското си жилище? Какво щеше да направи жена му, ако се наложеше да преместят децата си от частното училище?

И през всичкото това време Хаузър се спотайваше и не се обаждаше. Какво, по дяволите, правеше този човек? Дали пък не му се беше случило нещо? Да не се беше отказал? Скиба усети, че по челото му изби гореща пот. Вбесяваше се от факта, че съдбата на компанията му и неговата собствена съдба са в ръцете на такъв човек.

Телефонът извънтя и Скиба буквално подскочи. Беше десет часа сутринта. Хаузър никога не звънеше сутрин. Но някак си беше сигурен, че е именно той.

— Да? — опита се да не звучи задъхано.

— Скиба?

— Да, да.

— Как е?

— Добре.

— Премисли ли?

Скиба преглътна. Буцата се беше появила отново, онази отвратителна тежест в стомаха му. Той не можеше да се застави да говори, тя блокираше гърлото му. Беше си взел дажбата, но още една глътка нямаше да му навреди чак толкова. Остави слушалката, отвори чекмеджето и си наля една чаша. Дори не я разрези с вода.

— Люис, знам, че е трудно. Но моментът настъпи. Искаш ли Кодекса или не? Мога веднага да се откажа. Какво мислиш?

Скиба преглътна парещата златиста течност и гласът му се върна, но звучеше повече като шепот.

— Казах ти го сто пъти, това няма нищо общо с мен. Ти си на пет хиляди мили оттук. Не мога да те контролирам. Прави каквото искаш. Само ми донеси Кодекса.

— Не те чувам добре... с този декодер...

— Просто направи каквото трябва! — изрева Скиба. — И не ме забърквай!

— О, не, не, не-е-е. Не. Вече ти го обясних, Скиба. В тая работа сме заедно, партнер.

Скиба стисна телефонната слушалка. Целият трепереше. Почти си представи как стисва гръкляна на Хаузър и го извива с все сила.

— Да се отърва ли от него или не? — продължи закачливо гласът отсреща. — Ако не го сторя, дори и да пипна Кодекса, те рано или късно ще предявят към теб претенции и знаеш ли какво, Скиба? *Ти не можеш да спечелиш.* Ще си вземат Кодекса. Беше ми казал, че го искаш чист, никакви усложнения, никакви съдебни процеси.

— Ще им платя. Ще получат милиони.

— Изобщо няма да искат да се пазарят с теб. Те имат други планове за Кодекса. Не ти ли казах? Онази жена, Сали Колорадо, крои планове, *големи* планове.

— Какви планове? — разтрепери се целият Скиба.

— Планове, които не включват „Лемпе“, това е всичко, което трябва да знаеш. Виж, Скиба, това е проблемът на всички като теб — не знаете как да вземате трудни решения.

— Тук става въпрос за човешки живот.

— Знам. И за мен не е лесно. Да претеглиш доброто срещу злото. Доста хора изчезват в джунглата. Това от една страна. От друга — животоспасяващо лекарство за милиони, работа за двайсет хиляди души, акционери, които те обичат, вместо да искат да ти изпият кръвчицата, и ти — любимецът на Уолстрийт, който съумяваш да измъкнеш „Лемпе“ от бездната.

Поредно мъчително преглъщане.

— Дай ми един ден да помисля.

— Не може. Вече няма време. Спомняш ли си, че ти казах да ги спрем още преди планините? Люис, само си понапрегни ума. Наоколо има няколко хондураски войника, дезертъори, едва успявам да ги контролирам. Тези момчета са побъркани, способни са на всичко. Тук непрекъснато се случват такива неща. Хей, ами че ако аз сега обърна лодката назад, същите тези войници ще им теглят куршума начаса, без дори да се замислят. Така че, драги ми Люис, казвай какво да правя? Да се отърва от тях и да ти донеса Кодекса? Или да направя завой и да забравим за всичко? Трябва да тръгвам. Отговорът ти?

— Просто го направи!

Чу се пропукване на статично електричество.

— Кажи го, Люис. Кажи ми какво искаш да направя.

— Направи го! Убий ги, по дяволите! Убий братята Бродбент!

[1] Рейтингова компания, световен лидер в оценката на финансови активи. — Б.пр. ↑

[2] Законови разпоредби, уреждащи вземанията на длъжници при фалит. — Б.пр. ↑

32.

Два дни и половина след нападението на змията, докато се движеха по един от безкрайните водни канали, Том забеляза известно просветляване в далечината — през дърветата проникваше слънчева светлина — след което внезапно двете канута се оказаха във водата на блатото Миамбар. Беше като влизане в друг свят. Намираха се в края на огромно езеро, водата беше черна като индиго. Късното следобедно слънце надничаше иззад облаците и Том усети, че го залива вълна на облекчение, че най-после е на открито, на свобода, извън зеления затвор на тресавището. Свежият бриз беше прогонил досадните насекоми. На далечния бряг се виждаха сини хълмове, а зад тях неясните очертания на планините се губеха в облаците.

Дон Алфонсо се изправи в лодката и опъна рамене. Стиснал лула в сбръчканата си ръка, приличаше на дрипаво плашило.

— Лагуна Негра! — извика той. — Прекосихме блатото Миамбар! Аз, Дон Алфонсо Босуас, бях добър гид и ви изведох.

Кори и Пинго запалиха двигателите. Лодките се отправиха към далечния край на езерото. Том си почиваше, седнал срещу купчината от провизии и се наслаждаваше на нежния полъх на въздуха, а през това време маймунчето се измъкна от джоба му, намести се на главата му със затворени очи и започна да премлясква доволно. Почти беше забравил какво е да усетиш свеж бриз по кожата си.

Спряха на пясъчния бряг. Кори и Пинго отидоха на лов и се върнаха час по-късно с един изкормен и разфасован елен; бяха увидели кървавите парчета месо в палмови листа.

— Великолепно! — извика Дон Алфонсо. — Томас, тази вечер ще хапнем от месото, а остатъка ще опушим за пътуването ни по суша.

Дон Алфонсо опече рибиците на огъня, докато Пинго и Кори правеха скара на втория огън. Том гледаше с интерес как разрязват умело дълги парчета месо с мачетето и ги хвърлят върху скарата, после струпват влажни дърва върху огъня, предизвиквайки благоуханни облаци пушек.

Пържолите скоро бяха готови и Дон Алфонсо им ги поднесе. Докато ядяха, Том се пристраши да зададе въпроса, който го мъчеше:

— Дон Алфонсо, отгук накъде ще се отправим?

Старецът хвърли един кокал в тъмнината зад него.

— Пет реки се вливат в Лагуна Негра Трябва да открием по коя от тях е тръгнал баща ти.

— Откъде извира?

— Тръгват от вътрешните планински вериги. Някои от Кордилера Ентре Риос, други от Сиера Патука, а трети — от Сиера де лас Неблинас. Макатури е най-дългата река и води началото си от Сиера Азул, което е на половината път до Тихия Океан.

— Може ли да се плава по тях с лодка?

— Казват, че в по-плитките си части може.

— „Казват, че може“? — вдигна вежди Том. — Вие не сте ли били там?

— Никой от моите хора не е ходил нататък. Местността там е много опасна.

— Как така? — попита Сали.

— Животните не се плашат от хората. Има много земетресения, вулкани и зли духове. Там е и градът на демоните, от който никой не се е върнал.

— Град на демоните? — попита Върнън, внезапно заинтересуван.

— Да. Ла Сиудад Бланка. Белият град.

— Що за град е това?

— Построен от боговете преди много години, сега е в развалини.

Върнън огриза един кокал и го хвърли в огъня. След което произнесе сухо:

— Това е отговорът.

— Отговорът на какво?

— Къде е отишъл татко.

Том се взря в него.

— Това е доста смело предположение. Как можеш да си сигурен?

— Не съм *сигурен*. Но това е точно такова място, на което татко би отишъл. Той обича такъв тип истории. Би проверил достоверността им. Пък и те често са базирани на реалността. Басирам се, че е намерил там изгубен град, големи стари руини.

— Но не съществуват доказателства, че в онези планини има каквито и да било руини.

— Кой ти каза? — Върнън извади една пържола от палмовото листо и лакомо я задъвка.

Том си спомни червендалестия Дерек Дън и жизнерадостното му твърдение, че анакондите не ядат хора. Той се обърна към Дон Алфонсо:

— Много ли хора знаят за този Бял град?

Дон Алфонсо кимна бавно и лицето му се сбръчка.

— Така се говори.

— И къде се намира?

Старецът поклати глава:

— Няма определено местонахождение, мести се към най-високите върхове на Сиера Азул, променя се непрестанно и се крие в мъглявините на планините.

— Значи е мит. — Том погледна Върнън.

— О, не, Томас, истински е. Разправят, че до него се стига само ако пресечеш бездънна клисура. Онези, които се подхлъзнат и паднат мъртви от страх, продължават да падат, докато от телата им останат само кости, а костите се търкалят, докато се отделят едни от други. Накрая не остава нищо, освен струйка прах, който се носи в тъмнината през цялата вечност.

Дон Алфонсо метна една цепеница в огъня. Том я гледаше как първо запуши, после се запали и пламъците я обхванаха от всички страни. Белият град.

— В наше време няма вече никакви изгубени градове — каза Том.

— Тук грешиш — погледна го Сали. — Има дузини, дори може би стотици в места като Камбоджа, Бирма, пустинята Гоби... и особено тук, в Централна Америка. Като например Обектът Q.

— Обектът Q?

— Плякосването на Обект Q продължава вече трийсет години и това направо побърква археолозите. Те знаят, че трябва да съществува велик град на маите, по всяка вероятност някъде в низините на Гватемала, но не могат да го открият. Междувременно мародерите го разграбват камък по камък и го продават на черния пазар.

— Татко висеше в баровете, навърташе се около индианци, дървосекачи и златотърсачи и надаваше ухо на слуховете за развалини и изгубени градове. Дори беше понаучил индиански. Спомняш ли си, Том, как обичаше да разправя за това на вечерните партита?

— Винаги съм смятал, че си измисля.

— Виж — поклати глава Върнън, — помисли си за момент. Татко не би тръгнал да си прави гробница само за да се погребее в нея. Той просто ще използва някоя от онези, които навремето е ограбил.

В първия момент не се обади никой, после Том каза:

— Върнън, това е блестящо!

— И е взел местни индианци да му помагат.

Съчките в огъня пропукаха. След което настъпи мъртва тишина.

— Но татко никога не е споменавал за Белия град — обади се отново Том.

Върнън се усмихна:

— Именно. И знаеш ли защо не го е споменавал? Защото *точно там* е направил голямото си откритие, онова, което го е запалило. Отишъл е там съсипан, а се е върнал с пълна лодка съкровища и е започнал бизнеса си с галериите.

— В това има смисъл.

— По дяволите, наистина си прав, че има смисъл. Обзалагам се на каквото искаш, че точно там е отишъл, за да се погребее. Със сигурност в Белия град има готови гробници. Татко знае къде са, защото той самият ги е ограбил навремето. Единственото, което трябва да направи е да отиде там и да се настани в една от тях с помощта на местните индианци. Този Бял град съществува, Том.

— Убедена съм — кимна Сали.

— Дори знам как татко е купил помощта на индианците — каза Върнън и се усмихна широко.

— Как?

— Спомняш ли си онези касови бележки, които полицаите от Санта Фе намериха в къщата на татко, за всичките луксозни френски и немски кухненски сервизи, които е поръчал непосредствено преди да напусне? Ето така им е платил: с тенджерки и тигани за местните.

Дон Алфонсо прочисти гърлото си подчертано шумно. Когато получи вниманието им, каза:

— Целият този разговор е безсмислен.

— Защо?

— Защото няма човек, който да може да отиде в Белия град. Баща ви никога не би могъл да го намери. А дори и да го е направил, градът е обитаван от демони — ще го убият и ще откраднат душата му. Ветровете там са толкова силни, че ще го издухат обратно, мъглите са толкова плътни, че объркват очите и разума, потоците вода изтриват паметта. — Той поклати енергично глава. — Не-е, това не е възможно.

— По коя река трябва да тръгнем, за да стигнем там?

Дон Алфонсо сбърчи вежди. Зад мръсните стъкла на очилата големите му очи изглеждаха безрадостни.

— Защо ви е тази безполезна информация? Казвам ви, че това е невъзможно.

— Не е невъзможно и точно натам ще тръгнем.

Дон Алфонсо впери очи в Том. После се засмя и каза:

— Макатури ще ви изведе донякъде, но не можете да отидете отвъд Водопадите. Сиера Азул е на много дни отвъд Водопадите, след тях има планини и долини, после други планини. Това е невъзможно пътешествие. Баща ви не би могъл да го направи.

— Дон Алфонсо, не познавате баща ни.

Старецът напълни лулата си и втренчи тревожните си очи в огъня. Потеше се. Ръката, с която държеше лулата, трепереше.

— Утре — каза Том — поемаме по Макатури и се насочваме към Сиера Азул.

Дон Алфонсо продължаваше да се взира в пламъците.

— Идвате ли с нас, Дон Алфонсо?

— Моята участ е да съм с вас, Томас — каза той меко. — Разбира се, всички ще умрем още преди да сме стигнали Сиера Азул. Аз съм стар човек и съм готов да срещна Свети Петър. Но ще ми бъде тъжно да гледам как Пинго и Кори умират, как умира Върнън, да гледам как умира Лечителката, пред която има още толкова много години, в които да прави любов. Много ще ми е тъжно да видя как умираш ти, Том, защото сега ти си мой приятел.

33.

Том не можа да заспи от мисли за Белия град. Върнън беше прав. Така всичко си идваше на мястото. Беше толкова очевидно. Питаше се защо не го беше разбрал досега.

Докато той се мятеше и въртеше неспокойно, маймунчето пискаше възбудено, най-после се изкатери на гредата, където беше вързан хамакът и заспа там. Около четири часа сутринта Том се събуди. Излезе от хамака си, стъкна огън на мястото на предишния, от който бе останала само купчинка пепел и сложи тенджерата с вода да заври. Рошавия Неудачник скочи долу, все още раздразнен, изпълзя до джоба му, наклони глава и започна да драци под брадата му. Скоро се появи и Дон Алфонсо, седна и си взе чаша с кафе. Седяха дълго в дрезгавината на джунглата, без да проговорят.

— Има нещо, на което се чудя — обади се по едно време Том. — Когато напускахме Пито Соло, ти говореше така, сякаш няма да се върнеш никога обратно. Защо?

Дон Алфонсо отпи от кафето, очилата му отразяваха пламъците на огъня.

— Томасито, когато времето настъпи, ще научиш отговора не само на този въпрос, но и на много други.

— Защо изобщо тръгна на това пътуване?

— Беше предсказано.

— Това не е достатъчно добра причина.

Дон Алфонсо обърна лицето си към Том:

— Провидението не е причина. То е *обяснение*. Но за това няма да говорим повече.

Макатури беше най-широката от петте реки, които се вливаха в Лагуна Негра. Беше много по-плавателна от Патука, дълбока и чиста, без плитчини и скрити хлъзгави дънери. Когато запалиха двигателите и тръгнаха, слънцето се показваше над далечните възвишения,

обагрятки ги в зеленикаво злато. Дон Алфонсо бе заел обичайното си място върху купчината с провизии, но настроението му беше много по-различно отпреди. Нямаше ги вече философските размишления за живота, разговорите за секса, недоволството от неблагодарните синове. Просто седеше и пушеше, втренчил напред неспокойните си очи.

Двете лодки продължиха по реката в тишина. Когато завиха, пътят им бе препречен от дълго, паднало напречно дърво. Явно бе паднало съвсем скоро, защото листата му още бяха зелени.

— Много странно — промърмори Дон Алфонсо. Той извика на Кори и те намалиха и изчакаха лодката на Пинго, която беше след тях да ги настигне. Върнън беше в средата, излегнат назад, беше подложил лицето си на слънцето. Помаха им, когато минаха.

Пинго насочи кануто към другия край на реката, където дървото беше по-тънко и можеха по-лесно да го разсекат.

Внезапно Дон Алфонсо сграбчи румпела и рязко го извъртя докрай надясно. Кануто кривна, вирна нос и заора във водата на косъм от преобръщането.

— Залегни! — извика той. — Долу!

В същия момент откъм гората се разнесе залп от автоматично оръжие.

Том се хвърли върху Сали и я притисна към дъното, докато откосът от куршуми разцепваше едната страна на лодката и ги обсипваше с дъжд от трески. Чувахе пляска на куршумите във водата около тях и виковете на нападателите. Обърна се и видя Дон Алфонсо да се навежда на кърмата, стиснал с една ръка кормилния лост, насочвайки кануто към спасителния заслон на надвисналия бряг.

От лодката зад тях се разнесе ужасен вик. Бяха улучили някого.

Том легна върху Сали. Не виждаше нищо, освен водопада от русата ѝ коса и надраскания фюзелаж отдолу. Писькът от другата лодка продължаваше — нечовешки вой на ужас и болка. Том си помисли: „Това е Върнън. Простреляли са Върнън.“ Стрелбата продължаваше, но сега куршумите изглежда минаваха над главите им. Лодката одраска дъното, после още веднъж, и витлото удари о камък в плитчината.

Стрелбата и писъкът спряха едновременно. Бяха достигнали укрепения насип.

Дон Алфонсо се изправи бързо и погледна назад. Том го чу да вика нещо на езика на тауака, но отговор не последва.

Том се изправи предпазливо, вдигайки Сали. Върху бузите ѝ, където се бяха забили дървените отломки, се виждаха кървави петна.

— Добре ли си?

Тя кимна мълчаливо.

Сега лодката им се движеше успоредно на високото укрепление от речни камъни и храсти, почти под надвисналите шубраци. Той седна и се обърна към кануто след тях, викайки брат си.

— Върнън! Върнън! Ранен ли си? — извика той, когато видя върху кормилния лост окървавена ръка. — Върнън!

Брат му се изправи, клатушкайки се, в средата на лодката. Изглеждаше изненадан.

— Върнън! Господи, добре ли си?

— Пинго е ранен.

— Зле ли е?

— Наистина зле.

По реката се чу кашляне и бучене на двигател, след което го последва втори. Том се заслуша и долови далечни викове.

Дон Алфонсо държеше кануто колкото се може по-близо до насипа. Върнън се опитваше да ги следва.

— Не можем да им избягаме — изпъшка Том.

Сали се обърна към Кори:

— Дай ми пушката си.

Кори я погледна неразбиращо.

Без да се бави, Сали взе оръжието му, провери дали е заредено, дръпна палеца на затвора и се наведе към задната част на лодката.

— Не можеш да ги спреш с това — извика Том. — Те имат автоматично оръжие.

— Мога поне да ги забавя.

Том видя, че нападателите им завиват, войниците насочваха към тях автоматите си.

— Залегни!

Том чу единичен изстрел от оръжието на Сали точно когато вихрушка от куршуми помете висящата над тях растителност, засипвайки ги с листа. Изстрелът произведе очаквания ефект: двете

лодки се отдръпнаха и потърсиха прикритието на речния бряг. Сали се отпусна до Том.

Дон Алфонсо държеше курс плътно до брега, витлото стържеше по камъните и виеше, когато се покажеше над вълните. Куршумите свистяха над главите им и когато един от тях улучи двигателя, се чу глухо метално дрънчене. Двигателят се закашля, започна да хвърля масло и се запали; лодката се извъртя настрани и пое по бавното течение. Огънят се разпространяваше бързо, пламъците лумнаха от топящите се гумени маркучи на горивопровода. Кануто на Пинго и Върнън се блъсна в тях отзад, докато пламналото гориво обхвана дъното, облизвайки с огнените си езици резервоара.

— Вън! — извика Том. — Ще се взривим. Вземайте каквото можете!

Те наскачаха отстрани в плитчината. Върнън и Кори подхванаха Пинго и го пренесоха на брега. Над главите им прелетя поредната серия от куршуми, пръскайки наоколо прах и дребни камъчета, но единственият изстрел на Сали беше накарал войниците да бъдат внимателни и те стояха надалеч. Бегълците се изкатериха по мръсния насип и се скриха зад плътната завеса от зеленина, сдържайки дъха си.

— Трябва да продължаваме да се движим — извика Том и се обърна, колкото да види отнесените им от течението лодки, обхванати от бързите огнени езици. До слуха им достигна глух взрив и единият резервоар изпрати към небето огнено кълбо. Отзад лодката с войниците предпазливо изви към брега. Сали, която продължаваше да стиска пушката на Кори, коленичи и изстреля втори куршум в паравана от лиани.

Оттеглиха се по-навътре в джунглата, пробивайки си с труд пътя през гъстата растителност. Зад себе си Том чуваше свистенето на изстрелите, които преследвачите им изпращаха напосоки в гората, последвани от глухия тътен на втория експлодирал резервоар. По всичко изглеждаше, че онези бяха изтеглили лодките си на сушата и бяха тръгнали подире им без кой знае какъв ентусиазъм. И колкото по-навътре в гората навлизаха, толкова по-слабо се чуваха спорадичните изстрели, докато накрая съвсем заглъхнаха.

Спряха на малко, тревясало сечище. Том и Върнън положиха Пинго на земята и Том се наведе да чуе пулса му. Пулс нямаше. Потърси раната. Беше ужасяваща. Куршумът бе улучил Пинго в гърба,

между плешките, и бе излязъл с експлозивна сила от гръдния кош, оставяйки дванайсетсантиметрова дупка. Беше минал право през сърцето му. Учудващо беше, че бе живял повече от няколко секунди след рана като тази.

Том погледна нагоре към Кори. Изражението на индианеца беше абсолютно спокойно.

— Съжалявам.

Дон Алфонсо се обади:

— Не е време за съжаления. Трябва да тръгваме.

— И да оставим тялото тук?

— Кори ще стои с него.

— Но войниците със сигурност ще дойдат...

Дон Алфонсо го прекъсна:

— Да. И Кори ще направи, каквото е нужно. — Той се обърна към Сали: — Задръжте оръжието и амунициите. Няма да видим повече Кори. Хайде да тръгваме.

— Не можем да го оставим тук! — възрази Том.

Дон Алфонсо го стисна за раменете. Ръцете му бяха изненадващо силни, като стоманено менгеме. Той заговори спокойно, но настоятелно:

— Кори има недовършена работа с убийците на брат си.

— Без оръжие? — попита Сали, когато Кори извади от кожената си торба оръфана кутия с амуниции и ѝ я подаде.

— Тихите стрели са по-ефикасни в джунглата. Ще успее да убие достатъчно от предателите, преди да умре с чест. Така е по нашему. Не ни се месете. — И без да погледне назад, Дон Алфонсо се обърна, разреже с мачетето си стената от лиани и хлътна в образуваната пролука. Те го последваха, опитваха се да не изостават от стареца, който се движеше напълно безшумно и със скоростта на прилеп. Том нямаше представа къде отиват. От часове се изкачваха и спускаха по дефилето, прегазиха няколко бързи потока, като от време на време се налагаше да разсичат пред себе си гъстите бамбукови стъбла и жилавите папрати. Под дрехите им пропълзяха мравки и започнаха да ги хапят. Няколко малки змии намериха смъртта си от мачетето на Дон Алфонсо. По едно време заваля, но дъждът не трая дълго. Скоро слънцето се показа и от дрехите им започнаха да се издигат струйки пара. Облаци от настървени насекоми ги следваха неуморно през целия

път. Никой не говореше. Единственото, което можеха да направят, бе да се опитват да издържат.

Часове по-късно, когато светлината започна да угасва зад върховете на дърветата, Дон Алфонсо спря. Без да каже и дума той седна на един повален дънер, извади лулата си и я запали. Том гледаше как клечката се запалва и се запита още колко кибрит им остава. Бяха изгубили почти всичко, след като лодките се запалиха.

— А сега какво? — попита Върнън.

— Ще правим лагер — отвърна Дон Алфонсо. И той посочи с мачетето си. — Запали огън. Ей там!

Върнън се зае да събира клони, а Том му помагаше.

Дон Алфонсо посочи с мачетето си към Сали:

— Ти: отивай на лов! Може и да си жена, но стреляш като мъж и си смела като мъж.

Том я погледна. Лицето ѝ беше мръсно, дългата ѝ руса коса — объркана, пушката висеше праметната през рамото ѝ. Върху лицето ѝ прочете всичко онова, което той самият чувстваше — шокът и изненадата от нападението, ужасът от смъртта на Пинго, страхът, че са загубили всичките провизии, предвидени за пътуването им. Тя кимна и се отправи към гората.

Дон Алфонсо се обърна към Том.

— А ние с теб ще строим колиба.

След около час мръкна. Седяха около огъня, ядяха последните парчета сварено месо от гризача, който Сали беше убила. Дон Алфонсо седна пред една купчина палмови листа близо до колибата и изплете от тях хамаци. Беше мълчалив, само от време на време даваше по някоя къса команда.

— Кои бяха онези войници? — попита Том.

Старецът се качи в хамака.

— Това са войниците, които пресичат реката с другия ти брат, Филип.

— Филип никога не би позволил да ни нападнат — поклати глава Върнън.

— Не — повтори Том. Усети, че сърцето му пропуска един такт. Сигурно е имало някакъв бунт в лодката на Филип, или пък се бе

случило нещо друго. И ако беше наистина така, Филип бе в голяма опасност... ако вече не го бяха убили. Незнайният враг, по всяка вероятност, беше Хаузър. Той беше убил и онези двама полицаи в Санта Фе, той беше организирал залавянето им в Брус, както и последното нападение срещу тях.

— Въпросът е — намеси се Сали, — дали да продължаваме напред, или да се връщаме.

Том кимна.

— Би било самоубийство да продължим — каза Върнън. — Нямаме нищо — ни храна, ни дрехи, ни палатки, нито спални чували.

— Филип е пред нас — каза Том. — И е в беда. Освен това е очевидно, че точно Хаузър стои зад убийството на двамата полицаи в Санта Фе.

Настъпи тишина.

— Може би трябва да се върнем обратно, да се запасим с провизии и тогава да тръгнем след тях. В това състояние, в което сме, изобщо няма да можем да му помогнем, Том.

Том погледна Дон Алфонсо, който плетеше сръчно палмовите листа. От подчертано неутралното изражение, което старецът бе изобразил на лицето си, Том усети, че той има собствено мнение. Винаги изглеждаше така, когато не беше съгласен с нещо.

— Дон Алфонсо?

— Да?

— Вашето мнение?

Дон Алфонсо остави настрана хамака, който плетеше, и разтърка ръце. После погледна Том в очите.

— Нямам мнение. Вместо това мога да изложа един факт.

— Какъв?

— Зад нас е ужасно блато, в което с всеки изминал ден водата спада. Нямаме лодка. Ще отнеме най-малко седмица, докато си направим друга. Но същевременно не можем да останем цяла седмица на едно място, защото преследвачите ни ще ни открият, а майсторенето на едно кану предизвиква облаци пушек, които ще ни издадат. Така че трябва да продължаваме да се движим пеша през джунглата към Сиера Азул. Да се върнем назад значи да умрем. Това е, което исках да кажа.

34.

Маркърс Хаузър седна на един пън край огъня, стиснал пура „Чърчил“ между зъбите си, и се зае да разглобява винтовката „Щаер“. Не че се налагаше, но за Хаузър привичните, равномерни движения в това занимание бяха като един вид медитация. Оръжието беше изработено предимно от специална армирана пластмаса, което особено му допаднаше. Той улови ръкохватката под цевта, с другата ръка издърпа ударника и, използвайки левия си палец, натисна цевния ограничител надолу. После завъртя цевта по посока на часовниковата стрелка и я изтегли напред. Едно меко изщракване — и тя се освободи с приятна лекота.

От време на време той поглеждаше към гората, където беше вързал с вериги Филип, но оттам не идваше и звук. Малко по-рано през деня беше чул рев на ягуар — рев на нетърпение и глад, и не му се искаше затворникът му да бъде изяден, най-малкото не и преди да е разбрал къде беше отишъл стария Макс. Той се пресегна и хвърли още няколко клона в огъня, за да отблъсне дебнещия наоколо хищник. От дясно на къмпинга река Макатури течеше с меки пляскащи и бълбукащи звуци. Беше красива нощ, подходяща за промяна, кадифеното небе бе обсипано със звезди, които се отразяваха като плахи танцуващи светлинки от повърхността на реката. Наближаваше два след полунощ, но Хаузър беше един от онези щастливци, които се задоволяваха с не повече от четири часа сън на нощ.

Хвърли още един пън в огъня, за да стане по-светло и изтегли затвора от леглото му. Ръката му помилва гладките парчета пластмаса и метал — едното топло, другото — студено, и усети как го изпълва наслада от миризмата на оръжейно масло и щракането на добре смазани механизми. Още няколко добре отработени движения и винтовката лежеше разглобена на шестте си основни части. Той ги вдигаше една по една, оглеждаше ги, почистваше ги, плъзгаше ръка по тях, после се зае да ги сглобява. Работеше бавно, дори замечтано: този път не го припираха нито тренировъчни лагери, нито новобранци.

До ушите му достигна далечен глух звук: воят на лодките, които се връщаха. Той спря и напрегна слух. Операцията беше приключила и хората му си идваха точно навреме. Хаузър беше доволен. Дори събраните от кол и вече хондураски войници не биха могли да прецакат една толкова проста операция.

Или пък биха могли? От тъмното тяло на реката бавно се материализира кануто с трима, вместо с пет войника и се плъзна до големия каменен блок, който служеше за кей. Огънят освети двама мъже, които скочиха бързо от лодката и се наведоха да помогнат на третия да излезе. Той вървеше сковано и Хаузър чу стенание. Трима... а беше изпратил пет.

Той съедини приклада с дулото по напречния срез, плъзна затвора обратно в леглото му и премести наляво лостчето за фиксиране на цевта, работейки по усет — очите му бяха приковани върху фигурите, които вървяха към огъня. Мъжете се движеха неуверено, плахо, единият от войниците подпираше ранения си колега. Една дълга стрела беше пронизала бедрото му, острият ѝ метален връх стърчеше отпред, а отзад се подаваше краят с перото. Крачолът на панталона беше разкъсан и втвърден от засъхналата кръв.

Мъжете спряха, без да кажат нищо. Гледаха в земята. Хаузър чакаше. Ужасната му грешка — да повери на тези мъже изпълнението на най-простата от операциите — сега беше очевидна. Той се върна към сглобяването на оръжието си, завъртя цевта на мястото ѝ, нагласи пълнителя и го плъзна в гнездото му с меко изщракване. И зачака — с винтовката, сложена напречно върху коленете, и с буца лед в сърцето.

Тишината беше мъчителна. Някой би трябвало да проговори.

— Шефе... — започна лейтенантът.

Той чакаше извинението.

— Убихме двама от тях, шефе, и подпалихме лодките им заедно с провизиите. Телата им са в кануто.

Хаузър попита след дълга пауза:

— Кои двама?

Настъпи неловка тишина.

— Двамата индианци тауака.

Хаузър продължи да мълчи. Това беше катастрофа.

— Старецът, който е с тях, забеляза клопката преди да можем да открием огън — продължи лейтенантът. — Обърнаха назад. Гонихме

ги надолу по течението, но те успяха да стъпят на сушата и се скриха в джунглата. Изгорихме лодките и провизиите им. Последвахме ги и в джунглата, където се натъкнахме на единия тауака. Беше въоръжен с лък и стрела, което допълнително ни затрудни. Не можахме да го локализираме, докато не уби двама от нашите и не рани трети. Чак тогава го убихме. Нали ги знаете, тези индианци тук, шефе, тихи са като ягуари...

Гласът му замря. Той запристъпва неспокойно от крак на крак и мъжът с прободеното бедро простена неволно.

— Така че, сам виждате, шефе, убихме двама и прогонихме останалите в джунглата без каквито и да е запаси, без храна, без нищичко, където те със сигурност ще загинат...

Хаузър се надигна:

— Извинете, лейтенант, но този мъж тук се нуждае от незабавно внимание.

— *Si, senor.*

Без да пуска винтовката, Хаузър прегърна със свободната си ръка ранения. Наведе се и произнесе тихо:

— Ела с мен. Нека да се погрижа за теб.

Лейтенантът чакаше до огъня с клюмнало лице.

Хаузър помогна на мъжа да се отдалечи от пламъците. Той стенеше при всяка крачка. Кожата му беше гореща и суха; имаше треска.

— Бързо! — нареди Хаузър. — Сега ще те сложим тук и ще те оправим.

Отведе го в тъмното на петдесетина ярда от лагера. Той пъшкаше и стенеше, но с помощта на Хаузър успя да седне на един дънер. Хаузър взе мачетето му.

— Сеньор, дайте ми малко уиски, преди да започнете да вадите стрелата — изхленчи мъжът, ужасен от предстоящото изпитание.

— И това ще стане, но после. — И той го потупа дружелюбно по рамото. — Първо трябва да те оправим. Обещавам ти, че операцията ще е безболезнена.

— Не, сеньор, моля ви, първо уискито...

Хаузър се наведе над стрелата. Войникът замръзна и изскърца със зъби, вперил поглед в мачетето, без да забелязва нищо друго. Междувременно Хаузър вдигна дулото на „Щаер“-а и го приближи на

инч от тила му. Превключи го на автоматичен огън и пусна кратък откос. Куршумите улучиха мъжа странично и той падна от дънера. Отпусна глава и повече не помръдна. След това настъпи пълна тишина.

Хаузър се върна в лагера, изми ръцете си и се настани до огъня. Взе недоизпушената пура и я запали с една горяща клонка. Двата войници не поглеждаха към него, но някои от останалите, чули изстрелите, наизлязоха от палатките. Държаха пушки и се оглеждаха объркани и разтревожени.

— Няма нищо — каза Хаузър и махна с ръка да ги отпрати. — Наложил се хирургична намеса. Беше бърза, безболезнена и успешна.

Той извади пурата, надигна плоското шише, закачено на хълбока му, и отпи една глътка. После отново пъхна между устните си мокрия крайчец на пурата и пое жадно дима. Но не беше напълно удовлетворен. Не за пръв път правеше грешката да възложи проста задача на тези хондураски войници, колкото да види провала. За съжаление беше един и не можеше сам да свърши всичко. Винаги все същият проблем... винаги.

Той се обърна и се усмихна на лейтенанта:

— Аз съм много добър хирург, лейтенанте, в случай, че ви се наложи...

35.

Прекараха следващия ден в лагера. Дон Алфонсо беше нарязал голяма купчина палмови клони и седнал по турски край тях, плетеше влакнести ленти и торби от палмови листа, както и още хамаци. Сали отиде на лов и се върна с малка антилопа, която Том одра и опуши на огъня. Върнън събра плодове и корени от маниока. В края на деня разполагаха с малък запас от храна за пътуването си.

Огледаха наличното. Имаха няколко кутии с водоустойчив кибрит, кутия с амуниции с трийсет патрона, раницата на Том съдържаше малък туристически комплект от алуминиеви тенджери и тигани, две бутилки бяла газ и изстискана тубичка репелент против инсекти. Върнън беше провесил на врата си бинокъл. Дон Алфонсо разполагаше с пакет бучки захар, три лули, два пакета тютюн за лула, малко точило и макара с корда за риболов с кукички, всичко това се бе побрало в мръсната му кожена торба, която той бе успял да грабне от горящото кану. Всички имаха мачетета, които бяха запасали в коланите си по време на нападението.

На следващата сутрин потеглиха. Том разчистваше пътя напред, като въртеше наляво и надясно току-що наточеното острие, докато зад него Дон Алфонсо го напътстваше с тих глас. След няколко мили излязоха на нещо, което изглежда бе стар, отъпкан от животни път, който минаваше през прохладна гора от гладкокори дървета. Светлината беше слаба и почти нямаше шубраци. Над гората лежеше пълна тишина. Имаха чувството, че вървят между колоните на огромна, зелена катедрала. В ранния следобед стигнаха до подножието на планинска верига. Теренът започваше направо от гората, преминавайки бързо в склон, покрит от пружинирация килим на сочния, зелен мъх. Пътеката водеше право нагоре. Дон Алфонсо я изкачи със завидна скорост и Том и останалите полагаха усилие, за да го следват, изненадани от енергичността му. Когато стигнаха надморска височина, въздухът стана по-свеж. Величествените дървета на джунглата отстъпиха място на по-ниските си родственици от

планините, чиито клони бяха натезжали от мъх. По-късно излязоха на едно плоско било, което завършваше с гола скала във формата на листо. За първи път имаха изглед назад към джунглата, която току-що бяха пресекли.

Том вдигна вежди. Планината се губеше далече напред в нереален смарагдов наклон, гмуркайки се на три хиляди стъпки надолу в зеления океан на живота под тях. Над главите им се носеха плътни кълбести облаци.

— Представа нямах, че сме били на толкова голяма височина — каза Сали.

— Да благодарим на Светата майка, далеч стигнахме — каза Дон Алфонсо, смъквайки плетената си от палмови листа раница — Това е добро място за лагер. — И той се отпусна на един дънер, запали лулата си и започна да дава нареждания.

— Сали, ти и Том отивате на лов. Върнън, първо ще запалиш огъня, после ще направиш колиба. Пък аз ще си почина.

Той се протегна назад, пафкайки мързеливо, с полуотворени очи.

Сали праметна през рамото пушката и те тръгнаха по отъпканата от животните пътека.

— Нямах възможност да ти благодаря, че стреля в онзи войник — каза Том. — Това ни спаси живота. Наистина не ти липсва смелост.

— Ти си като Дон Алфонсо — изненадан си, че една жена може да борави с оръжие.

— Имах предвид нагласата ти, не стрелбата — но да, признавам си, наистина съм изненадан.

— Позволи ми да ти припомня, че живеем в двайсет и първи век и жените вършат изненадващи неща.

Том поклати глава.

— Всички в Ню Хейвън ли са толкова чепати?

Тя му хвърли един студен поглед.

— Ще ловуваме ли или няма? Дърдоренето ни ще прогони дивеча.

Том потисна следващия коментар и погледът му проследи гъвкавото ѝ тяло. Не, тя не беше като Сара. Пряма, чепата, смела. Сара беше хитра, тя никога не казваше това, което наистина мисли, никога не казваше истината, беше любезна дори с хора, които не можеше да понася. Беше ѝ много по-забавно да заблуждава.

Те продължиха, стъпките им потъваха тихо във влажните пролетни листа. Гората беше хладна и гъста. Между дърветата се виждаше река Макатури — сребърните ѝ извивки се губеха в дъждовните гори далече долу.

Откъм обраслия с гори склон над тях се чу звук, подобен на кашлица. Приличаше на човешка кашлица, само че беше по-дълбока, по-гърлена.

— Прозвуча ми като котка — прошепна Сали.

— Котка, в смисъл ягуар?

— Да.

Те се движеха странишком през лианите, разгръщайки листата и папратите по пътя си. Планинските склонове бяха необичайно тихи. Дори птиците бяха спрели да чуруликат. От един дънер изпълзя малко гущерче.

— Тук е някак странно — каза Том. — Нереално.

— Това е мрачна гора — погледна го Сали. — Дъждовна гора над морското равнище. — Тя продължи напред, стиснала пушката. Том я последва.

До ушите им достигна същият звук: дълбок и тътнещ. Единственият звук в неестествено притихналата гора.

— Този път се чу по-отблизо — каза Том.

— Ягуарите се страхуват много повече от нас, отколкото ние от тях — успокои го Сали.

Тръгнаха нагоре по склона, осеян с огромни валчести камъни, промъквайки се между покритите с мъх скали и пред тях се изправи плътен сноп от бамбукови стъбла. Сали го заобиколи. Облаците вече бяха надвиснали ниско над тях и през дърветата се процеждаше ситна мъглица. Въздухът миришеше на влажен мъх. Гледката под тях чезнеше в млечна белота.

Сали спря и вдигна пушката, чакайки.

— Какво е това? — прошепна Том.

— Продължавай.

Том спря зад Сали. Мъглите се спускаха бързо, превръщайки дърветата в силуети. Ситните капчици всмукваха искрящото зелено от пейзажа и го променяха в унило синкавосиво.

— Нещо мръдна зад онези скали — прошепна тя.

Стояха неподвижно, приведени напред. Чуваха как дъждецът шумоли и се просмуква в дрехите им.

След десет дълги минути в скалния отвор се появи глава с две големи черни очи и едно животно, приличащо на голямо гвинейско прасе, започна да души наоколо.

Изстрелът се разнесе внезапно и животното изквича силно и се търкулна по гръб.

Сали се изправи, не можеше да потисне усмивката си.

— Добър изстрел — каза Том.

— Благодаря.

Том извади мачетето от ножницата и се приближи към животното.

— Ще продължа напред.

Той кимна и преобърна прасето с обувката си. Беше някакъв вид едър гризач, с жълти резци, заоблен и угоен, с гъста козина. Той извади мачетето и без капка удоволствие се приготви да свърши работата си. Разпори корема, извади вътрешностите, отрязва лапите и главата и одра кожата. Разнесе се тежка миризма на кръв. Макар че беше гладен, вече не изпитваше никакво желание за ядене. Не беше от гнусливите — като ветеринарен беше виждал много кръв — но не обичаше да ловува, все пак работата му беше да спасява живот, а не да го прекратява, нали?

До ушите му достигна друг звук, този път беше силен рев. Той спря и се послуша. Ревът беше последван от тиха кашлица. Беше трудно да определи откъде идва — може би някъде откъм склона, от скалите горе. Той подири с очи Сали и я видя на двайсетина ярда, под скалната стръмнина — строен силует, който се плъзгаше тихо в мъглата. След миг се изгуби.

Той разсече животното на четири парчета и се зае да увива всяко с палмови листа. Беше потискащо да се види колко малко бе всъщност месото. Помисли си, че направо не си бе заслужавало. Кой знае, може би Сали щеше да се върне с нещо по-голямо, например елен.

Тъкмо свършваше с опаковането на месото, когато до слуха му достигна друг звук — меко и нежно мъркане, толкова близо, че той се сепна. Изчака заслушан, цялото му тяло се напрегна. Внезапно смразяващ кръвта писък разсече гората и замря в гладното ръмжене. Той подскочи, грабна мачетето, опитвайки се да разбере посоката, от

която идва, но по клоните на дърветата и по скалите не се виждаше нищо. Ягуарът се беше скрил.

Том погледна към склона, където бе изчезнала Сали. Не му се нравеше фактът, че ягуарът не беше избягал след изстрела. Той остави пригответените парчета месо и тръгна в посоката, в която бе видял да се стопява силуетът на Сали.

— Сали?

Ягуарът се чу отново и този път му се стори, чу звукът идва някъде отгоре. Инстинктивно клекна и протегна мачетето, но единственото, което успя да види бяха обраслите с мъх скали и изглеждащите напълно нематериални стволоче на дървета.

— Сали? — извика той, вече по-силно. — Добре ли си?

Тишина.

Той хукна към склона, обхванат от паника.

— Сали!

Отговори му слаб глас:

— Тук съм, долу.

Той продължи да се спуска, разчиствайки с мачетето мокрите, жилави листа и клони, изпрацайки порой от дребни камъчета надолу по стръмнината. Ситният дъжд се засилваше с всяка минута. До слуха му достигна сумтене, идваше зад него и приличаше съвсем на човешко. Животното го преследваше.

— Сали!

Сали изплува от мъглата, стиснала оръжието, смръщила лице.

— Заради твоите викове не успях да го уцеля.

Той се приближи към нея и прибра мачетето смутен.

— Просто се притесних, това е всичко. Не ми харесват звуците, които издава този ягуар. Той ни преследва.

— Ягуарите не преследват хора.

— Чу брат ми като разказваше какво се е случило на водача им.

— Да ти кажа честно, не го вярвам. — Тя се намръщи. — Но май е по-добре да се връщаме. Не ми се обикаля повече в тази мъгла.

Те се изкачиха обратно към мястото, където бяха оставили убитото животно. Месото го нямаше, виждаха се само разкъсани и окървавени палмови листа.

Сали се засмя:

— Това е правил — опитвал се е да те прогони, за да може да изяде вечерята ни.

Том усети, че пламва.

— Не ме е прогонил, тръгнах да те търся.

— Не се притеснявай — каза Сали. — И аз на твоето място сигурно щях да избягам.

Том си отбеляза с раздражение думата „сигурно“, но си замълча. Макар и с усилие, потисна хапливия отговор. Нямаше обаче намерение да ѝ позволява повече да му се подиграва. Насочиха се към лагера по стъпките, които бяха оставили. Когато приближиха първата купчина камъни, ягуарът отново изръмжа, звукът се чу необичайно ясен и отчетлив в мъгливата гора. Сали спря и насочи оръжие. Стояха и чакаха. Дъждовните капки се събираха по листата, след което се търкулваха надолу, барабанейки.

— Сали, той не беше пред нас преди...

— Продължаваш да мислиш, че ни е преследвал?

— Да.

— Глупости. Нямаше да вдига такъв шум, ако е било така. И освен това, той току-що е ял. — Тя му отправи една самодоволна усмивка.

Те приближиха предпазливо към скалите. Бяха пусти, но с много тъмни дупки и цепнатини.

— Нека за по-сигурно да заобиколим тази грамада — предложи Том.

— Добре.

Те се заизкачваха нагоре. Дъждът се усилваше и мъглата се сгъсти. Том усети мокротата, която проникваше през единствения му слой дрехи. Спря. Отново бе дочул мек, шумолящ звук.

Сали се закова на място.

— Мини зад мен — каза ѝ Том.

— Оръжието е в мен. Аз трябва да вървя отпред.

— Казах: *мини зад мен!*

— За Бога, какво ти става? — погледна го тя, но все пак изпълни нареждането.

Той измъкна мачетето и направи няколко крачки напред. Навсякъде около тях се виждаха само дървета, някои от тях — изкривени, с ниски клони, покрити с мъх. Мъглата бе станала вече

толкова гъста, че той не виждаше докъде стигат. Том си помисли, че сега се намираха срещу вятъра по отношение на ягуара. Той се навърташе наоколо и би могъл да ги надуши, дори и да не ги виждаше.

— Сали, просто *усещам*, че ни преследва.

— Не, по-скоро е любопитен.

Том замръзна. На десет ярда пред тях стоеше ягуарът, внезапно изникнал в полезрението им. Беше стъпил на един клон над пътеката, по която се движеха и ги гледаше студено, мърдайки опашка. Беше величествен.

Сали не вдигна оръжието да стреля и Том можеше да я разбере. Беше невъзможно да си помислиш, че можеш да нараниш такова красиво животно.

След кратко колебание ягуарът с лекота се метна на друг клон и продължи по него, без да откъсва очи от тях. Мускулите му се очертаваха под златната козина с такава мекота, сякаш се лееше мед.

— Погледни колко е красив — произнесе беззвучно Сали.

Беше красив. С невероятно грациозни движения животното мина на друг клон, още по-близо до тях. След което спря, отпускаяки се върху хълбоците си. Гледаше ги самоуверено, без никакъв страх, без да прави никакво усилие да се скрие, не помръдваше дори опашката си. По муцуната му се виждаше кръв. Изразът в очите му, помисли си Том, изразяваше презрение.

— Той не се страхува — каза Сали.

— Защото никога преди не е виждал хора.

Том бавно отстъпи назад и Сали го последва. Ягуарът продължаваше да ги гледа, сякаш това щеше да трае вечно. След което се стопи в мъглата.

Когато се озоваха в лагера, Дон Алфонсо изслуша разказа им за ягуара и сбръчканото му лице изрази тревога.

— Трябва да бъдем много внимателни — каза той. — Не бива да говорим повече за това животно. Иначе то ще ни последва, за да разбере какво си говорим. То е гордо и не обича да се говори лошо за него.

— Сигурна съм, че ягуарите не нападат хора — каза Сали.

Дон Алфонсо се засмя и удари Сали по коляното.

— Това е хубава шега. Когато ни погледне, какво мислиш вижда?

— Нямам представа.

— Вижда едно меко, глупаво, бавно, отвесно парче месо без рога, зъби и нокти.

— Тогава защо не ни нападна?

— Като всички котки, и то обича първо да си поиграе с храната си.

Сали потръпна.

— Лечителко, повярвай ми, не е приятно да бъдеш изяден от ягуар. Те изяждат първо езика и то далеч невинаги преди човек да е умрял. Следващия път, ако ви се удаде възможност да го убиете — убийте го.

Онази нощ гората беше толкова тиха, че Том не можа да заспи. По някое време след полунощ, надявайки се, че свежият въздух може да му помогне, той изскочи от хамака си и излезе пред колибата. Беше учуден от гледката, която се разкри пред очите му. Цялата гора наоколо фосфоресцираше, очертавайки изгнили пънове и дънери, мъртви листа и гъби; един луминесцентен пейзаж, който се простираше в гората, сливайки всичко в едно мъгливо зарево. Изглеждаше така, сякаш раят бе слязъл на земята.

След пет минути той се върна обратно в импровизираната колиба и побутна Сали. Тя се обърна и златото на косата ѝ се разпиля. Като всички останали и тя спеше с дрехи.

— Какво става? — попита тя със сънен глас.

— Има нещо, което трябва да видиш.

— В момента спя.

— Наистина трябва да го видиш.

— Не трябва да правя нищо. Върви си.

— Сали, моля те, повярвай ми.

Мърморейки, тя спусна крака от хамака си и излезе навън. Спря и остана там без да казва нищо, просто стоеше и гледаше. Минутите минаваха.

— Господи — прошепна по едно време. — Никога не съм виждала нещо толкова красиво. Сякаш гледаш Ел Ей от трийсет хиляди стъпки височина.

Светлината хвърляше леки отблясъци по лицето ѝ, очертавайки го ярко на фона на тъмнината. Дългата ѝ коса се спускаше по раменете

като каскада от светлина, само че сребърна, а не златна.

Гласнат от импулс, той взе ръката ѝ. Тя не го отблъсна. Имаше нещо изумително еротично в това просто да държи ръката ѝ.

— Том?

— Да?

— Защо толкова искаше да видя това?

— Ами... — започна той, — защото аз... — Той се поколеба. — Исках да споделя с теб гледката, това е всичко.

— Това е всичко? — Тя задържа погледа си върху него. Очите ѝ изглеждаха необикновено блестящи — или може би това беше просто игра на светлината. Най-сетне тя каза:

— Благодаря ти, Том.

Изведнъж рев на ягуар разцепи нощта. Една черна фигура се движеше срещу пламтящия фон на гората. Когато обърна едрата си глава към тях, те видяха слабите пламъчета на очите му, отразяващи милионите точки в две орбити като две малки галактики.

Том бавно избута Сали към купчината мъждеещи въглени. Наведе се и взе няколко съчки от земята, след което ги хвърли върху тях. Когато жълтите пламъци лумнаха нагоре, животното изчезна.

Малко по-късно Дон Алфонсо се присъедини към тях до огъня.

— Продължава да играе с храната си — промърмори старецът.

36.

Когато тръгнаха на следващата сутрин, мъглата беше толкова плътна, че не се виждаше нищо на повече от десет стъпки. Изкачваха планината, следвайки неясните следи, оставени от животните. Стигнаха втория хребет и започнаха да се спускат. Долу под тях се чуваше бученето на водата. След известно време излязоха на стръмния бряг на реката, разпръсквайки по пътя си кръглите речни камъчета.

— Трябва да отсечем едно дърво — каза Дон Алфонсо. Той се огледа и откри едно по-тънко. — Режи тук — нареди той. Всички се присъединиха и след петнайсетина минути дървото падна, образувайки подобие на мост там, където реката се стесняваше до улей. Улеят завършваше в пенест вир, образуван от плуващите дървени трупи.

Дон Алфонсо отрязва една близка фиданка. Само след няколко минути вече я бе окастрил и превърнал в прът, дълъг двайсетина стъпки. Той го подаде на Върнън.

— Пръв ти, Вернито.

— Защо аз?

— За да видим дали мостът е достатъчно здрав — каза Дон Алфонсо.

Върнън го погледна, а Дон Алфонсо се засмя и го потупа по рамото:

— Трябва да си събуеш обувките, Вернито. Неслучайно Господ ни е създал боси.

Върнън се събу, без да развързва връзките си, и праметна обувката си през рамо.

— Движи се бавно и спри, ако дънерът започне да се люлее.

Върнън стъпи на дървото, балансирайки с пръта като акробат, който се движи по въже. Белотата на стъпалата му се открояваше върху тъмнозеленото.

— Хлъзгаво е като лед.

— Бавно, бавно — припяваше тихо Дон Алфонсо.

Когато тръгна, дървото хлътна и се разклати. След няколко минути той беше вече от другата страна. Засили се и хвърли пръта през реката.

— Твой ред е — каза Дон Алфонсо и го подаде на Том.

Той го претегли на ръка и събу обувките си. Чувстваше се глупаво, като цирков изпълнител. Пристъпваше внимателно по студената хлъзгава кора, единият крак, после другият... Струваше му се, че всеки момент дървото ще се наклони и ще се разлюлее. Правеше една крачка напред, после спираше, и отново. Някъде по средата на пътя маймунчето, което до този момент спеше в огромния му джоб, извади глава и се огледа. Съзряло стремителния поток под тях, то нададе вик, измъкна се от джоба и се настани върху главата на Том. Той се сепна и единият край на пръта се наклони рязко надолу. В паниката си той го издигна рязко, направи няколко бързи стъпки, опитвайки се да запази равновесие, което доведе само до силно разлюляване на дървото.

Той падна.

За части от секундата сякаш увисна във въздуха, след което беше погълнат от нещо черно и ледено. Усети силно дръпване, докато течението го сграбчваше, един ужасяващ прилив на безтегловност, последван от силен тътен. Замаха с ръце, борейки се да достигне повърхността, но беше загубил представа за „долу“ и „горе“. Изведнъж почувства как течението го запрати в подводен гъсталак от клони и дънери. Размаха още по-отчаяно ръце, останал без глътка въздух. Опита се да се изтласка, за да се освободи от капана, но дънерите бяха хлъзгави, а тежестта в гърдите — непоносима. Сякаш го бяха погребали жив. Пред очите му се стрелкаха светкавици, отвори уста, за да извика, но налягането сякаш щеше да взриви главата му. Той се изви, борейки се за кислород, като се опитваше да се измъкне от гнездото от клони, но беше изгубил всякаква ориентация. Отново се загърчи и заудря, но силите му бързо отслабваха. Ставаше все по-лек, безтегловен, пропадеше в нищото.

Внезапно някаква ръка го сграбчи за рамото и брутално го върна в действителността, като го теглеше през водата и грубо го влачеше по камъните. Усети, че лежи на земята, вирайки се в едно лице, което добре познаваше, и все пак му отне няколко секунди, преди да осъзнае, че това е Върнън.

— Том! — извика брат му. — Вижте, очите му са отворени. Том, кажи нещо! Мили Боже, не диша.

Изведнъж се появи Сали и той почувства силен натиск върху гърдите си. Всичко му изглеждаше като на забавен кадър. Върнън се надвеси над него. Правеха му сърдечен масаж и вдигнаха ръцете му нагоре. Силна кашлица го разтърси. Върнън го обърна на една страна. Том кашляше отново и отново, а главата му пулсираше от болка. Реалността се връщаше отмъстително.

Върнън праметна ръката му през рамото си и му помогна да седне.

— Какво стана?

— Този глупав твой брат, този Вернито, скочи подир теб в реката и те измъкна изпод дънерите. Не съм виждал по-голяма лудост в живота си.

— Наистина ли го направи?

Том се обърна и погледна Върнън. Беше подгизнал, имаше рана на челото. Водата и кръвта се смесваха и се стичаха по брадата му.

Том сграбчи брат си и се изправи. Главата му започна да се избистря и пулсиращата болка поутихна. Той погледна пенещата се вода, пълна с дънери и клони и отново се взря във Върнън.

Най-накрая разбра.

— Ти? — попита той невярващо.

Върнън сви рамене.

— Спасил си ми живота?

— Ти пък спаси моя — каза Върнън почти оправдателно. — Заради мен уби онази змия. А всичко, което направих аз, беше да скоча в реката.

Дон Алфонсо се намеси:

— В името на Дева Мария, още не мога да повярвам.

Том се разкашля отново.

— Е, братко, благодаря ти.

— Май днес Смъртта е разочарована — извика Дон Алфонсо, сочейки малката мокра и уплашена маймунка, която пълзеше по една скала край водата. — Дори *mono chukuto* измами Смъртта.

Разтрепераното маймунче се изкатери до джоба на Том и зае привичното си място, издавайки ядосани звуци.

— Не се оплаквай — каза Том. — Това стана заради теб.

Маймунката му отговори с нахално млясване по устните.

Покрай реката пътеката продължаваше отново нагоре и те потътриха крака. Тъмнината и студът се прокрадваха във въздуха. Том все още бе мокър до кости и започна да трепери.

Дон Алфонсо каза небрежно:

— Знаете животното, за което ви говорих вчера, нали? То е дама и продължава да ни следва.

— Откъде знаете?

Старецът понижи глас:

— Има много лош дъх.

— *Подушили* сте я? — вдигна вежди Сали.

Дон Алфонсо кимна.

— Докога ще върви след нас?

— Докато се нахрани. Тя е бременна и гладна.

— Страхотно! Ние сме ѝ туршийката и сладоледът.

— Да се помолим на Дева Мария да изпрати на пътя ѝ един бавен мравояд. — Дон Алфонсо кимна на Сали: — Носи я заредена.

Пътеката продължаваше през гора от възлести дървета, която с достигането на надморската височина ставаше все по-гъста. В един момент Том забеляза, че въздухът става по-прозрачен. Замириса по-различно, разнесе се нежен дъх на парфюм. А после, почти внезапно, те изплуваха от мъглата и слънчевата светлина ги обля. Том спря удивен. Сега пред тях се ширеше море от белота. На хоризонта слънцето потъваше в оранжеви огнени вълни. Гората беше закичена с блестящи цветчета.

— Над облаците сме! — извика Сали.

— Ще направим лагер на върха — каза Дон Алфонсо и потегли с неочаквано бодро стъпка.

Пътеката изкачи билото и се разля в широка ливада, изпълнена с диви цветя, които се вълнуваха под нежния бриз. Бяха най-горе. На северозапад се кълбеше океан от облаци. На разстояние петдесет мили се виждаше контурът на остри сини върхове, които пронизваха облаците като верига острови в небето.

— Сиера Азул — каза Дон Алфонсо със слаб, треперещ глас.

37.

Люис Скиба гледаше в блещукация огън, губейки се в променящите се цветове. Целия ден не бе правил нищо, не бе отговарял на телефона, отказваше срещи. Единственото, за което мислеше, бе: „Дали Хаузър го беше направил. Дали Хаузър вече ги беше убил.“ Седеше, подпрял главата си с ръка и мисълта му се връщаше към обвитите от бръшлян сгради на Уортън, към опияняващото чувство за възможностите на онези отминали дни. Целият свят беше там, пред него, като плод, готов да бъде откъснат. А сега... Той си напомни, че беше осигурил работа и възможност на хиляди нуждаещи се, че беше развил компанията си и правеше лекарства, които спасяваха хората от ужасни болести. Имаше трима чудесни сина. През цялата изминала седмица първата мисъл, с която се будеше, беше: „Аз съм убиец.“ Искаше му се да върне назад думите си. Само че не можеше. Хаузър не беше се обаждал, а той не можеше да се свърже с него.

Защо беше казал на Хаузър да направи това? Защо беше допуснал да бъде тормозен и унижаван? Скиба се опита да се самоубеди, че той самият не бе причинил смърт никому, че може би преувеличаваше значението на онзи разговор. Имаше такива хора, които обичаха да говорят за насилие, да се перчат с оръжия и неща от този сорт. Болни хора. Хаузър може да беше от тях, много приказки — нищо работа.

Интеркомът избръмча и той с трепереца ръка натисна копчето.

— Мистър Фенър от „Диксън Асет Мениджмънт“, за срещата в два часа.

Скиба преглътна. Това бе единствената среща, която не можеше да пропусне.

— Да влезе.

Фенър изглеждаше като повечето борсови анализатори, които познаваше — дребен, сух, излъчващ надменност и самоувереност. Това беше ключът към успеха му: Фенър бе човек, на когото просто ви се

иска да вярвате. Скиба му беше правил немалко дребни услуги, помогна на децата му да влязат в престижно частно училище в Манхатън, дари няколкостотин хиляди на любимата благотворителна организация на жена му. В замяна на това Фенър твърдеше, че акциите на „Лемпе“ са добра инвестиция до самия им срыв, като прати злощастните си клиенти на бунището, докато самият той правеше милиони. С две думи — той беше типичният успешен анализатор.

— Как си, Люис? — попита Фенър, докато сядаше край камината — По-весело няма накъде, а?

— Не е весело, Стан.

— Нямам желание да си разменяме любезности точно в такъв момент. Знаем се отдавна. Затова ми дай поне една причина да съветвам клиентите си да си запазят акциите на „Лемпе“. Нужна ми е една-единствена причина.

Скиба преглътна.

— Да ти предложи нещо, Стан? Минерална вода? Шери?

Фенър поклати глава:

— Инвестиционната комисия ще ме прегази. Време е за светкавична разпродажба. Те се страхуват, а да си кажа честно — и аз. Вярвах ти, Скиба.

Какъв глупак. Фенър от месеци знаеше за истинското състояние на компанията. Само че твърде много се лакомеше за „мръвките“, които му подхвърляше Скиба, и облагите от инвестиционното банкиране на „Диксън“ за „Лемпе“. Ненаситно копеле. От друга страна, ако „Диксън“ отидеше от „купува“ на „запазва“ или „продава“, това щеше да е краят на „Лемпе“. И тогава вече щяха да стигнат до Глава II.

Той се изкашля. И понеже не успяваше да изрече и дума, продължи да кашля, прикривайки вцепенението си.

Фенър чакаше.

Най-после Скиба успя да произведе подобие на глас:

— Стан, разполагам с нещо, което мога да ти дам.

Фенър наклони глава почти невидимо.

— Става въпрос за нещо поверително и ако търгуваш по тази информация, ще е явен случай на търговия на ценни книжа по вътрешна информация.

— Ще бъде търговия по вътрешна информация, ако ти *продаваш*. Не ти говоря за това. Накарах клиентите си да се зароят до шия в акции на „Лемпе“ и сега ми трябва причина да ги убедя да си стоят мирно и да не ги продават.

Скиба си пое дълбоко дъх.

— „Лемпе“ има намерение да обяви в следващите няколко седмици, че притежава уникален манускрипт от две хиляди страници, съставен от древните май. Този ръкопис изброява всяко растение и животно в тропическите дъждовни гори, посочва лечебните му качества, като заедно с това описва начините на екстрахиране на активните съставки, дозировката, страничните ефекти. Ръкописът е връх на медицинските познания на майите, усъвършенствани през столетията опит в най-богатия на биологични видове кът на планетата. И ще бъде изцяло притежание на „Лемпе“.

Той млъкна. Изражението на Фенър не се бе променило. Ако обмисляше, това не личеше по нищо.

— Кога ще го обявиш? Ще ми кажеш ли дата?

— Не.

— До каква степен е сигурно?

— До голяма.

Лъжата беше изречена лесно. Кодексът беше само надежда и ако се провалеше, нищо друго нямаше да има значение.

Последва дълга тишина. Фенър позволи върху тънкото му, сухо лице да се оформи нещо, което би могло да се нарече усмивка. Той взе куфарчето си и се изправи.

— Благодаря, Люис. Спря ми дъха.

Скиба кимна и видя как Фенър излиза от кабинета му с малки, предпазливи стъпки. Само ако знаеше.

38.

Докато слизаха по планинския склон, дъждовната гора се промени. Теренът стана неравен, пейзажът — прорязан от дълбоки проломи и буйни реки, с високи мостове помежду бреговете. Продължаваха да се движат по отъпканата от животните пътека, но тя беше до такава степен обрасла, че трябваше да си проправят пътя с мачете. Хлъзгаха се и падаха в калта, после се вдигаха и продължаваха.

Дни наред се бореха за всяка стъпка напред. Нямаше подходящо равно място за лагер и затова бяха принудени да нощуват по склоновете, вързаха хамаците между дърветата и спаха през цялата нощ под дъжда. На сутринта джунглата изглеждаше тъмна и мъглива. При трудните дневни преходи сигурно навъртаха по пет мили, затова в края на всеки ден се чувстваха напълно изтощени. Почти не ловуваха и храната вечно не им достигаше. Том никога не бе изпитвал такъв глад през живота си. През нощта сънува пържола с пържени картофки, а през деня си мислеше за сладолед и за омари с масло. Разговорите около огъня се въртяха непрекъснато около храната.

Дните започнаха да се сливат. Нито дъждът спираше, нито мъглата се вдигаше. Хамаците им се покриха с плесен и трябваше да се преплетат наново, дрехите им направо се разпадаха, шевовете на обувките им се разнищиха. Нямаха с какво да сменят облеклото си и както беше тръгнало, джунглата щеше да ги докара до пълна голота. По телата им се виждаха следи от ужилвания, ухапвания, драскотини, струпей и язви. Върнън беше нахапан така яростно от мравки, че вдигна температура и едва се движеше.

Единствената компенсация на дъждовната гора беше нейният растителен свят. Сали откри изобилие от лековити растения и приготви билкови мехлеми от тях, които, за голямо учудване, помогнаха при раните от ухапване, при обривите и гъбичните инфекции. Пиха дори чай, за който тя твърдеше, че действа антидепресиращо, но той не им помогна да се почувстват по-добре.

Освен това нощем, а дори през деня, те чуваха кашлянето на ягуара и усещаха, че ги дебне. Но никой не говореше за това — Дон Алфонсо го беше забранил — макар тази мисъл да не излизаше от съзнанието на Том. Сигурно в гората имаше други животни, които да задоволят глада му. Какво искаше тогава? Защо ги следваше без да ги напада?

На четвъртата или петата нощ — Том вече бе започнал да губи броя им — те спряха за лагер на върха на едно било. Валеше и от земята се вдигаше пара. Вечеряха рано — варен гущер с корени. След вечерята Сали се изправи и взе пушката.

— Ягуар или не — аз отивам на лов.

— Идвам с теб — каза Том.

Тръгнаха надолу покрай малка речица през дефилето. Денят беше сив и гората наоколо изглеждаше вяла и мръсна, от растенията се вдигаше пара. Звукът на капеща вода се смесваше с глухите кръсъци на птиците.

Час и половина им отне спускането по дефилето, осеяно с покрити от мъх камъни и хлъзгави дънери. Скоро пред тях блесна водата на буен поток. Пресякоха го един след друг, обвити от бавните валма на мъглите. Том си помисли, че Сали се придвижва като котка — промъкваше се с безшумни стъпки през храсталаците.

Изведнъж тя спря и вдигна ръка. Свали пушката от рамото си, прицели се и стреля.

Едно животинче тупна и изквича в шубрака, но звуците бързо заглъхнаха.

— Не знам какво е, знам само че е дебело и с козина — поклати глава тя, когато го откриха в храстите, лежащо на една страна, навирило четирите си крачета.

— Някаква порода южноамериканско прасе — каза Том, гледайки го с отвращение. Никога нямаше да свикне с касапската работа.

— Сега ти си на ред — хвърли му Сали усмивка.

Той извади мачетето и се зае да почиства животното. Сали гледаше. Вдигна се пара, докато вадеше още топлите вътрешности.

— Като го попарим, можем да остържем четината — каза Сали.

— Направо нямам търпение — измърмори Том. Той довърши почистването, отрязва един клон и свърза краката ведно. После прокара

клона през тях и го вдигнаха на раменете си. Не тежеше повече от трийсетина паунда, но от него щеше да стане хубаво ядене, а останалото месо щяха да опушат на огъня.

Не бяха изминали повече от двајсет ярда, когато бяха спрени от ягуара, застанал в средата на пътеката, точно срещу тях. Стоеше и ги гледаше с жълто-зелените си очи, а краят на опашката му се полюляваше.

— Назад — произнесе Том. — Внимателно и спокойно. — Но докато те отстъпваха, ягуарът направи стъпка напред, после още една, скъсявайки с меките си лапи разстоянието между тях.

— Помниш ли какво каза Дон Алфонсо?

— Не мога да го направя — прошепна Сали.

— Стреляй в главата.

Сали вдигна дулото и изстреля няколко патрона.

Звукът отекна странно в мъглата и гъстата растителност. Ягуарът потръпна, но с нищо друго не показа, че беше чул, просто продължи да се вира в тях, въртейки ритмично опашка.

— Ще се наложи да го заобиколим — каза Сали.

Те изоставиха пътеката и навлязоха в гората. Животното не се помръдна да ги последва, но не сваляше от тях златните си очи. Скоро го изгубиха от поглед. След няколкостотин ярда Том сви към билото. Не след дълго дочуха отново познатото кашляне. Бяха изминали четвърт миля и по техните сметки дефилето с потока би трябвало да е някъде тук, но не се виждаше нищо подобно.

— Трябва да се движим по-наляво — каза Том.

Завиха. Гората беше станала много по-гъста и по-тъмна, дърветата — по-ниски и разположени по-близо едно до друго.

— Това място изобщо не ми е познато.

Спряха да се послушат. Джунглата сякаш бе обхваната от зловеца тишина. Не се чуваше никакъв звук, освен барабаненето на капките, които се стичаха от клоните.

Зад тях се чу ниска, глуха кашлица.

Сали се обърна гневно.

— Махай се оттук — изкрещя тя.

Те продължиха, засилвайки крачка, Том — отпред, проправяйки пътя през храсталаците. От време на време чуваха отляво котката, която продължаваше да ги следва, издавайки мъркащи звуци. Но това

изобщо не беше приятелски звук: звучеше ниско и плътно и напомняше повече на рев. Вече знаеха, че са се изгубили, че не са тръгнали в правилната посока. Не осъзнаваха, че са ускорили до такава степен ход, че почти тичат.

След което с внезапен огнен проблясък той изплува от мъглата пред тях. Стоеше върху един нисък клон, изопнал тяло.

Спряха за миг, но се свързеха и започнаха да отстъпват бавно, докато животното ги гледаше с неподвижен поглед. После с плавно, грациозно движение то сякаш прелетя от едната им страна и с три подскока се настани на един клон зад тях, блокирайки пътя им за връщане.

Сали се прицели, но не стреля. Те гледаха животното и то ги гледаше.

— Мисля, че вече е време да го убиеш — прошепна Том.

— Не мога.

Кой знае защо, но точно този отговор му се искаше да чуе. Той самият никога не бе виждал толкова витално, толкова грациозно, толкова величествено животно.

После, пак така внезапно, както се бе появил, ягуарът се обърна и се отдалечи, скачайки пъргаво от клон на клон, докато изчезна в гората.

Те стояха мълчаливо. Сали се усмихна:

— Казах ти, че просто е любопитен.

— Да бе. Ужасно любопитство го гони, щом се мъкне след нас цели петдесет мили. — Том се огледа. После затъкна мачетето в колана си и вдигна пръта с убитото прасе. Чувстваше се объркан и неспокоен. Все още не беше свършило.

Не бяха сторили и пет крачки, когато ягуарът скочи изневиделица върху тях с оглушителен рев, стоварвайки се върху гърба на Сали с глух звук. Пушката изхвърча, напълно безполезна. Сали се извъртя, докато падаше; рухнаха на земята едновременно, но силата на сблъсъка оттласна ягуара назад, макар и преди това да успя да разкъса ризата ѝ.

Том се хвърли на гърба му, заклеци го между краката си като мустанг и заби палци в очите му, опитвайки се да ги извади; но преди да е успял да го направи, той усети масивното тяло под себе си огънато и напрегнато като стоманена пружина. Животното отново нададе рев,

извъртайки се във въздуха, и в тоя миг Том успя да измъкне мачетето. После звярът неочаквано се озова над Том, задушливата, гореща козина се стовари върху него и насоченото мачете; Том усети, че плътта поддава; усети, че острието хлътва навътре. Ягуарът се извиваше и надаваше ужасени резове, но той впрегна цялата си сила и натисна. Ножът сигурно бе пронизал белите дробове, защото ревът премина в задъхано хриптене. Животното се отпусна. Том се освободи от него и издърпа мачетето. Ягуарът ритна конвулсивно още веднъж, после притихна.

Том се втурна към Сали, която се опитваше да се изправи. Тя извика, когато го видя:

— Господи, Том, добре ли си?

— А ти добре ли си?

— Какво ти направи? — Тя протегна ръка към лицето му и той внезапно разбра.

— Тази кръв не е от мен, от него е — каза той със слаб глас, навеждайки се над нея. — Дай да погледна гърба ти.

Тя се обърна по корем. Ризата ѝ беше на парцали. Виждаха се четири резки, които минаваха от единия до другия край на плешките. Той свали онова, което бе останало от ризата ѝ.

— Ей, добре съм — произнесе тя глухо.

— Тихо. — Том съблече ризата си и натопи единия ѝ край в близката локва. — Ще те заболи.

Тя стенеше тихо, докато той почистваше раните. Слава богу, не бяха дълбоки — опасността беше преди всичко от инфекцията. Той събра малко мъх и направи лапи, които превърза върху раните. После ѝ помогна да седне.

Тя вдигна очи към него и потрепери:

— Мили Боже, целият си прогизнал от кръв. — Обърна се към ягуара, опънат на земята в цялото си златно великолепие, очите му бяха полуотворени. — Убил си го с мачетето?

— Бях извадил мачетето, когато той скочи отгоре ми. Всъщност, сам се наниза... — Том обви ръка около нея. — Ще можеш ли да се изправиш?

— Разбира се.

Тя залитна леко, докато ѝ помагаше да се изправи, но после се съвзе.

— Дай ми пушката.

— Аз ще я нося.

— Не, просто ще я прехвърля през другото си рамо. Ти носи прасето.

Не му се спореше. Върза по-здраво прасето към пръта, повдигна го на рамо и се обърна да погледне за последен път ягуара. Той лежеше в локва кръв, вперил неподвижните си очи в небето.

— Ще има какво да разказваш на коктейлните партита, когато се измъкнем оттук — произнесе Сали с усмивка.

В лагера Дон Алфонсо и Върнън изслушаха историята в пълна тишина. Когато Том най-сетне свърши, Дон Алфонсо сложи ръка на рамото му, погледна го в очите и каза:

— Ти си един побъркан янки, Томасито, знаеш ли го?

Том и Сали се оттеглиха в колибата и Том се зае да обработва раните ѝ с някои от нейните билкови антибиотици. През това време седнала по турски на пода, свалила останките от ризата си, тя я къrpеше с направена от Дон Алфонсо нишка от дървесна кора. Тя гледаше Том с крайчеца на окото, опитвайки се да потисне усмивката си. Най-сетне не издържа и каза:

— Благодарих ли ти вече, че ми спаси живота?

— Няма нужда да ми благодариш. — Том се опита да скрие почервенялото си лице. Не за пръв път я виждаше без риза — отдавна бяха зарязали претенциите за усамотеност — но този път почувства силна еротична възбуда. Той забеляза червенината, която бе плъзнала между гърдите ѝ, щръкналите ѝ зърна. Дали и тя чувстваше същото?

— Да, има нужда. — Тя пусна на пода ризата, която къrpеше, огледа се, протегна ръце и ги обви около врата му, след което го целуна нежно по устните.

39.

Хаузър спря хората си до реката. Отвъд се виждаха сините хълбоци на Сиера Азул, които се издигаха в облаците като изгубения свят на Артър Конан Дойл. Той пресече сечището сам и клекна, за да огледа неясните следи в отдалечения му край. Непрестанният дъжд бе отмил повечето отпечатъци, затова пък му позволяваше да си направи категоричното заключение, че босите следи от стъпки, които вижда, са съвсем пресни — на не повече от няколко часа. По всяка вероятност беше група от шестима души, тръгнали на лов.

Тогава излизаше, че това са индианците, които Бродбент бе взел да му помагат. Никой друг не можеше да издържи да живее в тези затънтени планини.

Хаузър се изправи и се замисли. Щеше да изгуби играта на котка и мишка в тази джунгла. Нищо нямаше да получи, обаче, и ако тръгнеше да преговаря. Оставаше само един възможен и разумен път на действие.

Той даде сигнал на войниците да продължат напред. Те се спуснаха бързо надолу по пътеката, по която бяха минали мъжете. Той беше оставил Филип отзад добре окован и охраняван от един войник. Синът на Бродбент в момента беше твърде слаб, за да продължи напред, същевременно не беше в състояние да избяга, особено с оковите. Беше безобразие да се лиши от работата на един войник, след като само няколко от тях бяха подготвени, но пък когато настъпеше моментът, Филип би могъл да се превърне в добра разменна монета в сделката. Човек не биваше да подценява стойността на един заложник.

Хаузър нареди на хората си да работят извънредно.

Случи се точно както очакваше. Индианците го бяха чули в момента, когато идва и се бяха стопили в гората. Но не и преди той да забележи накъде бяха тръгнали. Беше експерт следотърсач в джунглата и ги преследваше с пълна сила, използвайки стратегията на светкавичната война, която винаги успяваше да ужаси дори най-подготвения враг — камо ли пък една група от нищо неподозиращи

ловци. Хората му се разделиха на две, самият Хаузър взе със себе си още двама за обиколния маршрут, отрязвайки пътя на индианците.

Беше бързо, яростно и извънредно гръмко. Джунглата се разтресе. В паметта му изплуваха все така живи и ярки сраженията във Виетнам. Всичко свърши за по-малко от минута; дърветата бяха раздробени и обелени, храстите димяха, почвата бе станала на прах, навсякъде се носеше лютив мъгла. По клоните на едно ниско дърво висяха орхидеи и човешки вътрешности.

Беше наистина изумително какво могат да направят няколко прости гранати.

Хаузър събра разхвърляните части от телата и пресметна, че вероятно са били убити четирима души. Другите двама бяха избягали. Веднъж и неговите войници да направят каквото трябва. В това наистина бяха добри: да убиват праволинейно, без странични усложнения. Трябваше да го запомни.

Не разполагаха с много време. Трябваше да стигнат селото скоро след двамата оцелели, за да ги ударят в момента на най-голямо объркване и ужас, и преди те да са успели да се организират.

Той се обърна и извика:

— *Ariba! Vamonos!*

Мъжете се въодушевиха, заразени от ентузиазма му, попаднали най-после в стихията си.

— Към селото!

40.

От седмица валеше без да престава. Всеки ден напредваха, изкачваха се по опасни урви, прекосяваха бучащи потоци, всичко това скрито в най-гъстата джунгла, която Том можеше да си представи. Ако успееш да изминат четири мили, смятаха деня за добър. След седем дни Том се събуди на сутринта и установи, че дъждът е спрял. Дон Алфонсо бе вече на крак и се въртеше около голям огън. Лицето му бе угрижено. Докато закусваха, той обяви:

— Миналата нощ имах сън.

Сериозният му тон накара Том да млъкне.

— Какъв сън?

— Сънувах, че съм умрял. Душата ми отиде на небето и започна да търси Свети Петър. Намерих го да стои пред портите на Рая. Той ме поздрави като ме видя: — „Дон Алфонсо, ти ли си, стари негоднико?“ — попита ме той. — Тъй вярно — отвърнах. — Аз съм, Дон Алфонсо Босуас, който умря в джунглата далеч от къщи, на сто двайсет и една години, и искам да вляза вътре и да видя моята Розита. — „И какво си правил толкова далеч в джунглата, Дон Алфонсо?“ — попита ме той. — Тръгнах с едни побъркани американци към Сиера Азул — казах. — „И стигна ли дотам?“ — попита ме отново той. — Не — отвърнах. — „Е, добре тогава, Дон Алфонсо, нехранимайко недни, ще трябва да се върнеш обратно.“

Той млъкна, след което добави:

— И ето ме, върнах се.

Том не знаеше как да реагира. За миг си помисли, че сънят може да е някоя от поредните шеги на Дон Алфонсо, но видя сериозното изражение върху лицето му. Размениха погледи със Сали.

— Какво трябва да означава този сън? — попита Сали.

Дон Алфонсо сложи в устата си парче корен и го сдъвка замислено, след което се наведе и изплю кашата.

— Означава, че ми остава да бъда само още няколко дни с вас.

— Няколко дни? Това е нелепо!

Дон Алфонсо свали яхнията от огъня, изправи се и каза:

— Да не говорим повече за това, а да се отправяме към Сиера Азул.

Този ден беше по-лошо от преди, когато валеше, защото се появиха насекомите. Пътешествениците се катереха нагоре, слизаха по стръмнините, като падаха и ставаха, преследвани безмилостно от цели рояци. Следобеда започнаха да се спускат в едно дефиле, в което отекваше бучаща вода. Колкото по-надолу слизаха, толкова по-силно ставаше бученето и Том осъзна, че в ниското тече голяма река. Когато гъсталакът по брега се разреши, Дон Алфонсо, който беше най-отпред, спря и се дръпна назад объркан, като им направи жест да останат зад дърветата.

— Какво не е наред? — попита Том.

— Отвъд реката под едно дърво има мъртъв човек.

— Индианец?

— Не, облечен е в североамерикански дрехи.

— Да не би да е засада?

— Не, Томас, ако беше засада, отдавна да сме мъртви.

Том последва стареца до речния бряг.

На другия бряг на реката, на около петдесет ярда навътре, имаше малка естествена поляна с едно голямо дърво в средата. Зад дървото се виждаше нещо цветно. Том взе бинокъла на Върнън, за да приближи картината. В окуляра се появи бос крак, ужасяващо подут, с част от парцалив крачол. Останалото бе скрито от дънера. Докато напругаше очи, той видя синкаво кълбо дим, което се носеше иззад дървото, после още едно.

— Щом един мъртвец може да пуши, значи е жив — каза Том.

— Света Богородице, ти си прав!

Окастриха клоните на едно дърво. Звукът на брадвата отекваше в гората, но който и да беше човекът отзад, не помръдна.

След като дървото рухна, прехвърлиха го през реката като мост. Дон Алфонсо се взираше подозрително към другия бряг:

— Може да е демон.

Тръгнаха по неустойчивото дърво, използвайки прът. На другия бряг не се виждаше вече никакъв човек.

— Трябва да продължим и да се престорим, че не сме го видели — прошепна Дон Алфонсо. — Сигурен съм, че е демон.

— Това е абсурдно — поклати глава Том. — Имам намерение да проверя.

— Моля те, не отивай, Томас. Той ще ти открадне душата и ще я завлече на дъното на реката.

— Ще дойда с теб — намеси се Върнън.

— Лечителко, ти остани тук. Не искам демонът да отвлече всички ви.

Том и Върнън поеха по брега, оставяйки Дон Алфонсо да мърмори недоволно под нос. Скоро приближиха поляната и заобиколиха дървото.

Там съзряха окаяна човешка отрепка. Съществуто седеше, подпряло гръб о дънера, пушеше лула и ги гледаше без да мигне. Не приличаше на индианец, въпреки, че кожата му беше доста тъмна. Дрехите му не можеха да бъдат наречени другояче освен дрипи, а лицето му бе издрано и изпохапано до кръв от насекомите. Босите му крака бяха подути. Той беше толкова слаб, че костите на тялото му изпъкваха гротескно, като на гладуващ бежанец.

Той не реагира на появата им. Просто ги гледаше с хлътналите си очи. Приличаше повече на мъртвец, отколкото на живо същество. После сякаш изведнъж се стресна и започна леко да трепери. Лулата изпадна от устата му и той произнесе с толкова слаб глас, че напомняше повече на шепот:

— Как сте, братя мои?

41.

Том подскочи, беше толкова смаян, когато чу гласа на брат си Филип да излиза от този жив труп. Наведе се да разгледа лицето, но не можа да открие и най-слабата прилика. Отдръпна се ужасен. Ларвите на мухите се гърчеха в страшните язви по гърба на окаяника.

— *Филип?* — прошепна Върнън.

Гласът изграчи потвърдително.

— Какво правиш тук?

— Умирам. — Той говореше напълно безизразно.

Том клекна и се вгледа в лицето на брат си отблизо. Той беше още толкова ужасен, че не можеше нито да говори, нито да реагира. Сложи ръка върху рамото на брат си.

— Какво се случи?

Мъжът затвори очи за миг, после отново ги отвори.

— По-късно.

— Разбира се. Какви ги върша? — Том се изви: — Върнън, иди и доведи Дон Алфонсо и Сали. Кажим им, че сме намерили Филип и че ще направим лагер тук.

Том продължи да гледа лицето на брат си, без да успее да скрие шока си. Филип беше прекалено спокоен... сякаш вече се бе предал на смъртта. Беше толкова неестествено. В очите му се четеше умиротвореност и пълна апатия.

Дон Алфонсо пристигна и изглеждаше наистина доволен, че са открили човек, а не демон. Веднага се залови да разчиства мястото за лагера.

Когато Филип видя Сали, той извади лулата си и примигна.

— Аз съм Сали Колорадо — каза тя и взе ръката му в своята.

Филип се опита да кимне.

— Трябва да ви почистим и да ви лекуваме.

— Благодаря.

Те го пренесоха до реката, направиха постелка от бананови листа, сложиха го да легне върху тях и го съблякоха. Тялото му бе

покрито с рани, много от които се бяха инфектирали, а в някои от тях пълзяха ларви. Ларвите се бяха оказали спасителен дар, тъй като се хранеха със септичната течност и намаляваха вероятността от гангрена. Том видя, че в някои от тях, където ларвите бяха работили, вече се бе появила нова тъкан. Другите не изглеждаха чак толкова добре.

Той погледна брат си, изпълнен с раздиращо състрадание. Нямаха хапчета, нямаха антибиотици, не разполагаха с превръзки. Само с билките на Сали. Измиха го внимателно и го пренесоха обратно до поляната, сложиха го да легне гол върху палмовите листа, близо до огъня.

Сали започна да сортира снопчетата от билки и корени, които беше събрала.

— Сали е лецителка — каза Върнън.

Филип прошепна:

— Бих предпочел инжекция амоксицилин.

— За съжаление, нямаме.

Филип се отпусна върху листата и затвори очи. Том се зае с раните, отстранявайки некрофиралата тъкан, като ги проми и ги почисти от ларвите. Сали ги поръси с билков антибиотик и превърза върху тях счукана дървесна кора, която бе стерилизирала в кипяща вода и после бе изсушила на огън. Изпраха и изсушиха дрипите му, след което го преоблякоха в тях, тъй като нямаха нищо друго. Свършиха чак когато слънцето залязваше. Подпряха го да седне и Сали му подаде чаша билков чай.

Филип я взе. Изглеждаше по-добре.

— Сали, обърни се, моля те. Искам да видя дали нямаш крила на гърба си.

Тя се изчерви.

Филип отпи една глътка, след това още една. Междувременно Дон Алфонсо бе наловил половин дузина риба в реката и сега я печеше на шиш на огъня. Миризмата на печена риба се разнасяше надалеч.

— Странно е, че нямам никакъв апетит — каза Филип.

— Не е необичайно за човек, премаял от глад — успокои го Том.

Дон Алфонсо им поднесе рибата върху листа. Ядяха мълчаливо. По едно време Филип заговори:

— Ето ни всички тук. Едно малко семейно обединение в хондураската джунгла. — Той се огледа, очите му блестяха, после произнесе: — „G“.

Настъпи тишина, след което Върнън прошепна:

— „H“.

— „O“ — каза Том.

— „S“ — завърши Филип.

Помълчаха замислени.

— Дяволите да го вземат: „T“ — извика Върнън.

— Върнън трябва да измие чиниите! — иззлорадства Филип.

Том се обърна да обясни на Сали:

— Това е една игра, която обичахме да играем — произнесе той с глупава усмивка.

— Вече наистина вярвам, че сте братя.

— Нещо такова — каза Върнън. — Освен ако Филип не е магаре.

Филип се изкикоти:

— Бедният Върнън. Ти винаги оставаше последен в кухнята, нали?

— Радвам се, че си по-добре — погледна го Том.

Филип обърна към него хлътналото си лице:

— По-добре съм.

— Май се каниш да ни кажеш какво се случи?

Лицето на Филип стана сериозно и цялата му дяволитост изчезна:

— Това е история, която идва от сърцето на мрака. Сигурни ли сте, че искате да я чуете?

— Да — каза Том. — Искаме да я чуем.

42.

Филип грижливо напълни лупата си от кутията с Дънхил Ърли Морнинг и я запали. Движенията му бяха бавни и замислени.

— Единственото нещо, което не ми взеха, беше тютюнът ми и лулата, слава Богу. — Той бавно пусна едно облаче. Очите му бяха притворени, сякаш се опитваше да събере мислите си.

Том използва случая, за да разгледа лицето му. Сега, когато бе чисто, можеше да разпознае фините, аристократични черти на брат си. Брадата му придаваше леко разпуснат вид, с което невероятно много заприличваше на баща им. Но лицето все пак беше различно: нещо се бе случило на брат им, нещо толкова ужасно, че бе състарило чертите му.

Филип отвори очи и започна:

— След като ви оставих двамата, взех полет обратно за Ню Йорк и потърсих стария приятел на татко, Маркърс Аурелиус Хаузър. Предполагах, че той ще знае най-добре къде може да е отишъл татко. Открих го — изтупан, парфюмиран простак. Само след два телефонни разговора той успя да разбере, че татко е тръгнал към Хондурас, затова сметнах, че е подготвен и го наех. Излетяхме за Хондурас; той организира експедиция и нае дванайсет войници и четири лодки. Финансира начинанието, като ме принуди да продам прекрасния малък акварел на Паул Клее, който татко ми даде...

— О, Филип — не издържа Върнън. — Как можа?

Филип затвори уморено очи. След малко продължи:

— И така, всички се отправихме към Брус и се качихме на канутата, за да пресечем реката. Наехме водач в някакво забутано селце и се насочихме отвъд блатото Миамбар. Зализаното с брилянтин копеле е било планирало всичко предварително. Той е от онези извратени, дребни фюрерчета — садисти, но аз късно го разбрах. Окова ме във вериги като куче. А водачът ни беше хвърлен в блатото и нахрани пираните. Хаузър се зае да организира убийството ви.

Тук гласът му изтъня и той смукна няколко пъти от лулата си. Кокалестата му ръка трепереше. Историята беше разказана с характерното за Филип перчене.

— След като ме оковаха, Хаузър остави петима главорези отвъд Лагуна Негра, за да ви причакат и да ви убият. Ние, заедно с другите войници тръгнахме нагоре по Макатури и стигнахме чак до Водопадите. Никога няма да забравя момента, в който ония се върнаха. Бяха останали само трима и от бедрото на единия стърчеше стрела. Чух всичко, което разказаха. Хаузър беше бесен и отведе мъжа настрана, след което го застреля в главата от упор. Разбрах, че са убили двама души и бях сигурен, че единият от вас е мъртъв. Трябва да ви кажа, братлета, че когато дойдохте, си помислих, че съм умрял и отивам в рая — един вид, че вие сте комитетът по посрещането ми. — Той се засмя сухо. — Оставихме лодките при Водопадите и продължихме по татковите следи пеша. Хаузър е в състояние да проследи и мишка в джунглата, ако си го е наумил. Остави ме жив единствено, за да ме използва като разменна монета, когато започне да се пазари с вас. Връхлетяхме група индианци и той уби няколко, а останалите преследва до селото им. Нападна селото и успя да хване вожда. Не съм видял как се е случило, защото ме държеше окован и вързан, но за сметка на това видях резултата.

Той потръпна.

— Щом взе вожда им за заложник, ние продължихме навътре в планината към Белия град.

— Хаузър знае, че става въпрос за Белия град?

— Разбра го от заловените индианци. Но не знае къде в Белия град е гробницата. Както изглежда, само вождът и някои от по-възрастните знаят точното местоположение на татковата гробница.

— Как избяга? — попита Том.

Филип затвори очи.

— Отвлечането на вожда на селото подбуди индианците към отмъщение. Те ни нападнаха на път за Белия град. Тогава Хаузър ми свали оковите, за да ги използва за вожда. В кулминацията на нападението аз успях да избягам. Прекарах последните десет дни в ходене — пълзене по-точно — докато стигнах дотук; оцелях като ядях насекоми и гущери. Сурови са много гадни, но се радвах, ако изобщо успеех да ги хвана... Преди три дни дойдох до тази река. Но нямаше

начин да я премина. Бях изтощен от глад и вече не можех да вървя. Така че седнах на земята под едно дърво, за да дочакам края си.

— Седял си под това дърво цели три дни?

— Три, четири... само Господ знае колко.

— Господи, Филип, това е ужасно!

— Напротив. Чувството беше освежаващо. Защото вече не ме беше грижа. За нищо. Никога не съм се чувствал толкова свободен през живота си, както докато седях под това дърво. Вярвам, че дори съм бил щастлив за няколко мига.

Огънят догаряше. Том добави няколко цепеници и пламъците оживяха.

— Видя ли Белия град? — попита Върнън.

— Избягах, преди да стигнем до него.

— Какво е разстоянието оттук до Сиера Азул?

— Може би десетина мили до подножието на планината и още десет или двамайсет до руините...

Всички мълчаха. Огънят пропука. От някакво далечно дърво печално запя птица. Филип затвори очи и промърмори с натезал от сарказъм глас:

— Скъпи стари татко, що за изтънчено завещание остави ти на обожаваните си синове.

43.

Храмът лежеше погребан сред лианите, централната колонада се състоеше от четвъртити варовикови стълбове, прорязани от зелен мъх, които поддържаха част от каменен таван. Хаузър стоеше отвън, гледаше с любопитство йероглифите, изписани върху стълбовете, странните лица, животни, точки и линии. Това му напомни за Кодекса.

— Останете отвън — каза той на хората си и с няколко удара на ножа разреже плътната завеса от зеленина, за да си проправи път. Беше мрачно. Той освети с фенерчето. Нямаше змии или ягуари, само паяци в ъглите и няколко мишки, които побързаха да се скрият по-надалеч. Беше сухо и защитено — добро място да се установи.

Той влезе по-навътре в храма. Отзад друга редица от каменни стълбове оформяше разрушен вход към мрачен двор. Пристъпи. На земята лежаха няколко прекатурени статуи, дълбоко ерозирали от времето и влагата. Огромни корени на дървета се виеха около камъните като тлъсти анаконди, размествайки стените и таваните, докато самите дървета бяха станали неразделна част от цялата структура. В отсрещния край на двора втори вход извеждаше към малка спалня с издялан от камък мъж, който лежеше по гръб и държеше бокал.

Хаузър се върна при чакащите го войници. Двама от тях държаха помежду си вожда, прегърбен старец, почти гол, като се изключат препаската около бедрата и парчето кожа върху раменете, което бе запасано на кръста. Тялото му бе цялото в бръчки. Хаузър не беше виждал човек, който да изглежда по-стар — макар да знаеше, че вероятно не е на повече от шейсет години. Джунглата състаряваше бързо.

Хаузър направи знак на лейтенанта.

— Ще останем тук. Нека войниците разчистят тази стая за леглото и масата ми. — Той кимна към стареца: — Оковете го в малката стая срещу двора и нека един остане да го пази.

Войниците изблъскаха стария индианец в храма. Хаузър седна на един камък, извади алуминиевото цилиндърче от джоба на ризата си, развинти капачето и извади пура. Все още бе обвита в листо от кедрово дърво. Той помириша листото, смачка го в ръка, помириша го отново, вдъхвайки деликатния аромат и чак след това започна любимия си ритуал на палене на пурата.

Докато пушеше гледаше руините на пирамидата срещу себе си. Тя не приличаше нито на тия в Чичен-Итца, нито на Копанските, но като за маянска пирамида беше впечатляваща. Хаузър беше убеден, че старият Макс се е погребал в гробница, плячкосана навремето от него. Ако беше така, това трябваше да е някоя достатъчно голяма, за да побере всичките му съкровища.

Стълбището, отвеждащо нагоре по пирамидата, беше разцепено от корени на дървета, които бяха повдигнали много от каменните плочи и ги бяха запокитили долу. Най-горе имаше малко помещение, поддържано от четири четириъгълни колони, с четири врати и малък каменен олтар, където маите са принасяли жертвите си. Хаузър вдъхна. Трябва да е било нещо, което си е заслужавало да се види: жрецът, който разцепва жертвата по гръдната кост, разтваря гръдния кош, изтръгва биещото сърце и с триумфален вик го вдига нагоре, докато тялото се търкаля надолу по стълбите, за да бъде насечено от чакащите благородници и превърнато в солено месо.

Каква варварщина.

Хаузър пушеше с наслада. Белият град беше доста впечатляващ, дори и забулен от растителност. Макс едва ли се бе задоволил да се плъзне по повърхността. Имаше още толкова неща, които си заслужаваха. Дори и съвсем обикновен каменен блок с, да речем, глава на ягуар изсечена в него, щеше да му донесе поне сто хиляди долара. Той щеше да се погрижи да запази мястото в тайна.

В разцвета си Белият град трябва да е бил поразителен — Хаузър го виждаше в съзнанието си: нови, ослепителнобели храмове, игрите на топка — в които победените губеха главите си, ревящата тъпла зрители, процесията на жреците, покрити от горе до долу в злато, пера и нефрит. И какво се бе случило? Сега техните потомци живееха в колиби, а главният им жрец беше облечен в мръсни дрипи. Колко забавно се променят нещата.

Той пое нова порция дим. Истината си беше, че не всичко вървеше според плана. Няма значение. Дългият опит го беше научил, че всяка операция е упражнение в импровизация. Онези, които си мислеха, че могат да планират една операция и да я изпълнят безукорно, винаги умираха, следвайки стриктно точките. Неговата сила беше импровизацията. Човешките същества бяха непредсказуеми.

Ето, да вземем Филип. При първата им среща той изглеждаше като истински фукльо в скъпия си костюм, с предвзетите си маниери и демонстрация на фалшиво социално положение. Той и досега не можеше да повярва, че същият този човек бе успял да избяга. Сигурно бе издъхнал някъде в джунглата — още когато му свалиха оковите едва се държеше на краката си — но кой знае защо Хаузър беше разтревожен. И потиснат. Може би все нещичко от Макс бе преминало у хилавото копеле. Макс. Какъв побъркан дъртак се бе оказал.

Главното нещо бе да подреди правилно приоритетите си: Кодексът — първо, по-късно — останалото. И трето — Белият град. През последните няколко години Хаузър с интерес бе следил грабежа на Обект Q. Белият град щеше да е неговият Обект Q.

Той огледа края на пурата си и я вдигна така, че димът да отива право в ноздрите му. Пурата беше издържала пътуването през дъждовната гора — може да се каже, че дори бе станала по-добра.

Лейтенантът влезе и рапортува:

— Готово, сър.

Хаузър го последва в разрушения храм. Войниците бяха укрепили външната страна, бяха събрали животинския тор и изгорили паяжините. Бяха напръскали с вода, за да се уталожи праха и бяха застлали пода с папратови стебла. Той се наведе да мине през ниския вход към вътрешния двор, отминавайки каменните статуи и влезе в помещението отзад. Съсхреният индианец бе прикован към една от каменните колони. Хаузър насочи светлината към него. Беше един стар негодник. Индианецът обаче отвърна на погледа му и върху лицето му нямаше и следа от страх. На Хаузър това не му хареса. Напомняше му лицето на Окотал. Тези проклети индианци бяха като виетконгците.

— Благодаря, лейтенант — обърна се той към военния.

— Кой ще превежда? Той не говори испански.

— Ще го накарам да ме разбере.

Лейтенантът се отдръпна. Хаузър погледна индианеца и за втори път старецът не отмести очи. Без предизвикателство, без гняв, без страх — просто гледаше.

Хаузър седна на края на каменния олтар, изтръска внимателно пепелта от пурата си, която бе изгаснала и я запали отново.

— Казвам се Маркърс — произнесе той с усмивка. Вече бе наясно, че случаят ще е от костеливите. — Ето каква е ситуацията, вожде. Искам да ми кажеш къде ти и хората ти погребяхте Максвел Бродбент. Ако ми кажеш, няма проблеми, ще отидем там, ще си вземем каквото искаме и ще те пуснем по живо по здраво. Ако обаче не ми кажеш, ще ти се случат лоши неща — на теб и на твоите хора. Аз и без това ще открия къде е гробницата. Така че избирай какво ще правиш.

Той го погледна, духайки силно пурата, докато крайчецът ѝ се зачерви. Индианецът не бе разбрал и дума. Няма значение. Не беше глупак: много добре знаеше какво иска Хаузър.

— Максвел Бродбент? — повтори бавно Хаузър, изговаряйки отчетливо всеки звук и разпери въпросително ръце.

Индианецът не каза нищо. Хаузър стана и тръгна към него, духайки ожесточено пурата. Спря на няколко крачки, извади я от устата си и я размаха пред лицето му:

— Пуши ли ти се?

44.

Филип млъкна. Слънцето отдавна бе залязло и от огъня бе останала само яркочервена жарава. Том не можеше да повярва, че брат му бе издържал на всичко това.

Сали се обади първа:

— Хаузър провежда тук истински геноцид.

Настъпи неловка тишина.

— Трябва да направим *нещо*.

— Например? — вдигна вежди Върнън. Гласът му прозвуча уморено.

— Отиваме при планинските индианци, предлагаме им нашите услуги и заедно разбиваме Хаузър.

Дон Алфонсо разпери ръце:

— Лечителко, ще ни убият още преди да сме си отворили устата.

— Ще отида в селото невъоръжена. Няма да посмеят да убият невъоръжена жена.

— Да, ще го направят. И какво можем да сторим ние? Имаме една пушка срещу професионални войници с автоматично оръжие. Слаби сме. И сме гладни. Дори не можем да сменим дрехите върху гърба си — а и сме с човек, който не може да върви.

— Е, тогава какво предлагате?

— Всичко свърши. Трябва да се връщаме обратно.

— Казахте, че никога не можем да прекосим блатото.

— Сега знаем, че те са оставили лодките си на Водопадите на Макатури. Ще отидем и ще ги вземем.

— И после? — попита Сали.

— Аз ще се върна в Пито Соло, а вие — вкъщи.

— И да оставим Хаузър тук да вилнее и да избива когото му падне?

— Да.

Сали беше бясна.

— Не съм съгласна. Този човек трябва да бъде спрян. Ще се свържем с правителството, ще изпратят отряд да го арестува.

Дон Алфонсо изглеждаше безкрайно уморен.

— Лечителко, правителството няма да направи нищо.

— Откъде знаете?

— Този човек винаги е бил в комбина с правителството. Не можем да направим нищо, освен да приемем безсилието си.

— Аз не го приемам.

Дон Алфонсо я погледна със старите си тъжни очи. Той внимателно изтръска лулата си, напълни я и я запали с една клечка от огъня.

— Преди много години — каза той, — когато още бях момче, си спомням, че дойде първият бял човек в селото ни. Беше дребен, с голяма шапка и остра брада. Помислихме си, че сигурно е дух. Извади една от ония жълти буци метал и ни попита дали сме виждали такива. Ръцете му трепереха, а в очите му светеше луд блясък. Ние се уплашихме и казахме, че не сме. Месец по-късно при ежегодното наводнение изгнилата му лодка се върна по реката и в нея нямаше нищо, освен черепа и малко от косата му. Ние изгорихме лодката и се престорихме, че това не се е случило.

— Следващата година пристигна един мъж в черни дрехи и шапка. Беше мил човек, даде ни храна и кръстове, накара ни всички да влезем в реката и ни каза, че ни е спасил. Остана при нас няколко месеца, взе си жена с дете и тръгнаха да пресичат блатото. Повече не го видяхме.

— След това дойдоха мнозина, и те търсеха от онова жълто лайно, което наричаха *oro*. Бяха дори още по-луди от първия, задяваха момичетата ни, крадяха лодките и храната ни и поемаха по реката. Един се върна, но нямаше език, така че не разбрахме какво му се беше случило. След време пристигнаха още мъже с кръстове и всеки твърдеше, че само неговите кръстове са добри, че останалите са боклук. Накараха ни отново да се потопим в реката, после същото сториха и другите, уверявайки ни, че първите не постъпват правилно и така, докато се объркахме напълно. По-късно се появи друг бял, поживя с нас, научи езика ни и ни каза, че всичките онези мъже с кръстовете били несвършени. За себе си каза, че е *антрополог*. Цяла година си завираше носа във всичко, което правехме, задаваше ни цял

куп глупави въпроси за такива неща като секса и кой на кого е роднина, какво се случвало с нас след като умрем, какво ядем и пием, как воюваме, как готвим прасе. Каквото му кажихме го записваше. Злонамерените млади мъже от рода, от който бях, му разправиха много престъпни лъжи, а той ги записваше със сериозно лице и ни каза, че ще ги сложи в книга, така че всички в Америка да ги прочетат и че това щяло да ни направи известни. Мислехме си, че е весело.

— Не мина много и по реката дойдоха мъже с войници, носеха оръжие и документи, и ние всички трябваше да ги подпишем. Казаха ни, че сме се съгласили да имаме нов водач, много по-голям от водача на селото, че сме се съгласили да му дадем цялата земя и животни, и дървета, и всички минерали и нефт под земята, ако има такива, което ни се стори много забавно. Дадоха ни снимка на новия ни водач. Беше много грозен, със сипаничаво лице като ананас. Когато истинският ни водач възрази, те го отведоха в гората и го застреляха. Казаха ни да направим отпечатъци върху още документи, после дойдоха още мисионери и направиха училища, донесоха лекарства. Опитаха се да хванат момчетата и да ги накарат да ходят на училище, но не можах. По онова време имахме много мъдър вожд, моят дядо, Дон Кали. Веднъж той ни събра. Каза ни да се опитаме да разберем тези нови хора, които действат като побъркани, но са коварни като демони. Трябваше да разберем какви наистина са тези хора. Той потърси доброволци измежду момчетата. Аз се съгласих. Следващия път, когато дойдоха мисионери, се оставих да ме хванат и да ме завлекат в пансиона към училището в Ла Сеиба. Подстригаха ме, облякоха ме в дрехи, от които ме засърбя цялата кожа, обуха ме в топли обувки и ме биеха, когато говорех на езика на тауака. Прекарах на онова място десет години и се научих да говоря испански и английски и така видях със собствените си очи какви са белите хора. Такава беше и задачата ми: да ги разбира.

— Върнах се в селото и разказах на моите какво съм научил. Те казаха: „Това е ужасно, какво можем да направим?“ А аз им отвърнах: Оставете на мен. Ще им се противопоставим, като се съгласяваме с тях.

— След всичко това аз вече знаех какво да кажа на хората, които идваха в селото ни с куфарчета и войници. Знаех как да чета документите. Знаех кога да ги подпиша и кога да пропусна и да се

правя на глупак. Знаех какво да кажа на христовите мъже, за да ни дадат лекарства, храна и дрехи. Всеки път те ни носеха снимка на новия водач и ми казваха да изхвърля снимката на стария. Аз им благодарях и окачвах портрета в колибата си с цветя.

— Ето така станах водач на Пито Соло. И както сама виждаш, Лечителко, разбирам за какво става дума. Не можем да направим нищо, за да помогнем на планинските индианци. Ще се простим с живота си напразно.

Сали каза:

— Лично аз не мога да обърна гръб просто така.

Дон Алфонсо сложи ръка на рамото ѝ:

— Лечителко, ти си най-смелата жена, която някога съм срещал.

— Не започвайте пак с това, Дон Алфонсо.

— Ти си дори по-смела от повечето мъже, които познавам. Не подценявай планинските индианци. Не бих искал да съм един от онези войници в ръцете на планинските индианци, чиято последна гледка е опечената му на жив огън мъжественост.

Няколко минути всички останаха мълчаливи. Том усети, че е уморен, много, много уморен.

— Ние сме виновни, че това се случва, Дон Алфонсо. Или по-точно — виновни са бащите ни. Ние сме отговорни.

— Томас, нищо от това няма значение, всичките тези приказки за това, че ти си виновен, или пък той, или аз. Не можем да направим нищо. Безсилни сме.

Филип кимна в съгласие.

— Разбрахме го от това побъркано пътешествие. Не можем да спасим света.

— Съгласен съм — каза Върнън.

Том осъзна, че всички го гледат. Беше нещо като гласуване и той трябваше да вземе решение. Сали го гледаше с нескрито любопитство. И той не можеше да си представи, че се отказва. Беше стигнал твърде далече.

— Никога няма да си простя, ако просто се върнем. Аз съм със Сали.

Но бяха двама срещу трима.

Още преди слънцето да изгрее, Дон Алфонсо бе станал и вдигаше лагера. Обикновено неразгадаемият индианец днес изглеждаше изплашен до смърт.

— Миналата нощ имаше планински индианец на не повече от половин миля от лагера ни. Видях следите му. Не ме е страх, че аз ще умра. Но вече причиних смъртта на Пинго и Кори и не искам да си цапам ръцете с повече кръв.

Том гледаше как Дон Алфонсо събира принадлежностите им. Почувства се зле. Всичко бе свършило. Хаузър бе спечелил.

Сали каза:

— Накъдето и да се отправи Хаузър с онзи Кодекс, каквото и да прави, ще го преследвам. Няма да ми се изплъзне. Може и да се наложи да се върнем обратно, но аз пак ще дойда тук. Това изобщо не е свършило.

Краката на Филип бяха все още инфектирани и той не можеше да се движи. Дон Алфонсо изплете един хамак за носене, нещо като носилка с два къси пръта, които минаваха под раменете. Не отне много време. Когато наближи да тръгват, Том и Върнън го вдигнаха и го сложиха в него. Тръгнаха в колона по един през тесния коридор от растения. Сали вървеше отпред, проправяйки пътя с мачетето си, а Дон Алфонсо крачеше най-отзад.

— Съжалявам за затрудненията и досадата, които ви причинявам — въздъхна Филип и извади лулата си.

— Ти самият си жива досада — каза Върнън.

— Угризенията направо ме разкъсват.

Том слушаше двамата си братя. Разменяха си полушеговити закачки както навремето. Понякога бяха приятелски, друг път — не чак дотам. Том беше доволен, че Филип се чувства достатъчно добре, за да се заяжда с Върнън.

— Дий! Надявам се да не се подхлъзна и да те изтърся в някоя кална дупка — изхили се Върнън.

Дон Алфонсо мина за последно между тях, проверявайки раниците им.

— Трябва да сме колкото се може по-тихи — предупреди той. — И не бива да пушиш, Филип. Ще го надушат.

Филип изруга и прибра лупата си. Започна да вали. Носенето на Филип се оказа далеч по-трудно, отколкото Том предполагаше. Беше

почти невъзможно да го мъкнат нагоре по стръмната пътека. Преминаването им с него по разклатените дънери на отсрещния бряг на бучащите реки си беше истински ужас. Дон Алфонсо държеше очите си отворени на четири и изискваше стриктно да се спазва тишина; дори използването на мачетето беше забранено. Изтощени до крайност, те направиха лагер на единственото равно местенце, което успяха да намерят. Дъждът валеше като из ведро, водата направо шуртеше в хилавата колиба, която Върнън бе построил и всичко бе покрито с кал. Том и Сали отидоха на лов и скитаха из гората в продължение на два часа, без да открият нищо. Дон Алфонсо забрани да се пали огън, за да не ги усетят по мириса на дима. Вечерята им тази вечер представляваше суров корен с вкус на мукава и по няколко проядени плода, надупчени от малки бели червейчета.

Дъждът продължаваше да се излива, превръщайки струите в пенести потоци. За десет часа изнурителни усилия успяха да минат само три мили. Следващият ден и по-следващият бе все същото. Ловът беше невъзможен, а Дон Алфонсо нямаше късмета да улови дори една риба. Преживяваха от корени и ягоди и от странните прогнили плодове, които Дон Алфонсо бе в състояние да събере. На четвъртия ден бяха успели да изминат по-малко от десет мили. Филип, в своето почти пълно изтощение от глад, отслабваше бързо. Празният израз отново се върна върху лицето му. Като не можеше да пуши, той прекарваше по-голямата част от деня, взрян нагоре, в зеления балдахин на джунглата, едва отговаряйки, когато го запитваха нещо. Чувстваха се изтощени от физическото усилие да носят хамака и се налагаше да спират все по-често. Дон Алфонсо сякаш се бе смалил, костите му стърчаха, кожата му се отпусна и се набръчка. Том вече не си спомняше какво е да си облечен в сухи дрехи.

На петия ден по пладне Дон Алфонсо заповяда да спрат. Той се наведе да вземе нещо от пътеката. Беше перо с прикрепена към него къса, усукана връв.

— Планински индианци — прошепна той с разтреперан глас. — Това нещо е прясно.

Настъпи тишина.

— Сега трябва да се отбием от пътеката.

Дори по пътеката бе достатъчно трудно, но сега вървенето стана почти невъзможно. Натъкнаха се на толкова плътни стени от папрати и

лиани, които сякаш ги отблъскваха назад. Пълзяха и се катереха по падналите дървета, газеха в заблатени мочурища, в кал до кръста. Растенията бяха пълни с мравки и жилещи насекоми, които, разтревожени от появата им, се спускаха върху тях яростно, пълзяха в косите им, падаха в яките и ги хапеха и жилеха. Филип си патеше най-много от всички в хамака, докато го влачеха през плътния гъсталак. Но Дон Алфонсо настояваше да се движат встрани от пътеката.

Беше истинско безумие. Дъждът не спираше. На всеки няколко стотин ярда се редуваха, като двама проправяха пътеката, а след тях другите двама носеха хамака с Филип. Два дни продължиха все така със скоростта от двеста ярда в час, без почивка въпреки пороя, газейки през дълбоката кал. Повечето от копчетата на ризата на Том се бяха откъснали, липсваха цели парчета от обувките му и изранените му стъпала се подуваха и го боляха. Останалите се намираха в същото окаяно състояние. В гората нямаше никакъв дивеч. Дните се сливаха в дълга, безкрайна борба за оцеляване през сумрачен гъсталак и мочурища, където бяха така безпощадно нажилени и нахапани, че кожата им заприличаха на зебло. Сега и четиримата носеха Филип, и понякога се налагаше да си починат час, за да го пренесат дванайсетина ярда по-нататък.

Том загуби всяка представа за време. Краят приближаваше, осъзна той: моментът, когато нямаше да могат да продължат напред. Чувстваше се странно, с олекнала глава. Нощите и дните се сливаха неразличими. Той падна в калта и остана да лежи, докато Сали не го вдигна, а после, половин час по-късно, той трябваше да направи същото за нея.

Стигнаха до открито място — едно огромно дърво бе паднало и с това откриваше пролука в горския балдахин. Теренът наоколо беше относително равен. Дървото бе паднало по такъв начин, че човек можеше да се приюти под огромния му дънер.

Том едва пристъпваше. По мълчаливо съгласие всички спряха за лагер. Той се чувстваше до такава степен изтощен, че се питаше дали ако легне, ще бъде в състояние отново да се изправи. С последни сили отсякоха няколко здрави клона и ги окастриха, облегнаха ги о дънера и направиха покрив от папратови клони. Изглежда беше около обяд. Те се провряха отдолу и се струпаха един до друг, лягайки направо върху мократа земя, сред два инча кал. По-късно Сали и Том направиха нов

опит за лов, но се върнаха с празни ръце. Когато тъмнината се спусна, те се вмъкнаха при останалите под дънера. На умиращата светлина Том погледна брат си Филип. Той беше в ужасно състояние. Беше вдигнал температура и бе в полусъзнание. Страните му бяха хлътнали и под очите му се чернееха дълбоки кръгове; ръцете му приличаха на клечки с подути лакътни стави. Някои от инфекциите се бяха подновили и по тях се виждаха нови ларви. Том го гледаше и сърцето му се късаше. Филип умираше.

Дълбоко в себе си Том знаеше, че никой от тях няма да напусне това отвратително малко сечище.

Равнодушието от надвисващата заплаха да умрат от глад ги завладя напълно. Том лежа буден почти цялата нощ. Дъждът валя през цялото време и едва на развиделяване взе да утихва. За пръв път от седмици насам той успя да види синьо небе — безупречно чисто. Слънчевите лъчи се процеждаха между клоните на дърветата и хванали рояците насекоми, ги превръщаха в трептящи вихрушки от светлина. От гигантския дънер се надигаше пара.

В това имаше такава ирония — пролуката между дърветата оформяше съвършен изглед към Сиера Азул. Бяха се движили почти седмица в противоположната посока, а планината изглеждаше по-близо от когато и да било: върховете пробиваха парцаливите облаци, толкова сини, като късове сапфир. Том вече не усещаше глад. „Това прави накрая с теб гладът“, помисли си той.

Почувства нечия ръка върху рамото си. Беше Сали.

— Ела за малко. — Гласът ѝ звучеше мрачно.

Том изпита страх.

— Да не е станало нещо с Филип?

— Не. С Дон Алфонсо.

Том се изправи и последва Сали по протежението на дънера, където Дон Алфонсо бе оставил хамака си направо върху мократа земя. Той лежеше на една страна, загледан в Сиера Азул. Том клекна до него и хвана старата му, набръчка ръка. Беше топла.

— Съжалявам, Томасито, но аз съм един безполезен старец. Толкова безполезен, че умирам.

— Не говорете така, Дон Алфонсо. — Той сложи дланта си върху челото му и усети, че гори.

— Смъртта ме вика и никой не може да ѝ каже: „Ела другата седмица, сега имам работа.“

— Да не би миналата нощ да сте сънували Свети Петър или нещо такова? — попита Сали.

— Не е нужно да сънуваш непременно Свети Петър, за да разбереш кога е дошъл краят.

Сали погледна Том.

— Имаш ли представа какво му е?

— Без диагностични тестове, кръвна проба и микроскоп...

Той преглътна и се изправи, борейки се със слабостта, която напираше да го завладее. „Ето, че се случи“, помисли си. Това го разгневи. Не беше честно.

Той тръсна глава да се освободи от безполезните мисли и провери как е Филип. Спеше. И той като Дон Алфонсо имаше висока температура и Том не беше сигурен дали изобщо щеше да се събуди. Върнън запали огън, въпреки увещанията на Дон Алфонсо да не го прави и Сали свари лечебен чай. Цялото му лице се отпусна и сякаш се обърна навътре, кожата му загуби цвят и придоби восъчен оттенък. Дишаше затруднено, но все още бе в съзнание.

— Ще изпия чая ти, Лечителко — каза той, — но дори твоето лекарство няма да ме спаси.

Тя коленичи до него:

— Дон Алфонсо, говорите само за умиране. Не можете ли да говорите за нещо друго?

Той взе ръката ѝ:

— Не, Лечителко, моето време настъпи.

— Не можете да го *знаете*.

— Моята смърт беше предречена.

— Не искам да слушам повече абсурди. Вие не можете да гледате в бъдещето.

— Когато бях малък, се бях разболял от лоша треска и майка ми ме заведе при една *bruja*, вещица. Та тя каза, че не ми е дошло още времето, че ще умра далече от дома, сред чужденци, край сини планини. — Той вдигна поглед към Сиера Азул, която се виждаше в пролуката между върховете на дърветата.

— Може да е имала предвид някакви други сини планини.

— Лечителко, тя говореше точно за тези планини, които са сини като самия велик океан.

Сали преглътна една сълза.

— Дон Алфонсо, не говорете глупости.

При тези думи индианецът се усмихна:

— Не е ли прекрасно, когато старец като мен умира, едно красиво момиче да ридае край смъртното му ложе?

— Това не е смъртното ви ложе и аз не плача.

— Не се тревожи, Лечителко. Това не ме изненадва. Тръгнах на това пътешествие, знаейки, че то ще бъде последно. Бях ненужен в Пито Соло. Не исках да умра в колибата си като немощен, изглупял старец. Аз, Дон Алфонсо Босуас, исках да умра като мъж. — Той млъкна, пое си дъх и потрепери. — Само не знаех, че ще умра под изгнил дънер в смърдящата кал и ще ви оставя сами.

— Тогава не умирайте! Ние ви обичаме, Дон Алфонсо. Да я вземат дяволите онази *bruja*!

Дон Алфонсо взе ръката ѝ и се усмихна.

— Лечителко, има само едно нещо, което вещицата не позна. Тя каза, че съм щял да умра сред чужденци. А това не е истина. Аз умирам сред приятели.

Той притвори очи и промърмори нещо, след което душата му го напусна.

45.

Сали се разплака. Том стоеше и гледаше настрани, чувствайки как безпричинният му гняв расте. Той отиде в гората. Там откри тиха поляна и седна на един дънер, стискайки и разпускаяйки юмруци. Старецът нямаше право да ги изоставя. Той се бе предал на суеверието. Приказваше само за умиране — и то само защото бе зърнал някакви си сини планини.

Том си спомни първия път, когато бе видял Дон Алфонсо. Седеше на нисък стол в колибата си, размахваше мачетето си и се шегуваше. Имаше чувството, че оттогава е минал цял един живот.

Изкопаха гроб в калната земя. Това беше бавна, изтощителна работа, а те бяха толкова отслабнали, че им се виеше свят от всяко усилие. Том не преставаше да мисли: „Кога ще се наложи да правя същото за Филип? Утре?“ Гробът беше готов по пладне, увиха тялото на Дон Алфонсо в хамака му, търкулнаха го в прогизналата яма и хвърлиха малко влажни цветя отгоре. После запълниха гроба с кална пръст. Том направи груб кръст, като сплете клони и го заби откъм главата. След това застанаха неловко край него.

— Искам да кажа няколко думи — прокашля се Върнън.

Той стоеше, полюлявайки се, с разрошена коса и брада. Дрехите висяха върху тялото му. Приличаше на просяк.

— Дон Алфонсо — започна той и гласът му секна. Той се изкашля. — Ако все още сте някъде наоколо, преди да сте се отправили към Златните порти, останете още мъничко и ни помогнете да се измъкнем оттук. Става ли, старче? Ние сме в лошо положение.

— Амин — каза Сали.

По небето започнаха да се търкалят тъмни облаци и слънцето се скри. Чува се гръмотевици и по листата над главите им затрополиха тежки капки.

Сали се приближи до Том:

— Мисля да отида на лов.

Том кимна. Той взе въдицата и реши да си опита късмета в реката, която бяха преминали, на около миля назад. Върнън остана да се грижи за Филип.

Върнаха се в късния следобед. Сали не бе простреляла нищо, Том носеше една рибка, която тежеше не повече от шест унции. Докато бяха далеч от лагера, Филип бе развил висока температура и блънуваше. Очите му бяха отворени и блестяха трескаво, движеше главата си неспирно напред-назад, мърморейки неразбираеми фрази. Том беше сигурен, че брат му умира. Когато се опитаха да го вдигнат и да го накарат да пие чая, който Сали бе сварила, той започна да удря и да блъска чашата. Свариха рибата с корени от маниока и започнаха да хранят с лъжица Филип, който най-сетне се беше укротил. Останалото разделиха помежду си. След това се вмъкнаха под дънера, докато дъждът се изливаше и чакаха да мръкне.

Том се събуди пръв, точно преди разсъмване. Положението на Филип се бе влошило през нощта. Той се мятеше и блънуваше, дърпаше яката си, лицето му изглеждаше хлътнало и съсухрено. Том изпита отчаяние. Не разполагаха с лекарства, нито с медицински принадлежности. Билковите церове на Сали бяха неефикасни срещу тази силна треска.

Върнън стъкна огън и те насядаха около него в пълна тишина. Тъмните папрати се издигаха над тях като заплашителна тълпа от хора, които кимаха глави в такт с дъждовните капки и хвърляха мъждиви сенки над убежището им.

Най-сетне Том наруши мълчанието.

— Ще се наложи да останем тук, докато Филип се оправя.

Сали и Върнън кимнаха, макар да знаеха, че Филип няма да се оправя.

— Трябва да се опитаме непременно да уловим някакъв дивеч, риба и да съберем ядливи растения. Ще използваме това време да възстановим силите си и да се подготвим за дългото пътуване към дома.

Отново всички се съгласиха.

— Добре — каза Том и се изправи. — Да се хващаме тогава за работа. Сали отива на лов. Аз отивам да си взема въдицата и кукичките. Върнън, ти оставаш тук да се грижиш за Филип. — Той се огледа. — Няма да се предаваме.

Те се изправиха на несигурните си крака и Том забеляза малко повече енергичност в движенията им. Събра такъмите си и се отправи към джунглата. Отдалечаваше се по права линия от Сиера Азул, като правеше нарязи от страната на папратите, край които минаваше, за да маркира пътя си и се оглеждаше за ядливи растения. Дъждът продължаваше да се лее на потоци. Два часа по-късно се върна изтощен с малко гущерче, което бе хванал, за да използва за стръв. Той го закачи на кукичката и я хвърли в кипящия порой.

След пет часа, докато все още бе достатъчно светло, за да се върне в лагера, той заряза всичко. Бе загубил три от петте кукички и доста от кордата, но не можеше да се похвали с никакъв улов. В лагера завари Върнън да кладе огън. Сали още не се бе прибрала.

— Как е Филип?

— Не е добре.

Той отиде при брат си и го погледна. Филип бе потънал в неспокоен сън, като от време на време изплуваше от дрямката и промърморваше по някоя фраза. Посивялото му лице уплаши Том; напомняше му за последните мигове на Дон Алфонсо. Филип изглежда водеше едностранен разговор с баща им, накъсана серия от обиди и обвинения. Спомена и неговото име, после името на Върнън, майка си, която не бе виждал от двайсет години. А после Филип изглежда сънуваше, че е на детско парти за рожден ден. Беше неговият пети рожден ден, той отваряше подаръците и ги обявяваше радостно.

Том се отдалечи натъжен. Седна до Върнън край огъня. Върнън прехвърли ръка през рамото му.

— Така е през целия ден. — Той му подаде канче с чай.

Том го взе и отпи. Собствените му ръце приличаха на ръце на старец, с издути жили и на петна. Стомахът му бе хлътнал, но той не чувстваше глад.

— Сали още ли не се е върнала?

— Не, но чух няколко изстрела.

В този миг се чу шумолене на храсти и Сали се появи.

— Не извади ли късмет? — попита Том.

Тя поклати глава и избърса калта по лицето си.

— Съжалявам.

— Утре — каза Том, — ако стана рано, мога да успея да стигна реката, където намерихме Филип. Няма да съм тук цяла нощ, но реката

е голяма и съм сигурен, че ще наловя много риба.

— Страхотна идея, Том — каза Върнън с пресилен ентузиазъм.

— Няма да се предадем.

— Не — каза Сали.

Върнън поклати глава.

— Питам се какво би си помислил татко, ако ни видеше сега.

Том въздъхна. Изобщо не мислеше за Максвел Бродбент. Ако знаеше какво бе направил, да изпрати тримата си сина на сигурна смърт... Но не му се мислеше за това. Не оправдаха надеждите му, докато беше жив, а сега щяха да го разочароват след смъртта му.

Том се загледа в огъня, след което попита:

— Яд ли те е на татко?

Върнън се поколеба.

— Да.

Том направи безпомощен жест с ръка:

— Мислиш ли, че ще можем да му простим?

— Има ли значение?

Том се събуди призори със странно чувство на натиск в основата на черепа си. Беше още тъмно и валеше. Звукът на дъжда сякаш отекваше в главата му. Той се обърна върху влажната земя и натискът премина в болка. Седна, колкото да установи с изненада, че едва ли ще може да се изправи. Отпусна се отново назад — виеше му се свят, когато впереше очи в тъмнината, се появяваха объркани спирали в червено и кафяво и мракът се изпълваше с шепнещи гласове. Той чу нежното, тревожно бърбене на маймунчето до себе си. Огледа се и най-накрая го забеляза — седеше съвсем близо до него и издаваше тревожни премляскващи звуци. Разбра, че нещо не е наред.

Беше нещо повече от ефекта на глада. Том осъзна, че е болен. „О, Господи“, помисли си той, „не сега.“ Изви глава, за да потърси с очи Сали или Върнън, но не можа да види нищо. Носът му сякаш бе изпълнен с вездесъщата миризма на гниещи растения, дъжд и глина. Дъждът почукваше по листата на дърветата и всеки звук отекваше в главата му болезнено. Той усети, че се унася, но отвори очи и видя Сали, която бе насочила фенерчето към него и се взираше в лицето му.

— Днес отивам да ловя риба — каза Том.

— Никъде няма да ходиш — отвърна тя. Наведе се и сложи ръка на челото му, но не успя да скрие страха върху лицето си. — Ще ти донеса малко чай.

Върна се с димящо канче и му помогна да го изпие до дъно.

— Сега поспи — каза тя.

И той заспа.

Когато се събуди беше по-светло, но все още валеше. Сали се бе навела над него. Когато видя, че отваря очи, тя се опита да се усмихне.

Въпреки задушливата горещина под дънера той трепереше.

— Филип? — едва успя да попита.

— Все същото.

— Върнън?

— И той е болен.

— По дяволите! — Той се взря в Сали и усети тревога. — А ти? Ти как си? — Лицето ѝ беше пламнало. — Ти не се разболяваш, нали?

Сали сложи ръка на бузата му.

— Да, и аз се разболявам.

— Ще се оправя — каза Том. — И тогава ще се грижа за теб. Ще се измъкнем от тази бъркотия.

Тя поклати глава:

— Не, Том, няма.

Изричането на този прост факт сякаш накара главата му да се проясни. Той затвори очи. Значи това беше. Щяха да умрат в дъжда, под този изгнил дънер и дивите животни щяха да ги разкъсат. И никой нямаше да научи какво се е случило с тях. Той се опита да каже, че това е от температурата, че нещата не са чак толкова лоши, но дълбоко в себе си знаеше, че е истина. Главата му се въртеше. Те умираха. Отвори очи.

Тя все още беше тук, с ръка върху бузата му. Гледаше го от много време. Лицето ѝ беше мръсно, изподрано, нахапано; косите ѝ — разрошени и без блясък, очите — хлътнали. Ако имаше някаква прилика с момичето, което галопираше след него на неоседлания кон в Юта, то тя си беше отишла — с изключение на интензивния тюркоазен цвят на очите и начина, по който издаваше напред долната си устна.

Най-после тя проговори:

— Не ни остава много. — Тя млъкна, гледаше го настойчиво. — Трябва да ти кажа нещо, Том.

— Какво?

— Изглежда съм се влюбила в теб.

Реалността го връхлетя с внезапна сила. Той не можа да каже нищо.

Тя продължи бързо:

— Както и да е, най-после го казах.

— Но какво ще стане с...?

— Джулиан? Той е перфектният мечтан мъж — красив, блестящ, винаги с правилното мнение. Той е момчето, за което всеки родител мечтае да омъжи дъщеря си. Той е моята Сара. Кой иска такова нещо? Чувството, което изпитвам към него не е онова, което изпитвам към теб, с всички твои... — Тя се поколеба и се усмихна.

— Недостатъци?

С тези думи всички усложнения се стопиха и всичко изглеждаше ясно и просто. Той се опита да говори, но от гърлото му излезе някакво подобие на грак:

— И аз те обичам.

Тя се усмихна и малък проблясък от предишната ѝ лъчезарност освети лицето ѝ.

— Знам и се радвам. Съжалявам, че бях толкова заядлива с теб. Отричах го пред себе си.

За миг млъкнаха.

— Мисля, че се влюбих в теб в момента, в който те видях на гърба на коня ми в Юта — каза Том. — Но го знаех със сигурност, когато ти не можа да застреляш онзи ягуар. Винаги ще те обичам за това.

— Когато ме извика навън, за да видя онази фосфоресцираща гора — прошепна Сали, — тогава осъзнах, че съм се влюбила в теб.

— Не ми каза нищо.

— Трябваше ми време, за да го проумея. Както сигурно вече си забелязал, аз съм голям инат. Не си признавам, когато съм сбъркала.

Той преглътна. Главата му започна да се върти.

— Но аз съм съвсем обикновен човек. Не съм станал студент в Станфорд на шестнайсет години...

— Обикновен? Човек, който се бори с ягуари и анаконди? Кой може да се похвали, че тръгва на експедиция към сърцето на мрака с твоята смелост и твоето чувство за хумор?

— Направих го само защото бях принуден.

— Ето, това е една от хубавите ти черти: ти си скромнен. Докато бях с теб, започнах да виждам какъв човек е всъщност Джулиан. Той не поиска да дойде с мен, защото предполагаше, че това ще е свързано с много главоболия. Щеше да се наложи да прекъсне работата си. И, освен това, си мисля, че той се страхуваше. Джулиан, осъзнах накрая, е от онези хора, които не се залавят с нищо, ако не са напълно сигурни, че ще успеят. Ти, наопаки, би се захванал с невъзможното.

Главата му отново сякаш започна да плува. Той се опита да я държи права. Радваше се на думите, които чу. Тя се усмихна тъжно и го погали по бузата:

— Съжалявам, че времето ни изтече.

Той сложи ръка върху косата ѝ.

— Не съществува по-дяволско място, където да се влюби човек.

— Май не се шегуваш.

— Може би в някой друг живот... — Том се бореше да запази връзката с действителността. — Ще имаме друг шанс, някак... някъде... — Съзнанието му се замъгли. Какво се бе опитал да каже? Затвори очи и се опита да спре виенето на свят, но стана още по-лошо. Насили се да ги отвори, но не видя нищо, освен зелени и кафяви спирали и се запита дали всичко това бе само сън — болестта на баща му, пътуването, джунглата, Сали, брат му, който умираше. Да, всъщност, това беше сън, осъзна той, дълъг и странен сън, и той щеше да се събуди в собственото си легло, отново предишното малко момче, баща му ще се провикне от стълбите:

— Добро утро, добро утро, поспаланковци, хайде, ставайте!

С тези мисли той отплува някъде дълбоко, далеч, обзет от щастливо очакване.

46.

Маркър Хаузър седеше на малко столче пред входа на разрушения храм и вдъхваше свежестта на утрото. Един тукан^[1] надаваше крясъци от близкото дърво, поклащайки огромния си клон. Беше прекрасен ден, небето — бистро синьо, джунглата — спокойно зелена. В тези планини беше по-хладно и по-сухо и въздухът изглеждаше по-свеж. Отнякъде се носеше аромат на непознати цветя. Хаузър почувства, че го обзема някакво успокоение. Беше изминала една дълга нощ и го бе оставила празен, изтощен и разочарован.

Чу шум от стъпки по опадалите листа. Един от войниците му носеше закуската — бекон, яйца, кафе, пържени банани — емайлиран поднос с клонка от някаква билка за украса отстрани. Той взе подноса и го сложи на коленете си. Украсата го дразнеше и я изхвърли, после взе вилицата си и започна да се храни, докато мозъкът му прехвърляше събитията от предишната нощ. Беше настъпило времето да притисне вождата или да се провали. Няма и десет минути, след като бе взел това решение, когато му стана ясно, че индианецът няма да се пречупи, но все пак реши да доведе нещата докрай. Беше като гледане на порнографски филм — не си в състояние да го изключиш, но накрая се ругаеш за изгубеното време и енергия. Той опита. Направи всичко, което можеше. Сега трябваше да мисли за друго решение на проблема.

На входа се появиха двама войници, поддържайки под мишниците тялото.

— Какво да правим с това нещо, шефе?

Хаузър посочи с вилицата си, устата му беше пълна с яйца:

— Долу в бездната!

Те се отдалечиха, а Хаузър завърши закуската си. Белият град беше голямо, обрасло с растителност място. Макс би могъл да бъде погребан навсякъде. Проблемът беше, че селото бе настръхнало и нямаха много шансове да пипнат друг заложник и да измъкнат информация от него за точното местоположение на погребението. От

друга страна той самият не гореше от желание да рови наоколо в това гъмжащо от плъхове място през следващите две седмици.

Той въздъхна, бръкна в джоба си и извади алуминиевото цилиндърче. За една минута ритуалът бе извършен и пурата — запалена. Вдъхна дълбоко, усещайки успокояващия ефект на никотина от дробовете към тялото си. Всички проблеми могат да бъдат сведени до точки и подточки. В този случай бяха две: да намери гробницата сам, или да накара някой друг да я намери вместо него. Ако накараше някой друг да го направи, кой трябваше да е този човек?

— Лейтенант?

Лейтенантът, който чакаше сутрешните му заповеди, приближи и козирува.

— *Si, senior?*

— Искам да изпратя някого нагоре по пътеката да разбере какво е състоянието на братята Бродбент.

— Да, сър.

— Не ги закачайте и не позволявайте да усетят присъствието ви. Искам да разбере как са, дали продължават напред, или са се върнали — всичко, което можете да разберете.

— Да, сър.

— Тази сутрин ще започнем с пирамидата. Ще отворим този край с динамит и ще си проправяме път в движение. Подгответе експлозивите и хората, да са на линия след час. — Той остави подноса на земята и се изправи, премятайки през рамо „Щаер“-а. Независимо дали щеше да намери Макс в пирамидата или не, той знаеше, че войникът трябва непрекъснато да се занимава с нещо — и да се забавлява. Е, една голяма експлозия щеше да свърши работа.

Слънчева светлина. За първи път от две седмици насам. Щеше да е приятно да работи на слънце за разнообразие.

---

[1] Южноамериканска птица с ярко оперение и голям извит клюн. — Б.пр. ↑

47.

Смъртта дойде за Том Бродбент, но не покрита с черна мантия и с коса. Дойде като грозно, свирепо лице на червени и жълти ивици, с настръхнала зелена козина, със зелени очи, черна коса и изпилени бели зъби. Наведе се към него и го побутна с пръсти. Но смъртта, която Том очакваше, не беше пристигнала. Вместо това ужасяващото същество му изля някаква гореща течност в гърлото, после повтори. Той се съпротивляваше безволево, но после се предаде, преглътна я и заспа.

Събуди се с неприятно чувство за сухота в гърлото и пулсираща болка в главата. Намираше се в сламена колиба и лежеше в сух хамак. Беше облечен в чиста тениска и къси панталони. Отвън слънцето грееше и джунглата беше изпълнена със звуци. Потрябва му доста време да си спомни кой е и какво правеше тук, но после паметта му се върна и парчетата започнаха да се наместват: изчезването на баща му, странното завещание, пътуването по реката, шегите и поговорките на Дон Алфонсо, малкото сечище с изглед към Сиера Азул, умирането под изгнилия дънер в дъжда.

Струваше му се, че всичко това се е случило много, много отдавна. Чувстваше се обновен, прероден и крехък като бебе.

Той повдигна глава нагоре, доколкото безумното главоболие позволяваше. Хамакът до него беше празен. Усети, че сърцето му се свива. Кой беше лежал в този хамак? Сали? Върнън? Кой беше умрял?

— Хей! — извика той слабо, опитвайки се да седне. — Има ли някой тук?

Отвън се чу някакъв звук и влезе Сали.

Появата ѝ беше като внезапно изгряло злато.

— Том! Толкова се радвам, че вече си по-добре.

— О, Сали, видях, че хамакът е празен и си помислих...

Тя се приближи и стисна ръката му:

— Все още всички сме тук.

— Филип?

— Още е болен, но е много по-добре. Върнън утре би трябвало да е по-добре.

— Какво се случи? Къде сме?

— На същото място. Трябва да благодариш на Борабей, когато се върне. Той отиде на лов.

— Борабей?

— Планински индианец. Той ни намери и ни спаси. Грижеше се за нас и ни лекуваше.

— Защо?

— Не знам.

— Колко време бях болен?

— Всички боледувахме около седмица. Имали сме треска, която той нарече *bisi*. Той е лечител. Не като мен, а истински *curandero*. Давал ни е лекарства, хранил ни е, спасил ни е живота. Дори говори малко английски.

Том се опита да седне.

— Още не бива — възпря го тя и му помогна отново да легне. — Пийни от това.

Той пое канчето, пълно със сладка напитка и го изпи до дъно. Малко след това усети силен глад.

— Мирише ми на нещо много вкусно.

— Сварена гугутка а ла Борабей. Ще ти донеса малко. — Тя го погали по бузата.

Том вдигна очи към нея, припомняйки си отново всичко.

— Ще мине доста време, преди да го преодолеем.

— Да.

— Да караме стъпка по стъпка.

Той кимна. Изяде супата, която Сали му донесе и потъна в дълбок сън. Когато се събуди, от главоболието нямаше и следа и той успя да стане от хамака и да излезе навън. Краката му бяха сякаш от гума. Огледа се. Намираха се на същото сечище със същото паднало дърво, но сега то изглеждаше по съвсем различен начин — от влажен гъсталак се бе превърнало в слънчев, открит лагер. Мократа земя бе застлана с папратови клони като с пружинирац, зелен килим. Имаше две спретнати колиби, покрити с палмови листа и огнище, около което бяха сложени пънове за сядане. Слънчевите лъчи проникваха през високите корони на дърветата, а в пролуката между тях се виждаше

Сиера Азул, пурпурна на фона на синьото небе. Сали седеше близо до огъня и когато го видя се изправи и му помогна да седне до нея.

— Колко е часът?

— Десет сутринта — отвърна му тя.

— Как е Филип?

— Лежи в хамака си. Все още е слаб, но ще се оправи. Върнън спа през цялото време, докато имаше треска. Преди малко хапна супа. Борабей ни каза, че трябва да ядем колкото се може повече.

— Къде е този мистериозен Борабей?

— На лов.

В голяма тенджерата на огъня се варяха едри късове месо със странни корени и растения. След малко Том се изправи — искаше да види Филип. Той отвори вратата на колибата и прекрачи вътре.

Филип лежеше в хамака и пушеше. Беше все още шокиращо слаб, но раните му бяха заздравели и очите му не изглеждаха хлътнали.

— Радвам се, че си станал, Том — каза той.

— Как се чувстваш?

— Малко слаб в коленете, но иначе в добро настроение. Краката ми са почти излекувани. След ден-два ще мога да вървя.

— Срещна ли се вече с този тип Борабей?

— О, да. Ексцентричен тип. Целият е изрисуван, дискове, татуировки...

— Изглеждаш като нов човек, Филип.

— И ти, Том.

Настъпи неловка тишина, прекъсната от изстрел.

— Здравейте! Братя!

— А, Борабей се е върнал — каза Филип.

Том излезе от колибата и видя най-изумителния дребен индианец да пресича поляната. Горната част на тялото и лицето му бяха боядисани в червено, имаше черен кръг около очите и яркожълти ивици, които пресичаха по диагонал гръдния му кош. Около горната част на ръцете му беше вързана перушина. Беше напълно гол, с изключение на препаската. През корема му минаваше груб белег. Беше с черна коса, подстригана късо, а очите му имаха необикновен лешников цвят, почти зелен. Лицето му бе удивително красиво, с деликатни черти, кожата — гладка и еластична.

Той пристъпи към огъня, в едната си ръка държеше тръба за издухване на стрели, а в другата мъртво животно от някаква непозната порода.

— Братя, донесох месо — каза Борабей на английски и се усмихна. После пусна животното на земята и го прекрачи. Прегърна Том два пъти, като го целуна от двете страни. После отстъпи и сложи ръка на гърдите си:

— Казвам се Борабей, братя.

— Аз съм Том.

— А аз — Джейн — каза Сали.

Борабей се обърна.

— Джейн? Не си ли Сали?

Тя се усмихна.

— Просто се пошегувах.

— Ти, аз, той, ние сме братя — завърши Борабей, като прегърна още няколко пъти официално Том, целувайки го отново.

— Благодаря ти, че ни спаси живота — каза Том.

— Благодаря. Яде ли супа?

— Да. Беше много вкусна.

— Борабей е добър готвач. Трябва да ядеш повече.

— Къде си научил английски?

— Майка ми ме научи.

— Добре говориш.

— Говоря лошо. Но ще се науча от вас и после говоря по-хубаво.

— По-добре — поправи го Сали.

— Благодаря. Някой ден ще отида в Америка с вас, братя.

Това изненада Том. Тук, на това място, толкова далеч от всяка цивилизация, хората все още искаха да отидат в Америка.

Борабей погледна маймунчето, което бе заело обичайното си място в джоба на Том.

— Тази майmunка все плачеше и плачеше, докато ти беше болен. Как се казва?

— Рошавия Неудачник — отвърна Том.

— Защо не я изядохте, когато умирахте от глад?

— Защото съм привързан към нея. Пък и няма да излезе повече от една хапка.

— А защо я наричате Рошавия Неудачник? Какво значи това?

— Ами-и-и, това е прякор за животно, което има козина и на което не му е провървяло кой знае колко.

— Ясно. Научих нова дума, *рошав*. Искам уча английски.

Сали го поправи:

— Искам да уча английски.

— Благодаря. Казвайте ми, когато бъркам. — Индианецът протегна пръст към маймунката. Тя го хвана с малката си лапичка и го погледна, после изписука и отново се сгуши в джоба на Том.

Борабей се усмихна.

— Рошавия Неудачник мисли, че искам да го изям. Знае, че ние, Тара, обичаме маймуни. Сега ще приготвя храната. — Той отиде до дивеча и го понесе заедно с една тенджерата към края на поляната. Щеше да го одере и да го изчисти от вътрешностите.

— Още съм много объркан — каза Том и придърпа пъна, на който седеше, към Сали. — Откъде се взе този Борабей?

— Не знам повече от теб. Борабей ни завари всички болни и умиращи под дънера. Той разчисти мястото, направи колиби, премести ни в тях, нахрани ни, излекува ни. Събра много билки и дори някои твърде странни насекоми — можеш да ги видиш всичките в колибата му. Използва ги за лекарства. Аз първа се оправих. Това стана преди два дни. После му помагах да готви и да се грижи за вас. Треската, която имахме беше кратка, но силна. Не е малария, слава богу, и няма да има остатъчни ефекти. Ако човек не умре първите два дни, минава. Изглежда точно от това умря Дон Алфонсо — Борабей каза, че старите хора са много по-податливи.

При споменаването на стареца Том усети, че го пронизва болка.

— Знаем — каза Сали, — и на мен ми липсва.

— Никога няма да го забравя — него и мъдрите му думи. Трудно ми е да повярвам, че вече го няма.

Отсреща Борабей режеше месото на късове и ги хвърляше в тенджерата. Той тананикаше някаква мелодия, която се приближаваше и отдалечаваше с бриза.

— Спомена ли нещо за Хаузър и тия с него и какво ще правят в Сиера Азул?

— Не. Не иска да говори за това. — Тя го погледна и се поколеба: — В един момент тогава си помислих, че с нас е свършено.

— Да.

— Спомняш ли си какво ти казах?

— Много добре.

Тя се изчерви силно.

— Да не би да искаш да си вземеш думите обратно? — попита

Том.

Тя поклати глава и русата ѝ коса се разпиля по раменете.

— Никога.

— Добре — усмихна се Том и взе ръката ѝ в своята. Това, през което бяха минали, по някакъв начин бе задълбочило красотата ѝ, бе я направило по-загадъчна, по-духовна. Онази заядлива, отбранителна острота бе изчезнала. Близостта на смъртта ги беше променила всички.

Борабей се върна с няколко сурови мръвки, увити в листо.

— Рошав! — извика той и издаде със зъби звук, подобен на смучене. Маймунчето се показа от джоба на Том. Индианецът протегна ръка и след кратко писукане то грабна едно парче месо и го лапна. После се пресегна за друго, сумтейки от удоволствие.

— С Рошавия Неудачник вече сме приятели — каза Борабей и се усмихна.

Онази нощ треската на Върнън премина. Той се събуди на следващата сутрин бодър, но все още слаб. Борабей се въртеше около него и изливаше в гърлото му всевъзможни билкови отвари. Прекараха целия ден в лагера, докато индианецът търсеше храна. Върна се чак следобед и извади от торбата, изплетена от палмови листа корени, плодове, ядки и прясна риба. До мръкнало пекоха, опушваха и осоляваха храната, след което я увиха в сухи листа и трева.

— Отиваме ли някъде? — попита Том.

— Да.

— Къде?

— Ще говорим по-късно — отвърна Борабей.

Филип излезе, накуцвайки от колибата, краката му още бяха превързани, лулата стърчеше от устата му.

— Прекрасен следобед — огледа се той.

Приблужи се до огъня и седна. Когато си наля от чая, който Борабей беше сварил, каза:

— Трябва да снимат този индианец от „National Geographic“.

Върнън се присъедини към тях и седна.

— Върнън, яж! — Борабей напълни една купа със задушено и му я подаде. Върнън я пое с трепереща ръка, промърморвайки благодарности.

— Добре дошъл в страната на живите — погледна го Филип.

Върнън вдигна вежди, но не отговори. Беше блед и слаб.

— Е, сега сме тук — каза Филип. — Тримата сина.

В гласа му се промъкна внезапна острота, което разтревожи Том. Той пъкна едно дърво в огъня.

— В каква каша се забъркахме само — продължи Филип. — Благодарение на скъпия ни стар татко... Вдигам тост за теб, скъпи стари татко. — Той вдигна чашата с чай и я изля.

Том се вгледа по-внимателно в брат си. Той се бе възстановил изненадващо добре. Очите му най-после бяха живи — живи и изпълнени с гняв.

Филип се огледа.

— И сега какво, братя мои?

Върнън вдигна рамене. Беше блед, лицето му бе хлътнало, под очите му се чернееха тъмни кръгове. Той гребна малко от супата и сръбна. Ръката му трепереше.

— Е, ще препуснем ли обратно, с подвити опашки, като оставим този простак Хаузър да сложи мръсните си лапи върху Липи, Брак, Моне и всичко останало? — Той направи пауза — Или ще продължим към Сиера Азул и може би ще оставим червата си по храстите? — Той запали лулата си и се прокашля. — Това са възможностите ни за избор.

Никой не отговори. Филип ги изглежда изпитателно един по един.

— Е? — вдигна вежди той. — Зададох сериозен въпрос: Ще позволим ли на този изрод да си изтанцува валса докрай и да ни отмъкне наследството?

Върнън вдигна очи. Лицето му бе изпито от болестта и гласът му беше слаб:

— Сам си отговори! Ти си този, който домъкна Хаузър тук.

Филип го изглежда хладно.

— Защо ли си мислех, че времето на взаимните обвинения е свършило?

— Боя се, че то едва сега започва.

— Спрете! Не е нито времето, нито мястото за това — опита се да ги вразуми Том.

Върнън се обърна към Том:

— Филип домъкна този психопат тук, той да отговаря сега.

— Действах на доверие. Нямах представа, че Хаузър ще се окаже чудовище. И си плащам за това. Погледни ме.

Върнън поклати глава.

Том продължи:

— Истинският виновник тук, макар че никой не е склонен да го признае, е татко. Никой от вас ли не го е яд за това, което ни стори? Той почти ни уби!

— Искал е да ни промени — каза Том.

— Надявам се, че не го защитавах.

— Просто се опитвам да го разбера.

— О, колко добре го разбирам само. Това търсене на гробницата е само една от *промените* в дългия списък. Спомнете си спортните треньори, ски инструкторите, лекциите по история на изкуството и уроците по езда, уроците по музика, по шах, увещанията и речите, и заплахите... Той ни смята за негодници, Том. Винаги го е мислил. И може би е истина. Погледни ме: на трийсет и една години, все още младши професор в Гобшайт Джуниър Колидж... ти пък цериш конете на индианците в Хейсиид, Юта... Върнън прекара най-важната част от живота си в пеене на псалми със Свами Уо-Уо. Ние сме *губещи*. — Той избухна в дрезгав смях.

Борабей се изправи. Самото движение беше просто, но бе извършено с такава бавна премереност, че ги накара да млъкнат.

— Този разговор не е хубав.

— Това не те засяга, Борабей — каза Филип.

— Край на лошите разговори.

Филип не му обърна внимание, продължавайки да говори на Том:

— Сякаш не можеше да ни остави парите си като всеки друг нормален човек. Или пък да ги раздаде за благотворителност. Добре. Щях да го преживея. Това са си неговите пари. Но не, той трябваше да измисли план, да ни *изтормози* с това.

Борабей го погледна:

— Замълчи, братко.

Филип му се сопна:

— Не ме е грижа, че си ни спасил живота, *стой далеч от семейните ни работи*. — Върху челото му запулсира една вена; Том рядко го беше виждал толкова бесен.

— Послушай ме малки братко, или ще те накарам насила — каза Борабей дръзко, изправен в цялата си височина от пет стъпки. Беше свил юмруци.

За миг стана тихо, после Филип започна да се смее и да клати глава. Тялото му се отпусна.

— Исусе Христе, това момче май говори сериозно?

— Всички сме малко напрегнати — каза Том. — Но Борабей е прав. Не му е тук мястото да спорим.

— Довечера — каза Борабей, — ще говорим. Много е важно.

— За какво? — попита Филип.

Индианецът се обърна към тенджерата и започна да разбърква. Боядисаното му лице беше неразгадаемо.

— Ще видите.

48.

Люис Скиба се върна обратно в коженото кресло в остъкления си кабинет и разтвори „Джърнъл“ на уводната страница. Опита се да чете, но отдалечените викове и крясъци на синовете му го отвличаха. Бяха минали почти две седмици от последното обаждане на Хаузър. Този тип очевидно си играеше с него и го държеше в напрежение. Или пък се бе случило нещо? Дали... го беше направил?

Закова поглед върху уводната статия в усилие да избяга от самообвиненията, но думите пробягваха през главата му, без да успее да улови смисъла им. Централен Хондурас беше опасно място. Беше напълно възможно Хаузър да сгреши някъде, да направи пропуск, да подцени нещо, да пипне треска... Малко ли неща можеха да му се случат. Проблемът беше, че изведнъж изчезна. Две седмици бяха много време. Може би се е опитал да убие братята Бродбент, но са му се изплъзнали и вместо това те са го убили?

Скиба се надяваше, колкото и невероятно да изглежда, че точно това се бе случило. Наистина ли бе казал на Хаузър да ги убие? Какво си е мислел? От гърлото му се изтръгна неволен стон. Само ако Хаузър беше мъртъв. Сега Скиба знаеше, макар и доста късно, че по-скоро би загубил всичко, отколкото да бъде виновен за убийство. Той беше убиец. Той беше човекът, който каза: „Убий ги!“ Питаше се защо Хаузър толкова бе настоявал да изрече тези думи. Исусе Христе. Как стана така, че той, Люис Скиба, футболната звезда на гимназията, бакалавър в Станфорд и Уортън, Фулбрайтов стипендиант, изпълнителен директор... как можа да допусне да бъде тормозен и ръководен от един долнопробен престъпник? Скиба винаги се бе считал за човек на морала и интелектуалната мощ, човек на етиката, за добър човек. Той беше добър баща, не беше мамил никога жена си, ходеше редовно на църква, като член на борда на директорите даваше приличен процент за благотворителност. Но незнайно откъде му се натресе този зализан с брилянтин детектив, който си вре носа във всичко, смъкна му маската и му показа какъв е в действителност. Ето

това Скиба нямаше никога да забрави и да прости. Нито на себе си, нито на Хаузър.

Съзнанието му отново се върна към безгрижното детство — към летата край езерото, дървената вила, разкривения кей, който се спуска в спокойната вода, миризмата на мокро дърво и пушек, на бор... Само ако можеше да завърти стрелките на часовника назад, да се върне в онези дълги лета и да започне живота си наново. Какво не би дал...

Той се опита да се отърси от тези мисли, тръсна глава и сръбна от чашата със скоч. Свърши, всичко свърши. И той трябваше да спре да мисли за това. Станалото — станало. Не можеше да върне часовника. Щяха да вземат Кодекса и може би дори щеше да започне ново начало за „Лемпе“ и никой никога нямаше да разбере нищо. Или пък — ако Хаузър е мъртъв — те не получават Кодекса и пак никой нищо не разбира. Никога. Би могъл да живее с това. *Трябваше* да живее с това. Въпросът беше, че той вече знаеше, че е способен на убийство.

Той ядосано разгърна вестника и се зачете отново в уводната статия.

В този момент телефонът извънтя. Беше корпоративният телефон, секретната линия. Затвори вестника, стана и вдигна слушалката.

Чу глас, който сякаш говореше някъде много отдалече. Постепенно обаче звукът стана ясен като камбана. Беше неговият глас.

„Направи го! Убий ги, дяволите да те вземат! Убий братята Бродбент!“

Скиба се почувства така, сякаш някой го бе ударил и бе изкарал всичкия въздух от дробовете му. Не можеше да диша. От слушалката се чу свистене, после гласът, като някакъв призрак от миналото, повтори:

„Направи го! Убий ги, дяволите да те вземат! Убий братята Бродбент!“

Отново свистене, пропукване и Хаузър се включи:

— Чу ли това, Скиба?

Скиба преглътна мъчително и се опита да накара дробовете си да заработят.

— Ало?

— Никога недей да ми звъниш вкъщи — изграчи Скиба.

— Не си ми го казвал.

— Откъде взе номера?

— Аз съм частен детектив, забрави ли?

Скиба преглътна. Нямаше смисъл да отговаря. Сега знаеше защо Хаузър беше настоявал толкова много да изрече тези думи. Беше клопка. И той влезе в нея.

— Ние сме тук. Ние сме в Белия град.

Скиба чакаше.

— Знаем, че Бродбент е дошъл тук. Група индианци са го погребали в гробница, която е ограбил преди четирийсет години. Вероятно е същата, в която е намерил Кодекса. Каква ирония, а? Вече сме тук, в изгубения град, и единственото, което трябва да направим, е да намерим гробницата.

Скиба чу приглушен тътен, изкривен от апаратурата в дълъг грак. Хаузър сигурно беше изключил декодера в правилния момент, за да запише думите му със собствения му глас. Нямаше да се отърве само с петдесет милиона. Напротив, Скиба имаше чувството, че ще му се наложи да плаща много повече — докато е жив. Хаузър го държеше на къса верижка. Какъв проклет глупак е бил само — да се остави да го надхитрят на всеки ход. Не можеше да повярва.

— Чуваш ли го? Това е прекрасният звук от динамит. Моите хора работят на пирамидата. За съжаление, Белият град е голямо, огромно място и Макс би могъл да бъде погребан навсякъде. Както и да е, обаждам се, за да ти кажа, че има промяна. Когато намерим гробницата и вземем Кодекса, ще тръгнем на запад, през Ел Салвадор към Пасифика. Пеша и после надолу по реката. Ще ми трябва малко повече време. Ще имаш Кодекса до месец.

— Ти каза...

— Да, да. Първоначално планирах да пренеса Кодекса с хеликоптер до Сан Педро Сула. Но не знаех, че ще ми се налага да давам обяснения за смъртта на двама хондураски войници. Пък и човек никога не знае кога на някакви надуты генерали ще им хрумне да конфискуват собствеността ти, като я обявят за национално наследство. Единственият хеликоптер тук е на армията и за да излетиш от това място, се налага да пресечеш военното въздушно пространство. Ето защо ще продължим на запад, в неочаквана посока, тихо и кротко. Повярвай ми, така е по-добре.

Скиба отново преглътна. Мъртви войници? Всеки разговор с Хаузър направо го разболяваше. Искаше му се да го попита дали го е направил, но не можеше да се застави да изрече думите.

— В случай, че се чудиш, не съм изпълнил заповедта ти. Тримата сина на Бродбент са още живи. Жилави копелета. Но не съм забравил. Обещавам ти, ще го направя.

„Заповедта ти.“ Онази буца отново заседна в гърлото на Скиба. Той преглътна, но тя продължаваше да си стои там и да го задушаваше. Бяха живи.

— Промених решението си — изграчи той в слушалката.

— Как така?

— Не го прави.

— Да не правя какво?

— Не ги убивай.

Последва тихо хихикане.

— Вече е твърде късно за това.

— За Бога, Хаузър, не го прави. Заповядвам ти да не го правиш, *можем да се справим по друг начин...*

В този момент връзката прекъсна. Той чу шум и се обърна. Лицето му беше цялото в пот. В рамката на вратата стоеше синът му в широка пижама, с щръкнала руса коса и го гледаше.

— Кого да не убива, татко?

49.

Онази вечер Борабей им поднесе на вечеря първо, второ и трето. Започна с рибена чорба и зеленчуци, продължи с печено месо и някакво ястие от дребни варени яйца с малки птичета в тях и завърши с десерт от варени плодове. Той настояваше да си вземат втора, че и трета порция и да изядат всичко до дъно, така че направо им прилоша. Когато и последната чиния беше ометена, извадиха лулите, за да прогонят насекомите. Беше ясна вечер и извитият сърп на луната се издигаше над тъмните очертания на Сиера Азул. Те седяха в полукръг около огъня, тримата братя и Сали, всички пушеха мълчаливо, очаквайки Борабей да заговори. Индианецът извади лулата от устата си и се огледа. Очите му, блеснали на светлината на огъня, се спряха поотделно на всеки от тях. Крякането на жабите се смесваше с помистериозни нощни звуци — писъци, барабанене, далечни крясъци...

— Ние сме тук, братя — каза Борабей.

После направи пауза от няколко минути, изкашля се и продължи:

— Ще започна историята от самото начало, отпреди четирийсет години, от годината, в която съм се родил. В тази година по реката дошъл съвсем сам бял мъж. Пристигнал в селото на Тара почти мъртъв. Бил първият бял, когото виждали. Пренесли го в колиба, нахранили го, върнали го отново към живота. Този мъж заживял с индианците Тара, научил се да говори нашия език. Попитали го защо е дошъл. Той казал, че е дошъл да намери Белия град, който ние наричаме Сукиа Тара. Това е градът на нашите праотци. Сега ходим там само за да погребваме мъртвите. Тогава го завели до Сукиа Тара. Не знаели, че иска да краде от Сукиа Тара. Скоро този мъж си взел жена от племето.

— Ама че образи — произнесе Филип със саркастична усмивка.

— Май татко не е единственият в това отношение.

Борабей го изгледа втренчено:

— Кой разказва историята, братко, ти или аз?

— Добре, добре, продължавай — махна Филип с ръка.

— Та този мъж, казвам, си взел жена от племето Тара. И тази жена е майка ми.

— Той се е оженил за *твоята* майка? — вдигна вежди Том.

— Разбира се, че се е оженил за майка ми — каза Борабей. — Как иначе щяхме да сме братя, братко?

Том онемя от шока, когато смисълът на думите на Борабей стигна до съзнанието му. Той се вторачи в индианеца, сякаш го виждаше за първи път. Погледът му мина по боядисаното лице, татуировките, зелените очи, високото чело, упоритата извивка на устните, по фино очертаните скули.

— Мили Боже — пое си дъх той.

— Какво? — попита Върнън. — Том, какво има?

Том се обърна към Филип и видя, че големият му брат е също тъй смаян. Филип се изправи бавно и се втрени в Борабей.

Борабей продължи:

— След като татко се оженил за майка ми, тя ме е родила. Казвам се Борабей, на името на баща ми.

— Борабей — промърмори Филип. И додаде: — Бродбент.

Настъпи дълга тишина.

— Не виждате ли? Борабей, Бродбент — това е едно и също име!

— Ти мислиш, че ни е *брат*?! — попита Върнън объркано, най-сетне схванал.

Никой не отговори. Филип пристъпи към Борабей и се наведе към лицето му, сякаш той беше някакъв изрод. Борабей се отмести, извади лулата от устата си и се засмя нервно.

— Какво видя, братко, призрак ли?

— В известен смисъл, да. — И той протегна ръка и докосна лицето му.

Борабей стоеше спокойно, без да помръдне.

— Мили боже — прошепна Филип. — Ти *си* наш брат! Ти си най-големият брат. Господи, аз не съм първородният. Аз съм вторият, а никога не съм го знаел.

— Точно това казах! Ние всички сме братя. Какво си мислехте, че казвам, когато произнасях „братко“? Мислехте, че се шегувам?

— Не допускахме, че говориш буквално — каза Том.

— Защо, мислите, ви спасих живота?

— Не знаехме. Изглеждаше ни като светец.

Борабей се засмя.

— Аз, светец? Шегуваш се, братко! Ние всички сме братя. Баща ни е един — Масерал Борабей. — Той изпъчи гърди.

— Бродбент. Името е Бродбент — поправи го Филип.

— Борабей. Аз не говоря добре. Поправяйте ме. Бях толкова дълго Борабей, че ще си остана Борабей.

Сали се засмя. Беше станала и обикаляше около огъня.

— Сякаш си нямахме достатъчно Бродбент, ами се пръкна и още един! Четирима! Светът да му мисли!

Върнън, който последен схвана за какво става дума, пръв се окопоти. Той се изправи и пристъпи към Борабей.

— Много се радвам, че си ми брат — каза той и го прегърна силно. В първия момент индианецът изглеждаше малко изненадан, но после се засмя и отговори на прегръдката в индиански стил.

Том се приближи и подаде ръка. Борабей го изгледа неразбиращо.

„Това е брат ми и дори не знае как да се здрависа“, помисли си той. Усмихна се и прегърна Борабей, след което получи серия ритуални прегръдки. Отстъпи назад, гледайки братовото си лице — и видя в него самия себе си. Себе си, баща си, братята си.

Филип го последва. Протегна ръка:

— Борабей, аз не съм много по прегръдките и целувките. Ние, гринговците, се здрависваме. Ще те науча. Подай ръка.

Борабей подаде ръката си. Филип я стисна и разтърси здраво. Ръката на индианеца увисна и когато Филип я отпусна, той я изтегли и я огледа, сякаш да провери дали не е повредена.

— Е, Борабей — каза Филип, — добре дошъл в клуба. Клуб на прецаканите синове на Бродбент. Списъкът на членовете му расте от ден на ден.

— Какво означава това, този клуб на прецаканите?

Филип махна с ръка:

— Няма значение.

Сали се приближи и прегърна Борабей.

— Аз не съм Бродбент — каза тя с усмивка, — и слава богу!

Седнаха всички край огъня и отново настъпи тишина.

— Каква трогателна семейна сбирка — каза Филип, клатейки глава изумено. — Скъпият ни стар татко е пълен с изненади дори след

смъртта си.

— Точно това исках да ви кажа — прекъсна го Борабей. — Татко *не е* мъртъв.

50.

Нощта се бе спуснала, но това нямаше значение в дълбините на гробницата, където не бе прониквала светлина хиляди години. Маркър Хаузър стъпи върху разбития трегер в дълбокото пространство и вдиша студения прах на столетията. Странно, но той бе свеж и чист, без никакъв намек за гниене и разложение. Хаузър освети наоколо с мощния халогенен лъч и разпилените отблясъци на злато и нефрит затрептяха, примесени с потъмнели кости и прах. Скелетът, някога богато окичен, лежеше върху каменна погребална платформа, с изрязани върху нея йероглифи.

Хаузър се приближи и измъкна един златен пръстен. Беше стоял твърде дълго около потъмнялата кост на пръста. Беше великолепен, украсен с нефрит, изрязан във формата на глава на ягуар. Той го пусна в джоба си и се зае да разглежда останалите неща — златна огърлица, някакви висулки от нефрит, друг пръстен. Прибра в джоба си по-дребните предмети от злато и нефрит и бавно обиколи погребалната зала.

Черепът лежеше на отсрещния край на погребалната платформа. С течение на времето челюстта се бе отпуснала и бе зейнала широко, придавайки на черепа учуден израз, сякаш изобщо не можеше да повярва, че е мъртъв. Плътта почти се бе стопила, но на върха на главата се виждаше част от хлабаво сплетена коса. Хаузър се пресегна и вдигна черепа. Челюстта увисна. Предните зъби бяха изпилени.

„Уви, бедни ми Йорик.“

Той плъзна светлината по стените. Сивкави стенописи, помътнели от клей и хумус. В ъглите лежах парчета от делви, пълни с прах, в обща купчина. Може би резултат от древно земетресение. Тънки коренчета пронизваха тавана и висяха в объркано кълбо в мъртвия въздух.

Хаузър се обърна към лейтенанта:

— Това ли е единствената гробница тук?

— От тази страна на пирамидата, да. Все още проверяваме другата. Ако са симетрични, сигурно и там ще има нещо подобно.

Хаузър поклати глава. Не би могъл да намери Макс, където и да е в пирамидата. Беше съвсем очевидно. Беше се погребал като Тутанкамон, на недостъпно място. Това беше съвсем в негов стил.

— Лейтенант, съберете хората. Искам да говоря с тях. Трябва да изследваме този град педя по педя от изток до запад.

— Да, сър.

Той осъзна, че продължава да държи черепа. Хвърли му един последен поглед и го запокити. Той се удари в пода глухо и се пръсна, сякаш бе направен от хоросан. Долната челюст се търкулна, като се завъртя няколко пъти, преди да легне кротко в праха.

Безпощадно претърсване на града с динамит, храм след храм. Хаузър тръсна глава. Искаше му се хората му вече да са се върнали от разузнаването на Бродбент. Съществуваше много по-добър начин да направи това, много по-добър начин.

51.

— Татко още е *жив*?! — извика Филип.

— Да.

— Смяташ, че все още не е погребан?

— Разказах ви историята. След като татко останал една година с Тара, майка ми ме родила. Но татко, той говорел все за Белия град, губел се там с дни, понякога и със седмици. Вождът казвал, че това е забранено, но татко не слушал. Търсел злато. После намерил гробниците, разбил гробниците, където древните Тара погребвали царете си и ги ограбил. С помощта на лоши мъже от Тара той избягал по реката със съкровището и изчезнал.

— И оставил майка ти с бебе — произнесе Филип саркастично, — точно както направил и с останалите си съпруги.

Борабей се обърна и погледна Филип:

— Аз разказвам историята, братко, забрави ли?

Том имаше чувството, че това вече се е случвало. Погледна този чудноват, татуиран, с удължена мека част на ухото, полугол индианец. Беше дошъл на края на земята и какво да открие? Брат си.

— Никога не бях виждал баща си — досега. Майка ми умря преди две години. Малко след това дойде татко. Огромна изненада. Много се радвах, че го виждам. Каза, че умира. Че съжالياва. Каза, че ще върне съкровището, което е откраднал от народа на Тара. В замяна искаше да бъде погребан в гробница на индиански цар със съкровище на бял човек. Говори с Ках, вожда на Тара. Ках каза „да“, добре, ние ще те погребем в гробница. Ти ще се върнеш със съкровището, а ние ще те погребем като древен цар. И татко си тръгна, а по-късно дойде отново с много сандъци. Ках изпрати мъжете до брега да донесат сандъците.

— Татко помнеше ли те? — попита Том.

— О, да. Беше много щастлив. Ходихме да ловим риба.

— Наистина, сега? — попита Филип, очевидно раздразнен. — Да ловите риба? И кой улови най-голямата риба?

— Аз — каза Борабей гордо. — С копие.

— Браво на теб.

— Филип — опита се да го спре Том.

— Ако татко беше прекарал известно време с Борабей — поклати глава Филип, — щеше да го намрази точно така, както намрази нас.

— Филип, знаеш, че татко не ни мрази — намеси се отново Том.

— Почти бях умрял тук. Бях *измъчван*. Знаеш ли какво е да разбираш, че умираш? Това е татковото наследство за мен. И изведнъж в този момент се пръква отнякъде този изрисуван индианец, този наш първороден брат, който ходи да *лови риба* с татко, докато ние умираме в джунглата.

Борабей каза:

— Ще спреш ли да се ядосваш, братко?

— Никога няма да спра да се ядосвам.

— И татко много се ядосва.

— Можеш да го кажеш отново.

— Ти най-много приличаш на татко.

Филип завъртя очи:

— Ето нещо ново, индианец от джунглата в ролята на психоаналитик.

— Понеже приличаш най-много на татко, ти го обичаш най-много и си най-много засегнат от него. А сега се сърдиш и затова, че не си първородният. Аз съм най-големият.

За миг настъпи тишина, след което Филип се изсмя рязко.

— Това е вече твърде много. Как бих могъл да се чувствам в съперничество с един неграмотен, татуиран индианец?

След кратка пауза Борабей каза:

— Сега продължавам историята.

— Заповядай!

— Ках пригответи всичко за смъртта на татко и за погребението му. Когато настъпи денят, имаше голямо погребално пиршество за татко. Много голямо пиршество. Всички от Тара дойдоха. И татко също. Татко се радваше на собственото си погребение много. Раздаде много подаръци. Всеки получи тенджерки за готвене и тигани, и ножове.

Том и Сали се спогледаха.

— Би му харесало — каза Филип. — Направо виждам как старият се разпорежда на погребението си.

— Ти си прав, Филип. Татко харесва това. Той яде, пие много, смее се, пее. Татко отваря сандъците, така че всеки да види свещените съкровища на белите хора. Всички харесват Света Богородица, която държи Исус. Белият човек има хубави работи.

— Липи! — извика Филип. — В добро състояние ли беше? Запазила ли се е при пътуването?

— Най-красивото нещо, което съм виждал, братко. Когато я погледнах, видях в белия човек нещо, което не бях виждал преди.

— Да, да, това е едно от най-изящните неща, които е правил Липи... И да му хрумне да го напъха в някаква влажна гробница!

Борабей продължи:

— Но Ках изигра татко. Накрая на погребението той трябваше да даде на татко специална отровна напитка, за да бъде безболезнена смъртта му. Но Ках не го направи. Даде на татко нещо, което само го приспа. Но никой не знаеше това, освен Ках.

— Съвсем като по Шекспир — каза Филип.

— Така, както спи, пренесоха татко в гробницата със съкровището. Затвориха вратите и го заключиха. Всички мислехме, че е мъртъв. Само Ках знаеше, че не е мъртъв, че само спи. Така че покъсно той се събуди в тъмна гробница.

— Чакай, чакай малко — каза Върнън. — Не можах нещо да разбера.

— Аз пък разбрах — произнесе Филип студено. — Те са погребали татко жив.

Тишина.

— Не „те“ — каза Борабей. — *Ках*. Хората не знаят нищо за тази измама.

Филип каза:

— Без храна и вода... *Мили божже, колко ужасно!*

— Братя — каза Борабей, — според традициите на Тара в гробницата се слагат много храна и вода за отвъдния живот.

Том усети, че го полазват тръпки, когато до съзнанието му достигна смисълът на чутото.

— Значи ти мислиш, че татко е още жив, но е заключен в гробницата?

— Да.

Всички мълчаха. Един бухал се изсмя мрачно в тъмнината.

— От колко време е затворен в гробницата? — попита Том.

— От трийсет и два дни.

Том усети, че му призлява. Това беше немислимо.

Борабей каза:

— Това е ужасно нещо, братя.

— Но, защо, по дяволите, Ках е направил това? — попита Върнън.

— Ках е ядосан, че татко е ограбил гробниците преди години. Тогава Ках е бил момче, син на вожда. Татко е унижил бащата на Ках с този обир. И сега Ках си отмъщава.

— Как можем да спрем това?

— Не знам какви са по-нататъшните планове на Ках. Аз се опитвам да спася татко. На входа на гробницата има огромна каменна врата. Аз не мога да я отместя. Ках разбра, че аз отивам в Сукиа Тара да спася татко. Той много се ядоса. Затвори ме и искаше да ме убие. Той каза, че съм мръсен човек, полутара, полубял. После дойде луд бял човек с войници и хванаха Ках, отведоха го в Белия град. И аз избягах. Като чух, че войниците говорят за вас, се върнах и ви намерих.

— Как разбра, че сме тук?

— Чух какво говорят войниците.

Огънят пропука. Нощта обгърна петимата. Думите на Борабей сякаш останаха да витаят във въздуха още дълго, след като ги бе изрекъл. Очите му се спираха върху всеки от тях.

— Братя, ужасно е да се умре по такъв начин. Това е смърт за плъх, не за човешко същество. Той ни е *баща*.

— Какво можем да направим? — попита Филип.

Борабей заговори след дълга пауза. Гласът му бе нисък и ясен:

— Ще го спасим.

52.

Хаузър се съсредоточи върху грубата скица на града, която беше начертал през изминалите два дни. Подчинените му бяха огледали и проучили града два пъти, но той бе толкова занемарен и обрасъл в треволяци, че изготвянето на каквато и да е вярна карта бе почти невъзможно. Имаше няколко пирамиди, дузина храмове и други структури, стотици места, където би могла да е скрита гробницата. Докато им излезеше късметът, щяха да минат седмици.

До вратата се приближи един войник и козирува:

— Докладвай.

— Синовете са на двайсет мили зад нас, отвъд река Оката.

Хаузър остави бавно картата.

— Живи и добре?

— Оправили са се от боледуването. Един индианец Тара се грижи за тях.

— Оръжие?

— Една безполезна ловна пушка, на жената е. Лъкове и стрели, както и фуния за издухване на стрелите, разбира се...

— Да, да. — Хаузър, против волята си, изпита пристъп на уважение към тримата сина, и особено към Филип. По всички правила те отдавна трябваше да са мъртви. И Макс беше такъв, инат и късметлия. Това беше силна комбинация. В съзнанието му изплува образът на Макс — гол до кръста, как проправя път през гората, потният му гръб е посипан с тресчици, клони и листа. От месеци просичат просека през джунглата, изпохапани от насекоми, с издрани ръце и крака, инфектирани, болни — без да намерят нищо. И после Макс се отървава от него, отплува по реката и намира голямата награда, заради която се бяха блъскали повече от година... Хаузър се прибра вкъщи и трябваше да постъпи в армията... Той тръсна глава, сякаш да се освободи от негодуванието. Това беше минало. Бъдещето — и бъдещето на Бродбент в това число, — му принадлежаха.

Лейтенантът се обади:

— Да изпратя ли част от войниците да ги убият? Този път ще сме сигурни, че сме приключили с тях, шефе, обещавам ви.

— Не — каза той. — Нека дойдат.

— Не разбирам.

Хаузър се обърна към лейтенанта:

— Не ги закачайте. Оставете ги сами. *Нека дойдат.*

53.

Филип се възстанови по-бавно от другите, но след още три дни помощ от Борабей той бе в състояние да се движи. Една слънчева сутрин те развалиха лагера и тръгнаха за селото на Тара в полите на Сиера Азул. Билковите отвари, мехлеми и чайове на Борабей имаха забележителен ефект върху тях. Индианецът вървеше най-отпред с мачетето си с отмерена крачка. Скоро приближиха брега на реката, където бяха открили Филип, изминавайки за пет часа разстоянието, което им бе отнело пет дни, преди да достигнат отчаяното си убежище. Отвъд реката, когато приближиха Сиера Азул, Борабей започна да се движи по-предпазливо. Навлязоха в полите на планината и започнаха да катерят височините. Гората ставаше сякаш по-слънчева, по-малко навъсена. Клоните на дърветата бяха отрупани с орхидеи и пътят напред бе осеян с весели слънчеви петна.

Прекараха нощта в един стар лагер на Тара, полукръг от заслони, покрити с палмови листа, потънали сред буйната зеленина. Борабей нагази сред високата до кръста трева, прорязвайки с мачетето си пътека към най-запазената група от колиби. Том чу острия звук на мачетето, тежките стъпки и някаква ругатня първо в една малка колиба, а после и в друга. След което Борабей се появи с малка, гърчеща се змия, набодена на върха на мачетето, която той изхвърли към гората.

— Колибите вече са чисти. Влезте, сложете хамаците, починете си. Аз ще направя вечеря.

Том погледна Сали. Той имаше чувството, че сърцето му бие толкова силно, че и другите го чуват. Без да разменят и дума, двамата вече знаеха какво ще направят.

Влязоха в по-малката колиба. Вътре беше топло и миришеше на суха трева. През дупчиците между палмовите листа на покрива проникваха слънчеви лъчи, изпъстряйки вътрешността с трепкащи петна мека следобедна светлина. Том закачи хамака си, Сали правеше същото. Сякаш някой бе хвърлил шепа златни монети в косите й —

искряха при всяко нейно движение. Когато всичко бе направено, Том пристъпи към нея и взе ръката ѝ. Тя трепереше леко. Той я придърпа към себе си, зарови пръсти в косата ѝ и я целуна по устните. Тя се притисна към него и отвърна на целувката му. Устните ѝ се отвориха и той я зацелува неудържимо по брадичката, по бузите, по шията. После устните му се преместиха върху копчетата на ризата ѝ, разкопчавайки ги едно по едно, слизайки все по-надолу. Освободи гърдите ѝ с едно движение и зарови лице в тях, вдъхвайки аромата ѝ. Плъзна се по гладкия, плосък корем и ръцете му достигнаха тънката материя на бикините ѝ. Сали се извърна с рязко движение и те се смъкнаха. Стисна я отзад и продължи да я целува бурно, чувайки сякаш някъде отдалеч накъсаното ѝ дишане, сладката болка от впитите в гърба му пръсти, тръпнещото тяло, което го предизвикваше, приканваше и обещаваше.

Тя го съблече нетърпеливо и двамата се отпуснаха в топлата тъмнина и се любиха, докато слънцето залезе и дребните златни монети на светлината станаха червени и изчезнаха, когато слънцето потъна зад дърветата, оставяйки колибата в притихнала тъмнина.

54.

Събудиха се от бодрия глас на Борабей. Нощта бе паднала и въздухът бе по-хладен, в колибата проникваше миризмата на печено месо.

— Вечеря!

Том и Сали се облякоха и излязоха. Небето бе осеяно със звезди, Млечният път се извиваше като река от светлина над главите им. Том никога не бе виждал толкова черна нощ, с толкова ярък Млечен път.

Борабей седеше край огъня и въртеше шиш кебап, като едновременно с това пробиваше дупки в една суха кратуна. В единия ѝ край издълба жлеб, приближи я към устните си и духна. От нея излезе сладък, нисък звук, последван от други. Той спря и се усмихна.

— Кой иска да слуша музика?

Той засвири и блуждаещите звуци се обединиха в красива мелодия. Джунглата утихна, чистите звуци се лееха, забързваха, сякаш се догонват, издигаха се и падаха като планински поток. Имаше моменти на тишина, когато последните тонове сякаш увисваха във въздуха около тях и след това звукът се завръщаше и ги заливаше. Мелодията завърши с ниски, призрачни звуци като стенания на вятър в пещера.

Когато Борабей завърши никой не проговори. Постепенно шумовете на джунглата започнаха да навлизат в пространството, освободено от музиката.

— Красиво — прошепна Сали.

— Сигурно си наследил тази си дарба от майка си. — Татко имаше ламаринени уши.

— Да, майка ми пееше много хубаво.

— Щастливец си — каза Върнън. — Ние слабо познаваме майките си.

— Нямате ли една и съща майка?

— Не. Майките и на трима ни са различни. Татко ни отгледа сам. Очите на Борабей се разшириха.

— Не разбирам.

— Когато има развод... — Том спря. — Ами, понякога единият родител взема децата и другият изчезва.

Борабей поклати глава.

— Това е много странно. На мен ми се искаше да имам баща.

Той завъртя шиш кебапа.

— Кажете ми какво е да растеш с баща.

Филип се изсмя дрезгаво:

— Мили боже, откъде да започна? Когато бях хлапе си мислех, че той е *ужасяващ*.

Върнън го прекъсна:

— Той обичаше красивото. Толкова много, че понякога се разплакваше пред красива картина или статуя.

Филип отново се изсмя саркастично:

— Да-а-а, разплакваше се, защото не можеше да го има. Той искаше да *притежава* красотата. Искаше я за себе си. Жени, картини, каквото и да е. Ако беше красиво, той го пожелаваше.

— Доста си рязък — прекъсна го Том. — Няма нищо лошо в това, да обичаш красотата. Светът може да бъде и много грозно място. Той обичаше изкуството заради самото себе си, а не защото е модно или защото му носи пари.

— Никога не е живял по общоприетите правила — каза Върнън. — Беше скептик. Не маршируваше под ритъма на чужд барабан.

Филип махна с ръка:

— Не марширувал под ритъма на чужд барабан? Не, Върнън, той фрасваше барабанчика по главата, вземаше му барабана и сам водеше парада. Това беше неговият номер в живота.

— Какво правехте заедно?

— Обичаше да ни води на къмпинг — каза Върнън.

Филип се протегна назад и се засмя дрезгаво:

— Ужасни летувания на палатки с дъжд и комари, по време на които направо оскотяхахме от домакинска работа.

— Аз улових първата си риба на едно от тези летувания — каза Върнън.

— И аз — въздъхна Том.

— Летуване на палатки? Какво е това?

Но дискусията се оказа твърде сложна за Борабей.

— Татко имаше нужда да избяга далеч от цивилизацията, да опрости съществуването си. Беше достатъчно сложно устроен и търсеше простота около себе си, затова обичаше да ходи за риба. Обичаше да лови риба с муха.

Филип се присмя:

— Риболовът, след Светото Причастие, е може би най-тъпото нещо, познато на човека.

— Тази забележка е обидна — каза Том, — дори за теб.

— Стига, Том! Не ми казвай на тези си години, че приемаш всичките тези глупости. Както и залитанията на Върнън. Откъде дойде внезапната ви религиозност? Най-малкото татко беше атеист. Тук има нещо интересно за теб, Борабей: татко е роден католик, но е станал здравомислещ, уравновесен, неумолим атеист.

Върнън каза:

— На света има много повече неща от твоите костюми на Армани, Филип.

— Истина е — съгласи се Филип, — има и на Ралф Лорен.

— Чакайте! — извика Борабей. — Всички говорите едновременно. Аз не разбирам.

— Ти ни накара с твоя въпрос — каза Филип, смеейки се. — Ще ни питаш ли още нещо?

— Да. Какви синове бяхте вие?

Усмивката на Филип помръкна. Откъм джунглата, отвъд светлината на огъня, се носеха шушнещи звуци.

— Не съм съвсем сигурен какво всъщност имаш предвид — каза Том.

Борабей се усмихна:

— Казахте ми как се е държал татко към вас. Сега ми кажете вие какви синове бяхте.

— Бяхме добри синове — каза Върнън. — Опитвахме се да се справяме с програмата. Правехме всичко, каквото той искаше. Следвахме неговите правила, изнасяхме пред него музикални концерти всяка събота, ходехме на всичките си уроци и се опитвахме да печелим, когато участвахме в състезания. Е, невинаги успявахме, може би, но се *опитвахме*.

— Правели сте това, което ви е карал, но какво друго сте правили, което той не ви е карал? Помагахте ли му, когато ходеше на

лов? Помагахте ли му да поправи покрива на къщата подир буря? Правили ли сте кану заедно с него? *Помагахте ли му, когато се разболя?*

Том внезапно доби чувството, че е изправен на съд от Борабей. Сигурно към това се бе стремил през цялото време. Запита се дали Максвел Бродбент бе разговарял за това с най-големия си син през последния месец от живота си.

Филип каза:

— Татко наемаше хора да правят всичките тези неща. Имаше градинар, готвач, жена, която чистеше, майстори, които да оправят покрива. Медицинска сестра, която да се грижи за него. В Америка можеш да купиш всичко, от което имаш нужда.

— Не това има предвид той — каза Върнън. — Пита какво сме направили за татко, когато е бил болен?

Том усети, че се изчервява.

— Когато се разболя от рак, какво направихте тогава? Отидохте ли при него в къщата му? Останахте ли с него?

— Борабей — произнесе Филип остро, — би било напълно безполезно да се натрапваме на стария човек. Той сам не би го искал.

— И затова позволихте на чужди хора да се грижат за него, когато се разболя?

— Нямам намерение да стоя да ме поучаваш ти, или някой друг, какви са задълженията ми като син! — извика Филип.

— Не те поучавам. Просто ти задавам въпрос.

— Отговорът е „да“. Наехме чужди хора да се грижат за татко. Той направи живота ни ужасен, докато растяхме, и нямахме търпение да избягаме от него. Така става, като си лош баща — синовете ти те изоставят. Бягат, отлитат. Няма търпение да се отърват от теб.

Борабей се изправи:

— Той е *ваш* баща, добър или лош. Хранил ви е, защитавал ви е, отгледал ви е. *Направил* ви е.

Филип скочи, побеснял.

— Така ли наричаш ти мръсното изригване на телесна течност? Направил ни бил! Ние сме случайност, всеки от нас. Що за баща е този, който откъсва децата от майките им? Що за баща е този, който гледа на нас като експеримент за създаване на гении? Кой ни домъкна тук, в джунглата, за да умрем?

Борабей замахна към Филип и това стана толкова бързо, че изглеждаше сякаш Филип изчезна изведнъж отзад в тъмнината. Борабей стоеше пребледнял, стискаше и отпускате нервно юмруци. Филип седна, отупа праха от себе си и се изкашля. След което се изхрачи. Устните му бяха в кръв и целите подути.

Индианецът го гледаше и дишаше тежко.

Филип обърса лицето си, след което се ухили:

— Добре, добре. Най-големият брат заяви накрая мястото си в семейството.

— Не говори за татко по този начин.

— Ще говоря за него както си искам и няма да позволя на един неграмотен дивак да ме учи какво да правя.

Борабей стисна юмруци, но не направи движение към Филип.

Върнън помогна на Филип да се изправи. Филип докосна леко устните си, но изражението му бе триумфиращо. Борабей стоеше нерешително, изглежда осъзнаваше, че е направил грешка, че удряйки брат си, по някакъв начин бе изгубил спора.

— Добре — каза Сали. — Достатъчно разговори за Максвел Бродбент. Не можем да си позволим да се караме точно в този момент, знаете го добре.

Тя погледна Борабей:

— Струва ми се, че вечерята прегоря.

Борабей се приближи към огъня и започна да разпределя шиш кебапа върху листа.

Грубата фраза на Филип се вряза в съзнанието на Том: „Така става, като си лош баща — синовете ти те изоставят.“ И се запита: Това ли бяха направили те?

55.

Майк Граф се настани в креслото край огъня и праметна крак върху крак с живо, любезно изражение на лицето. Това винаги удивляваше Скиба — как, сякаш напук на всичко, Граф съумяваше да запази тази хладна аура на самоувереност. Граф можеше да закара собствената лодка на Харон по Стикс до самите порти на ада, с все същото свежо изражение, убеждавайки пътниците, че раят е ей там, зад завоя.

— Какво мога да направя за теб, Майк — попита Скиба любезно.

— Какво стана с акциите през последните два дни? Скочиха с десет процента.

Скиба поклати глава. Както се казва, цялата къща гореше в пламъци, докато в кухнята Граф се оплакваше, че кафето му е студено.

— Просто бъди доволен, че оцеляхме след статията за флоксатана в „Джърнъл“.

— Толкова по-основателна причина имаме да се притесняваме, че акциите ни се качват.

— Виж, Майк...

— Люис, не си казал на Фенър миналата седмица за Кодекса, нали?

— Казах му.

— Исусе Христе. Знаеш го каква отрепка е. Сякаш си нямаме достатъчно неприятности и без продажбата по вътрешна информация.

Скиба го погледна. Наистина, преди много време трябваше да се отърве от Граф. Граф толкова ги бе злепоставил и двамата, макар сега да не ставаше въпрос за това. Какво значение имаше? Всичко бе свършило — за Граф, за компанията, и особено за него. Идваше му да изкрещи. Под него зееше бездънна пропаст — в момента бяха в процес на свободно падане — а Граф все още не го знаеше.

— Щеше да смъкна акциите ни при продажбите. Трябваше да го направя, Майк. Фенър не е глупак. Няма да обели и дума за това. Ще рискува ли да провали целия си живот заради няколкостотин хиляди?

— Шегуваш ли се? Той ще събори собствената си баба, за да грабне някое пени от тротоара.

— Не, Фенър, дребните акционери са тези, които продаваха позициите си.

— Това обяснява не повече от трийсет процента.

— Майк, стига. *Достатъчно*. Не осъзнаваш ли какво става? Свърши. Ние приключихме. „Лемпе“ приключи.

Граф го погледна удивено.

— За какво говориш? И това ще мине, ще издържим. Веднъж да вземем Кодекса, Скиба, всичко ще е наред.

Скиба усети, че се изчервява при споменаването на Кодекса.

— Ти наистина ли мислиш, че Кодексът ще реши проблемите ни? — Той говореше спокойно.

— Защо не? Да не би нещо да пропускам? Променило ли се е нещо?

Скиба поклати глава. Какво значение имаше това? Какво изобщо имаше значение?

— Люис, това пораженско настроение не ти подхожда. Къде се дяна прословутата ти борбеност?

Скиба беше уморен, безумно уморен. Този аргумент беше безполезен. Всичко свърши. И нямаше смисъл от приказки. Единственото, което можеха да направят сега, беше да чакат: да чакат края. Бяха напълно безсилни.

— Когато представим Кодекса в пълния му блясък — продължи Граф, — акциите на „Лемпе“ ще скочат до тавана. Нищо не води така бързо към целта, както успехът. Акционерите ще ни простят и това ще отнеме вятъра от платната на председателя на Комисията по ценни книжа — Господин Винаги Прав. Ето защо се тревожа за тези продажби по информация. Ако някой спомене нещо за Кодекса на човек, който на свой ред го изпее на тъща си, която пък телефонира на племенницата си в Ню Джърси... иди тогава, че се оправдавай. То е като да избягаш от данъците, винаги ще те намерят. Виж какво се случи с Марта...

— Майк?

— Какво?

— Омитай се оттук.

Скиба изгаси осветлението, изключи телефоните и изчака да се стъмни. На бюрото му имаше само три неща: малкото пластмасово шишенце с таблетки, шейсетгодишния „Макалан“ и една чиста стъклена чаша.

Беше време за голямото плуване.

56.

На следващата сутрин тръгнаха от изоставеното селище на Тара и скоро бяха в полите на Сиера Азул. Пътеката започна да се издига, минаваше през гори и ливади, покрай оставени на угар ниви, обрасли с бурени. Тук-там, скрита в дъждовната гора, се виждаше по някоя рухнала сламена колиба.

Навлязоха в дълбока, хладна гора. Борабей внезапно настоя да се движи отпред и в противоположност на обичайните си тихи стъпки, започна да се движи шумно, да шиба растенията, да спира често „за почивка“, което приличаше повече на разузнаване, според Том. Нещо го караше да се чувства неспокоен.

Когато стигнаха до малко сечище, индианецът спря:

— Обяд! — извика той и започна да пее силно, докато разопаковаше вързопчетата от палмови листа.

— Но ние обядвахме преди два часа — възрази Върнън.

— Ще обядваме отново! — Индианецът смъкна от рамото си лъка и стрелите, и Том забеляза, че ги оставя на известно разстояние от себе си.

Сали седна до Том.

— Нещо става.

Борабей помогна на останалите да смъкнат раниците си и ги остави в отсрещния край на сечището, заедно с лъка и стрелите. После се приближи до Сали, праметна ръка през рамото ѝ и я придърпа близо до себе си:

— Дай ми оръжието, Сали — произнесе той тихо.

Тя смъкна пушката. Борабей взе всичките мачете.

— Какво става? — попита Върнън.

— Нищо, нищо, ще си починем. — Той заобиколи някакви сухи банани. — Гладни ли сте, братя? Много хубави банани!

— Не ги обичам тези — намръщи се Филип.

Върнън, забравил внезапно за напрежението, изтича до сухите плодове.

— Вкусни са! — извика той с пълна уста — Би трябвало всеки ден да правим по два обяда.

— Много добре! Два обяда! Отлична идея! — засмя се гръмогласно Борабей.

И то се случи. Без никакъв шум или каквото и да е движение, Том внезапно осъзна, че са заобиколени от всички страни от мъже с лъкове, опънати до отказ и стотина стрели с каменни връхчета, които се целеха в тях.

Върнън извика и падна на земята, заобиколен мигновено от брадясали, възбудени мъже с петдесет стрели, насочени към гърлото и гърдите му.

— Не мърдай! — извика Борабей. Той се обърна и заговори бързо с мъжете. Лъковете бавно започнаха да се отпускат и мъжете отстъпиха назад. Борабей продължи да говори, вече по-бавно, с понисък тон. Най-последно непознатите направиха още крачка назад и смъкнаха стрелите.

— Стани — каза Борабей. — Не се усмихвай. Не размахвай ръце. Гледай всекиго в очите. *Не се усмихвай.*

Той направи каквото му бе казано.

— Вземете багажа си и оръжието, както и ножовете. Не показвайте, че сте уплашени. Направете ядосана физиономия, но не казвайте нищо. Една усмивка — и сте мъртви.

Изпълниха заповедите на Борабей. За миг настана суматоха и лъковете се вдигнаха, докато Том вземаше мачетето си, но когато го запаса в колана си, те като по команда се сведоха. Следвайки инструкциите на Борабей, Том изгледа най-близо стоящите войници със зъл поглед, но когато те му отвърнаха със свирепи погледи, той усети, че коленете му омекват.

Сега Борабей говореше тихо, но гласът му звучеше ядосано. Той бе насочил коментарите си към един мъж, по-висок от другите, с блестящи перушини, стърчащи от пръстените върху добре оформените му бицепси. Около шията му висеше връв, на която като скъпоценности се полюляваха останки от зората на западните технологии, компактдиск с етикет с предложение за шест безплатни месеца в AOL^[1], калкулатор с дупка по средата, телефонна шайба от стар телефон.

Мъжът погледна Том и пристъпи напред. Спря.

— Братко, направи крачка към него и му кажи сърдито, че трябва да ти се извини.

Надявайки се, че Борабей е наясно с психологията на ситуацията, Том се намръщи и се приближи към воина:

— Как се осмеляваш да насочваш стрелите си към нас? — изгледа го той.

Борабей преведе. Мъжът отговори гневно, като държеше копието си близо до лицето на Том.

Борабей се обърна към Том:

— Той казва: Кои сте вие? Защо идвате в страната на Тара без покана? Сега ти му кажи, че сте дошли да спасите баща си. Извикай му го!

Том се покори, повиши глас, направи стъпка напред към воина и му извика право в лицето. Онзи отвърна още по-сърдито, размахвайки копие под носа му. При това останалите вдигнаха лъковете си.

— Той казва, че баща ти е причинил много неприятности на Тара и е много ядосан. Братя, вие също трябва да сте много ядосани. Кажете им да смъкнат лъковете си. Кажете им, че няма да говорите, докато не махнат стрелите си. Направете се на много обидени.

Том, целият плувнал в пот, се опита да преодолее ужаса си и да се изпълни с гняв:

— Как се осмелявате да ни унижавате? — извика той. — Ние идваме в страната ви с мир, а вие ни посрещате с война. Така ли хората на Тара посрещат гостите си? Животни ли сте или хора?

Том усети одобрението на Борабей, докато превеждаше — без съмнение, внасяйки нови нюанси.

Лъковете се отпуснаха и този път мъжете прибраха стрелите в колчаните си.

— Сега се усмихни! Къса, не много широка усмивка.

Том се усмихна, после отново възвърна сериозното си изражение.

Борабей говори известно време, след което се обърна към Том:

— Сега трябва да прегърнеш и да целунеш воина според обичаите на Тара.

Том се подчини, прегърна го силно и го целуна от двете страни, както Борабей го беше правил толкова пъти. Той завърши, като боядиса

лицето и устните си в червено и жълто. Воинът върна жеста, като размаза още боя върху него.

— Добре — кимна Борабей с облекчение. — Сега всичко е наред! Отиваме в селото на Тара.

Селото се състоеше от един открит, мръсен площад, заобиколен от два неправилни кръга от колиби, покрити с палмови листа, подобни на онези, в които бяха спали преди няколко нощи. Колибите нямаха прозорци, само дупки на върха. Пред много от тях горяха огнища, около които се суетяха жени и готвеха, както Том забеляза, във френските тенджери и медни тигани, които Максвел Бродбент им беше донесъл. Докато следваха групата воини към центъра на площада, вратите на колибите се отваряха една след друга и хората излизаха и ги зяпаха. Малките деца бяха напълно голи; по-възрастните носеха мръсни панталони или препаски около слабините. Жените бяха вързали около кръста си по парче плат, с голи гърди, боядисани в червено. Мнозина имаха дискове на устните и ушите. Само мъжете носеха пера.

Нямаше официална церемония по посрещането им. Воините, които ги бяха довели разказаха по каква работа са дошли с пълно безразличие, докато жените и децата се прозяваха.

— Какво ще правим сега — попита Том, докато стоеше в средата на площада и се оглеждаше.

— Ще чакаме — каза Борабей.

Беззъба старица, приведена на две от старост, излезе от една колиба, подпряна на тояжка; с късата си бяла коса приличаше на вещица. Тя тръгна към тях с мъчителна бавност, мърморейки си нещо под нос, вперила в лицата им подобните си на мъниста очи. Най-после застана пред Том.

Борабей произнесе тихо:

— Не казвай нищо.

Тя вдигна сухата си ръка и го удари през коленете, после през бедрата — веднъж, два, три пъти... изненадващо силно за една стара жена — като през цялото време продължаваше да си мърмори. След това вдигна тояжката си и я стовари върху пищялите, а после и върху задните му части. Накрая я пусна, направи още една стъпка към него и

започна да го опипва между краката. Том преглътна, опитвайки се да не трепне, докато тя щателно проверяваше мъжествеността му. После протегна кокалестата си ръка към главата му, направи красноречив жест и той се наведе. Пръстите ѝ сграбчиха косата му и я издърпаха толкова силно, че му излязоха сълзи от очите.

След това старицата отстъпи, проверката, както изглежда, бе завършила. Тя му се усмихна с беззъбата си уста и заговори нещо надълго и нашироко.

Борабей преведе:

— Тя каза, че въпреки външността си определено си мъж. Кани теб и братята ти да останете в селото като гости на народа на Тара. Тя приема помощта ти за борба с лошите хора в Белия град. Тя казва, че сега е твой ред.

— Но коя е тя? — погледна Том неразбиращо. Старицата го оглеждаше от глава до пети.

— Тя е жената на Ках. Внимавай, Том, тя е като теб. Може тази нощ да дойде в колибата ти.

Това разчупи напрежението и те се засмяха. Филип се смееше най-силно от всички.

— Не разбрах за какво е мой ред — попита Том.

Борабей го погледна:

— Сега ти си вожд на войната.

Том беше смаян.

— Как така? Тук съм едва от десет минути.

Тя каза, че много от воините на Тара са паднали убити в битка срещу белия човек. Ти също си бял човек, и може би познаваш врага по-добре. Утре ти ще водиш сражението срещу лошите хора.

— Утре?! — възкликна Том. — Благодаря, наистина, но не мога да поема отговорността.

— Нямаш избор — поклати глава Борабей. — Тя каза, че ако не приемеш, воините на Тара ще убият всички ни.

През онази нощ индианците от селото запалиха огън и малко след това започна истинско пиршество с многобройни блюда, поднасяни в листа, кулминацията сред които беше тапир, опечен в яма. Мъжете танцуваха, после, под ръководството на Борабей, изпълниха

няколко странни, протяжни мелодии с флейти. Всички се разотидоха да спят късно. Борабей ги разбуди след няколко часа. Беше все още тъмно.

— Да тръгваме. Ще говориш пред хората.

Том го погледна неразбиращо:

— Искаш да кажеш, че трябва да държа реч?

— Ще ти помогна.

— Това си заслужава да се види — каза Филип.

Вечерният огън беше подсилен с нови цепеници и Том видя, че цялото село се беше събрало — всички стояха притихнали, изпълнени с респект, и очакваха речта му.

Борабей му прошепна:

— Том, кажи ми да взема десетте най-добри бойци за битката.

— Битка? Каква битка?

— Ще се сражаваме с Хаузър.

— Не можем...

— Успокой се и *прави каквото ти казвам* — изсъска Борабей.

Том даде заповедта си и Борабей си проправи път сред тълпата, пляскайки с ръце. Потупа някои мъже по раменете и след пет минути те стояха строени пред него покрити с пера, боядисани и с нанизани около вратовете. Всички бяха с лъкове и колчани със стрели.

— Сега произнеси реч.

— Какво трябва да кажа?

— Говори много. Как ще спасиш баща си, ще убиеш лошите мъже. Не се притеснявай, каквото и да кажеш, аз ще го оправя.

— Не забравяй да обещаеш по едно пиле за всяка тенджерка — обади се Филип.

Том пристъпи напред и огледа лицата около себе си. Всички шумове и разговори секнаха. Гледаха го с надежда. Полазиха го студени тръпки. Нямаше идея какво става.

— Ъ-ъ-ъ, дами и господа...

Борабей го погледна с осъдителен блясък в очите, след което сърцато извика нещо, което прозвуча много по-ефективно от вялото начало, с което бе започнал. Всички се скупчиха в очакване. Том имаше чувството, че това вече се е случвало — спомни си речта на Дон Алфонсо, която старецът бе произнесъл пред съселяните си, когато

напускаха Пито Соло. Той трябваше да произнесе реч като онази, дори ако всичко това бяха само лъжи и празни обещания.

Пое си дълбоко дъх.

— Приятели! Ние дойдохме до земите на Тара от едно далечно място, наречено Америка.

При произнасянето на думата „Америка“, още преди Борабей да е превел, се надигна възбуден шепот.

— Изминахме хиляди мили със самолет, с лодки и пеша. Пътувахме четирийсет дни и нощи.

Борабей преведе думите му с патос. Том виждаше вниманието, с което го слушаха.

— Голямо зло се стовари над народа на Тара. Един варварин, на име Хаузър, дойде от другия край на света с наемни войници да избива хората на Тара и да ограбва гробниците им. Те отвлякоха вашия главен жрец и убиха много от воините ви. Сега са в Белия град и го оскверняват с присъствието си.

Борабей преведе и между хората се надигнаха възгласи на одобрение.

— Ние сме тук, четиримата синове на Максвел Бродбент, за да избавим народа на Тара от този човек. Дойдохме да освободим баща си, Максвел Бродбент, от тъмнината на неговата гробница.

Той спря, за да може Борабей да предаде думите му. Петстотин лица го гледаха, осветени от светлината на огъня, погълнати от чутото.

— Брат ми Борабей ще ни поведе към планините, където ще следим лошите хора и ще направим планове за атака. Утре ще се бием.

В този миг изригна вълна от странни звуци — нещо смесено между сумтене и смях — както изглежда, тукашният еквивалент на аплодисментите и ръкоплясканията. Том усети, че маймунчето, свито на дъното на джоба му, се опитва да се скрие.

Борабей заговори на Том полугласно:

— Кажете им да се молят и да направят жертвоприношение.

Том прочисти гърлото си:

— Народе на Тара! Всички вие имате много важна роля в предстоящата битка. И аз се обръщам към вас с молба да се молите за нас. Да направите жертвоприношение за нас. Моля ви да го правите всеки ден, докато се върнем с победа!

Гласът на Борабей проеча звънко при тези думи и те имаха наелектризиращ ефект. Хората се заблъскаха напред, говорейки нещо въодушевено. Том усети, че го залива безнадеждност; тези хора му вярваха много повече, отколкото той сам си вярваше.

Сред тълпата се чу един дрезгав глас и хората мигновено се дръпнаха и сториха път на старицата, жената на Ках, която стоеше, подпряна на тояжката си. Тя вдигна очи и погледна Том. Настъпи дълга тишина, след което тя замахна с тояжката си и го удари с все сила по бедрата. Том се опита да не трепне и да не направи никаква гримаса.

Старицата извика нещо със сух глас.

— Какво казва?

Борабей се обърна:

— Не знам как да го превода. Изрече една силна фраза, която не се употребява всеки ден. Означава нещо като: „Убий или умри!“

---

[1] Интернет компания в САЩ, телекомуникационен гигант. — Б.пр. ↑

57.

Професор Джулиан Клайв вдигна краката си и се облегна в стария стол, сложил ръце на тила си. Беше бурен майски ден, вятърът виеше и късаше листата на чинара отвън. Сали бе тръгнала преди повече от месец. И оттогава нямаше и дума от нея. Не че бе очаквал да се обади, но дългото мълчание му се струваше обезпокоително. Когато Сали заминаваше, двамата очакваха, че Кодексът ще възвести поредния академичен триумф в живота на Клайв. Но след като мисли по въпроса седмица-две, той промени мнението си. Беше професор в Йейл, с цяла поредица награди, академични отличия и публикации, които повечето професори не можеха да съберат през целия си живот. Фактът беше, че едва ли се нуждаеше от друго академично отличие. Това, от което се нуждаеше — да си го кажем направо — *бяха парите*. Ценностите в американското общество бяха направо сбъркани. Истинската награда — финансовото богатство — не отиваше при онзи, който го заслужаваше най-много, при интелектуалните двигатели: мозъчният тръст, който контролира, ръководи и обучава тъпанарите. Кой вземаше парите? Всякакви спортисти, рок звезди, актьори и шефове на корпорации. Да вземем самия него, върхът в професията си, който изкарва по-малко от един водопроводчик. Беше унизително. Беше несправедливо.

Където и да отидеше, хората го търсеха, стискаха ръката му, възхищаваха му се. Всички богаташи от Ню Хейвън искаха да се познаят с него, канеха го на вечери, *колекционираха* го и го показваха като доказателство за добрия си вкус, сякаш беше картина на стар майстор или сребърна антика. Това бе не само отвратително, но и унизително, а отнемаше и твърде много време. Почти всички, които той познаваше, имаха повече пари от него. Няма значение с какви почести го бяха окичили или какви награди бе получил, нито пък какви монографии бе публикувал, щом не бе в състояние да поеме сметката в един наистина добър ресторант на Ню Хейвън. Вместо това *те* плащаха сметката. *Те* го имаха в къщите си. *Те* го канеха на

благотворителните си вечери и плащаха за масата, отблъсквайки лицемерните му опити за компенсация. И когато всичко свършеше, той се връщаше в апартамента си с две спални — отвратителен етаж от сграда близнак в академичното гето, докато те се прибираха в обширните си, щедро осветени имения.

Сега, най-накрая, той възнамеряваше да направи нещо по въпроса. Погледна календара. Беше 31-ви май. Утре трябваше да пристигне първата вноска от двата милиона от огромната швейцарска фармацевтична компания „Хартц“. Кодираното имейл потвърждение би трябвало да дойде от Каймановите острови скоро. Той, разбира се, трябваше да изнесе парите от Щатите. Щеше да ги вложи в една удобна вила на Костиера Амалфитана; един милион за вилата и още един за други разходи. Равело изглеждаше подходящо местенце за тази цел. Той и Сали можеха да прекарат медения си месец там.

Мислите му отново се върнаха към срещата с изпълнителния директор и борда на „Хартц“, толкова сериозни, толкова до мозъка на костите швейцарци. Бяха скептични, разбира се, но когато видяха страницата, която Джулиан вече бе превел, старите им уста се напълниха със слюнка. Кодексът щеше да им донесе милиарди. Повечето фармацевтични компании разполагаха с изследователски отдели, които оценяваха местните лекарства — но тук ставаше въпрос за основната медицинска книга и Джулиан беше единственият човек в света, освен Сали, който можеше да я преведе точно. „Хартц“ освен това би трябвало да се споразумеят с Бродбент, но като най-голямата фармацевтична компания в света, те бяха в състояние да платят. А без преводаческите му умения за какво им е на Бродбент Кодексът? Всичко трябваше да бъде направено коректно: компанията, разбира се, настояваше за това. Швейцарците си бяха такива.

Той се запита как ли ще реагира Сали, когато разбере, че Кодексът ще изчезне в търбуха на някаква гигантска мултинационална корпорация. Като я знаеше каква е, нямаше да го приеме добре. Но като започнеха да се наслаждават на двата милиона, които „Хартц“ щеше да им плати за откриването на Кодекса — да не говорим за щедрите възнаграждения, които той очакваше да получи за превеждането му — бързо щеше да й мине. А той щеше да й покаже, че това е правилният начин за действие, че „Хартц“ са в най-добра позиция да развият тези нови лекарства и да ги произведат. Това

беше правилният начин. За да се създаде ново лекарство са нужни пари. Никой няма да го направи безплатно. Печалбата върти света.

Що се касае до него, бедността дори е полезна за няколко години, докато човек е млад и идеалист, но става нетърпима като минеш трийсетте. А професор Джулиан Клайв почти приближаваше трийсетата.

58.

След десет часа скитане из планините, Том и братята му стигнаха до голо, опоскано от вятъра било. Пред очите им се разкри изумителна гледка, бурно море от върхове и долини, което стигаше до хоризонта и се вливаше в съгъстващите се отсенки на червеното.

Борабей посочи с пръст:

— Сукиа Тара, Белият град.

Том примижа на яркото следобедно слънце. Отсреща, на около пет мили отвъд една пропаст, се издигаха два остри бели върха. Между тях се бе сгушила гладка седловина, отрязана от двете страни от пропасти и заобиколена от върхове. Виждаше се едно самотно зелено парче мрачна гора, която изглеждаше като откъсната от другаде, подслонена между основите на двата бели върха, надвесена над ръба на урвата. Том за миг си представи, че това е руина с две бели кули и стени. Но вместо това единственото, което виждаше, беше плътен, развълнуван килим от дървета.

Върнън вдигна бинокъла си, разглеждайки Белия град, след което го подаде на Том.

Зелената изпъкналост се увеличи. Том я сканира бавно. Платото беше плътно обрасло с дървета и единственото, което се виждаше бе непроницаемата черга от лиани. Какъвто и разрушен град да лежеше в тази странно увиснала долина, бе добре скрит от джунглата. Но когато Том го разгледа внимателно, от зеленината се откриха белезникави голи скали, които започнаха да приемат неясна структура: ъгъл, част от разрушена стена, тъмен квадрат, който приличаше на прозорец. Напрегна очи и видя стръмна могила, която, осъзна той, представляваше разрушена пирамида, обрасла със зеленина. Едната ѝ страна зееше разцепена, бяла рана в живата зелена плът.

Градът бе изграден наистина върху стръмното плато, остров в небето. Висеше между двата върха, отделен от останалата част на Сиера Азул с отвесни скали. Изглеждаше откъснат, докато Том не видя жълта нишка, която криволичеше над една от пропастите — груб,

висящ мост. При по-внимателно вглеждане се забелязваше, че мостът е добре охраняван от войници, които бяха заели една разрушена каменна крепост, построена от първоначалните обитатели с явната цел да защитава Белия град. Хаузър и хората му бяха изсекли огромна площ от гората в близост до моста, за да имат чисто поле за огън.

От отсрещната страна на Белия град, недалеч от моста от планините се спускаше малка река и се изливаше в пропастта, превръщаше се в грациозна бяла нишка и се губеше долу в мъглите. Докато Том гледаше, мъглата се вдигна от пропастта и закри висящия мост, блокирайки гледката към Белия град. След това отново се проясни, спусна се, проясни се за втори път, без да секва играта на тъмно и светло.

Том потрепери. Баща им, Максвел Бродбент, вероятно бе стоял на същото това място преди четирийсет години. Няма съмнение, че бе различил неясните контури на града сред хаоса от буйна растителност. Тук беше направил първото си откритие и бе започнал делото на живота си; и тук бе завършил дните си, сам в тъмна гробница. Белият град беше алфата и омегата в кариерата на Максвел Бродбент.

Той подаде бинокъла на Сали. Тя се визира дълго през увеличителните стъкла. После го върна на Том, лицето ѝ гореше от въодушевление:

— На маите е — каза тя. — Има централен кръгъл дворец, една пирамида и няколко многоетажни павилиона. Висша класа. Хората, които са построили този град, са дошли от Копан, сигурна съм в това — по всяка вероятност е станало, когато маите са отстъпили след падането на Копан през 900-та година след Христа. Ето ви и разрешението на мистерията...

Очите ѝ искряха, слънцето проблясваше в златната ѝ коса. Никога не я бе виждал толкова жизнена. Беше изненадващо, помисли си той, като се имаше предвид колко малка стъпка бяха направили.

Тя се обърна и го погледна. Стори му се, че тя разбира за какво мисли той. Лицето ѝ бе леко зачервено и тя извърна очи, усмихвайки се на себе си.

Филип взе бинокъла да погледне. Том го чу как шумно поема въздух.

— Там се виждат хора — каза той. — Секат дървета в основата на пирамидата.

Последва силен взрив на динамит и плътно кълбо дим се издигна нагоре и се разтвори над града като приказно бяло цвете.

Том въздъхна:

— Трябва да открием татковата гробница, преди те да са го направили. Иначе... — Той остави изречението недовършено.

59.

Прекараха останалата част от следобед под прикритието на дърветата, наблюдавайки Хаузър и подчинените му. Една група войници разчистваше дървета от каменен храм в основата на пирамидата, докато друга група разкопаваше и разбиваше една по-малка пирамида наблизо. Променливият вятър донасяше неясните звуци на верижен трион и на всеки половин час до ушите им достигаше далечният грохот на експлозиви, последван от издигащ се облак прах.

— Къде е гробницата на татко? — обърна се Том към Борабей.

— В канарите под града откъм далечната страна. Селището на мъртвите.

— Дали Хаузър ще го намери?

— Да. Пътеката долу е скрита, но накрая ще я намери. Може би утре, може би след две седмици...

Когато нощта се спусна, Белият град бе осветен от два лъча на мощни прожектори, а друга серия светлини се насочиха към окачения мост и района около него. Хаузър не поемаше рискове и бе добре оборудван с всичко, включително и с генератор.

Вечеряха мълчаливо. Том едва се докосна до жабите или гуцера, или каквото и да беше онова, което Борабей им бе сготвил. От хребета, откъдето гледаха, Белият град беше добре защитен и почти непревземаем.

Накрая Филип се прокашля и изрече гласно онова, което всички мислеха:

— Струва ми се, че ще е най-добре да се омитаме по-скоро оттук и да се върнем с помощ. Не можем да се справим със собствени сили.

— Филип — каза Том, — когато открият гробницата и я отворят, какво мислиш ще се случи?

— Ще я ограбят.

— Не, първото нещо, което Хаузър ще направи, е да убие баща ни.

Филип не отговори.

— Ще ни отнеме поне четирийсет дена само да се измъкнем оттук. Ако ще спасяваме татко, трябва да действаме *сега*.

— Не искам да съм единственият, който казва „не“, но Том, за бога, разполагаме с една стара винтовка, може би с десетина патрона и с шепа боядисани бойци с лъкове и стрели. Онези имат автоматично оръжие, гранатомети и динамит. И предимството да защитават една невероятна добре укрепена позиция.

Том каза:

— Не и ако съществува таен път към града.

— Такъв път не съществува — погледна го Борабей. — Само мостът.

— Трябва да има и друг път — не се предаваше Том. — *Как, според вас, са построили първоначално моста?*

Борабей го погледна и Том усети, че го залива чувство на триумф.

— Боговете са построили моста — каза Борабей.

— Боговете не строят мостове.

— Боговете са построили *този* мост.

— По дяволите, Борабей! Този мост са го построили не богове, а хора, и за да направят това е трябвало да бъдат от двете страни.

— Прав си! — каза Върнън.

— Боговете са построили моста — настояваше Борабей. — Но — добави той след известно време, — хората на Тара също знаят как да строят мост само от едната страна.

— Невероятно!

— Братя, вие винаги ли сте толкова сигурни, че сте прави? Ще ви кажа как Тара строят мост само от едната страна. Първо изстрелват стрела с въже и кука. Куката се забива в дърво на отсрещната страна. После изпращат малко момче в кошница на колелца.

— Как преминава от другата страна?

— Само се изтегля.

— Възможно ли е човек да преодолее разстояние от двеста ярда със стрела, влачейки въже и кука?

— Тара използват специален голям лък и специална стрела с перо. Много важно е да се изчака ден със силен вятър в правилната посока.

— Продължавай.

— Когато малкото момче пресече оттатък, мъжът изстрелва втора стрела с въже. Малкото момче връзва двете въжета ведно, навива въжето около малко колело...

— Макара.

— Да. След което с макарата мъжът може да прехвърли от другата страна много неща. Първо се прехвърля дебело въже в кошница, което се развива, докато се движи. Момчето закрепва въжето към дърво. После мъжът може също да премине оттатък, използвайки въжето. Могат да се прехвърлят още въжета, едновременно. Сега през каньона минават четири въжета. Сега повече хора прекосяват с кошница...

— Достатъчно — прекъсна го Том. — Схванах картинката.

Те потънаха в мълчание, обмисляйки невероятната ситуация, в която бяха попаднали.

— Опитвали ли са се воините на Тара да ги нападнат из засада и да отрежат моста?

— Да. Мнозина умряха.

— Опитвали ли са горящи стрели?

— Те не могат да стигнат моста.

— Не забравяй — каза Филип, — че мостът е висящ, а татко е погребан отвъд.

— Знам го прекрасно. Просто разсъждавам над възможностите, които имаме. Може би можем да предложим на Хаузър сделка: да измъкне татко и да вземе всичко от гробницата. Каквото намери — негово е.

Том се обади:

— Татко никога не би се съгласил.

— Дори и ако това означава да се спаси животът му?

— Той умира от рак.

— Или нашия живот?

Филип го погледна:

— Дори и не помисляй да се доверяваш на Хаузър или да сключваш сделка с него.

— Добре — каза Върнън, — вече елиминирахме влизането в Белия град по някакъв друг път, както и фронталната атака. А някой от вас знае ли как се прави планер?

— Не.

— Тогава ни остава само един начин на действие.

— И какъв е той?

Върнън изглади с длан пясъка близо до огъня и започна да разгръща една карта, докато обясняваше плана си. Когато завърши, Филип се обади пръв:

— Това е налудничав план. Казвам ви да се върнем, да вземем помощ и след това да дойдем тук отново. Откриването на татковата гробница може да им отнеме месеци.

Борабей го прекъсна:

— Филип, ти май не разбираш. Ако сега тръгнем назад, хората от Тара ще ни убият.

— Глупости!

— Ние им обещахме. Не можем да нарушаваме обещанието.

— Не съм давал никакво тъпо обещание, Том го направи. Както и да е, можем да се промъкнем покрай селото и да продължим назад. Ще мине доста време, докато разберат, че ни няма.

Борабей поклати глава:

— Това е страхлив начин. И означава да оставим татко да умре в гробницата. Ако Тара те хванат, смъртта за страхливеца е бавна и мъчителна. Отрязват ти...

— Вече сме чували какво правят — каза Филип.

— Няма достатъчно храна и вода в гробницата, за да го оставим по-дълго.

Огънят пропука. Том погледна през дърветата. Отдолу, на почти пет мили разстояние се виждаха три грозда от светлини, които обливаха Белия град. Вече не се чуваха експлозии от динамит. Хаузър и хората му бяха работили по часовник. Сигурно бяха стигнали стената. Не съществуваха добри опции, разполагаха само с един скромнен план. Но той бе най-доброто, което можеха да направят.

— Стига приказки — каза Том. — Имаме план. Кой е съгласен?

— Аз — каза Върнън.

Борабей кимна:

— И аз.

— Аз също — обади се Сали.

Сега всички очи се насочиха към Филип. Той направен гневен жест, сякаш да ги отблъсне.

— За бога, вие вече знаете какъв може да бъде отговорът ми.

— Какъв е? — попита Върнън.

— Запишете си го: не, не и пак *не!* Това е план а ла Джеймс Бонд. Никога не успява в реалния живот. Не го правете. За бога, не искам да изгубя и братята си. Не го правете!

— Трябва, Филип — каза Том.

— Не, никой *не трябва* да прави нищо! Може и да е богохулство, но не мислите ли, че татко сам си го докара?

— Значи да го оставим да умре?

— Просто ви моля, не жертвайте живота си напразно. — Той вдигна ръце и се скри в тъмнината.

Върнън беше готов да изстреля отговора си, но Том хвана ръката му и поклати глава. Може би Филип бе прав и това беше самоубийствена мисия. Но Том не виждаше избор за себе си. Ако сега не направеше нещо, цял живот щеше да съжалява.

Пламъците осветяваха напрегнатите им лица. Настъпи тежка тишина.

— Няма причина да чакаме — каза Том. — Тръгваме в два след полунощ. Слизането до долу ще ни отнеме няколко часа. Всеки знае какво трябва да прави. Борабей, обясни на твоите бойци тяхната роля. — Том погледна към Върнън. Планът беше негов, на Върнън, братът, който никога не поемаше лидерство. Той се пресегна и го потупа по рамото: — Не се притеснявай, всичко ще е наред.

Върнън се усмихна:

— Чувствам се като във „Вълшебникът от Оз“.

— Какво имаш предвид?

— Разсъдъкът ми се върна. Том, ти намери сърцето си. Борабей намери семейството си. Само Филип още не е намерил смелостта си.

60.

Том се измъкна от хамака си в 1:00 след полунощ. Нощта беше непрогледна. Облаци бяха скрили звездите и в листата на дърветата шушнеша неспокоен вятър. Единствената светлина идваше от купчината въглени в угасващия огън, които хвърляха червеникаво сияние върху лицата на десетте индиански воители. Те продължаваха да седят в кръг около огъня, без да помръднат и без да проронят и дума цяла нощ.

Преди да събуди другите, Том взе бинокъла си и отиде да погледне още веднъж Белия град. Светлините продължаваха да обливат висящия мост, войниците бяха в разрушеното си укрепление. Какво ли ги чакаше напред? Може би Филип беше прав и това беше самоубийство. Може би Максвел Бродбент беше мъртъв в гробницата си и те рискуваха живота си напразно. Но всичко това нямаше значение: той трябваше да го направи.

Тръсна глава и отиде да събуди останалите, но завари повечето от тях будни. Борабей разпали огъня, трупайки нови цепеници, и сложи една тенджерка с вода да кипне. Сали се присъедини към тях скоро след това. Лицето ѝ изглеждаше уморено и посърнало.

— Спомняш ли си какво казва генерал Патън за първата жертва в една битка?

— Не.

— Първата жертва в една битка е планът на битката.

— Значи не вярваш, че планът ни ще успее? — погледна я Том.

Тя поклати глава:

— По всяка вероятност не. — Тя се озърна, после погледна винтовката и започна да я лъска ненужно.

— Какво мислиш, че ще се случи?

Тя тръсна глава мълчаливо и по гърба ѝ се посипаха златните вълни на косата ѝ. Том осъзна, че е много разтревожена.

— Трябва да го направим, Сали — сложи той ръка на рамото ѝ.

— Знаем.

Върнън се присъедини към тях покрай огъня и четиримата изпиха чая си в пълно мълчание. Том погледна часовника си. Два часът. Озърна се за Филип, но брат му още не бе излязъл от колибата. Той кимна към Борабей и те се изправиха. Сали праметна винтовката през рамо, нарамиха и палмовите раници с храна, вода, кибрит и другите необходими неща. Тръгнаха в тънка нишка, Борабей най-отпред, войниците се построиха отзад.

На десетина минути път от лагера Том чу, че някой тича отзад и всички спряха и се послушаха. Бойците сложиха стрелите и опънаха лъковете. В следващия момент се появи Филип, задъхан.

— Идваш да ни пожелаеш късмет ли? — попита Върнън с лек сарказъм в гласа.

Филип си пое няколко пъти дъх, преди да отговори:

— И през ум не ми е минавало да се присъединя към този вятърничав план. Но, по дяволите, няма да ви позволя да тръгнете към смъртта си сами.

61.

Маркъс Аурелиъс Хаузър бръкна в джоба си, напипа една пура „Чърчил“ и я завъртя между палеца и показалеца си, преди да я извади. Мина през тайнството на отрязването, навлажняването и запалването ѝ и я протегна в тъмното, така че да може да се полюбува на дебелия горящ край, докато ароматът на фин кубински тютюн го обгръщаше като пашкул от елегантност и задоволство. Пурите, размишляваше той, сякаш винаги ставаха по-хубави, с по-богат и по-дълбок вкус в джунглата.

Хаузър беше добре скрит на стратегическо място над висящия мост в гъсталака от папрати, където имаше добър изглед към моста и войниците в малката каменна крепост отсреща. Той отстрани няколко клона и вдигна бинокъла към очите си. Имаше силното предчувствие, че тримата Бродбент се канят да преминат моста тази нощ. Те нямаше да чакат; не можеха да чакат. Трябваше да се докопат до гробницата, преди да го е направил той, ако искаха да спасят нещичко от шедьоврите за себе си.

Той изпусна със задоволство едно кълбо дим, връщайки се отново към мислите си за Максвел Бродбент. Беше домъкнал тук картини и антики на стойност половин милиард долара, по някаква прищявка. Колкото и скандално да беше това, то бе напълно в характера му. Макс беше човек на жеста, на зрелището, на шоуто. Беше живял нашироко, така и беше умрял.

Хаузър си спомняше онзи решаващ петдесетдневен преход в джунглата, онези съсипващи дни, които никога нямаше да забрави, докато беше жив. Бяха чули, че някъде тук, в Серос Ескондидос, в гватемалските равнини, има храм на маите. Петдесет дни и петдесет нощи си проправяха път през обраслата с жилава растителност пътека, нахапани, нажилени, надрани, умиращи от глад и болни. Когато, залитайки, стигнаха в онова село, селяните не бяха никак словоохотливи. Храмът беше някъде там, добре. В това нямаше съмнение. Но местните си мълчаха. Хаузър тъкмо бе предразположил

едно момиче към разговор, когато се появи Макс и му попречи. Насочи оръжие към главата му, животното, обезвреждайки го. Това беше разривът, пукнатината, която никога не зарасна, последната капка, която кара чашата да прелее. Макс заповяда на Хаузър да се маха, като на куче. Какъв избор имаше? Тръгна си, трябваше да се откаже от търсенето на изгубения град и се прибра вкъщи — докато Макс продължи да търси Белия град. Ограби една богата гробница там... и тази гробница, четирийсет години по-късно, стана негов гроб.

Кръгът беше пълен все пак, нали?

Хаузър всмукна с наслада от пурата. В годините си на битки той бе научил нещо важно за хората: когато нещата се закучат, никога не можеш да кажеш кой крив, кой — прав. Наперените военни рейнджъри в тяхната група с изсечени лица и напompани като на Арнолд Шварцнегер мускули, които много приказваха, понякога се разпадаха като преварено месо, докато слабаците в компанията, учените момчета и електронните загубеняци се оказваха истинските оцелели. Така че човек никога не знае. Така бе станало и с братя Бродбент. Трябваше да им го признае. Добре се бяха справили. Сега щяха да бият последния сервис и с това да приключат.

Той се заслуша. Долови неясно бухане, далечни викове и крясъци. Вдигна бинокъла. Далече отляво на каменната крепост видя сноп от стрели, които изплуваха от джунглата. Една от тях уцели с далечно съскане един прожектор.

Индианците нападаха, Хаузър се усмихна. Това беше диверсия, разбира се, предназначена за отвличане на вниманието на войниците му от моста. Видя подчинените си, струпани зад каменните стени, с готови оръжия, със заредени гранатомети. Надяваше се да могат да ги отблъснат. Най-малкото имаха задача да симулират онова, в което бяха най-добри: поражение.

От гората изплуваха още стрели, последвани от друго изригване на смразяващи кръвта крясъци. Войниците му отвърнаха с панически огън. Една граната се понесе към гората и там избухна с трясък и искри.

Веднъж и тези тъпанари да направеха нещо както трябва.

Сега Хаузър знаеше точно какво ще направят Бродбент и как щяха да се развият нещата. Беше предопределено като серия от принудителни ходове в шаха.

И ето ги тук, точно като по разписание. Той отново вдигна бинокъла. Тримата братя и индианският им водач тичаха надолу през откритото пространство зад войниците, към моста. Колко ли за умни се мислеха, тичайки сърцато право към капана!

Хаузър не можа да не се изсмее.

62.

Сали бе пропъзляла на по-малко от двеста ярда от войниците, охраняващи моста. Лежеше зад един повален дънер, оставила оръжието си върху гладкото дърво. Беше пълна тишина. Не беше се сбогувала с Том; просто се целунаха и тръгнаха. Помъчи се да не мисли за това, което щеше да се случи. Беше налудничав план и тя се съмняваше, че ще успеят да преминат по моста. Но дори и да го направеха и да спасяха баща си, никога нямаше да се върнат обратно.

Но не искаше да мисли точно за това. Насочи вниманието си към винтовката. „Спрингфийлд’03“ беше модел отпреди Първата световна война, но си го биваше и оптиката му беше отлична. Кори добре го бе поддържал. Тя вече бе пресметнала разстоянието от скривалището си до войниците в разрушената каменна крепост — 210 ярда — и беше нагласила съответно мерника. Патроните, които Кори ѝ бе дал, бяха стандартно военно производство — калибър .30–06, с тежък 9,75-грамов куршум — достатъчно мощни, за да не се грижи дали ще поразят целта дори и от по-голямо разстояние. Беше нагласила и назъбения винт за корекция на отклонението при вятър. Всъщност, 210 ярда не бяха чак толкова голямо предизвикателство за нея, особено при неподвижна мишена с размерите на едър мъж.

Откакто бе застанала зад този дънер, не преставаше да мисли какво е да убиеш друг човек и дали тя би могла да го стори. Сега, минути след започването на акцията, вече знаеше, че би могла. Беше готова да го направи, за да спаси живота на Том. Рошавия Неудачник седеше в малка клетка, направена от преплетени лиани. Сали беше доволна от компанията му, въпреки, че животното беше изтормозено и недовошно от отсъствието на Том и от собственото си затворничество. Тя извади шепа орехи, даде няколко на маймунката, а останалите изяде.

Скоро щеше да се започне.

Точно в този момент се чу далечен вик откъм гората, последван от хор от бухане, крясъци и вой — звучеше така, сякаш войниците бяха

не десет, а поне сто. Иззад тъмните дървета полетяха стрели, изстреляни високо, така че да падат долу върху войниците под остър ъгъл.

Тя бързо залепи очи към мерника, за да вижда по-добре какво става. Войниците се блъскаха панически, пълнеха гранатометите и заемаха позиция зад каменната стена. Те започнаха да стрелят в отговор, хаотични изстрели, насочени към гората на двеста ярда разстояние. Една граната полетя към дърветата, падна преждевременно и се разби с гръм и трясък. Последваха я други, които се взривяваха над върховете на дърветата и разцепваха клоните. Беше забележително некомпетентна проява на военна храброст.

С периферното си зрение улови отляво някакво движение. Четиримата Бродбент тичаха през откритата зона срещу моста. Имаха да преодолеят двеста ярда шубраци и паднали дървета, но действаша с добро темпо. Войниците изглеждаха изцяло заети с фалшивата атака. Сали продължи да наблюдава, готова да открие огън.

Един от войниците се изправи и се обърна да вземе още гранати. Сали се прицели в гърдите му, с пръст върху спусъка. Той изтича назад, опитвайки се да избегне дъжда от стрели, взе две гранати и се върна, без изобщо да се огледа.

Сали отпусна спусъка. Братята Бродбент бяха стигнали вече моста. Той беше дълъг шестстотин стъпки, добре проектиран, с четири въжета от усукани влакна — две отгоре и две отдолу, носещи тежестта. Вертикалните връзки между горната и долната редица въжета създаваше известна сигурност за повърхността на самия мост, направена от парчета бамбук, свързани по средата. Един след друг братята Бродбент увиснаха под него, пропъльзвайки над бездната върху едно от долните въжета, като използваша свързващите въжета, за да се изтеглят. Моментът беше уцелен точно: беше паднала гъста мъгла и след петдесет ярда четиримата изчезнаха. Атаката продължи още десетина минути, с още крясъци, викове и дъжд от стрели, преди съвсем да стихне. Беше чудо! Бродбент бяха минали от другата страна. Налудничавият план бе успял!

Сега единственото, което трябваше да направят, бе да успеят се върнат обратно.

63.

Паянтовият мост се простираше пред Том, люлееше се и тракаше под напора на вятъра, запокитвайки парчета бамбук и лиани в огромната пропаст, която зееше под него. Мъглата бе станала поплътна и той виждаше едва на двайсет крачки пред себе си. Звукът от водопада отекваше отдолу като далечен рев на разярено животно и с всяка крачка мостът се разлюляваше още по-силно.

Борабей бе тръгнал пръв, Върнън — след него, после Филип. Том се движеше последен.

Те пълзяха странишком по долното въже, Том следваше братята си, движейки се толкова бързо, колкото сигурността позволяваше. Основното въже беше мокро и хлъзгаво от мъглата, усуканите влакна — влажни и изгнили, а много от вертикалните връзки се бяха скъсали и на местата им зееха дупки. При всеки порив отдолу мостът се разлюляваше и изтрополяваше и Том трябваше да спре и да се вкопчи здраво, докато това премине. Той се опита да не гледа напред, а да се съсредоточи на не повече от метър пред себе си. „Едно движение“, каза си той. „Още едно.“

Поредното напречно въже, явно по-изгнило от останалите, направо остана в ръката му и той залитна от ужас, преди да успее да сграбчи друго. Спря, за да даде на сърцето си да се успокои. Като напредваше предпазливо, той започна да проверява всяко въже, подръпвайки го, преди да му се довери. Хвърли поглед напред. Братята му се мержелееха като смътни сенки в призрачната мокра мъгла, обливани от местещата се светлина, хвърляна от силния прожектор зад тях.

По-нататък се измъкнаха на моста, който все по-силно се люлееше и тракаше, бамбукът скърцаше, а въжетата стеноха като живи. Тук, по средата, вятърът духаше много по-силно, възпирайки движението им напред. По едно време внезапният му порив накара моста да се разлюлее като от спазъм. Том не можеше да спре да мисли какво им бе разказал Дон Алфонсо — за бездънната пропаст, за телата,

които падат, преобръщайки се отново и отново, цяла вечност, докато накрая се превърнат в прах. Той потръпна и се опита да не поглежда надолу, но докато местеше краката си, сякаш някой го накара да надзърне в зашеметяващото пространство, потопено в мъгла, което се губеше в бездънен мрак. Бяха почти до средата: вече се виждаше къде мостът достига най-ниската точка на кривата и започва да се издига нагоре, за да срещне отсрещната страна на пропастта.

Един особено силен талаз на вятъра разклати за пореден път моста. Том стисна по-здраво. Чу глух вик и видя пред себе си как две парчета изгнило въже политат надолу с въртеливи движения; Филип внезапно се олюля и се вкопчи във въжето със сгъвката на лакътя си, а краката му се замяха безпомощно над празнотата.

„О, Господи“, помисли си Том и забърза. Нямаше начин брат му да успее да се задържи така повече от няколко минути. Той стигна до него. Филип висеше мълчаливо, опитвайки се да прехвърли крака си отгоре, лицето му бе изкривено от усилие и ужас. Другите бяха изчезнали в мъглата.

Том се наведе, обви едната си ръка около въжето, а другата се опита да провери под мишницата на Филип. Внезапно обаче краката му полетяха нагоре и той за миг увисна над пропастта, преди да успее да се изправи. Усети, че сърцето му ще се пръсне; погледът му се замъгли от ужас и той едва успяваше да си поеме дъх.

— Том — чу той сподавения глас на брат си, слаб като на дете.

Том се притисна о въжето над Филип:

— Повдигни се — каза му той, опитвайки се гласът му да звучи спокойно. — Помогни ми. Повдигни тялото си. Аз ще те хвана — Той протегна ръка, готов да хване бързо колана на Филип.

Филип се опита да се повдигне и захвана крака си за въжето, но не можа да се задържи и от усилието се изпусна. Извика. Том видя как пръстите му сграбчат въжето, как го стисва с две ръце. От устните му излезе звук на ужас.

— Опитай отново — извика Том. — Повдигни тялото си. Нагоре!

Филип се надигна и Том се опита да хване колана му, но отново се подхлъзна и за миг кракът му увисна над пропастта и той остана да се държи единствено за една изгнила въжена връзка. Дръпна се назад, преглътна и си пое дъх, за да успокои ритъма на сърцето си, което биеше до пръсване. Едно парче бамбук се беше разхлабило от

усилията им и падна долу, преобръщайки се бавно, докато изчезна от поглед.

„Има не повече от пет секунди“, помисли си Том. Това би бил последният шанс за Филип.

— Повдигни се. Колкото можеш, дори и ако трябва да се пуснеш. Бъди готов. Едно, две, три!

Филип се повдигна и този път Том се пусна с една ръка, държейки се с другата за изгнилото въже, което му позволи да се протегне по-надалеч, за да улови колана на Филип. За миг и двамата увиснаха, с почти цялата си тежест върху въжето, и с неимоверен напън Том издърпа брат си отгоре и падна върху него.

Известно време останаха така, без да могат да проговорят от ужас. Том чуваше накъсаното дишане на Филип.

— Филип? — успя да произнесе най-накрая той. — Добре ли си? Дишането на брат му постепенно се успокояваше.

— Добре си — заключи той. — Всичко е наред. Свърши. Спасен си.

Мостът се разлюля от мощен тласък на вятъра. Откъм Филип дойде клокочещ звук и цялото му тяло се уви около въжето.

Мина повече от минута. Една много дълга минута.

— Ще можеш ли да се движиш? — попита Том. — Трябва да се изправиш.

Последва нов порив на вятъра и мостът затанцува под тях.

— Не мога.

Том разбра какво имаше брат му предвид. На него самия му се искаше да се увие около основното въже и да остане там завинаги.

Мъглата взе да се вдига и поривите на вятъра се подновиха с нова сила. Движението не беше равномерно, а с усукване накрая, с тласък, който всеки път заплашваше да ги запрати в мрака долу.

Люлеенето се успокои.

— Изправи се, Филип.

— Не.

— Трябва. Сега. — Времето беше нещо, с което не разполагаха. Мъглата се вдигна и се проясни. Прожекторите светеха ярко. Войниците трябваше само да се обърнат и да погледнат. Той протегна ръка: — Подай ми ръка и аз ще те изправя.

Брат му подаде треперещата си ръка, Том я стисна и издърпа брат си нагоре. Мостът се разклати и Филип се улови за вертикалното въже. В този момент духна отново и те замръзнаха. Филип простена от ужас. Том се накланяше от една страна на друга, затаил дъх. Пет минути мостът скърцаше и тракаше под краката им, петте най-дълги минути в живота им. Ръцете ги боляха от усилието да стискат. Най-сетне всичко се успокои.

— Да тръгваме.

Филип премести единия си крак, слагайки го предпазливо върху въжетото, после другия, после премести ръцете си, движейки се странишком. След пет минути бяха от другата страна. Борабей и Върнън ги чакаха в тъмното и всички заедно потънаха в мрачната гора, подтичвайки, доколкото им позволяваха силите.

64.

Водеше ги Борабей, тримата го следваха в колона по един. Пътят им блестеше, фосфоресцирайки по онзи странен начин, който Том бе видял преди: всички изгнили дънери и пънове бяха оконтурени от слаба зелена светлина и трептяха като призрачни видения в гората. Сега обаче това не му се видя красиво, а само заплашително.

След двайсетина минути пред тях се изправи разрушена каменна стена. Борабей спря и се наведе, за миг блесна ярко пламъче и той се изправи, държейки горящ сноп тръстики. Стената се разкри пред очите им: беше изградена от огромни варовикови блокове, почти незабележими под тежкия килим от лиани. Виждаха се лица в профил, цяла редица черепи с хлътнали очни ябълки, фантастични ягуари, птици с огромни нокти и широко отворени очи.

— Градските стени.

Продължиха напред и стигнаха до малък вход, над който като завеса се спускаха лиани. Повдигнаха ги настрани и се гмурнаха вътре.

На слабата светлина Борабей се протегна, хвана ръката на Филип и го придърпа към себе си.

— Малък братко Филип, ти си смел.

— Не, Борабей, аз съм ужасен страхливец и пречка.

Борабей го потупа по рамото:

— Не е истина. Повярвай ми. — И той духна факела, разгаряйки го. Пламъкът освети лицето му, подчертавайки типичната за Бродбент брадичка и деликатно изрязани устни, и придаде на очите му златен блясък. — Сега тръгваме към гробниците. Отиваме да намерим татко.

Попаднаха в разрушен вътрешен двор. Отстрани се виждаше стълбище. Борабей направо прелетя през двора и се понесе по стълбите. Останалите го последваха. Той зави надясно и тръгна по горната част на стената, осветявайки с факлата, след което се спусна от другата страна на стълбището. Чу се внезапен вик от дърветата над тях и настъпи вълнение, клоните се чупеха и надолу полетяха парчета. Том подскочи.

— Маймуни — прошепна Борабей, но спря. Лицето му изразяваше тревога. После той поклати глава и те продължиха, преминавайки през бъркотията от рухнали колони в един от вътрешните дворове. Цялото пространство бе пълно с каменни блокове, някои от които със страни от по десет стъпки, върху които личеше релефна гигантска глава. Върху други по-нататък се виждаше нос, втречено око, ухо, всички камъни разбутани и килнати в безреда от буйните растения и виещите се корени на дърветата. Те се качиха върху блоковете и преминаха през вход с каменни ягуари отстрани. Въздухът в коридора бе хладен и миришеше на пръст. Факлата затрептя. Светлината разкри, че се намират в тунел от камък, по тавана се виждаха сталактити. Из въздуха се носеха насекоми, търсейки спасение от светлината. Една тлъста пепелянка се сви конвулсивно в спирала с надигната глава, готова да нападне. Тя изсъска и се огъна леко. Тесните ѝ като цепки очи отразяваха оранжевия пламък. Те я заобиколиха и продължиха нататък. През пролуките в каменния таван се виждаха пръснатите по небето звезди, скривани от време на време от разлюлените клони на дърветата. Минаха покрай стар каменен олтар, обсипан с кости, излязоха от другата страна на тунела и пресякоха една платформа, осеяна със счупени статуи — глави, ръце и крака се подаваха иззад оплетените стъбла и листа като тълпа от чудовища, удавени в море от пълзящи растения.

Внезапно се озоваха в края на широка бездна — далечната страна на платото. Отвъд се простираше море от черни планински върхове, едва осветени отзад от звездна светлина. Борабей спря да запали нова факла. Хвърли използваната в урвата, червеното пламъче просветна за миг и изчезна в чернотата. Тръгнаха по тясна пътека покрай ръба на пропастта, после преминаха през една добре скрита пролука в скалата, която явно извеждаше над отвесните скали. Но когато излязоха от нея, пред тях се появи пътека, която преминаваше в издялано в самата канара стръмно стълбище. То се спускаше надолу зигзагообразно и завършваше с тераса — нещо като каменен балкон — павирана с плътно наредени камъни. Терасата бе изрязана в скалата, което я правеше невидима отгоре. От едната страна се издигаха назъбените канари на Белия град; другата се спускаше стръмно надолу и чезнеше в тъмнината. Скалата горе бе надупчена от стотици черни врати, свързани със стръмни пътеки и стълбища.

— Мястото на гробниците — каза Борабей.

Изви се вятър и донесе сладникавата миризма на някакво нощно цвете. Тук не достигаха звуците на джунглата над тях — единствено поривите на вятъра. Беше мрачно, дори зловещо място.

„Мили боже“, помисли си Том, „само като си помисля, че татко е някъде в тези скали.“

Борабей ги поведе през един тъмен вход в канарата и се изкачиха нагоре по спираловидно стълбище. Лицето на скалата бе запълнено като пчелна пита с гробници и стъпалата се виеха покрай ниши с кости, черепи, с по някой стърчащ кичур коса, кости на ръце с пръстени, които примигваха по пръстите, мумифицирани тела, с неуморни, чевръсти насекоми из тях, мишки и дребни змии, разтревожени от светлината, които бързаха да се оттеглят в мрака. В няколко от нишите, покрай които минаха, се виждаха пресни трупове, от които се носеше миризма на разложение. Тук шумоленето на насекоми и животинки се чуваше дори по-силно.

— Колко такива гробници е ограбил татко? — попита Филип.

— Само една — отвърна Борабей. — Но е била най-богатата.

Някои от вратите на гробниците бяха унищожени, сякаш изкъртени от иманяри или от древно земетресение. Борабей се наведе и вдигна нещо от земята. Мълчаливо го подаде на Том. Беше лъскав винт.

Стълбите завиваха и завършваха с издатина върху скалата, широка около десет стъпки. Имаше масивна каменна врата, по-голяма от всички, които бяха виждали досега, която гледаше нагоре към тъмните планини и звездното нощно небе. Борабей вдигна факлата високо, за да освети вратата. Стояха и я гледаха. Всички останали врати на гробници бяха неукрасени; единствено върху тази бе изгравирани малък релеф, маянски йероглиф. Борабей отстъпи назад и произнесе нещо на собствения си език, като молитва. После се обърна към тях и прошепна:

— Гробницата на татко.

65.

Възрастните белокози мъже се бяха наредили като мумии около заседателната маса. Джулиан Клайв ги гледаше на фона на стъклената стена, отвъд която далече долу блестеше Женевското езеро с гигантския си фонтан като малко бяло цвете.

— Надяваме се — започна най-старшият, — че сте получили аванса.

Клайв кимна. Един милион долара. В наши дни не бяха много пари, но при всички положения много повече, отколкото някога бе изкарвал в Йейл. Тези хора бяха сключили изгодна сделка и го знаеха. Няма значение. Двата милиона бяха за ръкописа. После трябваше да му платят за превода. Сигурно имаше и други, които можеха да преведат древния маянски, но само той би могъл да се справи с трудния архаичен диалект, на който беше написан ръкописът. Той и Сали, това бяха. Още не бяха обсъждали подробностите за хонорара на превода му. Но всичко с времето си.

— Поканихме ви тук — продължи мъжът, — защото се носят слухове.

Говореха на английски, но Клайв реши да отговори на немски, който говореше гладко, като опит да ги освободи от колебанието им.

— Ще направя, каквото мога, за да помогна.

Настъпи неловко разместване в редицата на белокозите, след което мъжът продължи на английски:

— В Съединените щати съществува фармацевтична компания на име „Лемпе-Денисън“. Знаете ли я?

Клайв продължи на немски:

— Да, знам я. Тя е една от големите.

Онзи кимна.

— Говори се, че са придобили маянски медицински Кодекс от осемнайсети век, който съдържа две хиляди лечебни рецепти.

— Не може да има два Кодекса! Невъзможно е.

— Правилно. Не може да са два. И все пак слухът съществува. В резултат на това цената на акциите на „Лемпе“ скочи с повече от двайсет процента през миналата седмица.

Седмината белокуси мъже продължаваха да гледат Клайв в очакване на отговора му. Клайв се размърда, кръстоса крака, после ги свали. За миг го обзе сковаващ страх. Ами ако Бродбент по някакъв начин вече бяха направили други уговорки за Кодекса? Но те не бяха. Преди да тръгне, Сали му беше докладвала най-подробно как стоят нещата и оттогава Бродбент бяха изолирани в джунглата, така че не биха могли да правят каквито и да било сделки. Кодексът беше свободен и чист. А той имаше пълно доверие в Сали, че ще изпълни нареждането му. Тя беше честна, талантлива и изцяло под негово влияние. Той потръпна.

— Слуховете са фалшиви. Аз контролирам Кодекса. От Хондурас той ще дойде право в ръцете ми.

Отново тишина.

— Ние ще се въздържим съзнателно от въпроси около делата ви, професор Клайв, — продължи мъжът. — Но сега у вас са един милион наши долари. Което означава, че сме обезпокоени. Може би слухът не е истина. Много добре. Бих искал обаче обяснение за *съществуването* на тази информация.

— Ако намеквате, че съм бил небрежен, мога да ви уверя, че не съм казал на никого за това.

— На никого?

— С изключение на колежката ми, Сали Колорадо, естествено.

— А тя?

— Тя е в дълбоката хондураска джунгла. Дори не може да се свърже с мен. Как би могла да контактува с друг? А тя е повече от дискретна.

Тишината около масата се проточи повече от минута. За това ли го бяха карали да бие път чак до Женева? Това не му харесваше. Не му харесваше изобщо. Той не им беше изкупителна жертва, в края на краищата. Изправи се:

— Смятам да изпълня моята част от сделката, това е всичко, което вие, господа, трябва да знаете. Ще получите Кодекса и ще ми платите втория милион. След което вече ще говорим за хонорара за превода ми.

Думите му бяха посрещнати отново с тишина.

— Хонорар за превода? — повтори мъжът с вдигнати вежди.

— Освен ако не възнамерявате да си го преведете сами.

Гледаха го така, сякаш им бе дал да смучат лимон. Що за слабоумници бяха? Клайв презираше бизнесмени като тези тук: необразовани, невежи, които криеха ненаситната си алчност зад изискана фасада на скъпи костюми.

— Във ваш интерес е, професоре, да направите, каквото обещахте.

— Не ме заплашвайте.

— Това е обещание, не заплаха.

Клайв се поклони:

— Приятен ден, господа.

66.

Бяха минали седем седмици, откак Том и братята му се бяха срещнали пред вратите на бащиното си имение — но им изглеждаше като цяла вечност. Най-сетне го бяха направили. Бяха открили гробницата.

— Знаеш ли как да я отвориш? — попита Филип.

— Не.

— Татко трябва да е намерил начин, щом като я е ограбил — обади се Върнън.

Борабей сложи няколко запалени факли в скалните ниши и се приближиха да разгледат заедно вратата. Камъкът беше масивен, поставен в правоъгълния вход, вън от варовиковата скала. Не се виждаше нито ключалка, нито копче или панел, нито пък някакъв скрит лост. Останалата част от скалата около гробницата бе оставена в естественото си състояние, с изключение на множество дупки, пробити в камъка от едната страна на вратата. Том сложи ръка върху една от тях и усети студено течение — по всяка вероятност отдушник към гробницата.

На изток небето изсветля и започна да се развиделява, докато се въртяха около гробницата. Чукаха по вратата, викаха, блъскаха и натискаха, опитвайки се да я отворят. Нищо не се получаваше. Мина повече от час, но вратата си оставаше все тъй неподвижна.

Най-накрая Том каза:

— Така няма да стане. Налага се да опитаме по друг начин.

Седнаха да си починат на един близък дънер. Звездите избледняха и изчезнаха, а небето зад планините стана розово. Беше изумителна гледка — срещу тях, докъдето поглед стига, се виждаха назъбени бели върхове като зъби, които се издигат от зеленото небе на джунглата.

— Ако разгледаме някоя от вратите на разбитите гробници — каза Том, — може би ще разберем на какъв принцип действат.

Те се върнаха по стъпките си и четири гробници по-назад видяха счупена врата. Беше разбита отдолу и една част бе паднала отвън. Борабей запали нова факла и се приближи към вратата.

След малко се обърна към Филип:

— Аз се страхувам — каза той, подавайки му факлата. — Ти си по-смел от мен, малки братко. Върви.

Филип сви рамене и взе факлата. Влезе в гробницата. Том и Върнън го последваха.

Пространството вътре не беше голямо, може би осем на десет стъпки. В средата се издигаше каменна платформа. Върху нея бе сложена мумия в седнало положение — краката ѝ бяха изтеглени към брадичката, ръцете — сгънати в скута. Дългата ѝ черна коса бе сплетена отзад на гърба, а изсъхналите устни се бяха отдръпнали и откриваха зъбите. Устата беше отворена и от нея се показваше нещо. Когато Том погледна отблизо, видя, че това е парче нефрит, изрязано във формата на пашкул. Едната ръка на мумията държеше лъскав дървен цилиндър, дълъг около осемнадесет инча, украсен с йероглифи. Наоколо бяха подредени в кръг погребални предмети: статуетки от теракота, счупени гърнета, няколко издълбани каменни плочици.

Том клекна, за да провери как работи вратата. Забеляза в каменния вход жлеб. В жлеба бяха поставени гладки каменни ролки, върху които стоеше вратата. Те бяха разхлабени и Том взе една и я подаде на Филип. Той я обърна няколко пъти в дланта си.

— Механизмът е прост — каза той. — Караш вратата да се плъзне по тях и тя се отваря от само себе си. Номерът е как да я накараш да се плъзне.

Те се наведоха и заразглеждаха наоколо, но никъде не се виждаше отговор на въпроса им. Когато се върнаха при Борабей, той ги очакваше с нетърпеливо изражение на лицето.

— Какво открихте?

— Нищо — отвърна Филип.

Върнън дойде след няколко минути, държейки в ръка дървения цилиндър, който мумията бе стиснала.

— Какво е това, Борабей?

— Ключ за подземния свят.

— Интересно. — Той се усмихна и го отнесе по пътеката към гробницата на баща им. — Странно е, че така добре приляга към тези

отдушници — каза Върнън, пъхайки парчето дърво в няколко дупки. — Направо се усеща въздухът, който идва отвътре. Виждаш ли? — Той преминаваше от дупка на дупка, проверявайки с ръка течението на въздуха Най-сетне спря. — Отгук изобщо не духа.

Той мушна втулката. Тя влезе на около четиринайсет инча и спря, оставяйки отворени четири инча. Върнън се наведе и взе един тежък, гладък камък. Подаде го на Филип.

— Честта е твоя. Забий го докрай.

— Защо мислиш, че ще стане? — попита Филип.

— Просто предположение, това е всичко.

Филип се изви и стовари камъка върху стърчащия край на дървеното парче. Чу се едно „чук“ и настъпи тишина.

Нищо не се случи. Филип провери дупката. Дървеният чеп беше влязъл вътре напълно.

— По дяволите! — извика той, губейки ентузиазъм. После натисна отчаяно вратата на гробницата и я ритна с все сила — Отвори се, мътните да те вземат!

Внезапен стържещ звук изпълни въздуха, земята завибрира и каменната врата се плъзна полека. Докато вратата се движеше в жлеба, стърженето ставаше все по-силно, накрая изтрополя и спря.

Гробницата беше отворена.

Те стояха с отворени уста, без да могат да произнесат и дума. Слънцето вече се показваше зад далечните върхове, изливайки златна светлина върху скалите, но светлината падаше твърде косо и вътрешността на гробницата продължаваше да тъне в пълен мрак. Четиримата братя гледаха невярващо. От вътрешността ги лъхна тежкото зловоние на смъртта.

67.

Маркърс Аурелиърс Хаузър чакаше, облян от приятната златно розова светлина, а прърстърт му галеше спусърка на „Щаер“-а. Орържието бе може би най-близкият му предмет, и той не се чувстваше нормално без него. Усещаше почти като жива металната цев, затоплена от постоянния допир с тялото му, а пластмасовият приклад на допир бе гладърк като женско бедро.

Хаузър се бе прритаил в една удобна ниша покрай пътеката, която се спускаше надолу по скалата. Щом не можеше да види братя Бродбент от тази си позиция, при която имаше поглед над пътеката, той знаеше, че те са долу и трябва да се върнат по същия път. Те бяха направили наистина точно така, както бе очаквал. Наистина го бяха отвели до гробницата на стария Макс. И не точно гробница, а цял некропол. Невероятно. И сам вероятно би намерил тази пътека, но щеше да му отнеме доста време.

Сега Бродбент гонеха своите си цели. Никой не ги караше насила; светлината в момента не бе достатърчна, а той искаше да им даде достатърчно време да се почувстват удобно, да се отпуснат, да повярват, че са спасени. А той, Хаузър, искаше добре да обмисли тази операция. Един от важните уроци, които бе научил във Виетнам, беше търпението. Така виетконгците спечелиха войната — те бяха потърпеливи.

Той се огледа с наслада. Некрополът беше изумителен, хиляди гробници бяха пълни с погребални предмети, като дърво, отрупано с узрели плодове, които чакат само да бърдат откърснати. Да не споменаваме всичките ценни антики, стели, скулптури, релефи и други съкровища в самия Бял град. И като връх на всичко, в гробницата на Бродбент имаше изкуство на стойност половин милиард долара. Щеше да продаде Кодекса заедно с някои от останалите дреболии и да финансира връщането си с приходите. Определено щеше да се върне тук. В Белия град го чакаха милиарди. Милиарди.

Той бръкна в джоба си, погали една пура и със съжаление я остави. Не трябваше да усетят мирис на тютюн.

Понякога се налагаше човек да прави жертви.

68.

Четиримата братя стояха като вкопани в земята, взирайки се в правоъгълника мрак. Не можеха да помръднат, нито да проговорят. Секундите се проточиха в минути, докато зловонието, идващо отвътре, се поуталожи. Никой не се осмеляваше да прекрачи. На никого не му се искаше да види какви ужаси се крият вътре.

Изведнъж се чу глуха кашлица, последвана от тътрене на крака.

Те стояха безмълвни, в очакване.

Звукът се усили. Тогава Том разбра: баща им беше жив. Излизаше от гробницата. При все това Том не намираше сили да се помести. Нито пък някой от братята му. Точно когато напрежението стана нетърпимо, в средата на черния правоъгълник започна да се материализира едно призрачно лице. Пристъпвайки несигурно, привидението изплува в здрача. Още една крачка — и бе в действителността.

Беше по-ужасяващ и от труп. Спря пред тях, олюлявайки се, като мигаше с очи. Напълно гол, смален, прегърбен, мръсен, около него се носеше дъх на смърт. Устата му зееше отворена, като на луд. Примигна, подсмръкна, отново примигна на дрезгавата светлина с празни, безцветни очи. Лицето му изразяваше неразбиране.

Максуел Бродбент.

Секундите се точеха, братята стояха неподвижни и безмълвни.

Бродбент ги гледаше, едното му око трепкаше. Той примигна отново и изправи глава. Подутите очи, хлътнали в огромни тъмни кръгове, се спираха бавно върху лицето на всекиго от тях. Той си пое шумно дъх.

Независимо колко му се искаше, Том не можеше да произнесе и дума. Само гледаше как баща им продължава да се взира в тях. Очите му преминаха още веднъж по лицата им, вече с по-смислен израз. Той се изкашля, устата му помръдна, но от нея не излезе никакъв звук. Бродбент протегна трепереща ръка, след което устните му се

разтвориха. Прочисти гърлото си, избоботи нещо и се приближи още малко. Пое дъх отново и произнесе:

— *Защо, по дяволите, толкова се забавихте?*

Думите му прогърмяха и отекнаха в скалите, повторени от ехото. Магията изчезна. Това беше техният стар баща, в плът и кръв, какъвто си го знаеха. Том и останалите се втурнаха да го прегръщат. Той ги прегърна всички наведнъж, после един по един, като ги стискаше здраво с изненадващо силните си ръце.

След това отстъпи назад. Сякаш бе възвърнал предишния си ръст.

— Исусе Христе, — каза той и избърса лицето си. — Исусе, Исусе Христе!

Гледаха го и не знаеха какво да отговорят. Той поклати посивялата си едра глава:

— *Исусе всемогъщи*, радвам се, че сте тук. Господи, сигурно воня. Погледнете ме. Целият съм в боклуци. Гол, мръсен, отвратителен.

— Не, изобщо не — каза Филип. — Вземи и облечи това — И той му подаде ризата си.

— Благодаря ти, Филип. — Максвел облече ризата и я закопча несръчно, с отвикналите си пръсти. — Кой ти пере дрехите? Тази риза е истинско наказание. — Той се опита да се засмее, но смехът му премина в кашлица.

Когато Филип започна да събува панталона си, Бродбент вдигна едрата си ръка:

— Няма да оставя гол собствения си син.

— Татко...

— Погребах ме гол. Свикнах така.

Борабей бръкна в раницата си от палмови листа и извади парче украсено платно.

— Облечи това.

— Ще ставам местен, а? — Бродбент несръчно го уви около кръста си. — Как се завързва това нещо?

Борабей му помогна да го завърже с конопена връв.

След това всички млъкнаха отново.

— Благодаря на Господа, че си жив — произнесе след няколко минути Върнън.

— Отначало не бях сигурен, мислех си, че съм умрял и съм отишъл в рая.

— Какво? Ти, в рая? Старият атеист сега вярва в рая? — вдигна вежди Филип.

Той погледна Филип, усмихна се и поклати глава:

— Толкова неща се промениха.

— Не ми казвай, че си открил Господ.

Бродбент завъртя глава и потупа сина си по рамото. Направи го с неприкрита нежност:

— Радвам се, че те виждам, синко.

После се обърна към Върнън:

— И теб, Върнън. — Огледа се, местейки сините си очи от един към друг. — Том, Върнън, Филип, Борабей — аз съм изумен. Направихте го. Открихте ме. Храната и водата ми бяха на свършване. Щях да издържа не повече от ден-два. Вие ми дадохте втори шанс. Не съм го заслужил, но го приемам. Премислих доста в тази тъмна гробница...

Той вдигна очи нагоре, към пурпурното море от планини и златното небе, и пое дълбоко въздух.

— Добре ли си? — попита Върнън.

— Ако имаш предвид рака, сигурен съм, че продължава да си е в мен — просто още не съм ритнал камбаната. Остава ми някой и друг месец. Проклетникът, влязъл ми е в мозъка — досега не съм ви го казвал. Но дотук добре: чувствам се страхотно. — Той се огледа — Хайде да се разкарваме оттук.

Том каза:

— За съжаление, това не е чак толкова просто.

— Как така?

Том погледна братята си:

— Имаме проблем и той се казва Хаузър.

— Хаузър! — Бродбент беше шокиран.

Том кимна и разказа на баща им всички подробности за тяхното пътуване.

— Хаузър! — повтори Бродбент, гледайки към Филип. — Вие сте се обединили с това копеле?

— Съжالياвам — каза Филип. — Предполагах...

— Предполагаше, че той знае накъде съм тръгнал. Грешката е моя: трябваше да предвидя тази възможност. Хаузър е безмилостен садист, веднъж почти уби едно момиче. Най-голямата грешка в живота ми е, че съм го взел за партньор. — Той се отпусна на скалата и поклати глава — Не мога да повярвам на какви рискове сте се изложили тук. Господи, каква грешка направих. Всъщност, последната измежду многото.

— Ти си ни баща — прекъсна го Борабей.

Бродбент изсумтя:

— Какъв баща само! Да ви подложа на такова нелепо изпитание. Навремето идеята ми изглеждаше добра. Не мога да разбера как изобщо ми е хрумнало. Що за глупаво и лекомислено копеле съм бил!

— Е, и ние не сме били точно „Тримата Ми Сина“ — каза Филип.

— Четирима сина — поправи го Борабей.

— А може би има и други? — попита Върнън, вдигайки вежди.

Бродбент поклати глава.

— Не и доколкото на мен ми е известно. Четирима прекрасни сина, ако ми е стигал мозъкът да го осъзная. — Той спря сините си очи върху Върнън. — С изключение на тази брада, Върнън. Исусе Христе, кога ще вземеш да подстрижеш всичките тези косми? Изглеждаш като арабски молла.

— Ти самият не си кой знае колко изрядно подстриган и избръснат — ухили се Върнън.

Бродбент махна с ръка и се засмя:

— Забрави какво казах. Старите навици са упорито нещо. Остави си проклетата брада.

Настъпи неловка тишина. Слънцето се издигаше високо над планините, а светлината от златна бе станала бяла. Над главите им изпърха рояк птици и с плавни движения се стопи в далечината.

Том се обърна към Борабей:

— Трябва да обмислим плана си за спасение.

— Да, братко. Вече мисля за това. Ще почакаме тук, докато се мръкне. После ще тръгнем обратно. — Той погледна към ясното небе. — Тази вечер ще вали, ще имаме прикритие.

— И какво стана с Хаузър? — попита Бродбент.

— Търси гробница в Белия град. Не си е и помислял да погледне в скалите. Мисля, че му се изплъзнахме. Той не знае, че сме тук.

Бродбент се огледа.

— Не носите ли някаква храна с вас за всеки случай? Онова, което ми бяха оставили в гробницата, не беше много подходящо като за път.

Борабей извади храна от раницата си и започна да я разопакова. Бродбент направи няколко колебливи крачки и спря:

— Пресни плодове... Мили боже! — Той взе едно манго и го захапа. От устата му потече сок и няколко капки капнаха върху ризата — Божествено е! — Той натъпка устата си и си взе второ, след което продължи с малко пушено филе от гущер.

— Борабей, можеш да отвориш ресторант.

Том гледаше баща си. Все още не можеше да повярва, че е жив. Имаше нещо нереално в това. Беше се променило всичко и нищо.

Бродбент завърши с яденето и се облегна на каменната стена, вперил поглед към планините.

— Татко — обърна се към него Филип, — ако нямаш нищо против, би ли ни разказал какво ти се случи в гробницата?

— Филип, ще ви разкажа всичко. Първо имаше голямо погребение — сигурно Борабей ви е разказал за него. Помолих Ках да ми даде напитка, която да ме изпрати в отвъдното. Следващото, което си спомням е, че се събудих. Бях черен като катран. Като убеден атеист, винаги съм вярвал, че смъртта е край на мисленето. Така беше. Но аз бях тук и *мислех, съзнавах*, дори си помислих, че вече съм мъртъв. Никога не съм бил по-уплашен през живота си. А после, когато започнах да опипвам около себе си в тъмното, изпаднах в пълна паника и си помислих: „Не само съм мъртъв, но и съм в ада.“

— Не може наистина да си го вярвал — каза Филип.

Баща му поклати глава:

— Вярвах го. Нямаш представа колко ужасен бях. Стенех и виех като изгубена душа. Молех се на Бога на колене, разкайвах се, обещавах да бъда по-добър, ако ми даде втори шанс. Чувствах се като някой от онези нещастници в „Страшният съд“ на Микеланджело, които просят снизхождение, докато демоните ги дърпат надолу към огненото езеро.

— А после, когато се изтощих от молитви и разкаяния, разумът ми започна да се връща по малко. Тогава започнах да обикалям, да пълзя наоколо и осъзнах, че съм в гробницата. Светна ми, че изобщо

не съм мъртъв и Ках ме е погребал жив. Така и никога не ми прости за онова, което бях сторил на баща му. Би трябвало да се досетя. Ках винаги ме е смятал за хитра стара лисица. Когато намерих храната и водата, вече знаех, че ме чака дълго изпитание. Бях планирал всичко това да бъде едно забавно предизвикателство за трима ви. А после внезапно се оказа, че моят живот зависи от това дали ще успеете.

— Забавно предизвикателство? — повтори Филип скептично.

— Исках да ви принудя да направите нещо по-важно с живота си. Това, което не осъзнавах е, че всеки от вас *прави* нещо важно — така е, живеете живота си по начина, по който искате да го живеете. Кой съм аз, че да ви съдя? — Той млъкна, прочисти гърлото си и поклати глава. — Тук бях затворен с онова, което смятах, че е мое съкровище, *делото на живота ми* — а това беше глупост. Беше ненужно. Изведнъж се оказа, че то не означава нищо. В тъмното не можех дори да го гледам. Затварянето тук ме разтърси напълно. Накара ме да се размисля за целия си живот, макар и с не особено желание. Бях лош баща за вас, лош съпруг, алчен, егоистичен — и тогава започнах да се моля и да се разкайвам.

— Не — каза Филип.

Бродбент кимна.

— Но какво можех да направя? После дочух гласове, чукане и блъскане и вътре проникна светлина. Появихте се вие! Моите молитви се бяха сбъднали!

— Какво искаш да кажеш? Да не би да си станал религиозен?

— Дяволски си прав, наистина станах религиозен. — Той впери поглед към безкрайните планини и джунглата. Обърна се към синовете си: — Колко странно, чувствам се сякаш съм бил умрял и сега съм се преродил.

69.

От скривалището си Хаузър чуваше гласовете им, носени от вятъра. Не можеше да разбере отделните думи, но не се съмняваше какво се случва: разполагаха с достатъчно време да плякосат гробницата на баща си. Не ще и съмнение, че бяха решили да изнесат по-дребните неща — включително Кодекса. Жената, Колорадо, знаеше много добре колко е ценен. Сигурно щеше да е първото нещо, което щяха да вземат.

Хаузър мина наум списъка с другите съкровища в гробницата. Доста голяма част от колекцията на Максвел Бродбент можеше да се пренесе, включително някои от най-ценните предмети. Имаше няколко редки скъпоценни камъка от индианския подконтинент. Имаше огромна колекция на златни артефакти на инките и ацтеките, повечето от които бяха малки, както и античните златни гръцки монети. Имаше и две изключително ценни етруски бронзови фигури, всяка от които около десет инча висока, с тегло по-малко от дващест паунда. Всичките тези неща можеха да се носят на гръб от сам човек. А стойността им беше между десет и дващест милиона.

Може би бяха в състояние да изнесат Моне и Липи. Тези две картини бяха относително малки — Липи беше дващест и осем на осемнайсет инча, а Моне — трийсет и шест на дващест и шест. Двете бяха опаковани без рамките. Сандъчетата, в които бяха, не можеше да тежат повече от трийсет паунда парчето. И можеха да се вържат заедно и да се носят от един човек на гръб. Стойност — над сто милиона.

Имаше, разбира се, и много неща, които не можеха да вземат. Понтормо, на стойност трийсет или четирийсет милиона, беше твърде голям. Отелите на маите и портретът на Бронзино^[1] бяха много тежки. Но двете работи на Брак можеха да се носят. По-малката беше шедьовър от най-ранния кубистичен период, който може би се оценяваше на пет или десет милиона. Имаше и малка бронзова статуя на момче от времето на Римската империя, която тежеше към петдесетина паунда — и вероятно не можеше да бъде изнесена. Да не

говорим за каменните статуетки от камбоджански храмове, китайски бронзови урни или маянски инкрустирани тюркоазни плочки... Макс имаше набито око и търсеше качеството, не количеството. В течение на годините през ръцете му беше минало много изкуство, но той бе оставил за себе си само най-доброто.

Да, помисли си Хаузър, ако не беше той, онези четиримата току-виж изнесли на гръб произведения за може би двеста милиона долара. Почти половината от стойността на цялата колекция.

Той се размърда и опъна изтръпналия си крак напред. Слънцето светеше силно и горещо. Погледна часовника си. Десет без пет. Беше решил да излезе в десет часа. Тук времето не беше от такова значение, но навиците за дисциплина и ред му правеха удоволствие. Това, помисли си той, бе много повече философия на живота, отколкото всичко друго. Изправи се, протегна ръце и си пое дълбоко дъх. Хвърли един бърз поглед върху „Щаер“-а. Както винаги, оръжието бе в отлично състояние. Приглади косата си, после огледа ноктите си и кожичките около тях. Под единия му нокът се чернееше мръсотия. Той я изстърга търпеливо и поглади ръката си. Беше гладка, без косми, с бяла кожа, през която едва прозираха вени. Това бяха ръце на трийсетинагодишен човек, не на шейсетгодишен. Винаги бе обръщал специално внимание на ръцете си. Слънцето се отразяваше от тежкото злато и диамантените пръстени върху пръстите му. Той стисна и отпусна няколко пъти ръце, разглади с длан гънките по панталоните си, раздвижи внимателно глезени и направи няколко завъртания с глава. След това вдиша и издиша бавно. Вдишване. Издишване. Огледа бялата си риза и констатира със задоволство, че по нея няма никакви петна. Беше истинско изпитание човек да опази дрехите си чисти в джунглата.

Изпълнен с добри предчувствия, той праметна с бързо движение „Щаер“-а през рамо и се отправи надолу по пътеката.

---

[1] Италиански художник маниерист (1503–1572 г.), роден във Флоренция, рисувал портрети на Медичите. — Б.пр. ↑

70.

Четиримата братя и баща им останаха в сянката на скалата, откъм страната на вратата на гробницата. Бяха изяли повечето от храната и Том предаде манерката с вода. Имаше толкова неща, които искаше да каже на баща си и не се съмняваше, че и братята му изпитват същите чувства, а сега, след първия изблик на думи, всички стояха мълчаливи. Стигаше им, че са заедно. Манерката обиколи всички, клокочейки жизнерадостно, докато всеки отпиваше от водата, накрая се върна отново при Том. Той завъртя капачето и я пусна в малката си раница.

Най-сетне Максвел Бродбент наруши мълчанието и заговори:

— Значи Маркър Хауър е някъде тук и търси гробницата ми. — Той поклати невярващо глава. — Какъв свят!

— Съжалявам — каза Филип отново.

— Грешката е моя — прекъсна го Бродбент. — Стига оправдания. За всичко съм виновен аз.

Това беше нещо ново, помисли си Том: Максвел Бродбент да си признае, че е сбъркал. Уж си беше все същият кисел старец, но всъщност бе променен. Определено бе променен.

— Има само едно нещо, което искам сега, и то е четиримата ми сина да се измъкнат живи оттук. Аз ще съм ви в тежест. Затова ме оставете, сам ще се погрижа за себе си. Ще поздравя онзи тип Хауър така, че да ме запомни.

— Какво? — възкликна Филип. — След всичко, което направихме, за да те спасим? — Той беше искрено възмутен.

— Хайде стига. Така или иначе след месец-два ще умра. Оставете ме да се оправя с Хауър, докато вие се спасявате.

Филип се изправи, побеснял:

— Татко, не бихме целия този път, за да те предадем на Хауър.

— Ще съжалявам, ако стана причина да рискувате живота си.

— Без теб няма да тръгнем — каза Борабей. — Вятърът духа от изток, довечера ще донесе буря. Ще останем тук до мръкнало, после

ще тръгнем. Ще преминем по моста, докато трае бурята.

Бродбент въздъхна и изтри лицето си.

— Татко? — прочисти Филип гърлото си.

— Да, сине?

— Не ми се иска да зачеквам неприятни теми, но какво ще правим с нещата в гробницата ти?

Том се сети за Кодекса. Трябваше да го изнесе не само заради себе си, но и заради Сали, заради целия свят. Бродбент наведе очи за момент, преди да заговори:

— Не съм мислил за това. И то вече не ми изглежда толкова важно. Но съм съгласен с теб, Филип, че трябва да изнесем нещичко. Предполагам, че трябва да вземем Липи и някои други работи, които могат да се носят. Най-малкото, за да ги спасим от лакомите ръце на онова животно. Мисълта, че се кани да отмъкне всичко, а аз не мога нищо да направя, направо ме убива.

— Когато излезем оттук ще се обадим на ФБР, на Интерпол...

— Хаузър вече ще е далече оттук с колекцията, Филип, и ти добре го знаеш. Което ми напомня, че в сандъците има още нещо, нещо, за което продължавам да се чудя. Колкото и да ми е неприятно да се връщам към това, трябва да го проверя.

— Ще ти помогна — изправи се Филип.

— Не. Трябва да отида сам. Борабей, дай ми факла.

Борабей запали един сноп от тръстики и го подаде на баща си.

Старецът хлътна във вратата и Том видя жълтия ореол да се движи между щайгите и сандъците в гробницата. Гласът на Максвел Бродбент прогърмя:

— Един Господ само знае защо тези боклуци са били някога толкова важни за мен.

Светлината премина по-навътре в тъмното и изчезна.

Филип обикаляше в кръг, опъвайки от време на време краката си.

Запали лулата си и въздъхна:

— Не ми се мисли, че Хаузър ще сложи ръка върху Липи.

В този миг над главите им се разнесе студен глас:

— Спомена ли някой тук моето име?

71.

Хаузър говореше меко, утешително, с вдигнато оръжие, готов да го използва при най-лекото движение. Тримата братя и индианецът, които седяха срещу отворената врата на гробницата, се обърнаха към него, в очите им се четеше ужас.

— Не се безпокойте, няма нужда да ставате. И не мърдайте. — Той спря. — Филип, толкова се радвам да видя, че си се оправил. Изминал си дълъг път от хилавото конте, което влезе в офиса ми преди два месеца с тази смешна лула.

Хаузър направи малка крачка напред, напрегнат, готов да ги покоси при най-незначителното движение.

— Колко мило, че ме доведохте до гробницата. Даже сте отворили вратата вместо мен! Изключително съобразително. А сега ме слушайте внимателно. Ако изпълнявате заповедите ми никой няма да пострада.

Той млъкна и изучаващо се спря върху лицата им. Никой не изглеждаше паникьосан, но и никой не се канеше да се прави на герой. Бяха разумни хора. Той произнесе по възможно най-мекия и любезен начин:

— Някой да каже на индианеца да остави долу лъка и стрелите си. Бавно, без резки движения.

Борабей свали колчана и лъка и ги остави да паднат пред него.

— О, индианецът разбирал английски! Добре. А сега искам да помоля всеки от вас да извади от ножницата мачетето си и да го сложи на земята. Един по един. Ти пръв, Филип. Остани седнал.

Филип изпълни заповедта.

— Върнън?

Върнън повтори движението бавно, последван от Том.

— А сега, Филип, искам да отидеш до мястото, където сте си оставили раниците, да ги вземеш и да ми ги донесеш. Направи го бързо. — И той направи красноречив жест с оръжието си.

Филип събра раниците и ги сложи в краката на Хаузър.

— Чудесно! А сега да изпразним джобовете. Обърнете ги с хастара навън и ги оставете в това положение. Оставете всичко на земята пред вас.

Те се подчиниха. Хаузър се изненада, когато видя, че не бяха взели от гробницата онова, което той предполагаше.

— Сега се изправете. Всички едновременно, с *бавно* движение. Добре! А сега движете краката си от коленете надолу, и с малки крачки, като държите ръцете си *напълно* неподвижни, отстъпете назад. Заедно. По една крачка.

Докато те отстъпваха по този абсурден начин, Хаузър се приближи напред. Те се скупчиха инстинктивно, както правят хората, когато ги грози опасност — особено под дулото на оръжие. Беше го виждал и преди, и това правеше нещата много по-лесни.

— Всичко е направо чудесно — произнесе той меко. — Не искам да нараня никого — единственото, което искам са погребалните предмети от гробницата на Макс. Аз съм професионалист и като повечето професионалисти не обичам да убивам. *Точно така*. Пръстът му помилва гладката пластмасова изпъкналост на спусъка, намери мястото си и започна да дърпа назад до пълна автоматична позиция. Те стояха. И не можеха да направят нищо. Мъртви щяха да бъдат по-добри.

— Никой няма да бъде наранен. — След което не можа да се въздържа да не добави: — Никой няма да усети нищо. — Той притисна този път спусъка наистина и усети незначителното *поддаване*, което познаваше толкова добре, онова мигновено отпускане след усещането за съпротивление. В същия момент обаче улови внезапно движение с периферното си зрение и преди да е осъзнал какво става, последва експлозия от искри и пламък и той почувства жестоко опарване. В яростта и изненадата си откри бясна стрелба напосоки; куршумите рикошираха в каменните стени и преди да рухне върху камъните той зърна ужасен съществото, което го бе нападнало.

Беше излязло от вътрешността на пещерата, полуголо, с лице бяло като на вампир, с хлътнали дълбоко очи, разнасящо смрад на разложение; костите на крайниците му бяха сиви и хлътнали като на мъртвец, а в ръцете си държеше горяща факла, същата, с която го бе ударило и с която явно се канеше да го удари отново. В зейналата му уста се виждаха потъмнели зъби.

„По дяволите, това беше духът на Максвел Бродбент!“

72.

Хаузър се търкулна при падането, но продължаваше да стиска оръжието. Той се изви, опита се да се върне в предишното положение, но бе вече твърде късно — едрата сянка на дрипавия, обрасъл Максвел Бродбент се надвеси над него и започна да вика и да го удря през лицето със запалената факла; разхвърчаха се искри и замириса на изгорена коса, докато той се опитваше да се предпази от пламъка с една ръка, стискайки оръжието с другата. Беше невъзможно да стреля, докато нападателят му се мъчеше да му извади очите с горящия сноп. Но внезапно успя да се освободи и започна да стреля напосоки както лежеше по гръб, насочвайки дулото ту напред, ту назад, с надеждата да уцели каквото и да е. Но съществото сякаш бе изчезнало.

Той спря да стреля и предпазливо седна. Усещаше, че лицето и дясното му око пламтят. Издърпа манерката от джоба си и обля лицето си.

Господи, колко болеше!

Остави водата да се стича по кожата му. В носа му бяха влезли горещи искри от факлата, бяха попаднали под единия клепач, в косата му и по бузите. Дали пък чудовището, което бе излязло от пещерата, наистина бе дух? Той отвори дясното си око и простена. Докато опипваше внимателно с върха на пръстите си, осъзна, че пораженията бяха само върху веждите и клепачите. Роговицата беше непокътната и той не беше изгубил зрението си. Изля малко вода върху носната си кърпичка, изстиска я и изтри лицето си.

Какво, по дяволите, се случи? Хаузър, който винаги предвиждаше и най-неочакваното, бе шокиран. Той *позна* това лице, макар че бяха минали четирийсет години; познаваше всяка подробност от него, всяко изражение, всеки тик. Нямахше съмнение: това беше самият Бродбент, който излезе от гробницата с крясъци, като дух, предвещаващ смърт. Бродбент, за който се предполагаше, че е мъртъв и погребан. Бял като платно, с разрошена коса и брада, заприличал на същински скелет, обезумял.

Хаузър изруга. Какво си мислеше? Бродбент беше жив и точно в този момент се спасяваше. Той поклати глава, побеснял от безсилие, като се опитваше да си го обясни. Какво точно бе сбъркал? Бе позволил да го изненада и сега, докато седеше тук, му бе дал най-малко три минутна преднина.

Той бързо свали от рамото си оръжието, пристъпи напред и спря.

По земята се виждаше кръв — петно, колкото половин доларова монета. Малко по-нататък — още едно плътно петно. Хаузър си помисли, че има възмездие. Докато търсеше нови потвърждения, тъй нареченият дух на Бродбент кървеше с истинска кръв. Беше успял да го уцели, а може би и някой от останалите. А дори и случаен куршум от „Щаер“-а не беше шега работа. Отдели няколко минути да анализира пръските кръв, количеството и траекторията им.

Раната не беше безобидна. Като цяло предимството все още беше на негова страна.

Погледна към каменното стълбище и хукна, вземайки по две стъпала наведнъж. Щеше да ги догони и да ги убие.

73.

Те тичаха по изсечената стълба, звукът на куршумите все още отекваше, отразен от далечните планини. Стигнаха пътеката на върха на скалите и спринтираха към зелената стена от лиани и пълзящи растения, които покриваха разрушените останки от Белия град. Вече в сянката, Том забеляза, че баща му залита. От крака му се стичаха кървави бразди.

— Чакайте! Татко е ранен!

— Няма нищо. — Старецът залитна отново и изпъшка.

Спряха до основата на скалата.

— Оставете ме сам!

Без да обръща внимание на думите му, Том огледа раната — избърса кръвта, локализирайки входа и изхода ѝ. Куршумът бе минал през долната дясна част на корема под тъгъл, бе пронизал правото черво и бе излязъл отзад, като изглежда не беше засегнал бъбрека. Засега бе невъзможно да се каже дали перитонеалната кухина е засегната. Той се опита да не мисли за тази възможност и палпира мястото; баща му простена. Раната беше сериозна и той губеше много кръв, но поне нямаше прекъснати артерии или по-големи вени.

— Побързай! — извика Борабей.

Том съблече ризата си и с рязко движение откъсна една ивица от нея, после още една. Превърза ги около корема на баща си, опитвайки се да спре кръвоизлива.

— Сложи ръка на рамото ми — каза Том.

— Аз ще мина от другата страна — предложи Върнън.

Том усети ръката на баща си — беше суха и твърда, като стоманено въже. Приведе се, за да поеме част от тежестта на баща си и почувства топлата му кръв върху крака си.

— Хайде.

— Ох... — простена Бродбент и се олюля.

Влачеха се покрай стената и се оглеждаха за пролука. Борабей се гмурна в един потънал в лиани и пълзящи растения вход и те

прекосиха вътрешен двор, минаха през друга врата и попаднаха в разрушен коридор. Подкрепян от двете страни от Том и Върнън, Максвел Бродбент се движеше достатъчно бързо, като стенеше от болка.

Борабей ги поведе към гъсталака, най-скритата част на разрушения град. Минаха през тъмни галерии и полуразрушени подземни зали — огромните корени бяха напукали каменните тавани. Докато бързаха, Том си спомни за Кодекса и за всичко, което бяха оставили зад себе си.

Завиха, подкрепяйки Бродбент, минаха по дълги, мрачни тунели, връщаха се по следите си назад, за да заблудят преследвача си. Влязоха в гора от гигантски дървета, заобиколена от двете страни от масивни каменни стени. Най-долу до тях се процеждаше само слаба, зелена светлина. Каменни стели, украсени с маянски йероглифи, бяха осеяли цялата гора като караули.

Том чу остро, задъхано дишане на баща си и последвалата ругатня.

— Съжалявам, че те боли.

— Не се тревожи за мен.

Продължиха още двацет минути и се озоваха на място, където джунглата стана невероятно тучна и буйна. Пълзящите и виещи се растения задушаваша дърветата, придавайки им вид на зелени духове. На върха на всяко дърво бяха избили нежни филизи като непокорна коса. Отвсякъде висяха тежки цветове. Чуваше се звук на капеща вода.

Борабей спря и се огледа.

— Оттук — каза той и посочи най-гъстата част.

— Как? — попита Филип, вперил очи в непроходимата стена от храсталаци.

Борабей коленичи и изпълзя напред през малка пролука. Последваха го. Под плътния килим от треви и пълзящи растения Том забеляза мрежа от животински пътечки, които прорязваха зеленината във всички посоки. Хлътнаха в най-гъстата част, промъквайки се през тунелите, които животните бяха направили. Беше тъмно и задушно. Струваше им се, че се движат цяла вечност, но вероятно бяха минали не повече от двацет минути в криволичене по разклоняващите се непрекъснато пътеки, докато стигнаха до открито пространство, своего

рода пещера, образувана от по-ниските клони на заглушено от лианите дърво. Изглеждаше непроницаема от всички страни.

— Оставаме тук — каза Борабей. — Ще изчакаме, докато се стъмни.

Бродбент се отпусна назад и опря гръб в едно дърво с тежко пъшкане. Том клекна до баща си, свали прогизналите от кръв превръзки и огледа раната. Изглеждаше лошо. Борабей се присъедини, извади няколко листа, които бе откъснал отнякъде, докато идваха насам, и започна да ги търка между дланите си. Направи от тях две лапи.

— Това за какво е? — попита шепнешком Том.

— Спира кръвенето и облекчава болката.

Сложиха лапите на входа и изхода на раните. Върнън предложи ризата си и Том я накъса на ивици, с които ги превърза.

— Ох — простена Бродбент.

— Съжалявам, татко.

— Стига сте повтаряли, че съжалявате. Искам да пъшкам, без да ми се налага да слушам извинения.

Филип се обади:

— Татко, ти ни спаси живота.

— Живота, който подложих първо на опасност.

— Щяхме да сме мъртви, ако не се беше нахвърлил върху Хаузър.

— Греховете от младостта ми се връщат, за да ме преследват. — Той потръпна.

Борабей клекна и обходи всички с поглед.

— Аз тръгвам сега. Ще се върна след половин час. Ако не се върна, когато се мръкне изчакайте да завали и пресечете моста без мен. Разбрано?

— Къде отиваш? — попита Върнън.

— Да пипна Хаузър.

Той се изправи и тръгна.

Том се колебаеше. Ако щеше да се връща за Кодекса, то това трябваше да стане или сега, или никога.

— Аз също трябва да свърша нещо.

— Какво? — Филип и Върнън го погледнаха невярващо.

Той поклати глава. Не можеше да намери думите, нито пък имаше време, за да обясни решението си. Може би дори нямаше смисъл.

— Не ме чакайте. Тази нощ ще се срещнем на моста, след започването на бурята.

— Том, да не си полудял? — избоботи Макс.

Том не отговори. Обърна се и се изгуби в джунглата. След двадесет минути се намираше отново в лабиринта от пълзящи и увивни растения. Спря, за да се ориентира. Некрополът беше на изток: това поне знаеше със сигурност. Толкова близо до екватора късното утринно слънце би трябвало да е в източната част на небето, а това му даваше основната посока. Не му се мислеше за решението, което току-що бе взел: дали беше правилно или неправилно да остави баща си и братята си, дали беше лудост или беше твърде опасно. Това не се отнасяше до главното: вземането на Кодекса беше нещо, което той просто трябваше да направи.

Пое на изток.

74.

Хаузър оглеждаше земята пред себе си и я четеше като книга: стъпкана в пръстта шушулка, смачкан стрък трева; отронени капчици роса от листо. Във Виетнам се бе научил да търси по следи и сега всяка подробност му казваше точно накъде се бяха отправили Бродбент толкова ясно, сякаш бяха оставили трохи подире си като Хензел и Гретел. Той ги следваше бързо и методично, с готово оръжие. Вече се чувстваше по-добре, отпочинал, макар и не напълно спокоен. Винаги бе намирал лова за нещо удивително и неустойимо. И наистина, нямаше нещо, което да се сравни с чувството при преследване на човек. Това бе наистина най-опасната игра.

Войниците му, които за нищо не ставаха, продължаваха да копаят и да взривяват в другия край на града. Добре-е-е. Така щяха да си имат занимание. Преследването и убиването на Бродбент и синовете му беше работа за сам ловец, който се промъква в джунглата невидим, а не за шумна група бездарни войници. Хаузър имаше предимство. Знаеше, че Бродбент не са въоръжени, знаеше също, че трябва да преминат моста. Беше само въпрос на време да ги пипне.

След като приключеше с тях, можеше да огледа гробницата без да бърза, да вземе Кодекса и другите неща, които ставаха за пренасяне и да остави останалото за по-късно. Сега, след като бе смекчил Скиба, той бе съвсем сигурен, че би могъл да изстиска от него повече от петдесет милиона, дори много повече. Швейцария би била добра база, от която да действа. Така правеше и самият Бродбент, изпираше съмнителните антики в Швейцария, обявявайки, че са от „стара швейцарска колекция“. Шедьоврите не можеха да бъдат продадени официално — бяха твърде известни, а собствеността на Бродбент — широко позната, но можеха да бъдат пласирани без много шум тук-там. Винаги имаше някакви саудитски шейхове, японски индустриалци или американски милиардери, които мечтаеха да станат собственици на красиви платна и не бяха особено придилични към произхода им.

Хаузър изостави тези приятни фантазии и насочи вниманието си към земята. Още изтръскана роса от листата; петно кръв в пръстта. Тръгна по следите към разрушената галерия и светна лампата си. Камъните бяха покрити с мъх, в меката пръст се виждаше отпечатък — всеки идиот би могъл да ги проследи.

Забърза колкото можеше. Когато хлътна в гората, забеляза една особено ясна следа — в стремителното си бягство бяха разбъркали изгнилите листа.

Твърде очевидно. Той замръзна, наостри уши и се наведе, за да разгледа земята. Аматорско. Един виетнамец би се засмял на това: извита фиданка, клуп от лиани, скрит под листата, почти невидима жица. Той отстъпи крачка назад, взе една пръчка, лежаща наблизко и я прокара бавно по жицата.

Чу се изщракване, фиданката се прекърши и примката рязко се стегна. Хаузър усети внезапен полъх на въздуха и леко подръпване на крачола на панталона си. Погледна надолу. В гънката се бе забила малка стрела, от острия ѝ връх капеше тъмна течност.

Отровната стрела го бе пропуснала за по-малко от инч.

Той остана няколко минути неподвижен. Огледа подробно всеки инч пред себе си, всяко дърво, всяко клонче. След като се увери, че няма друг капан, се наведе и тъкмо се канеше да извади стрелата от панталона си, когато спря отново — и тъкмо навреме. От двете страни в стрелата бяха забити два почти невидими шипа, навлажнени с отрова, готови да убодат пръстите на онзи, който се опита да я извади.

Той взе една клонка и перна с нея стрелата.

Много умно. Три капана в едно. Просто и ефикасно. Това беше индианска работа, няма съмнение.

Хаузър продължи напред, сега малко по-бавно и с новопоявил се респект.

75.

Том тичаше през гората, скоростта имаше предимство пред тишината, заобикаляше следите, които бяха оставили, за да не се натъкне на Хаузър. Пътеката го изведе до лабиринта от разрушени храмове, погребани под дебел килим от лиани. Не разполагаше със светлина и понякога се налагаше да се движи опипом или да пълзи покрай падналите камъни.

Скоро излезе в източната част на платото. Спря, пое си дъх и се заизкачва по скалата. Струваше му се, че некрополът трябва да се намира някъде на юг, така че продължи направо, следвайки пътеката, която се движеше покрай скалите. След десетина минути разпозна терасата и стените над некропола и откри скритата пътека. Втурна се надолу, ослушвайки се на всеки завой, в случай, че Хаузър е още там. Няколко минути по-късно стоеше пред тъмния отвор на гробницата на баща си.

Раниците им още лежах на купчина върху земята, там, където ги бяха оставили. Том взе мачетето си и го върна в ножницата, после коленичи и затършува в раниците. Извади няколко тръстикови факли и кутийка кибрит. Запали една факла и влезе в гробницата.

Въздухът беше отвратителен. Дишаше през носа, но вонята го заливаше отвсякъде. Поколеба се само за миг, но влезе по-навътре. По гърба му премина тръпка на ужас, когато си помисли, че баща му бе прекарал последния месец тук сам, заключен в пълен мрак. Трепкащата светлина освети релефна погребална плоча от тъмен камък, с издялани в него лодки с весла, чудовища и други странни мотиви. Беше заобиколен от множество сандъци и кошове, окантовани със стоманени ленти и заключени. Това не беше гробницата на Тутанкамон. Приличаше повече на претъпкан, мръсен склад.

Том се приближи, преодолявайки чувството на отвращение. Зад сандъците баща му се бе опитал да си направи някакво подобие на спалня. Беше събрал суха слама и прахоляк, върху които да спи. До стената стояха цяла редица глинени съдове, в които вероятно имаше

храна и вода. От тях се носеше смрад на развалено. Уплашени от светлината, няколко мишки притичаха и побързаха да се скрият в тъмните ъгли. Отвратен, и едновременно изпълнен с милост, Том се приближи към едно от гърнетата и надникна вътре — беше пълно с черни хлебарки, които разнасяха, парченцата изсушени банани. Неочакваната светлина ги накара да потърсят панически по-защитено място.

В каните плуваха умрели плъхове и мишки. До едната стена имаше купчина изгнили плъхове — вероятно убити от баща му в ежедневната му борба за храна. В дъното на гробницата Том видя светещите очи на един жив плъх, който явно го чакаше да си тръгне.

Как беше издържал баща им тук, в тази тъмница, очаквайки синовете си, които можеше никога да не дойдат... Беше много поужасяващо, отколкото можеше да си представи. Това, че Максвел Бродбент бе издържал и оживял — и дори изпълнен с надежда — говореше на Том, че той не беше познавал преди баща си.

Избърса лицето си. Трябваше да намери Кодекса и да излезе оттук.

Сандъците бяха етикетирани и надписани, така че му отне само няколко минути, докато открие в кой от тях е Кодексът.

Издърпа тежкия сандък навън, на светло и спря да си почине, вдъхвайки жадно чистия планински въздух. Самият сандък тежеше осемдесетина паунда и в него явно имаше и други книги, освен Кодекса. Том огледа четвъртинчовите болтове и винтовете, които държаха металните ленти към покритите с фибростъкло стени на сандъка. Винтовете бяха стегнати здраво. За да ги развие се нуждаеше от отвертка.

Намери камък и удари силно по един от тях, успявайки да го поразхлаби. Повтори няколко пъти и след десетина минути свали всички винтове. После се зае с металните ленти. Още няколко удара и покритието от фибростъкло се напука и Том го откърти. Разсипаха се половин дузина скъпоценни книги, всички грижливо опаковани в специална хартия — една Гутенбергова Библия, украсени с цветни инициали ръкописи, молитвеник. Той ги сложи настрана и се пресегна вътре. Напипа подвързания с шевро Кодекс и го извади.

Ето го, сега беше в ръцете му. Спомни си толкова ясно как стоеше в малка стъклена кутия в дневната. Баща му отключваше

кутията всеки месец и прелистваше страниците. Те бяха целите изрисувани с растения, цветя и насекоми, заобиколени от йероглифи. Спомни си как се взираше в странните маянски знаци, точките и плътните линии и усмихнатите лица, всички оплетени едно в друго. Дори не бе съзнавал, че това е някакъв вид писменост.

Той изпразни една от зарязаните раници и пъхна вътре Кодекса. Прехвърли я през рамо и тръгна обратно по пътеката. Реши да върви на югозапад, като се оглеждаше за Хаузър.

Не след дълго влезе в разрушения град.

76.

Сега Хаузър се движеше по следите много по-предпазливо, всичките му сетива бяха нащрек. Усещаше възбуда и страх. Индианецът бе в състояние да му спретне капан като онзи за по-малко от петнайсет минути. Изумително. Той все още се навърташе някъде тук, и без съмнение му подготвяше някоя нова клопка. Хаузър направо се чудеше на невероятната лоялност на този индианец към семейство Бродбент. Никога не беше подценявал ловкостта и уменията на местните да се оправят в гората, капаните и убийствата от засада. Виетконгците го бяха научили на уважение. Докато следваше оставените от Бродбент дири, той внимаваше за коварни клопки и спираше на всеки пет минути, за да огледа земята и храсталака пред себе си, като разширяваше ноздри, за да усети евентуална миризма от човешко присъствие; и дали някой индианец няма да го сюрпризира от някое дърво с отровна стрела.

Видя, че Бродбент се бяха насочили към центъра на платото, където джунглата се съгъстяваше. Няма съмнение, че се канеха да спрат тук и да изчакат падането на нощта. Нямаше да успеят. Хаузър почти никога не бе попадал на следа, която да изгуби, особено пък оставена от паникьосана група хора, от които единият кървеше силно. Той и хората му бяха вече проучили почти цялото плато.

Скоро дъждовната гора бе задушена от буйни лиани и пълзящи растения. На пръв поглед изглеждаше непроходима. Той се приближи внимателно и се взря надолу. Имаше малки животински пътечки във всички посоки. Върху всяко листо се полюляваха тежки капки, които чакаха и най-малката вибрация, за да се отронят. Никой не можеше да мине през такова минирано поле, без да остави доказателства за минаването си — смачкани листа, счупена клонка, изтръскани капчици роса. Хаузър виждаше точно откъде бяха минали. Той продължи по следите, които водеха към плътния гъсталак, където изглеждаше, че се губят.

Огледа внимателно земята. Там, във влажната шума, забеляза две почти невидими вдлъбнатини, оставени от човешки колене. Интересно. Бяха се отправили пълзешком към сърцето на най-гъстата колония покрай оставените от животните следи. Хаузър се взря в зеления мрак. Подуши въздуха, наведе се и отново започна да изучава земята. По коя пътеката бяха тръгнали? Тук, три стъпки по-навътре, видя малка смачкана гъба, не по-голяма от десетцентовата монета, и откъснато листо. Бяха се движили по земята, в плетеницата от стъбла и корени, изчаквайки падането на нощта. Без никакво съмнение, помисли си Хаузър, индианецът бе направил клопката си тук. Това беше отлично място. Той се изправи и огледа дъждовната гора. Да, индианецът като нищо можеше да се е скрил на някой клон и с отровна стрела да го причакваше отгоре.

Това, което трябваше да направи, бе да му устрои той самият засада.

Хаузър се замисли за миг. Индианецът беше умен. Може би вече го бе предвидил. И знаеше, че Хаузър ще очаква клопка по тази пътека. Точно затова не би я направил *тук*. Не. По-скоро би очаквал Хаузър да заобиколи и да мине от другата страна. Затова индианецът щеше да чака от *другата страна*, за да го нападне.

Той бавно започна да обикаля края на етажираната растителност, провирайки се тихо и гъвкаво като същински индианец. Ако предположенията му бяха верни, индианецът се намираше от другата страна, вероятно нависоко; причаквайки го да мине отдолу. Би приключил първо с индианеца — който представляваше най-голямата опасност — и след това да изненада останалите, като ги пресрещне по моста и ги ликвидира.

Движеше се бавно, като спираше често, за да се увери, че нищо не го заплашва. Ако индианецът бе направил така, както очакваше, би трябвало да му се намира отдясно. Удвои вниманието си. Отнемаше време, но пък времето най-малкото беше на негова страна. Оставаха поне седем часа до падането на нощта.

Направи още няколко крачки напред. Имаше нещо на дървото. Спря, пристъпи леко, отново се огледа. Виждаше се само краят на червената риза на индианеца, на един клон на петдесет ярда отдясно и там — ясно го виждаше, — стърчеше малкият край на тръстикова тръбичка, който се целеше надолу, за да изпрати в него стрела.

Хаузър мина странишком, за да има по-голяма видимост към индианеца. Вдигна оръжието си, прицели се бавно и изстреля един куршум.

Нищо. А беше напълно сигурен, че го е уцелил. Внезапно го обхвана паника: това беше друг капан. Дръпна се встрани в същия момент, когато индианецът го нападна тихо като котка, стиснал в ръката си заострен кол. Като използва няколко движения на жиу-жицу, Хаузър се хвърли към него, обръщайки движещата сила на нападателя си срещу самия него и се изплъзна. Изправи се бързо и изпрати цяла поредица куршуми към мястото, където стоеше индианецът.

Но него вече го нямаше, беше изчезнал.

Той присви очи. Индианецът *продължаваше* да стои на крачка пред него. Погледна нагоре и видя дървото с малкото парче червен плат, върха на тръбата, от която надничаше стрела — стояха си там, където онзи ги бе сложил. Хаузър преглътна. Сега не беше време за страх и гняв. Чакаше го работа. Не би играл повече играта на котка и мишка, която, предполагаше той, бе изгубил. Беше дошло време да удари Бродбент с брутална сила.

Той се обърна и тръгна по края на гората, забивайки здраво пети в земята. Първо един изстрел, после още един, след което изпрати цяла серия куршуми в плътната растителност. Това имаше точно ефекта, който беше очаквал: беше ги ударил. Чуваше паническите им стъпки, шум като от яребици. Сега вече знаеше къде са. Спринтира към храсталаците, за да ги пресрещне, докато излизат и се понасят вкупом към моста.

Зад гърба му се чу внезапен шум и той се обърна, стиснал спусъка, като изсипа яростен огън в плътната зелена завеса, откъдето идваше звукът. Листа, лиани и клони затрепериха и се разлетяха във всички посоки и той чу как куршумите пръскат трески наоколо. Усети някакво движение и изпрати нов дъжд от огън. После се чу квичене и нещо тупна.

По дяволите! Беше застрелял коати^[1].

Обърна се и насочи вниманието си напред, смъкна оръжието и започна да стреля по посоката, в която бяха избягали Бродбент. Зад него нещастното животинче квичеше жално от болка, чу пропукване на клони, и изведнъж осъзна, точно навреме, че нямаше никакво ранено коати — беше отново онзи проклет индианец.

Той презареди и стреля — не за да го убие, индианецът беше изчезнал, а за да го подкара надясно, към откритата зона пред моста. Щеше да го насочи в същата посока, в която бяха хукнали Бродбент. Сега го беше накарал да тича, трикът беше да ги накара да се движат, да не им позволи да се пръснат и да го издебнат в гръб.

Приведе се и затича, пускайки по някой къс изстрел наляво и надясно, като им отрязваше всяка възможност да избягат назад, в разрушения град. Така щеше да ги държи дори по-близо до пропастта. Пълнителят му беше празен и той спря, за да зареди. Както тичаше, чу пред себе си шума от стъпките на Бродбент, които се носеха точно натам, накъдето беше очаквал.

Сега му бяха в ръцете.

---

[1] Малък дневен бозайник от рода на енотите, който се среща в горите на Мексико и Централна Америка. — Б.пр. ↑

77.

Том се намираше на половината път през платото, когато чу стакатото от стрелбата на Хаузър. Инстинктивно се насочи към звука, изпълнен от страшни предчувствия. Дърпаше настрани клоните и лианите, прескачаше падналите дънери и се катереше по разбитите скали. Чу втори и трети изстрел, по-близо, идваше от дясната му страна. Той се насочи натам, надявайки се да предпази братята си и баща си. Имаше мачете, беше убил ягуар и една анаконда с него — защо да не можеше да се справи и с Хаузър?

Изведнъж се оказа извън гъсталака, облян от слънчева светлина; на петдесетина ярда се намираше краят на пропастта, отвесен склон, от който повече от миля се губеше в тъмна спирала от мъгли и сенки. Погледна надясно — грациозната дъга на висящия мост висеше над каньона, полюлявайки се леко от течението на въздуха.

Зад гърба си чу нова стрелба и зърна някакво движение. Върнън и Филип излязоха от дърветата зад моста, поддържайки баща им, като се опитваха да тичат колкото се може по-бързо. Борабей се появи няколко минути по-късно и се присъедини към тях. Над главите им заваля град от куршуми, разлетяха се листа и пречупени клони. Том осъзна малко късно, че той също бе попаднал в засада. Хукна към тях, докато куршумите се сипеха наоколо. Успя да види, че Хаузър е на няколкостотин ярда зад него, обстрелваше ги отляво, като ги принуждаваше да тичат към ръба на бездната. Озова се до моста, в същия момент, в който и другите бяха там. Спряха и се наведоха. Войниците от другата страна, разтревожени от стрелбата, бяха заели позиция и бяха блокирали бягството им.

— Хаузър се опитва да ни избута от моста — извика Филип.

Над главите им се посипа яростен дъжд от листа и клони от подновения огън.

— Нямаме избор — извика Том.

В следващия момент стъпиха на люшкащия се мост, като повече носеха, отколкото придържаха баща си. Войниците отсреща

коленичиха с насочени оръжия.

— Не бива да спираме — каза Том.

Бяха минали една трета от моста, когато войниците дадоха предупредителен залп. Том се обърна назад. Хаузър и още няколко войника бяха пресекли връщането им в другия край на моста.

Бяха притиснати в капан от двете страни, и петимата.

Войниците изстреляха втори залп, този път по-ниско. Чуваха как куршумите свистят над главите им като грахови зърна. Намираха се по средата на моста, който се люлееше заплашително от бързите им стъпки. Том се огледа и спря. Не можеха да направят нищо повече. Всичко бе свършило.

— Не мърдай! — извика Хаузър и тръгна към тях с усмивка и насочено оръжие. Стояха и гледаха как се приближава. Том се обърна към баща си. Той гледаше Хаузър със страх и омраза. Изразът на лицето му го уплаши повече от ситуацията, в която се намираха.

Хаузър спря на стотина крачки пред тях, олюлявайки се на разклатения мост.

— Добре, добре — присви очи той. — Дали това не са *старият Макс* и тримата му сина? Каква мила семейна сбирка.

78.

В продължение на двацет часа Сали бе лежала зад дънера и кой знае по каква причина мислите ѝ се въртяха все около баща ѝ. Онова последно лято в живота си той я бе научил да стреля. След като умря, тя продължи да слиза до скалите и да се упражнява, като се целеше в ябълки и портокали, а по-късно — в пенита и десетцентови монети. Беше станала отличен стрелец, но това бе безполезно умение — нямаше никакъв интерес да се състезава или да ловува. Просто се наслаждаваше на самата стрелба. Някои хора обичат да играят боулинг, други — тенис на маса, а тя обичаше да стреля. Разбира се, в Ню Хейвън това беше политически най-неподходящото умение. Джулиан се ужаси, когато разбра. Тя му обеща да се откаже да стреля и да го пази в тайна — не защото той не обичаше оръжията, а защото го смяташе за пропаднала работа. Джулиан. Беше го изхвърлила от съзнанието си.

Тя премести изтръпналото си бедро и размърда пръсти, опитвайки се да отпусне схванатите си мускули. Даде още една шепа орехи на маймунчето, което седеше нацупено в клетката си. Беше доволна, че то е тук и ѝ бе правило компания през изминалите часове, макар че беше в ужасно настроение. Бедното животинче! Обичаше свободата си.

То изписка тревожно и Сали мигновено застана нащрек. После чу: няколко далечни изстрела откъм Белия град, заглушен пукот от автоматично оръжие, после втори. Вдигна бинокъла и огледа гората от другата страна на дефилето. Последваха нови изстрели, още по-силни. Минаха няколко минути и видя движение. Беше Том. Появи се на края на пропастта, тичаше. Филип и Върнън излязоха от джунглата пред него, подпирайки помежду си ранен мъж — един старец в дрипи, Бродбент. Борабей изскочи последен, най-близо до моста.

Заваляха нови изстрели и сега тя забеляза Хаузър да излиза иззад дърветата отзад, беше ги подкарал като в игра към моста.

Тя свали бинокъла и вдигна оръжието, наблюдавайки драмата през мерника на „Спрингфийлд“-а. Ситуацията не можеше да бъде лоша. Бродбент и Борабей бяха попаднали в капан. Но те нямаха друг избор — Хаузър беше зад гърба им, а отстрани — пропастта. Поколебаха се за миг, но стъпиха върху въжето. Хаузър извика нещо на войниците отсреща и те коленичиха и започнаха да изстрелват предупредителни залпове.

За миг петимата Бродбент, включително Борабей, останаха заклещени по средата на моста с Хаузър и четирима войници от единия край и още четирима от другия. Огънят спря и всичко утихна.

Хаузър тръгна към тях по разлюляния мост с вдигнато оръжие.

Сали усети, че сърцето ѝ бие до пръсване. Моментът беше настъпил. Ръцете ѝ се разтрепериха и по кожата ѝ изби пот. Тя си спомни баща си. „Успокой дишането. Задръж издишването. Чуй ударите на сърцето си. Стреляй между два удара.“

Сали се прицели в Хаузър, докато той крачеше по моста. Въжето се люлееше, но тя усети, че шансът да го улучи беше по-голям от петдесет на петдесет. Щеше да е дори по-голям, стига да спреше да върви.

Хаузър се придвижи със стотина стъпки към Бродбент и спря. Би могла да го убие — *би трябвало* да го убие. Взе го на мушката на мерника, но не дръпна спусъка. Вместо това се запита: „Какво ще стане, след като убия Хаузър?“

Не беше трудно да разбере отговора. Това не беше „Вълшебникът от Оз“ и хондураските войници от двете страни на моста нямаше да свалят оръжия и да кажат: „Здрасти, Дороти!“ Те бяха продажни и алчни. Ако застреляше Хаузър, войниците със сигурност щяха да открият огън и да избият всички Бродбент върху моста. Имаше десет войника — четири от едната страна и сега шест от другата и не можеше да се надява, че ще ликвидира всички, особено онези шестимата от другия край. В патронника на „Спрингфийлд“-а имаше само пет патрона и когато те свършеха, тя трябваше да дръпне лоста и ръчно да зареди още пет. Дълъг процес. А разполагаше с общо десет.

Каквото и да правеше, трябваше да го направи с пет куршума.

Усети, че я обзема паника. Трябваше да измисли план, начин, по който да се спасят всички. Хаузър стоеше наперен пред тях с

винтовката и очевидно се канеше да ги убие. Да, тя наистина трябваше да го застреля, но тогава за Бродбент всичко щеше да свърши.

Мозъкът ѝ работеше на бързи обороти. Не трябваше да има погрешна стъпка, не разполагаше с втори шанс. Трябваше да го направи правилно. Разигра в съзнанието си всички възможности, за които се сети, но всички свършваха по един и същ начин — със смъртта на Бродбент. Ръката ѝ потрепери; Хаузър изглеждаше разтревожен в мерника. „Ако го убия, са мъртви. Ако не го убия, пак са мъртви.“

Тя погледна безпомощно, когато Хаузър се прицели. Усмиваше се. Изглеждаше като човек, който се наслаждава на себе си.

79.

Том гледаше как Хаузър се приближава по моста с арогантна триумфална усмивка върху лицето. Той спря на стотина крачки от тях и обърна дулото на оръжието си срещу Том.

— Хвърли раницата пред краката си.

Том я свали внимателно от раменете си, но вместо да я пусне долу, я протегна над пропастта.

— Кодексът е вътре.

Хаузър изстреля един куршум, който откъсна парче бамбук от парапета на по-малко от крачка от Том.

— *Остави я долу!*

Том не помръдна. Продължаваше да държи безценната книга над пропастта.

— Ако ме застреляш, това излита...

Настъпи тишина. Хаузър насочи дулото към Бродбент.

— Добре. Остави я или баща ти ще умре. Последно предупреждение.

— Нека да ме убие — прогърмя Бродбент.

— А след баща ти следват двамата ти братя. Не бъди глупав, остави това нещо долу.

След кратко колебание Том пусна раницата пред себе си. Нямахше избор.

— Сега мачетето.

Том го извади от ножницата и го пусна.

— Добре, добре — каза Хаузър и лицето му се отпусна. Той се обърна към баща им. — Е, Макс. Срещаме се отново.

Старецът вдигна глава и произнесе:

— Твоята разправия е с мен. Остави момчетата да си отидат.

Усмивката върху лицето на Хаузър стана ледена:

— О, напротив, струва ми се, че ще имаш удоволствието да ги видиш как умират първи.

Бродбент трепна. Том го стисна по-здраво. Мостът се разлюля леко, студената мъгла се вдигна нагоре. Борабей пристъпи напред, но спря до Филип.

— Е, кой ще е първи? Индианецът? Не, ще го оставим за по-късно. Ще караме по старшинство. Филип? Отдръпни се от другите, иначе няма да мога да те убия отведнъж.

След кратко колебание Филип направи крачка встрани. Върнън се протегна към него, хвана го за ръката и се опита да го върне обратно. Той се освободи и направи нова крачка встрани.

— Ще гориш в ада, Хаузър — изгърмя гласът на Бродбент.

Хаузър се усмихна доволно и вдигна дулото. Том отклони поглед.

80.

Но изстрел не последва. Вниманието на Хаузър се бе отклонило към нещо, което се намираще зад тях. Том се обърна и видя, че към тях се носи нещо черно: някакво животно подскачаше по едно от въжетата на моста, маймунка, която тичаше с вдигната нагоре опашка. Рошавия Неудачник.

С радостен писък маймунчето се озова в ръцете на Том и той видя, че то притиска към коремчето си някаква кутия, голяма почти колкото него. Беше алуминиевата бутилка с бяла газ за печки от багажа им. Отгоре се виждаха няколко надраскани думи:

МОГА ДА УБИЯ ТОЗИ С.

Том се запита какво, по дявалите, означава това, какво беше имала на ум Сали.

Хаузър вдигна оръжието си:

— Добре, останете всички по местата си. Никой да не мърда. А сега ми покажете какво ви донесе маймуната. *Бавно!*

Том изведнъж схвана плана на Сали. Той отвърза кутията.

— Дръж това с изпънати напред ръце. Покажи ми го!

Том протегна ръка:

— Това е бутилка бяла газ.

— Обърни я от другата страна.

Том произнесе бавно:

— Има снайперист на наша страна, който държи на мушка тази бутилка, *докато говорим*. Както много добре знаеш, бялата газ е запалима.

По лицето на Хаузър не проличаха никакви следи от емоция. Той само вдигна оръжието.

— Хаузър, ако стреляш по това нещо, мостът ще пламне. И ще отреже връщането ти. Ще останеш в капана на Белия град завинаги.

Изминаха десет напрегнати секунди, след което Хаузър заговори:
— Ако мостът се запали, вие също ще умрете.

— Ние така или иначе ще умрем.

Хаузър присви очи:

— Това е блъф.

Том не отговори. Секундите се нижеха. Лицето на Хаузър не изразяваше нищо.

— Хаузър, тя може да изстреля куршум в *теб*.

В момента, в който той надигаше оръжието, един куршум се заби в бамбуковата повърхност на моста, на две крачки от ботушите на Хаузър, изпращайки ситни тресчици във всички посоки. Звукът дойде миг по-късно, носейки се през бездната.

Хаузър свали дулото.

— Уверихме се, че не става въпрос за блъф, така че кажи на войниците си да ни пуснат да минем.

— И? — вдигна вежди Хаузър.

— Можеш да имаш моста, гробницата и Кодекса. Ние всички искаме просто живота си.

Хаузър отново надигна дулото:

— Моите поздравления! — каза той.

Том с бавно движение взе кутията и я завърза около основното въже.

— Кажи на хората си да ни пуснат да минем. А ти остани там, където си. Ако нещо ни се случи, нашият снайперист ще простреля кутията и скъпоценният ти мост ще се запали, а с него и ти. Разбра ли?

Хаузър кимна.

— Не чух заповедта, Хаузър.

Хаузър сви ръцете си на фуния:

— Хора! — извика той на испански. — Пуснете ги да минат! И не ги закачайте после. Освобождавам ги!

Последва пауза.

Хаузър се провикна:

— Искам да ми отговорите, че сте разбрали заповедта!

— *Si, senor* — долетя отговорът.

Бродбент поеха по моста.

81.

Хаузър стоеше по средата на моста и мозъкът му се мъчеше да приеме факта, че един снайперист — няма съмнение, че това бе русокосата жена, която беше дошла с Том Бродбент — го държи на мушка. „Една безполезна ловджийска пушка“, бяха му казали войниците. „Така.“ Беше изпратила куршум в краката му. Мисълта, че сега го държи под око не беше особено приятна. Дори нещо повече.

Той погледна бутилката, вързана за въжето. Разстоянието до нея беше по-малко от сто крачки. Снайперът беше стрелял от повече от триста ярда. Мостът се люлееше от силното въздушно течение. Би било трудно да улучи движеща се мишена. Всъщност, почти невъзможно. За десет секунди би могъл да стигне бутилката, да я откъсне от въжето и да я хвърли в пропастта. Ако се обърнеше и хукнеше към другия край на моста, щеше да бъде движеща се мишена, която бързо щеше да излезе извън обхвата на стрелеца. Какъв бе шансът да го улучи? Отгоре на всичко беше жена. Явно добре стреляше, но никоя жена не може да е чак толкова добра в стрелбата.

Да, всичко можеше да се направи бързо, преди Бродбент да избягат, и тя да не успее да улучи никога нито него, нито алуминиевата бутилка. *Никога.*

Той се приведе и хукна към бутилката с бяла газ.

Почти в същия миг чу изсвистяването на куршум пред себе си, последван от гърмеж. Продължи да тича и тъкмо понечи да хване бутилката, когато до ушите му долетя втори гръм. Отново му се размина. Оказа се лесно. Стисна бутилката, когато чу *лук!* — и видя избухването на светлина пред себе си, последвано от пърлеца топлина. Залитна назад, размахал ръце, изненадан от вида на сините пламъци, които се катереха по него, пълзяха по ръцете, по гърдите, по краката му. Той падна и се претърколи, блъскайки панически с ръце, но беше като един огнен Мидас и всичко, до което се докоснеше, се превръщаше в огън. Риташе, крещеше, търкаляше се — докато внезапно се почувства като ангел, който се рее в пространството върху

криле от въздух; затвори очи и последва едно дълго, хладно, възхитително падане.

82.

Том се обърна точно в момента, когато пламтящият човешки метеор, в какъвто се бе превърнал Хаузър, се носеше из бездънната пропаст, проблясвайки мъждиво през пластовете мъгла, преди да изчезне, оставил след себе си единствено неясна следа дим.

Цялата централна част на моста, върху която бе стоял до преди миг Хаузър, беше обхваната от пламъци.

Като поддържаха баща си от двете страни, те се втурнаха към четиримата войници, които бързо се оттеглиха към твърда земя, но продължаваха да блокират отсрещния край на моста. Изглеждаха объркани, несигурни, с вдигнати оръжия, готови на всичко. Последната заповед на Хаузър беше да пуснат Бродбент да минат, но трябваше ли?

Командирът на групата, лейтенант, вдигна оръжието си:

— Стойте!

— Пуснете ни да минем! — извика Том на испански, като продължаваха да се движат.

— Не. Върнете се обратно.

— Хаузър ви заповяда да ни пуснете! — Том усещаше как мостът трепери. Горящото вече щеше да се откъсне всеки момент.

— Хаузър е мъртъв — каза лейтенантът. — Сега аз решавам.

— Мостът гори, за Бога!

Тънка усмивка се плъзна по лицето на лейтенанта:

— Да.

Като по знак, бамбуковите парчета под тях се разтресоха и Том, баща му и братята му се сринаха на колене. Едно от въжетата се скъса и към пропастта полетя дъжд от искри при внезапното отпускане на напрежението.

Том скочи на крака, помагайки на братята си да вдигнат баща им.

— Трябва да ни пуснете да минем!

Войниците отговориха с огън над главите им.

— Ще умрете с моста. Това е заповедта ми! Сега Белият град е наш!

Том се обърна: от средната част на моста се вдигаха пламъци и дим, раздухвани от течението долу. Том видя, че още едно въже започва да се разнищва, изхвърляйки горящи влакна във въздуха.

— Дръжте се! — извика той и стисна здраво баща си.

Въжето се скъса с жестоко изплющяване и цялата платформа увисна като завеса. Те се хванаха здраво за останалите две въжета, като се опитваха да държат слабия си баща. Мостът започна да вибрира като пружина.

— Войници или не — каза Том, — трябва да минем по този мост.

Тръгнаха странишком покрай двете останали въжета, стъпваха по долното, и се държаха с ръце за горното, помагайки на баща си.

Лейтенантът и тримата войници направиха няколко стъпки напред.

— Готови за стрелба! — Те заеха удобна позиция за стрелба и се прицелиха.

Бродбент се намираха само на двайсет и пет стъпки от брега, но знаеха много добре, че нямат друг изход, освен да продължават да вървят срещу хората, които се канеха да ги разстрелят.

Третото въже се скъса като пружина, предизвиквайки отскачане на моста, което едва не ги уби.

Лейтенантът насочи оръжието си към тях.

— Сега ще умрете! — произнесе той на английски.

Чу се глухо тупване, но не беше от оръжието му. Върху лицето на лейтенанта се изписа пълна изненада и той се наведе, сякаш да им се поклони. От тила му стърчеше дълга стрела. Това предизвика мигновено объркване сред другите пет войника и точно в този момент откъм гората се разнесоха смразяващи кръвта викове, последвани от дъжд от стрели. Воините на Тара излязоха от джунглата и се понесоха напред с викове. Останалите войници бяха изненадани от страни, на откритото, хвърлиха оръжията си в паниката си да избягат, превръщайки се в бодливо човешко кълбо.

Малко по-късно Том и братята му стигнаха до сушата — точно в мига, когато последното въже се скъса. Двата горящи края на моста се залюляха лениво към стените на каньона и се блъснаха в тях с каскада от горящи отломки.

Всичко свърши. Мостът не съществуваше.

Том се взря напред и видя Сали да излиза иззад храстите и да хуква срещу тях. Тръгнаха към нея, хванали от двете страни баща си и подкрепяни от воините на Тара. След няколко минути се срещнаха и тя се хвърли в прегръдките на Том. Рошавия Неудачник, почувствал се на сигурно в джоба му, изписка, притиснат между двамата.

Том погледна назад. Двете парчета от моста висяха над бездната, обхванати от пламъци. Половин дузина мъже бяха останали в капана на Белия град. Те стояха на края на пропастта, вперили очи в люлеещите се остатъци. Започна да се спуска мъгла и малко по малко тихите, застинали във вцепенение фигури, изчезнаха.

83.

Колибата беше топла и изпълнена с едва доловимия дъх на билки. Том влезе, следван от Върнън, Филип и Сали. Максвел Бродбент лежеше в хамака със затворени очи. Отвън, в тъмното, се чуваха да квакат жаби. Един млад лечител от Тара стриваше билки в единия ъгъл на колибата под зоркото око на Борабей.

Том сложи длан върху челото на баща си. Температурата му се покачваше. Докосването му накара баща му да отвори очи. Лицето му бе измъчено, очите му блестяха от треската и светлината на огъня. Старецът се усмихна:

— Веднага щом стана по-добре, Борабей ще ми покаже как да ловя риба с копие по метода на Тара.

Борабей кимна.

Неспокойните очи на Бродбент се плъзнаха по групата, търсейки потвърждение.

— Ей, Том, какво каза?

Том се опита да каже нещо, но не можа да изкара звук от устата си.

Индианският лечител се приближи и предложи на Бродбент глинена чаша, пълна с някаква тъмна течност.

— Не искам повече от това — промърмори той. — По-лошо е от рибеното масло, което едно време майка ми ме караше да пия всяка сутрин.

— Изпий го, татко — каза Борабей. — Полезно е за теб.

— Какво е? — попита Бродбент.

— Лекарство.

— Знам това, но що за лекарство е? Не можеш да очакваш да глътна нещо, без да знам изобщо какво представлява.

Максуел Бродбент бе доказал вече, че е труден пациент. Сали се обади:

— Това е *una de gavilan, uncaria tomentosa*, котешки нокът. Изсушеният корен съдържа антибиотик.

— Предполагам, че не може да навреди — Бродбент взе чашата и изгълта съдържанието ѝ. — Изглежда тук има излишък от доктори. Сали, Том, Борабей, а сега и този млад врач. Май мислите, че съм загазил сериозно.

Том погледна Сали.

— Колко неща само имаме да правим заедно, когато се оправя! — усмихна се старецът.

Том преглътна с усилие буцата в гърлото си. Баща му, виждайки безпокойството му — нищо не му убягваше, — се обърна към него:

— Е, Том, ти си единственият истински доктор тук. Какви са прогнозите?

Том се опита да изобрази усмивка. Баща му го гледа дълго, след което сведе очи с въздишка:

— Кого заблуждавам?

Последва дълга тишина.

— Том? Аз вече умирам от рак. Не можеш да ми кажеш нещо лошо от това.

— Добре — започна Том, — куршумът е пронизал перитонеалната кухина. Получила се е инфекция, затова имаш температура.

— А прогнозата?

Том прехапа устни. Тримата му братя и Сали го гледаха напрегнато. Том знаеше, че баща му не би приел нищо, освен голата, чиста истина.

— Не е добра.

— Продължавай.

Том не можеше да се застави да го изрече.

— Толкова лоша ли е? — попита баща му.

Той кимна.

— Но защо са тогава всичките тези антибиотици, с които ме тъпчете? И всичките тези чудодейни церове от Кодекса, който спасихте?

— Татко, видът на инфекцията, която си получил, сепсисът, не може да бъде повлиян от никакъв антибиотик. Нищо освен хирургия не може да го спре, а сега вече е твърде късно дори за това. Лекарствата не са всесилни.

Настъпи тишина Бродбент се обърна:

— По дяволите! — изруга той, вперил очи в тавана.

— Ти посрещна куршума вместо нас — каза Филип. — Ти ни спаси живота.

— Най-доброто нещо, което някога съм правил.

Том сложи ръка върху рамото на баща си. Беше горещо и остро.

— Съжалявам.

— И колко ми остава?

— Два-три дни.

— Исусе! Толкова малко?

Том кимна.

Баща му отпусна глава назад с въздишка:

— Така или иначе ракът щеше да ме довърши след няколко месеца. Въпреки, че дяволски много ми се искаше да прекарам тези месеци със синовете си. Или поне седмица...

Борабей се приближи и сложи ръка върху гърдите на баща си:

— Съжалявам, татко.

Бродбент покри ръката му със своята:

— И аз, синко. — И се обърна към синовете си: — Дори не мога да погледна „Мадоната“ на Липи още веднъж. Когато бях в гробницата си мислех, че стига да мога да видя още поне веднъж тази Мадона, всичко ще се оправи.

Прекараха нощта в колибата, около хамака на баща им, който умираше. Той беше неспокоен, но антибиотиците, поне засега, не допускаха инфекцията да напредва. Когато се разсъмна, старецът все още беше с бистър ум.

— Искам малко вода — каза той с дрезгав глас.

Том излезе да напълни една кана от близкия извор. Селото на Тара вече бе будно. Индианките палеха огнищата и красивите френски тенджери, тигани и супници бяха строени като за парад. Към утринното небе се виеше дим. По мръсния площад ровеха пилета и крастави кучета се оглеждаха в очакване за някоя мръвка. От една колиба излезе малко дете, облечено в тениска с Хари Потър. Светът бе стигнал дори дотук — до това толкова усамотено кътче, помисли си Том. Колко ли време щеше да мине, преди Белият град да отстъпи съкровищата и тайните си на света?

Когато се връщаше с каната вода, чу дрезгав глас. Старата вещица, жената на Ках, беше излязла от колибата си и махаше към него с извитата си ръка:

— *Уакха!* — каза тя, жестикулирайки.

Том спря.

— *Уакха!*

Той пристъпи предпазливо напред, почти очаквайки да му дръпне косата или да започне да опипва мъжествеността му.

Вместо това жената го поведе за ръка и го побутна навътре в колибата си.

— *Уакха!*

Той неохотно я последва и влезе в задимената колиба.

И там, на мъждивата светлина, подпряна на един стълб, той видя „Мадоната“ на Фра Филипо Липи. Том втренчи очи в ренесансовия шедьовър и направи несъзнателно крачка напред, хипнотизиран, почти невярващ, че може да е истина. Контрастът между занемарената колиба и картината беше толкова голям. Дори в мрака тя светеше с някаква неземна светлина, златокосата Мадона, още почти девойка, държеше детето си, което слагаше в устата си зърно грозде с двете си розови пръстчета. Над главите им се носеше гълъб и пръскаше златни листа.

Том се обърна удивен към старицата. Лицето ѝ се разтегна в огромна усмивка, която откриваше розовите ѝ венци. Тя се приближи към картината, вдигна я и я сложи в ръцете му.

— *Уакха!*

После, жестикулирайки, му показа, че трябва да я занесе в колибата, където лежеше баща му. Мина зад гърба му и го побутна:

— *Тех! Тех!*

Том пресече прогизналата поляна с картината в ръка. Ках сигурно я беше запазил за себе си. Това беше чудо. Той влезе в колибата и я вдигна. Филип едва не извика като я видя, а Бродбент втренчи в нея широко отворените си очи. Отначало не каза нищо, после отпусна глава в хамака, а върху лицето му се изписа страх.

— По дяволите, Том! Халюцинациите започват.

— Не, татко. — Той приближи картината към него. — Тя е истинска. Пипни я.

— Не, не я докосвай! — извика Филип.

Бродбент протегна треперещата си ръка и докосна все пак повърхността ѝ.

— Здравей — промърмори той. — После се обърна към Том. — Не сънувам.

— Не, не сънуваш.

— Откъде я взе?

— Беше у нея. — И той се обърна към старицата, която стоеше на прага, разтегнала беззъбата си усмивка. Борабей започна да я разпитва, а тя отговаряше. Борабей слушаше и кимаше. Най-накрая се обърна към баща си.

— Тя казва, че мъжът ѝ бил алчен и задържал много неща, които трябвало да са в гробницата. Скрил ги в пещера зад селото.

— Какви неща? — попита Бродбент дрезгаво.

Те отново заговориха.

— Тя не знае. Казва, че Ках откраднал почти всичко от гробницата. И напълнил сандъците с камъни. Тя казва, че не иска да държи съкровищата на белия човек в гробница на Тара.

— Кой да предположи — въздъхна Бродбент. — Когато бях в гробницата имаше няколко сандъка, които изглеждаха по-празни, отколкото трябваше да бъдат. Не можах да ги отворя в тъмното. Заради това се бях върнал вътре точно когато Хаузър се появи — исках да разкрия загадката. По дяволите, стария хитрец Ках! Би трябвало да се досетя. Планирал е всичко от самото начало. Господи, бил е толкова ненаситен, колкото бях аз самият!

Той се вгледа отново в картината. Тя отразяваше светлината на огъня, проблясъците играеха върху младото лице на Девата. Настъпи дълга тишина, в която никой не смееше да се обади. След което Бродбент затвори очи и каза:

— Дайте ми писалка и хартия. Сега трябва да направя ново завещание.

84.

Донесоха писалка и руло хартия от дървесна кора и ги подадоха на Максвел Бродбент.

— Да те оставим ли сам? — попита Върнън.

— Не. Искам да сте тук. Ти също, Сали. Елате по-наблизо.

Те се приближиха около хамака му и той прочисти гърлото си:

— Е, синове мои. И ти... — той погледна към Сали, — моя бъдеща снахо. Всички сте тук.

Той млъкна.

— И какви само синове имам. Жалко, че ми отне толкова време, докато го проумея. — Той се изкашля. — Не ми достига въздух и чувствам главата си куха като тиква, така че ще бъда кратък.

Очите му, все още ясни и бистри, обиколиха стаята.

— Поздравления! Направихте го. Вие си заслужихте наследството и спасихте живота ми. Показахте ми колко лош баща съм ви бил...

— Татко...

— Не ме прекъсвайте! Имам един последен съвет. — Той изхриптя: — Сега съм на смъртното си легло, как мога да се въздържа? Филип, от всичките ми синове ти най-много приличаш на мен. Виждах през последните години как очакванията за голямо наследство са хвърлили сянка над живота ти. Ти не си алчен по природа, но когато очакваш половин милиард долара, това не може да не окаже корозиращ ефект. Виждах, че живееш не според разбиранията си, опитвайки се да играеш изтънчен богаташ в нийоркския си кръг. Ти страдаше от същото, от което и аз: нуждата да притежаваш красотата. Забрави го. Това е за музеите. Живей по-обикновен живот. Имаш правилна преценка за изкуството и това е отплатата му, не популярността и славата. Освен това съм чувал, че си дяволски добър учител.

Филип кимна отсечено, по всичко изглежда не съвсем доволен.

Бродбент си пое дъх, след което се обърна към Върнън:

— Върнън... Ти си търсач и аз най-сетне виждам колко важен е този избор за теб. Твоят проблем е, че си изцяло погълнат от него. Не си виновен. Тук важи едно правило на гробницата, Върнън: Ако ти искат пари, значи религията им е пълна измислица. Защото можеш да се помолиш в църква безплатно.

Върнън кимна.

— А сега Том. От всичките ми синове ти си ми най-трудният. Всъщност, никога не съм те разбирал. Ти си най-малко материалист измежду всички. Ти ме отхвърли преди много години, и може би за добро.

— Татко...

— Тихо! За разлика от мен, ти живееш живота, който си си избрал, по правилата. Знам, че наистина искаше да станеш палеонтолог и да търсиш останки от динозаври. Аз те тласнах към медицината. Знам, че си добър ветеринар, въпреки, че така и не разбрах защо пропиля огромния си талант да лекуваш конете на индианците навахо в резервата. Това, което най-накрая разбрах е, че би трябвало да уважавам и да ценя избора ти в живота. Динозаври, коне, няма значение. Благославям те, прави онова, което желаеш. Започнах да виждам твоята честност. Честността е нещо, което винаги ми е липсвало и се смущавах да я видя толкова силно изразена в един от синовете си. Не знам какво би направил с едно голямо наследство и не очаквам и ти самият да знаеш. Нямах нужда от парите и не ги искаш истински.

— Да, татко.

— А сега ти, Борабей... ти си най-големият ми и все пак най-скорошен син. Познавам те бегло, но някак си ми се струва, че те познавам най-добре от всички. Наблюдавах те и осъзнах, че си малко алчен, като мен. Ти нямаш търпение да се махнеш от тук, да отидеш в Америка и да се наслаждаваш на хубавия живот. Ти наистина не си за Тара. Е, няма лошо в това. Бързо ще се научиш. Имаш предимство, защото имаше добра майка, а аз не бях наблизко, за да те обърквам.

Борабей понечи да каже нещо, но Бродбент вдигна ръка:

— Не може ли човек тук да каже последните си думи, без непрестанно да го прекъсват? Борабей, твоите братя ще ти помогнат да отидеш в Америка и да получиш гражданство. В това, че ще станеш по американец от американците, изобщо не се съмнявам.

— Да, татко.

Бродбент премести очи върху Сали:

— Том, това е жената, която никога не срещнах, но винаги съм искал да имам. Ще си пълен глупак, ако я оставиш да ти се изплъзне.

— Не съм риба — произнесе остро Сали.

— А! Точно това имах предвид! Малко заядлива, може би, но удивителна жена.

— Прав си, татко.

Бродбент млъкна и пое мъчително въздух. Виждаше се, че му е трудно да говори. По челото му бе избила ситна пот.

— Сега имам намерение да напиша последната си воля и завещанието си. И искам всеки от вас да си избере едно нещо от колекцията в тази пещера. Останалото, ако успеете да го изнесете от страната, бих искал да даря на някой музей. Ще вървим от най-големия към най-младия. Борабей, ти започваш.

Борабей каза:

— Ще избира последен. Онова, което искам, не е в пещерата.

Бродбент кимна:

— Добре. Филип? Сякаш не бих могъл и сам да се досетя? — Той впери очи в Мадоната — Липи е твой.

Филип се опита да каже нещо, но не можа.

— А сега ти, Върнън.

Настъпи тишина. След малко Върнън се прокашля:

— Аз бих искал Моне.

— Мислех си, че точно това ще кажеш. Струва ми се, че ще можеш да вземеш петдесет милиона, или малко повече за него. Надявам се да го продадеш. Моля те, *не* го дарявай на фондации. Не пръскай повече пари. Когато най-сетне откриеш онова, което търсиш, може би тогава ще проявиш мъдростта да дадеш малко от парите си, *мъничко*.

— Благодаря, татко.

— Смятам също така да те изпратя обратно с пълна торба скъпоценни камъни и монети, така че да платя на Чичо Сам.

— Добре.

— А сега, Том, ти си на ред. Какво ще вземеш?

Том погледна Сали.

— Бихме искали Кодекса.

Баща му кимна:

— Интересен избор. Ваш е. А сега, Борабей, ти си — последен, но не и на последно място. Кое е онова толкова мистериозно нещо, което ти искаш и което не е в пещерата?

Борабей се приближи до леглото и прошепна нещо в ухото му.

Старецът кимна:

— Отлично. Считай го за уредено. — Той започна да пише. Лицето му бе обсипано с капчици пот, дишаше хрипливо и плитко. Том виждаше, че не му остава много. Освен това знаеше каква е смъртта при сепсис.

— А сега — каза баща им, — оставете ме за десет минути, за да напиша последната си воля и завещанието. След това ще съберем свидетели и ще го изпълним.

85.

Том, братята му и Сали стояха в подобната на катедрала пещера от дървета и гледаха голямата погребална процесия по пътеката към прясно изсечената във варовиковите скали гробница, високо над селото. Гледката беше изумителна. Най-отпред четирима воители носеха върху носилка тялото на Максвел Бродбент. То беше балсамирано по древните маянски традиции. По време на процесията новият вожд на селото беше превърнал трупа в Ел Дорадо, Позлатения от индианската легенда — по начина, по който майите навремето бяха погребвали своите императори. Бяха намазали тялото с мед и го бяха поръсили плътно със златен прах, за да го превърнат в безсмъртната форма, която щеше да приеме в следващия живот.

Зад носилката с баща му се точеше дълга процесия от индианци, които носеха погребални предмети в гробницата — кошници със сушени плодове и зеленчуци, орехи, вода и масло, както и голямо количество традиционни маянски предмети като нефритови статуетки, боядисани тенджери, ковани златни чинии и кани, оръжия, колчани със стрели, мрежи, копия, и всичко онова, което би могло да потръбна на Максвел Бродбент в отвъдния свят.

След тях се движеше индианец, който носеше картина на Пикасо на гола жена с три очи, квадратна глава и рога, последвана от огромната картина на Понтормо — „Благовещението“, носена от двама потни индианци; после идваше един портрет на Медичите на Бронзино, две римски статуи, още няколко картини на Пикасо, Брак, две на Модилиани и още статуи — погребални предмети на двама века. Внушителната процесия се виеше нагоре по склона и в гората.

Най-сетне идваше оркестърът, ако можеше изобщо да се нарече така: група мъже, които свиреха на кратунени флейти, надуваха дълги дървени тромпети и удряха пръчки, а едно момче блъскаше колкото му сила държи по протъркан барабан, тип уестърн.

Том усещаше смесица от тъга и катарзис. Една епоха си отиваше. Баща му бе мъртъв. Това бе последното сбогуване с детството му. Пред

очите му преминаваха нещата, които познаваше и обичаше, нещата, с които бе израснал. Това бяха нещата, които и баща му бе обичал. Когато процесията влезе в гробницата, тъмнината погълна всичко — както хора, така и погребални предмети — след което хората излязоха, примигвайки на светлината, с празни ръце. Тук колекцията на баща им щеше да бъде затворена на сигурно, на сухо, пазена и защитена, докато той и братята му се върнеха, за да вземат онова, което беше тяхно. Маянските съкровища, разбира се, щяха да си останат в гробницата завинаги, за да осигурят добър и щастлив живот на Максвел Бродбент в отвъдното. Но западните съкровища бяха техни и Тара щяха да ги пазят. Това беше погребение на погребенията. Само императорите на майте са били погребвани по подобен начин; и то преди хиляди години.

Три дни, след като написа последната си воля и завещание, Максвел Бродбент почина. Само през един от тези дни умът му бе бистър и ясен. Смъртта никога не беше приятна, помисли си Том, но в тази имаше нещо благородно, ако изобщо можеше да се употреби тази дума.

Том никога нямаше да забрави този ден. Четиримата сина стояха около хамака на баща си. Не говореха много, а когато го правеха, то беше само за тъжни неща — спомени, истории за забравени места, за хора, които си бяха отишли. И онзи ден на пестеливи думи беше много по-ценен от всичките десетилетия важни разговори за сериозни неща, уроците, съветите от баща към син, приказките след вечеря. След цял един живот Максвел най-накрая ги беше разбрал и те го бяха разбрали. Беше толкова просто и толкова силно.

Том се усмихна. Баща му би харесал погребението. Щеше да е доволен да види дългата процесия през гората, да чуе тропетите, ударите на барабана, флейтите, мъжете и жените, които пляскаха и пееха в такт. В скалата бе изсечена гробница, с което се сложи началото на нов некропол за племето Тара. Белият град бе откъснат от изгорелия мост, оставяйки шестимата наемника на Хаузър откъснати от света. През шестте седмици, докато изсичаха новата гробница, в селото се носеха какви ли не слухове за падналите в капана войници. Те се приближаваха от време на време към линията на моста, гърмяха с оръжия, викаха, молеха, заплашваха. Докато дните и седмиците се нижеха, броят на шестимата намаля до четири, после до три, до двама.

Сега там бе останал само един — малка, измършавяла фигура, която не казваше нищо, просто стоеше и чакаше смъртта. Том се опита да убеди воините на Тара да го спасят, но те бяха непреклонни: само Господ можел да възстанови моста. Ако Господ искал да го спаси, те нямали нищо против. Но, разбира се, бяха против.

Силното думкане на барабана върна Том към реалността. Всичките погребални предмети бяха вече струпани в гробницата и беше време да я затварят. Мъжете и жените стояха в гората и пееха безнадеждно някаква протяжна, натрапчива мелодия, а жрецът размахваше китка свещени билки и над тях се носеше благоуханен дим. Церемонията продължи, докато слънцето докосна западния хоризонт. Вождът обяви края ѝ на дървения кей и тежката каменна врата на гробницата се затръшна точно в мига, когато последният слънчев лъч изчезна.

Настъпи тишина.

Когато се връщаха обратно към селото, Том каза:

— Иска ми се само татко да беше видял всичко това.

Върнън го прегърна:

— Видял го е, Том. Сигурен съм.

86.

Люис Скиба седеше в люлеещия се стол на извитата веранда на дървената къща и гледаше към езерото. Хълмовете плуваха в есенно сияние, тъмното огледало на водата отразяваше извивката на вечерното небе. Беше точно така, както си го спомняше. Кеят се спускаше надолу към водата, със завързано на края кану. Мирисът на топъл бор изпълваше въздуха. Отсреща се обади гмурец, отчаяните му крясъци потънаха между хълмовете и някъде отдалече му отговори друг гмурец със слаб глас. Идваше толкова отдалече, като звездна светлина.

Скиба отпи глътка изворна вода и се залюля назад бавно. Столът и изгнилите дъски изскърцаха. Беше изгубил всичко. Беше стоял начело на срутването на деветте най-големи фармацевтични компании в света. Беше гледал как акциите им падат до петдесет цента, преди продажбите да секнат завинаги. Сега трябваше да отговаря по Глава II и двайсет хиляди служители видяха как пенсионните им фондове и спестявания изчезват. Беше изхвърлен от Борда, оклеветен от акционерите и конгресните комисии и превърнат в гореща новина в късните телевизионни програми. Беше под криминално разследване за отчетни измами, борсови манипулации, продажби по вътрешна информация и лично облагодетелстване. Беше изгубил дома си и жена си, а в резултат на това адвокатите почти бяха глътнали състоянието му. Сега никой не го обичаше, освен децата му.

И въпреки това Скиба беше щастлив човек. Никой не можеше да разбере щастието му. Мислеха, че си е изгубил разсъдъка, че се е побъркал. Не знаеха какво е да се измъкнеш от самите пламъци на ада.

Какво беше спряло ръката му преди три месеца в онзи тъмен офис? Или какво последва през тези три месеца? Онези три месеца на мълчание от Хаузър бяха най-тъмните месеци в живота на Скиба. И тъкмо когато му се струваше, че кошмарът никога няма да свърши, се появи внезапна новина. „Ню Йорк Таймс“ излезе с малка статия, забутана във вътрешните страници, с обявяването на новосъздадената фондация „Алфонсо Босуас“, некомерсиална организация, която щяла

да се занимава с превода и публикацията на маянски Кодекс от IX век, открит в колекцията на Максвел Бродбент. Според президентката на фондацията, доктор Сали Колорадо, Кодексът съдържа лечебни рецепти на майите и би могъл да подпомогне търсенето на нови лекарства. Фондацията е основана от четиримата сина на Максвел Бродбент. Статията отбелязваше, че той е починал внезапно, по време на семейна почивка в Централна Америка.

Това беше всичко. Никъде не се споменаваше за Хаузър, за Белия град, за изгубената гробница, за побъркания Бродбент, който се бил погребал с парите си — нищо!

Скиба усети как цялата тежест на света сякаш се вдигна от раменете му. Бродбент бяха живи. Не бяха убити. Хаузър не бе успял да вземе Кодекса и, по-важното, бе пропуснал да ги убие. Скиба никога нямаше да научи какво се бе случило, пък и бе твърде опасно да разпитва. Единственото, което знаеше, беше че той не е виновен за убийство. Да, беше виновен за ужасни престъпления и имаше много неща да изкупва, но фаталното — отнемането на човешки живот, дори неговия собствен — не беше сред тях.

Имаше и нещо друго. Сега, когато вече нямаше нищо — нито пари, нито позиции, нито репутация — можеше да прогледне отново. Обвивките бяха паднали. Можеше да вижда ясно, сякаш бе отново дете: всички лоши неща, които бе направил, престъпленията, които бе покровителствал, егоизмът и алчността. Можеше да отбележи с перфектна точност спускането на етичната спирала надолу, когато беше направил успешна кариера в бизнеса. Беше толкова лесно да смесиш доброто име с честността, силата с отговорността, подлизурството с лоялността, печалбата — със заслугата. Трябва да си изключително трезвомислещо човешко същество, за да запазиш честността си в такава система.

Скиба се усмихна, вперил поглед в огледалната повърхност на езерото, наблюдавайки как всичко изчезва във вечерната дрезгавина, всичко, за което бе работил, всичко, което някога бе толкова важно за него. Най-накрая и дървената барака щеше да замине и той никога повече нямаше да види това езеро.

Но нямаше значение. Беше умрял и се беше преродил. И сега можеше да започне своя нов живот.

87.

Офицер Джими Мартинес от полицейския участък в Санта Фе се върна в стола си. Току-що бе затворил телефона. Листата на дървото отсреща бяха придобили богат жълт цвят и от планините духаше студен вятър. Той погледна към партньора си, Уилсън.

— Отново имението Бродбент? — попита Уилсън.

Мартинес кимна:

— Да.

— Пустите му богататаши — може ли човек да ги разбере?

Мартинес изсумтя в знак на съгласие.

— Кой мислиш е в действителност онзи образ там? Виждал ли си някога нещо подобно? Татуиран индианец от Централна Америка се разхожда наоколо с костюмите на стареца, пуши с лулата му, язди конете из безкрайното ранчо, командва прислужниците и играе местно конте, настоявайки всички да го наричат „сър“.

— Имението е негово — каза Мартинес. — Проверено е, всичко е легално.

— Сигурно е негово! Въпросът ми е само как е сложил ръка върху него? Това нещо струва двацет, трийсет милиона. И за да го управлява ще са му нужни по няколко милиона на година. Мислиш ли, че тип като него има такива пари?

Мартинес се усмихна:

— Да-а-а.

— Какво означава това „да-а-а“? Джими, този побъркан тип си е изпил зъбите. Той е един шибан дивак.

— Не, не е. Той е Бродбент.

— Ти какво, занасяш ли ме? Вярваш, че този индианец, на когото ушите му се влачат по земята, е Бродбент? Стига, Джими, по-добре кажи какво пушиш?

— Той прилича много на тях.

— Срещал ли си ги някога?

— Срецнах двама от синовете. Казвам ти, той е другият син на стареца.

Уилсън го погледна изумено.

— На Бродбент му се носеше славата. Другите синове взели картините, статуите, а той получил къщата и дяволски много пари. Просто е.

— *Индианец* — син на Бродбент?

— Точно. Басирам се, че е забърсал някоя фуста в Централна Америка при някоя от експедициите си.

Уилсън седна отново в стола си, дълбоко впечатлен.

— Един ден ще те направят детектив-лейтенант, знаеш ли го, Джими?

Мартинес кимна сериозно:

— Знам.

Издание:

Дъглас Престън. Тайният кодекс

Американска, първо издание

Редактор: Сергей Райков

ИК „Коала“, 2005 г.

ISBN 954-530-104-X

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.